GESTAPO

SVEN HASSEL

SVEN HASSEL

GESTAPO

Traducere şi prefaţă de
Pavel Popescu

Gestapo
1963

EDITURA BOGDANA

PREFAŢĂ

Un bărbat robust, cu obraz prelung de viking, prins în colierul unei bărbi uşor înspicate, surâde degajat şi senin obiectivului fotografic. E Sven Hassel, cel de astăzi, cel care nu se mai târăşte prin noroaiele frontului cu mâna crispată pe trăgaciul pistolului-mitralieră, cel ai cărui ochi privesc orizontul altfel decât prin luneta de ochire a tancului, cel ai cărui plămâni nu mai inhalează duhoarea fetidă a cadavrelor, cel care nu mai dârdâie de groază în pâlniile de obuz. E Sven Hassel, aşa cum apare el în fotografia de pe pagina de gardă a romanelor sale. Dar e suficient să treci de această primă pagină şi războiul – în tot ce are el mai cumplit, mai absurd, mai dureros, mai crud şi mai grotesc – să se năpustească asupra ta, să te smulgă din fotoliul în care te instalaseşi şi să te poarte într-un dement vârtej de violenţă peste câmpurile răscolite de explozii, peste oraşele năruite sub bombe, prin taverne, prin lagărele de exterminare şi sinistrele închisori gestapoviste, peste tot unde ura, disperarea, cinismul, brutalitatea, sordidul, duioşia, revolta, blazarea, curajul şi laşitatea s-au prefăcut într-o magmă incandescentă, o magmă care în monstruoasa ei revărsare carbonizează totul în cale: vieţi, speranţe, năzuinţe.

Sven Hassel nu e un tandru. Aşa l-a făcut viaţa, aşa i-a impus-o timpul. Timpul său, acela în care fascismul aduna uscături pentru marele rug al războiului. Într-o lume a pumnului, a răcnetului, a sârmei ghimpate, nu era loc pentru cei prea tandri. Preţul supravieţuirii era acela al tinereţii sugrumate, al renunţării la visuri, al violenţei. Sven Hassel a vrut să supravieţuiască. Şi a plătit ce era de plătit.

La 14 ani, adolescentul acesta cu sânge amestecat – danez şi austriac – s-a îmbarcat ca mus, adică băiat la toate, pe un cargo. Pe bordul lui a descoperit ţărmuri minunate, dar şi multă abjecţie, parfumul depărtărilor, dar şi sordidul existenţei, camaraderia celor umili, a celor exploataţi, dar şi cinismul exploatatorilor. A străbătut mări şi oceane, a înconjurat lumea şi s-a întors ca să plece din nou. De data asta mânat nu de dorul aventurii, ci de mizerie; şi nu spre cine ştie ce lagune albastre ale Pacificului, ci alături, în Germania, unde în acel an – 1930 – şomajul bântuia cu mai puţină violenţă. În 1937 se înrolează în

armată. Într-o Germanie cuprinsă de convulsiile hitlerismului, saturată de lozinci naziste, Wehrmacht-ul îi apărea tânărului Hassel ca un corp intact, necontaminat de lepra politicianismului, de morbul suspiciunii şi al delaţiunii, trăind în afara teroarei gestapoviste, rigid, dur, dar curat. Iniţial cavalerist, este transferat curând într-o unitate de tancuri. Trei excelente mese pe zi, un pat curat, trei uniforme, instrucţie multă, manevre, aplicaţii, duminica învoire în oraş, o bere cu camarazii... Zidurile înalte ale cazărmii filtrează rumoarea ce creşte dincolo de ele. Anschluss-ul, afacerea sudetă, Münchenul, evenimentele nu răzbat prin blindajul gros al tancurilor; din dormitoarele cu paturi perfect aliniate mirosul prafului de puşcă nu l-a izgonit încă pe cel al cerii de parchet, şi tanchistul Sven Hassel mărşăluieşte în continuare, cântând voios:

Soldaţii sunt soldaţi
Şi nu ai inimilor piraţi.

Dar iată că mârşava provocare a lui Heydrich reuşeşte; intoxicând opinia publică, presa şi radioul hitleriste răcnesc: „Perfizii polonezi ne-au atacat!“, Wehrmacht-ul îşi îmbracă uniforma de campanie, în cartuşiere sunt acum gloanţe adevărate, motoarele urlă, tancurile Panzer cu cruce neagră pe blindaj invadează Polonia. În turela unuia dintre ele e şi Sven Hassel. Masca eroică, masca glorioasă, masca nobilă cade, războiul îşi arată, în sfârşit, obrazul în toată hidoşenia lui. Îngrozit, dar mai ales dezgustat, Hassel dezertează. Este prins, condamnat la cincisprezece ani de închisoare şi în timp ce, mânat din urmă cu vâna de bou face primii paşi spre lumea de coşmar a închisorilor hitleriste, iubita lui, femeia care îl ajutase să dezerteze şi-l ascunsese, îşi aşează supusă capul pe butucul călăului.

Sven Hassel supravieţuieşte bătăilor, supravieţuieşte muncii de ocnaş, şi într-o bună zi i se oferă – ca un act de supremă clemenţă – posibilitatea să schimbe uniforma vărgată de puşcăriaş cu cea neagră de tanchist al unui regiment disciplinar.

Aşa ajunge el în „27 Panzer – Sonderregiment“. Dintre toţi cei 20.000 de ostaşi care au slujit în acest regiment de sacrificiu, în această „legiune a celor osândiţi“, s-au întors acasă doar şapte; unul e şi acum internat într-un ospiciu de nebuni, alţi doi au murit între timp de tuberculoză (ultimul în 1955), al patrulea târâie un picior artificial pe străzile Kölnului, trei vieţuiesc cu

organismul irecuperabil minat de friguri. Printre ei şi Sven Hassel. Restul jalonează cu oasele lor înălbite câmpurile de bătălie ale Poloniei, Rusiei, Greciei, Italiei, Franţei.

Din acest infern, Sven Hassel s-a reîntors cu vederea vătămată de explozia unei grenade cu fosfor, cu cicatrice pe corp, urme de schije, de gloanţe, de bâtă şi cu un imens material de viaţă, pe care talentul său, tardiv descoperit, l-a prefăcut în cuvânt şi imagine. Aşa s-au născut, succesiv, „Legiunea celor osândiţi“, „Blindatele morţii“, „Camarazi de front“, „Batalionul de marş“, „Gestapo“, „Monte Cassino“, „Lichidaţi Parisul!“, iar mai recent: „Generalul S.S.“ şi „Kommando Reichsführer Himmler“.

Lumea cărţilor lui Hassel e o lume sumbră, violentă, brutală şi, de multe ori, ticăloasă. La drept vorbind, ar fi greu să fie altfel. „Au reuşit, spune el referindu-se la întregul aparat hitlerist, să sugrume în noi tot ce cândva fusese omenesc. Nu mai cunoşteam alt limbaj decât cel al armelor... Violenţa existenţei pe care o duceam, tirania şi războiul anulaseră încetul cu încetul tot ce sădise odinioară civilizaţia.“ („Blindatele morţii“)

Formulată în fel şi chip – cu dezgust, cu revoltă, cu cinism, cu indiferenţă, cu disperare – această cumplită constatare o fac toţi eroii lui Hassel.

Prin intermediul romanului „Gestapo“, cititorul îi va cunoaşte. Sunt aceiaşi din toate romanele. Cu răni nevindecabile pe trup şi suflet.

„De ce ne căsăpim aşa? Pentru Patrie? Pentru Führer? Pentru onoare, decoraţii, avansări? Nici pomeneală... Din teama de a nu pierde o viaţă pe care punem preţ. Fiecare clipă e un infern; îl laşi o secundă pe camaradul de alături şi când revii dai peste o grămadă de carne sfârtecată, plutind într-o băltoacă de sânge. Ne izbim, disperaţi, capetele de un zid de oţel, devenim un bloc compact de cinism...“ („Lichidaţi Parisul!“)

E adevărat, cel căruia i se spune „Legionarul“ e crud şi nemilos. Dar acestui bărbat, care la chemarea patriei a părăsit Legiunea Străină, patria i-a deschis larg nu braţele, ci porţile închisorii Torgau, unde a suferit una dintre cele mai groaznice mutilări pe care le poate suferi un bărbat. E drept, Porta e un escroc, speculant, lipsit de scrupule. Dar în cartierul Moabit al Berlinului, acea cloacă împuţită pe care nimeni nu şi-a propus

vreodată să o asaneze, a fi cinstit era sinonim cu a fi victimă; a nu şantaja însemna a te lăsa tu şantajat. Într-adevăr, Micuţul, gigantul cu minte de copil, e bătăuş, huligan, asocial. Dar iată ce conţine unica scrisoare pe care o primeşte de la propria lui mamă:

„Dragă Wolfgang, mă dor picioarele de reumatism, dar o să-ţi scriu totuşi ca să-ţi spun că nu-mi mai eşti fiu, chiar dacă eu te-am adus pe lume, fie blestemată ziua aceea. Banditu' ăla de tac'tu era un adevărat derbedeu, dar tu eşti şi mai rău... La biroul de plasare mi-au spus că eşti un criminal de profesie, şi directorul Apel, care-i un domn foarte bine, mi-a spus că dacă ai muri aş căpăta de lucru, aşa că fii băiat bun, Wolfgang, şi dăruieşte-i mamei tale această bucurie, că toată lumea zice că acolo, pe front, nu-i deloc greu aşa ceva, dar eu ştiu că de-al dracului n-o s-o faci. Ticălosule! Crapă pentru Führer şi mama ta o să capete cartelă suplimentară. Îmi dau lacrimile când mă gândesc ce fericită aş fi fost dacă te-ai fi înscris şi tu ca Karl al lui madam Schulz în partidul nazist. Karl e acum un domn elegant, care aduce măicuţei sale numai bucurii. Deunăzi i-a dăruit un inel, un colier de aur masiv cu pietre roşii şi un teanc de cartele. I le dăduse un duşman al poporului, sperând să scape astfel cu viaţă. Hai, fii băiat de treabă şi mori ca un erou ca măicuţa ta să capete niţel cărbune de foc. Nu-ţi doresc sănătate, animalule, fiindcă n-ai ştiut niciodată să faci ceva pentru mama ta.

P. S. Când o să mori pentru Führer, roagă-i pe camarazii tăi să-mi trimită o poză a mormântului ca s-o pot arăta domnului Apel."

Şi tot Micuţul adaugă:

„Vezi tu, Bătrâne, m-am născut ca un şobolan, am fost mereu hăituit ca un şobolan şi acum vrea să fiu ucis ca un şobolan", („Camarazi de front").

Aceştia şi alţi câţiva sunt eroii lui Hassel pe care cititorul îi va întâlni în paginile acestei cărţi. Morala lor e mai mult decât discutabilă, actele lor – în cea mai mare parte condamnabile. Niciunul însă dintre ei nu este gangster din vocaţie. Niciunul dintre ei nu crede că bestialitatea e suprema virtute a supraomului arian, că a fi ostaş înseamnă, implicit, a fi călău. (Locotenentul Ohlsen refuză, de pildă, să execute prizonierii sovietici capturaţi de compania lui; mai mult decât atât, ajutat

de Bătrânul, de Porta, Micuţul, Blom din Barcelona îi ajută şi pe ruşi să evadeze.) Niciunul dintre ei nu e hitlerist. Niciunul dintre ei nu visează la triumful celui de-al treilea Reich „milenar“. Dar au trăit şi s-au format în climatul de ură, de brutalitate, de rasism dezlănţuit al Germaniei naziste şi, într-un fel sau într-altul, au fost contaminaţi. „Ucidem şi schingiuim oameni aparţinând altor naţionalităţi, spune la un moment dat Legionarul, oameni împotriva cărora n-avem, de fapt, nimic, camarazi la fel cu cei alături de care păşim, când inamicul e de fapt între noi.“

Pe acest inamic, pe cel adevărat, îl veţi găsi, îl veţi recunoaşte şi-l veţi urî parcurgând paginile acestei cărţi cu sânge, noroi şi câte o rază de soare. Căci, în ciuda climatului inuman în care sunt constrânşi să trăiască, aceşti oameni nu s-au abrutizat complet, nu au alungat din ei orice sentiment cu adevărat omenesc şi – poate lucrul cel mai preţios – nu au încetat să gândească în posibilitatea unei alte lumi, clădită pe temeiuri noi.

PAVEL POPESCU

Dindărătul nostru auzirăm zgomot şi strigăte. În vreme ce noi ne repezeam înainte, Micuţul şi Legionarul se opriră să aştepte, ascunzându-se în frunzişul des al tufişurilor.

Cei patru ostaşi ruşi soseau în goană. Erau tineri de tot. Purtau petlitele verzi ale trupelor N.K.V.D.[1]. Pe piept, atârnau decoraţii. Erau soldaţi curajoşi, dintr-aceia cărora le place vânătoarea şi le place lupta.

Se iviră acolo, unde drumul făcea un cot. Legionarul arătă cu degetul gros spre pământ. Micuţul rădea. Armele lor automate scuipară simultan foc.

Micuţul trăgea din picioare, cu mitraliera lipită de şold; tot corpul său de uriaş vibra sub violenţa reculului.

Legionarul fredona:

Vino, moarte, vino-ncoace...

Ruşii se prăbuşiră cu capul înainte. Când focul încetă, doi mai mişcau.

Micuţul le dădu lovitura de graţie. Era o practică mai veche, ce dura cam de un an, căci până şi cei grav răniţi continuau să lupte.

— Dispozitiv de siguranţă, spuse el râzând.

— Bine, Micuţule. Bună idee. Acum n-o să mai poată să ne-mpuşte pe la spate.

Plutonul fusese surprins în timp ce pileam cu toţii într-o cabană. Era aniversarea lui Porta. Patrula sovietică se strecurase fără ca nimeni să prindă de veste. Brusc, geamurile zburară în ţăndări şi patru guri negre de pistol-mitralieră prinseră să împroaşte cu foc încăperea. Ne-am trântit la pământ...

Legionarul şi Porta expediară câteva grenade prin fereastră. Cum de-am scăpat – nimeni n-ar fi putut explica.

Ne-am regrupat în cariera de piatră pe partea cealaltă. Lipseau opt.

— Pe doi i-am văzut eu căzând, spuse Porta.

Micuţul târa după el un locotenent rus. Bătrânul spuse că prizonierul trebuie adus până-n liniile noastre.

Chiar la marginea câmpului de mine, locotenentul scoase un ţipăt. Micuţul râse. Bătrânul înjură.

---

[1] În ruseşte iniţialele corespund denumirii: Comisariatul Poporului pentru Afaceri Interne. (N.T.)

Când ieşi din pădure, Micuţul era singur.

— Tâmpitul ăsta de ofiţer a încercat s-o roiască, lămuri el.

Cu toţii însă băgarăm de seamă că laţul îi ieşea pe jumătate afară din buzunar. Era un laţ din sârmă de oţel, cu două mânere de lemn, zis şi „moartea tăcută“.

— L-ai gâtuit! strigă, acuzator, Bătrânul.

— Şi ce-i cu asta? Vroia s-o şteargă, mormăi Micuţul şi-şi frecă buzunarul pantalonilor.

— Ucigaşule! rosti Stege.

TURNĂTOAREA

Toţi cei care mai rămăseseră din compania a 5-a stăteam trântiţi pe burtă sub nişte meri şi priveam trupele de rezervă pe care le aşteptam de patru zile. Tocmai debarcaseră din camioane şi se încolonaseră pe două rânduri, în mijlocul drumului. Uniformele şi armamentul erau vizibil noi. Aduseseră pân-aici mirosul de magazie.

Îi priveam cu ochi de cunoscători. Adevărul e că-i priveam pe toţi cu ochiul unui soldat din linia-ntâi, fie ei militari, fie nu. În mod tacit, am căzut de acord că cei o sută şaptezeci şi cinci de rezervişti înşiraţi acolo sus, pe şosea, n-aveau cine ştie ce în comun cu soldaţii. Echipamentul îl purtau ca nişte muhaiele. Prost ajustate, curelele apucaseră să le facă rosături. Cizmele erau lustruite, dar ţepene. Nu fuseseră niciodată lăsate să se-nmoaie în urină şi apoi frământate zdravăn cu mâna ca să se argăsească. În cizme dintr-astea ţepene era cu neputinţă să ajungi prea departe. Cizme exemplare erau cizmele lui Porta; atât de moi, încât vedeai mişcând degetul cel mic înăuntrul lor. E drept că trăsneau a urină cale de o poştă. A spus-o şi Chiorul, colonelul nostru, cu prilejul unei parăzi.

— Puţiţi ca o sută de latrine laolaltă!

Dar de interzis, nu interzicea argăseala. Chiorul ştia că picioarele sunt cel mai important lucru pentru un soldat. Arma secretă a infanteriei. Un comandant de infanterie inteligent trebuie să aibă grijă de picioarele trupei sale mai mult decât de orice altceva.

Micuţul îl înghionti cu cotul pe Legionar.

— Ce adunătură de amărâţi ne-au expediat! Ivan o să-i bage-

n mormânt doar holbându-se o dată la ei. Dacă nu eram noi doi, Mergi-ori-Crapă[2], războiul ar fi fost de mult pierdut.

Bătrânul râse înveselit. Stătea culcat sub un tufiş care-l mai apăra cât de cât de ploaia ce cădea cu nemiluita.

— Curios că nu ţi-au decernat Crucea de cavaler, Micuţule. Tocmai un erou ca tine…

— Mă… pe crucea lor de cavaler, bodogăni Micuţul şi scuipă în direcţia unei muşte înecate de ploaie.

Ofiţerii rezerviştilor înjurau cât îi ţinea gura. Unuia dintre „boboci“ îi scăpă pe jos casca de oţel şi se rostogoli zăngănind pe drum, demascându-l.

— Jigodie! zbieră un Oberfeldwebel[3]. La şmotru!

Recrutul, un om în vârstă, trecu să execute ordinele pe care le urla gradatul.

— Înainte! Pas alergător, marş!

Oberfeldwebel-ul nu se urni din loc. Stătea acolo în drum şi comanda cu fluierul: era genul de tip care ştie să scoată untul din recruţi; într-un sfert de ceas izbuti să-l dea complet gata pe nenorocitul care-şi scăpase casca. Demolat. Isprăvit.

Oberfeldwebel-ul rânji mulţumit. Ce poate să bucure mai mult inima unui bătrân majur!

Comandantul nostru de companie, locotenentul Ohlsen, stătea de vorbă de una şi de alta cu locotenentul care-i adusese pe rezervişti. Nici măcar nu băgase de seamă că bătrânelul e pe punctul să-şi dea duhul. Asemenea scene deveniseră o obişnuinţă. Se întâmpla atât de des! În regulament aşa ceva se numea „menţinerea disciplinei“, iar de practicat se practica încă de pe vremea armatei imperiale. Obiceiul cerea să aştepţi ca vreunul să comită o greşeală – şi-atunci aveai la dispoziţie toate mijloacele de a-l băga-n mormânt. Era simplu şi eficace.

Albi la faţă, recruţii priveau la camaradul lor care, la capătul puterilor, cobora panta în patru labe. N-ar fi fost în stare să se ridice, chiar dacă Oberfeldwebel-ul l-ar fi ameninţat cu tribunalul militar.

---

[2] Instrucţia militară a celor angajaţi în Legiunea Străină franceză era extrem de dură şi istovitoare. Mergi-ori-Crapă era unul dintre sloganurile preferate ale subofiţerilor instructori. (N.T.)

[3] Plutonier-major. Pentru anumite grade, funcţii şi denumiri din S.S., poliţie sau alte organisme ale celui de al III-lea Reich, traducătorul va păstra denumirile originale.

Majurul scuipă în direcţia sa:

— Drepţi, pasca mă-tii!

Dar bătrânelul continua să zacă, plângând de ţi se rupea inima. Nu mai era altceva decât o masă inertă. Când îl alergase de colo până colo pe câmp, Oberfeldwebel-ul căutase cu tot dinadinsul să-l bage prin grămezile de bălegar. Acum, chicotind pe-nfundate şi lingându-şi buza de jos, îl contempla pe omul prăvălit la pământ.

— Ei bine, cap de bou! Dacă nu pofteşti să iei poziţie de drepţi, am eu şi alte metode. Îţi închipui cumva că ai scăpat? Aşteaptă tu un pic să înceapă Ivan să-ţi tragă cu gloanţe trasoare şi-atunci să vezi cât poate să-ndure omul. Şi scrâşni: Ia lopata!

Bătrânelul bâjbâi cu mâinile şi izbuti să-şi desprindă lopata de infanterist în chip reglementar.

— Foc de artilerie în faţă! Sapă!

Recrutul încercă să sape. Spectacolul era destul de comic. La viteza asta i-ar fi trebuit o mie de ani să-şi sape un adăpost. În perioada de instrucţie timpul afectat era exact de unsprezece minute şi treizeci de secunde, cronometrate din clipa în care lopata se afla scoasă din tocul ei. Şi să-l păzească Dumnezeu pe ăla care se mocăia o secundă în plus! Noi, veteranii, eram şi mai rapizi. E drept însă că săpaserăm mii şi mii de adăposturi individuale. Puteai să le iei urma de la frontiera cu Spania până pe crestele Elbrusului, în Caucaz; şi, apoi, săpasem în tot soiul de soluri. Micuţul, de pildă, putea să se-ngroape la pământ în şase minute şi patrusprezece secunde, însă dimensiunile lui reclamau un adăpost adânc. Se lăuda chiar că putea să-l sape şi mai iute, dar nu merita să se ostenească fiindcă, oricum, recordul său nu fusese niciodată bătut.

Oberfedwebel-ul îşi înghionti victima cu vârful cizmei.

— La ce tot visezi, mă, prăpăditule? Poate c-ai de gând să-ţi termini adăpostul când vom fi cu toţii morţi şi putreziţi în mormânt? Mai repede! Mai repede!

Recrutul leşină. Leşină uite-aşa, pe loc, fără să ceară voie. Oberfedwebel-ul, surprins, se holbă. Clătinând din cap, dădu ordin la doi ostaşi din coloană să ia „cadavrul“.

— Şi ăstora li se zice soldaţi, murmură el. Sărmană Germanie! Tipul ăsta îl va ţine minte, îşi făgădui tot el. O să-l pomenească pe Oberfedwebel-ul Huhn, teroarea Bielefeldului. Îşi frecă

mâinile cu voluptate: Aşteaptă, amice, aşteaptă! O să fii primul din companie care o să dea ortul popii!

Pedeapsa însă îşi făcuse efectul. Niciunul dintre recruţi nu va mai lăsa vreodată să-i cadă casca.

— Ce nimicarniţă, aruncă neglijent Porta, muşcând în acelaşi timp din cârnatul de berbec pe care, cu cinci zile-n urmă, îl găsise în sacul de merinde al unui artilerist rus.

Aveam cu toţii cârnaţi dintr-ăştia, de berbec. Cârnaţi de berbec din Kazahstan. Săraţi, tari ca piatra, dar delicioşi. Rămăseserăm doar doisprezece supravieţuitori. Pierderile mari nu ne mai impresionau defel. Aşa ceva ni se întâmplase atât de des. Pădurea însă ne costase scump. În pădurea aceea uriaşă, pe care o străbăteam retrăgându-ne, am dat şi peste bateria rusească. Ca de obicei, primul care-i văzu fu Legionarul. Nici pieile-roşii din romanele lui Cooper nu atacau atât de tăcut ca noi. I-am, curăţat pe toţi cu *kandraua*[4]*.* Când terminarăm, era de parcă un obuz de 150 mm ar fi explodat în mijlocul lor.

Căzusem peste ei ca trăsnetul. Se prăjeau la soare liniştiţi, nebănuind nimic. Surprins de vacarm, comandantul lor, un grăsun scund şi jovial, ieşise din cabană.

— Ah, ticăloşii! Uite-i că iar au tras la măsea şi-acum s-au luat la bătaie, îi spuse el adjunctului său, un locotenent.

— Ce bordel!

Acestea fură ultimele sale cuvinte. Retezat, capul se rostogoli în iarbă, şi două şuvoaie de sânge ţâşniră din trunchiul cuprins de convulsii.

Fără veston, urlând, locotenentul se năpusti spre pădure, dar Heide îl prinse din urmă şi-i împlântă *kandraua* în piept. Ofiţerul căzu fulgerat.

Când terminarăm, eram înspăimântători la vedere. Unii dintre noi vărsau. Sângele şi maţele put îngrozitor. Ş-apoi, mai erau şi muştele! Nişte muşte uriaşe, albastre. Nimănui nu-i plăcea *kandraua.* Prea te mânjeai. Ca armă însă, era excelentă şi nicio altă armă n-o egala. Legionarul şi Blom din Barcelona ne învăţaseră cum să ne servim de ea.

Ne instalarăm, care pe lăzile de muniţie, care pe stivele de obuze. Uşuraţi şi mulţumiţi, ne apucarăm să mâncăm cârnaţii lor de berbec, stropindu-i cu vodcă rusească.

Singurul căruia-i pierise foamea era Hugo Stege. Îl luam

[4] Cuţit siberian cu tăiş dublu. (N.A.)

mereu peste picior fiindcă urmase liceul. Nu înjura şi nu spunea niciodată măscări, iar nouă aşa ceva ni se părea nefiresc. Din pricina limbajului său corect şi-a bunelor sale maniere, îl socoteam chiar niţeluş ţicnit. Grozăvia mare a fost atunci când Micuţul descoperi că-şi spală mâinile înainte de masă.

Un ceas întreg ne-am tăvălit de râs pe chestia asta, după care l-am sfătuit să consulte un psihiatru.

Bătrânul contempla cârnaţii de berbec şi vodca.

— Să le luăm cu noi. Acestora de-aici n-or să le mai trebuiască.

— Ce moarte frumoasă! rosti cu emfază micul legionar. Nici măcar nu şi-au dat seama că sunt ucişi. Alah e mare şi poartă de grijă copiilor săi. (Vorbea plimbând cu atenţie degetul peste lama ascuţită ca un brici.) Când ştii cum s-o foloseşti, provoacă cea mai rapidă moarte din câte pot exista.

— În fond e trist, murmură Stege şi vomită din nou.

— Trist? exclamă Porta. Lucrurile astea nu sunt triste. Dar dacă se întâmpla pe dos, adică noi să fi fost cei care trăgeam la aghioase, în vreme ce fârtaţii de colo ieşeau din pădure?

— Şi totuşi e trist.

Stege era încăpăţânat.

— Bun. E trist. Dar, fir-ar să fie, în cazul ăsta e trist şi faptul că suntem nevoiţi să ne târâm prin afurisita asta de pădure! E cumva din vina noastră? Când ţi-au pus pe cap ţucalul lui Hitler, te-a întrebat cineva dacă-ţi place au ba să ucizi oameni?

— E idiot, protestă Stege. În numele cerului, scuteşte-ne de filosofia ta.

— *Mon camarade*[5] – spuse Legionarul mutând ţigara dintr-un colţ într-altul al gurii – ceea ce spune Porta e adevărat. Ne aflăm aici ca să ucidem, aşa cum un mecanic se află într-un garaj ca să repare maşinile.

— Exact ce gândesc şi eu! zbieră Porta, dând din mâini şi speriind muştele care-şi luară zborul de pe cadavre.

Ne scoteau din sărite muştele astea obraznice, care-ţi intrau în ochi şi în nări. Nu pricepuseră încă diferenţa dintre un mort şi un viu. Porta ţinti spre Stege un deget murdar.

— Ţi-ai făcut rost de *kandra;* să nu vii să ne povesteşti că aveai de gând s-o atârni de perete, în primul rând fiindcă n-ai aşa ceva şi, cum porumb nu creşte pe-aici, nu puteai s-o

[5] În franceză în textul original. (N.T.)

foloseşti nici la tăiat coceni. Aşa că, fie că-ţi place, fie că nu, ideea ta era limpede când ai luat cuţitul de la tipul mort. Îl voiai ca să poţi căsăpi cu el pe unul sau altul.

— Ticălosule! mârâi Stege printre dinţi.

— Sunt soldat, replică laconic Porta.

— Precum vezi, *mon camarade,* e acelaşi lucru, spuse Legionarul. Am fost aduşi pe lume de nişte ticăloşi ca să trăim ca nişte ticăloşi şi să crăpăm ca nişte ticăloşi pe bălegarul cazon.

— Vax, bombăni Heide, ştergând pe pantaloni lama largă a armei. Ce porcărie! S-a ştirbit. Măcar de-am avea un polizor, aş putea-o ascuţi. Suntem umani, nu? De ce să-i facem pe oameni să sufere mai mult decât e nevoie.

Bătrânul se ridică şi ordonă scurt:

— La arme! După mine, prin flanc câte unul!

Câteva minute mai târziu eram ajunşi din urmă de Porta şi Micuţul. Rămăseseră să despoaie cadavrele şi fuseseră cât p-aci să se ia la bătaie pentru trei dinţi de aur. Porta avu parte de doi. Micuţul trebui să se mulţumească doar cu unul singur. Bătrânul spumega:

— Îmi vine să vă curăţ p-amândoi! Mi-e silă când vă văd smulgând coroanele de aur din gura cadavrelor.

— Mai lasă-te de fasoane! îl luă peste picior Porta. Ce, tu ai îngropa un inel de aur? Sau ai da foc unei bancnote de-un miar? Sper că nu, altminteri ai fi nebun de legat.

Bătrânul mai bombăni un timp. Ştia însă prea bine că în fiecare companie, atât la noi, cât şi la ei, existau câţiva „dentişti“, cu cleştii lor tăioşi prin buzunare. Nu era nimic de făcut.

Acum şedeam pe sub meri mestecând cârnaţii artileriştilor morţi. Picăturile de ploaie cădeau în cadenţă din copaci. Ne era frig şi trăgeam de „foi“, acoperindu-ne cât mai mult trupurile ce dârdâiau. „Foaia“ era piesa universală a echipamentului nostru: pelerină, cort, halat de camuflaj, sac de transport, saltea, hamac şi giulgiu. Primul obiect pe care ţi-l întindea „molia“ de la magazia de efecte şi singurul care ne însoţea şi în mormânt.

Porta contempla norii buhăiţi de apă.

— Ploaie, ploaie, veşnic ploaie. Munţii ăştia-s o scârnă dacă-i vorba să te baţi în ei. Vă amintiţi când ne războiam în dulcea Franţă? Era soare într-una şi-n timpul popasurilor ne puteam

permite să lenevim în voie.

— *Pötz Sakrament!* oftă Julius Heide. O frumuseţe de război! Dar ce baftă pe noi că n-am trecut de partea cealaltă. Vă aduceţi aminte de toţi dezertorii pe care i-am văzut, după capitularea franţujilor, târâţi de dulăii din poliţia militară în direcţia Torgau[6]?

— Nu-i câtuşi de puţin sigur că am fi fost morţi, rosti visător Micuţul.

Se aşeză pe iarba udă şi se plecă înainte. Ochişorii săi negri străluceau.

— Am fi fost poate la Londra, acolo unde stă Churchill ăla. Mi s-a spus că-i o adevărată plăcere să fii prizonier la „ingliş“. Vă amintiţi de căpitanul cu care am pălăvrăgit la Nicolaev? Ăla de se deghizase în ţăran, dar pe care l-a demascat Mergi-ori-Crapă? Zicea că ai noştri se plimbă prin parcurile lorzilor şi culeg violete pentru saloanele lor, iar noaptea se hârjonesc cu servantele prin fân. Aş fi cel mai mare mincinos din câţi există dacă aş pretinde că nu-mi place mireasma fânului. A fost odată o poveste cu mine, c-o fată şi cu-o căpiţă de fân şi de-atunci, vă zic, mirosul fânului mă stârneşte al dracului de tare.

— Totu-i să nu fie prea mulţi ţânţari în vârful căpiţei, spuse Heide, aţintind capătul cârnatului său înspre Oberfeldwebel-ul care-l chinuise de moarte pe bătrânel. Ne-am putea distra pe cinste cu majorul ăsta. Simt până-n vârful degetului cel mic de la picior că ăsta ne va aduce tot soiul de belele pe cap.

— Atunci o să-i facem de petrecanie, hotărî Micuţul, suflându-şi zgomotos nasul cu degetele. Fă-mi doar un semn; sunt expert când e vorba să curăţ gaşperi dintr-ăştia.

— Ce vom deveni noi oare, când totul se va termina? spuse, gânditor, Stege. Practic, n-am învăţat nimic altceva decât să ucidem. Am chiar impresia că treaba asta o să-ţi lipsească ţie, Micuţule.

— Nici-o grijă! rânji Micuţul. Va fi oricând nevoie de băieţi iuţi la şiş. Ei, Mergi-ori-Crapă, aşa-i ori ba?

— Ai dreptate, *mon camarade.*

— Nu pricep boabă din limbile tale străine. Dar cum vine vorba de lichidat pe unul sau pe altul, îmi aduc brusc aminte că mi-a fost întotdeauna târşă de moarte. Saltul cel mare prin stratosferă, zău dacă-mi place prea tare.

---

[6] Închisoare militară cu o faimă dintre cele mai proaste. (N.A.)

— Ţi-e teamă pesemne să-l întâlneşti pe Doamne-Doamne?

— Sunt unii care se gândesc numaidecât la ce-i mai rău, bombăni Micuţul. Nu, aş zice mai degrabă că, o dată ţeasta găurită, chestiunea-i rezolvată. Punct şi finiş. Nu cred în Dumnezeu. Dacă există, am feştelit-o definitiv, dat fiind cazierul meu judiciar.

Se legăna uşor, nehotărât. Îşi încreţea fruntea îngustă. Căuta cuvintele.

— Nu izbutesc să-mi închipui că-ntr-o bună zi n-o să mai existe „berea de la şapte“[7], ascunsă într-o privată şi băută în tovărăşia unor buni prieteni şi a unor perechi de zaruri. Târşa asta de veşnicul „pe loc repaus“ o aveam de copil, înainte de a fi băgat la orfelinat, încă de pe vremea când făceam curse pentru dom’ Kleinschmidt, lăptarul de pe Davidstrasse. Alergam întotdeauna pe sub felinare şi făceam cât mai mult zgomot cu sticlele pentru că mi se-nşurubase în bilă ideea tâmpită că, dacă nimeresc la-ntuneric, tipul cu şişul o să vină şi-o să mă-njunghie. Se lăsă în genunchi, fixându-ne pe rând cu privirea. Apoi urmă: Sfinte Hristoase şi Maică Maria, ce frică-mi era! Îmi aduc aminte mai ales de-o intrare chiar în capul străzii Bernhard Nocht. Ca să ajungi la scară, trebuia traversat un culoar lung şi-ngust, iar la fiecare etaj se desfăceau nişte coridoare strâmte, care duceau spre hogeacuri. Peste tot, vagabonzi dormind. Dădeam adesea peste ei, zorit cum eram, aşa ca toţi băieţii de la lăptărie. Ceva îmi spunea că omul cu şişul se afla printre vagabonzii ăia şi închipuiţi-vă că aveam dreptate. Am priceput-o când ne-au băgat la orfelinat. În stabilimentul ăsta împuţit am cunoscut un tip. Un vagabond o căsăpise pe soră-sa exact în casa aia de pe strada Bernhard Nocht, în care în fiece dimineaţă la ora 4 măndelu’ umbla cu sticlele lui de lapte. Şi dacă eram eu cel pe care îl căuta? La ora aia puteam să urlu cât pofteam. În toate coteţele se soilea, zdravăn, ca după beţie. Nimeni nu s-ar fi deranjat pentru un puşti care zbiera după ajutor.

— Nu pe tine te căuta, spuse, cu autoritate, Blom din Barcelona.

Micuţul îl privi cu gura căscată:

— Ei, fir-ar să fie, de unde-o ştii, mă, beţivule!

— Păi e limpede, lămuri rânjind Blom din Barcelona. I-a dat

[7] Oră la care în armata germană trupa căpăta, cu excepţia celor pedepsiţi, liber până la stingere. (N.T.)

fetei câteva cu şişul ca să se poată culca cu ea. Ce, erai vreo dameză tu? N-am dreptate?

— Ar trebui să fii stătut de tot ca să te dai la Micuţul observă, râzând, Porta.

Legionarul zâmbi într-o dungă.

— E o oarecare lipsă pe piaţă; s-ar putea ca Micuţul să-şi facă un rost în viaţă ca poponar.

— Dac-ar încerca vreunul cu mine aşa ceva – şi, trăgând pumnalul din teacă, Micuţul îl împlântă adânc în pământ –, n-ar apuca să zică nici „pâs“! Nu-mi spun nimic cavalerii ăştia din Kurlanda. Gagicile, da, indiferent cum arată; că au cinşpe ani sau o sută, că-s curve sau oloage, mă interesează, şi încă al dracului! Dar ăilalţi… şi Micuţul scuipă dezgustat.

Între timp, locotenentul care-i adusese pe recruţi îi alinie în front, înainte de a ne părăsi. Devenise dintr-o dată grăbit. Prevenit de instinct, vroia s-o ia din loc în viteză. Zorul ăsta nu mirosea a bine. Urmă obişnuitul discurs. Cu asta punea punct îndatoririlor sale faţă de transportul respectiv.

Recruţii îl ascultau într-o tăcere indiferentă. Orăcăia precum o broască astmatică:

— Panzer-Grenadieren, sunteţi acum pe front. Curând aveţi să-i înfruntaţi pe sângeroşii duşmani ai Reich-ului, pe oamenii din smârcurile sovietice. Va fi şansa voastră de a vă câştiga onoarea civică şi dreptul de a trăi din nou printre cetăţenii liberi. Dacă veţi fi viteji cu adevărat, cazierul vostru va redeveni curat. Reabilitarea vă aparţine vouă înşivă.

Tuşi, apoi continuă, întrucâtva stânjenit.

— Camarazi, Führer-ul e mare.

Râsul lui Porta îi ajunse la urechi. I se păru chiar că aude cuvântul „rahat“. Ne aruncă o privire piezişă. Faţa i se congestionase. Avea aerul unui om căruia i s-a făcut frig. Îşi duse mâna la tocul pistolului.

— Soldaţi, urmă el, scuturaţi-vă de amorţeală! Nu-l dezamăgiţi pe Führer. Trebuie să vă răscumpăraţi crimele împotriva lui Adolf Hitler şi a Reich-ului.

Trase adânc aer în piept şi privi direct înspre noi, cei doisprezece, adunaţi acolo, sub copaci. Întoarsă spre el, mutra de criminal a Micuţului răsărea alături de botul viclean, ca de vulpe, al lui Porta.

— Veţi lupta alături de cei mai buni fii ai patriei, orăcăi el, şi

vai de ticălosul care se va dovedi laş! Ar fi cea mai mare mârşăvie!

— „Cei mai buni fii“, rânji Bătrânul. Zău că-i bună! Se vede treaba că nu-l cunoaşte pe Micuţul şi pe Porta.

Micuţul mârâia aidoma unui lup flămând care adulmecă prada.

— Sunt cel mai bun fiu al mamei mele.

— Da’ ce, mai are şi alţii? râse Julius Heide.

— În prezent, nu, declară Micuţul. Ceilalţi s-au dus.

— Ce-a fost cu ei? întrebă Porta.

— Cel mai tânăr s-a prezentat, într-un moment de nebunie, la Gestapo-ul de pe Stadthausbrücke nr.8. Avea de dat nişte explicaţii privind o chestie care se petrecuse pe strada Budapesta. Nu-mi mai amintesc amănuntele, dar era vorba de un zid, de-o cutie cu vopsea şi de-o pensulă. Cretinul avea mania mâzgălitului. De-atunci nu l-a mai văzut nimeni. Pe Buller l-au scurtat de-un cap în 1939 la Fuhlsbüttel. Tot în ziua aia l-au „ajustat“ şi pe babacu’ meu. A mai fost Gert. Ăsta era de-a dreptul idiot. S-a înrolat voluntar în marina de război şi-a fost scufundat cu „U-18“[8] în ’940. Drept recunoştinţă, am primit o prea frumoasă carte poştală de la amiralul Dönitz. Una d-aia, ştiţi voi, cu marginile poleite şi cu tot soiul de brizbrizuri. *„Der Führer dankt Ihnen*“[9]. Cartea asta poştală a cunoscut o soartă tristă, care i-ar fi displăcut din cale afară domnului Dönitz. (Şi Micuţul muşcă o bucată zdravănă din cârnatul de berbec.) Dar în măsura în care n-a ştiut nimic…

— Ce s-a întâmplat cu cartea poştală a amiralului?

— Ce scandal ar fi ieşit dacă povestea s-ar fi aflat! Era într-o duminică dimineaţă. Madam Creutzfeld se instalase comod la privată. „Adă-mi nişte hârtie moale“, mi-a strigat ea. Eu i-am băgat pe sub uşă cartea amiralului. Fusese tot ce puteam găsi la iuţeală. Atunci au apucat-o toate furiile împotriva lui domnu’ Dönitz, fiindcă anunţul era ţeapăn ca o scândură.

— Şi tu ai devenit unicul fiu? l-am întrebat eu.

— Da. Unş’pe s-au dus dintr-un foc. Pe câţiva i-au descăpăţânat. Trei au pierit în mare. Cei doi mezini au fost arşi de vii cu prilejul unor vizite, asortate cu bombe, a pretenarilor lu’ Churchill. Nu vruseră să coboare în pivniţă. Acum n-a mai

[8] Prescurtare de la „Untersee-Boote“.

[9] „Führer-ul vă mulţumeşte“, (lb.germ., N.T.)

rămas decât paţachina aia de madam Creutzfeldt şi cu mine.

Aruncă o privire circulară în jur, apoi urmă:

— Oricum, nu toate familiile au adus asemenea jertfă pe altarul lui Hitler! (Muşcă din nou din cârnatul de berbec şi-şi stropi îmbucătura cu un gât de vodcă.) Puţin mă interesează, urmă el, de toţi ceilalţi, cu condiţia ca eu să scap teafăr, şi ceva îmi spune că voi scăpa.

— Asta nu m-ar mira decât pe jumătate, făcu, gânditor, Bătrânul.

Atenţia ni se mută la băutura din marmita Legionarului. Porta mai puse câteva surcele. Focul pâlpâia vesel. Legionarul mestecă puţin în zeama cea groasă. Puţea cam tare, dar ce beţie trăsesem! Turnată în bidoane, o cărasem peste tot după noi aproape o săptămână încheiată. Barcelona declarase că trebuie să fermenteze. Acum urma să dea în clocot şi, de îndată ce începea să fiarbă, aveam să trecem la distilare. Porta fabricase un alambic senzaţional. Marmita o furasem dintr-un vagon-bucătărie. Era una dintre acele marmite al căror capac se poate înşuruba şi-n care mâncarea se fierbe sub presiune. În capac fusese făcută o mică gaură de care să se fixeze aparatul de distilat al lui Porta. Acum aşteptam nerăbdători ca zeama să clocotească.

— Doamne, ce-o să ne mai trotilăm! jubilă Heide.

— *Heil Sieg!*

Erau recruţii care salutau astfel discursul de rămas bun al locotenentului de la transporturi.

Fără să se-ncurce în alte formalităţi, locotenentul Ohlsen preluă comanda „bobocilor“. Celălalt, străinul, dispăru în Volkswagenul său amfibiu. Rezerviştii rupseră rândurile şi, grupuri-grupuri, se adunară sub copaci. Îşi aruncară echipamentul şi se lungiră pe iarba udă. Se ţineau la distanţă de noi, cei vechi. Îi intimidam.

Foarte sigur pe el, Oberfeldwebel-ul Huhn se îndreptă către noi. În trecere, lovi marmita Legionarului, făcând să sară câţiva stropi. Păşi mai departe, prefăcându-se că n-a observat nimic. Curelele sale noi scârţâiau, răspândind până la noi mirosul de magazie.

Legionarul strânse din buze. Îl urmări pe Oberfeldwebel cu o căutătură rea, apoi îi făcu Micuţului semnul lor convenţional, degetul gros îndreptat spre pământ.

Micuţul fornăi pe nas şi-şi saltă centironul. Într-o mână ţinea bucata de cârnat, în cealaltă o cană de tablă plină de basamac. Calm, cu foaia de cort udă de ploaie, fâlfâind în jurul său, porni pe urmele Oberfeldwebel-ului Huhn.

— Ei gagiule, strigă el pe neaşteptate, ai răsturnat licoarea lu' domnu'!

Huhn încremeni pe loc, ca trăsnit, apoi se răsuci fulgerător.

— Fir-ar să fie, ce, ai căpiat? Nu ştii cum trebuie să te adresezi unui superior?

— Fireşte că ştiu, continuă imperturbabil Micuţul. Da' nu despre asta e vorba. Ai răsturnat licoarea lu' domnu'. Aşa ceva nu se face.

Oberfeldwebel-ul îşi trase cascheta şi explodă:

— Ai înnebunit? Pune-ţi creierii la contribuţie şi, dacă vrei să mi te adresezi, respectă H.D.V.-ul.[10] Altminteri, îţi promit că te învăţ eu minte!...

— Hai, plimbă ursul! îi propuse Micuţul. Acum discutăm despre licoare. După aia putem să ne ocupăm, cât vrei, şi de problema ta.

Huhn trase adânc aer în piept. Aşa ceva nu mai pomenise niciodată. De şapte ani instruia recruţi în garnizoane sau lagăre. Ultima dată o făcuse la fiorosul lagăr disciplinar al armatei de la Heuberg. Dacă cineva ar fi îndrăznit acolo ceea ce îndrăznea Micuţul aici, ar fi încasat pe loc un glonte în cap. O clipă îl încercă chiar gândul acesta plăcut: să scoată pistolul şi să golească încărcătura în mutra Micuţului, dar ceva nelămurit îi şoptea să fugă de o asemenea măsură draconică. În jurul lor se lăsase o linişte stranie. Privirile tuturor căutau spre cei doi. Îi fixau până şi ofiţerii, locotenentul Ohlsen şi locotenentul Spät.

Micuţul era tot acolo, cu bucata de cârnat în mână.

— Ai răsturnat licoarea lu' domnu', Oberfeldule. Aşa ceva nu ne place.

Huhn deschise şi închise gura de câteva ori. Adevărul era că pur şi simplu nu ştia ce să facă. Cele ce se petreceau depăşeau orice închipuire. Până şi Curtea Marţială ar fi refuzat s-o creadă. Şi, cu toate astea, n-avea încotro şi trebuia să admită că realmente în faţa sa stătea un idiot de Stabsgefreiter[11] care agita un cârnat şi-l tutuia pe el, un Oberfeldwebel.

---

[10] Heeresdienstvorschrift: regulamentul de ordine interioară a armatei. (N.A.)

[11] Echivalentul caporalului din armata noastră. (N.T.)

Micuţul aţinti cârnatul spre pieptul lui Huhn.

— Nu-i nimic de făcut! Va trebui să-i plăteşti o amendă lui Mergi-ori-Crapă. Avem o taxă pe basamac. La noi aici, în doi-şapte[12], nu merge să-l dai aşa, pe jos, iar Legionarul deţine monopolul pentru fabricarea trăscăului. Ş-apoi, cărăm marmita asta a noastră de zile-n şir. O avem de când am capturat-o de la Ivan. E o marmită a-ntâia! Dacă ar fi să se decerneze „Crucea de Fier“ marmitelor, asta ar căpăta-o. N-am scăpat o picătură din ea în tot timpul cât am transportat-o; acum, uite că sosim aici, ne întindem liniştiţi pe sub merii ăştia, în scârba asta de ploaie, şi stăm să dea licoarea noastră un ultim clocot. Când colo, ce să vezi! Apari tu, dai cu picioru’ în marmită şi-o mai faci şi pe ăla ofensatu’. Păi înseamnă că nu pricepi situaţia. Noi suntem ăia care am fost ofensaţi.

Huhn clipi din ochi şi făcu un pas spre Micuţul, ducând totodată mâna la tocul pistolului.

— Ajunge! Cum te cheamă, buhai jegos? Am să te pun eu cu botul pe labe! Nicio grijă! Mă pricep eu!

Şi scoase un creion şi hârtie. Micuţului nici că-i păsa.

— Nu eşti zdravăn la cap, Oberfeldwebel! Tu ai mult mai multe motive să-ţi fie frică de mine, decât viceversa. Acum te afli pe front, într-o companie de şoc fără cloşcă pe mânecă[13], şi suntem pe-aici câţiva ţintaşi de elită care ne-am putea ocupa de tine. Pun de altfel rămăşag unu contra zece că n-ai să-ţi vezi casa. Eşti prea tâmpit. Ca să scapi teafăr din războiul ăsta, îţi trebuie cap, nu glumă.

Dumnezeu ştie ce s-ar mai fi putut întâmpla dacă locotenentul Ohlsen nu intervenea. Îl chemă la el pe Huhn şi în acelaşi timp se răsti la Micuţul:

— Gura, Creutzfeldt, sau te bag la zdup! Înţeles?

— Bine, dom’ locotenent, răspunse Micuţul, luând o aproximativă poziţie de drepţi.

Pocni călcâiele, se întoarse şi veni către noi, târşâindu-şi picioarele.

— Gagiului ăstuia îi scap eu una peste bot, făgădui el, lăsându-se jos.

---

[12] Eroii romanului fac parte din Regimentul disciplinar nr. 27 Tancuri. (N.T.)

[13] Trupele Wehrmacht-ului purtau pe mâneca uniformei un ecuson reprezentând vulturul germanic. Cei din unităţile disciplinare, „nedemnii“, erau privaţi de acest drept. (N.T.)

— V-am spus eu c-o să avem distracţie cu el, zise Heide, dând din cap. E o jigodie. O să vedeţi voi când o să încerce să ne calce pe coadă.

— Da’ dacă i-am agăţa o grenadă de boaşe? propuse Porta.

— Lăsaţi-o baltă! ameninţă Bătrânul. O să vă lege într-o zi dacă mai continuaţi aşa să vă lichidaţi superiorii.

— *Sacre nom de Dieu!*[14] Începe să fiarbă! constată Legionarul, înşurubând capacul. Dă-mi furtunul. O să curgă îndată.

Plini de pioşenie, contemplam cu toţii instalaţia de distilat în care vaporii se prefăceau în lichid. În jurul nostru, lume ca la bâlci. Cu ochii ţintă la alambicul improvizat, Micuţul îl stropea cu apă luată dintr-un canal de irigaţie.

— Curge! Pe Dumnezeul meu, curge! zbieră Porta şi puse la iuţeală dedesubt o sticlă.

— Copilaşi, ce sete mi-e! murmură Heide.

Încetul cu încetul, sticla lui Porta se umplu.

Toată noaptea am continuat să îmbuteliem. Oboseala dispăruse ca prin farmec.

Locotenentul Ohlsen dădu din cap.

— Sunteţi nebuni, o să muriţi dacă beţi dintr-ăsta.

— În orice caz, dom’ locotenent, va fi o moarte frumoasă, observă Heide, mângâind cu degetul gâtul sticlei.

— De filtrat nu-l filtraţi? întrebă locotenentul Spät, urmărind cu privirea picăturile.

— N-are rost, răspunse Legionarul.

— Şi cu metilul cum rămâne atunci? întrebă locotenentul.

— Puţin ne pasă de metil, răspunse, neglijent, Legionarul.

— Şi vom izbuti, rosti cu profundă convingere Heide.

— Dacă cei de vizavi ar bănui că avem marmita asta, ne-ar ataca imediat.

— Marmita noastră este GEKADOS[15], şopti misterios Porta.

Locotenentul Ohlsen râse şi porni, urmat de locotenentul Spät, în direcţia tufişurilor.

Şi ziua următoare am fost lăsaţi să ne odihnim în livadă. Am bucătărit tot timpul. Ca treaba să meargă mai bine, au fost constituite echipe de lucru. Începuserăm chiar să nutrim naiva

---

[14] Echivalentul foarte aproximativ a lui „Fir-ar să fie“. (N.T.)

[15] Geheime Kommandosachen: ordin secret şi misiune. Sensul iniţial a fost însă parţial pierdut şi GEKADOS desemna tot ce constituia un secret: documente, tipuri noi de arme, itinerarii, execuţii etc. (N.T.)

speranţă că vom fi uitaţi acolo, pe sub meri. Dar iată că, îndată după miezul nopţii, auzirăm o motocicletă coborând tunător coasta muntelui şi oprindu-se fix lângă noi. Un subofiţer, plin de noroi din cap până-n picioare, sări din şa.

— Comandantul companiei a 5-a, strigă el.

Locotenentul Ohlsen se ridică să ia mesajul. O dată înmânat, ştafeta dispăru ca suflată de vânt.

— *Merde*[16]*,* o să se lase cu bum-bum, prezise Legionarul. Daţi-i zor să terminăm cu basamacul! Ne trebuie cel mult vreo zece sticle.

— Avem treizeci şi una de sticle, anunţă triumfător Porta.

— Când începem să bem? întrebă Micuţul.

Legionarul îl privi bănuitor:

— Să încerci numai să-ţi vâri botul şi-ţi arăt eu ţie. *Compris, petit ami*[17]*?*

— Du-te dracului! se bosumflă Micuţul.

Fluierul locotenentului Ohlsen despică întunericul.

— Compania a 5-a, pregăteşte-te de marş! Încolonarea pe drum. Hai, mai repejor, domnilor!

Oberfeldwebel-ul Huhn se apropie de noi.

— Voi n-aţi auzit? Adunătură de cretini!

Comandantul de companie ordonă adunarea.

— Singurul cretin de-aici eşti tu, şuieră printre dinţi Legionarul.

Huhn se porni pe zbierat.

În aceeaşi clipă se produse un lucru care-i lăsă pe toţi cu gura căscată. Bătrânul se apropie de Oberfeldwebel-ul Huhn atât de aproape, încât căştile lor de oţel mai-mai se atinseră.

— Oberfeldwebel Huhn, începu el cu o voce calmă, dar încărcată de ameninţări, trebuie să-ţi spun un lucru. Comandantul acestui pluton sunt eu, şi dacă te mai adresezi o singură dată vreunuia dintre oamenii mei, te trimit unde ştii în doi timpi şi trei mişcări. Nu sunt decât un Feldwebel de front, nu cunosc viaţa de garnizoană, dar văd în schimb că tu habar n-ai ce-i aia viaţă de front. Nu-mi plac violenţele, însă dacă-ţi mai bagi nasul în treburi care nu ţin strict de parohia ta, le dau băieţilor mână liberă să facă ce vor din tine.

---

[16] Rahat. Expresie foarte larg răspândită în limba franceză şi literar tolerată. (N.T.)

[17] Ai înţeles, prietene? (lb.fr.,N.T.)

Porta izbucni în râs.

—Bine grăit, dar la ce bun să-ţi răceşti gura pentru un măgar!

Huhn fu pe punctul de a se lansa într-o nouă tiradă, când o privire a Bătrânului îl opri brusc. Nu se putu abţine însă şi, înainte de a o lua din loc, spuse:

— Vă credeţi şmecheri, ai? Las' că mai vedem noi!

După care se apropie de locotenentul Spät şi începu să i se plângă cu glas tare. Locotenentul însă se duse la ale lui şi-l lăsă să peroreze în gol.

— Haideţi, haideţi! comandă din drum locotenentul Ohlsen. La arme şi încolonarea. Pentru Dumnezeu, Porta, mişcă-te o dată!

Porta şi Micuţul înhăţară marmita şi se încolonară în faţa ofiţerului care se făcu însă că nu observă recipientul.

Heide şi Barcelona veneau târându-şi armele. Recruţii soseau în goană, îmbrâncindu-se şi certându-se între ei. Din greşeală, unul îl atinse uşor pe Porta.

— Mă piele roşie de cinci bani, încearcă figura asta încă o dată şi o să te pomeneşti cu un svast, de-ai s-o uiţi şi pe mă-ta, şi pe tac-tu, şi pe Hitler!

Recrutul rămase cu gura căscată, dar tăcu prudent.

— Adunătură de mucoşi! tună Micuţul.

— Compania a 5-a, drepţi! Jumătate la dreapta… comandă locotenentul Ohlsen.

Comandanţii de plutoane indicară direcţia.

— Ochii drept înainte! Porta, unde dracu' ţi-e casca? Nu mai vreau să te văd cu jobenul ăsta[18]! strigă locotenentul Ohlsen. Mă bagi în balamuc!

Porta îşi scoase cilindrul galben.

— N-ai cască? urmă iritat locotenentul Ohlsen.

— Nu, dom' locotenent, mi-a umflat-o Ivan.

Locotenentul Ohlsen dădu din cap şi-i aruncă o privire locotenentului Spät. Amândoi se dădură bătuţi.

— Bun, atunci, acoperă-te, Porta! Nu poţi mărşălui fără nimic pe cap.

Jobenul se înălţă iarăşi, aidoma unui horn, deasupra

[18] După cum cititorul a fost avertizat în prefaţă, „Gestapo" face parte dintr-o serie de volume, legate prin personaje şi situaţii. În primul dintre ele, „Legiunea blestemaţilor", Porta câştigă la pocher un joben galben, iar Micuţul, la şeptică, un melon cenuşiu, podoabe devenite ulterior mascote ale celor doi. (N.T.)

companiei.

— Cu ocolire la stânga, pas de voie, ’nainte marş!…

Ploaia ne biciuia obrajii şi se scurgea, şuvoi, pe spinările noastre. Un iepure traversă drumul.

— Uite unul care ne-ar prinde tare bine, suspină Porta.

— L-am face înăbuşit în basamacul nostru, auzi, Micuţule!

— Aşa îl gătesc în restaurantele alea mari, explică Heide.

— Şi-i bun? întrebă Porta.

— Nu mai vorbiţi atât de tare, inamicul e pe aproape, interveni locotenentul Ohlsen.

Părăsirăm drumul şi ne angajarăm pe coasta muntelui. Catifelată, iarba înăbuşea zgomotul paşilor. Undeva, în întuneric, o vacă mugi încetişor de plăcere.

Ordinele erau şoptite.

— Prin flanc, câte unul!

Oberfeldwebel-ul Huhn îşi aprinse o ţigară. Într-o clipă locotenentul Spät ajunse lângă el şi şuieră printre dinţi, la două sute atmosfere presiune:

— Idiotule, eşti ţicnit de-a binelea! Zvârle ţigara înainte ca trăgătorii lor să ne repereze! Ai merita să te-mpuşc pe loc. Marş, încheietor de coloană, să nu te mai văd pe-aici!

Huhn dispăru cu coada între picioare.

Brusc, înaintea noastră apăru o fermă. Ceva licări scurt. Locotenentul Ohlsen ridică braţul, ordonând „Stai!“. Abia mai respiram. Ce ascundea această fermă? Inamicul era cumva înăuntru, gata să împroaşte cu mitralierele întreaga companie?

— Heide, Sven, Barcelona şi Porta, şopti locotenentul Ohlsen, scotociţi baraca, dar, prudenţă! Evitaţi să trageţi, folosiţi pumnalele. Inamicul trebuie să fie pe-alături.

Cu pumnalele în mână, începurăm să ne furişăm spre clădiri. Tremuram de nervi. Oare câţi erau? Atinserăm aproape ţinta când băgarăm de seamă că Micuţul se luase după noi. Avea între dinţi un cuţit şi-n mână laţul lui de oţel. Rânjea plin de speranţă. Îl auzirăm şoptind:

— Jumătate din dinţii de aur e pentru mine.

Porta ajunse primul. Se furişă prin fereastră ca o pisică. Dinăuntru, nu răzbătu niciun zgomot. Îl urmarăm. Pe undeva prin casă scârţâia o uşă.

— E cineva, murmură Heide. Arunc o grenadă.

— Idiotule! se stropşi Barcelona.

Micuţul plesni scurt din laţul său. Porta scuipă peste umărul stâng. Ca să-i poarte noroc. Micuţul se topi în beznă. Un sunet uşor ne atinse urechile. Un biet suspin. Apoi, din nou linişte. Strângeam din răsputeri *kandraua,* dârdâind din tot corpul, fără să mă pot stăpâni. Micuţul răsări lângă noi. De laţ spânzura o pisică.

— Iată inamicul, râse el, arătându-ne animalul sugrumat.

Răsuflarăm cu toţii uşuraţi.

— Uf! Şi eu care mă aşteptam la o companie întreagă de ruşi, suflă Barcelona.

— Bandă de ticăloşi! făcu dispreţuitor Micuţul, aruncând cât colo pisica moartă.

Ne apucarăm să scotocim prin toate dulapurile ca să vedem dacă nu dăm peste niscaiva lucruri interesante. Micuţul găsi un borcan cu dulceaţă. Se instală imediat turceşte în mijlocul odăii, pe jos, şi începu să se-ndoape. Porta trase o duşcă dintr-o sticlă. Făcu o strâmbătură, privi eticheta, dar se convinse că acolo scria într-adevăr „coniac“. Îşi mai administră un gât, după care îi întinse sticla lui Heide.

— Cam ciudat coniacul.

Heide mirosi, gustă, apoi aruncă sticla şi scuipă.

— Ce porcărie! Asta-i tetraclorură. Încântat de cunoştinţă!

Micuţul rânji.

— Pe pământ străin, trebuie să consumaţi dulceaţă. Încalte ştii despre ce-i vorba.

O uşă scârţâi. Sărirăm cu toţii în sus. Dintr-un salt, Micuţul şi Barcelona ajunseră în dosul unui bufet. Dulceaţa curgea pe podea. Porta se năpusti spre uşă, o deschise cu o lovitură de picior şi strigă:

— Hei, mâinile-n sus!

Eu smulsesem cuiul de siguranţă al unei grenade, gata s-o arunc.

Peste tot însă domnea calmul. Şi totuşi era cineva. O simţeam. Eram ca nişte fiare. Gata să ucidem şi de teamă, dar şi de plăcere. Câţiva ani de război te schimbă cu desăvârşire. Cei care se ascundeau aici ne erau duşmani. Dacă nu-i ucideam noi pe ei, ne ucideau ei pe noi. Rămânea în viaţă cel ce se dovedea mai iute. Ascultarăm.

— Să chemăm compania, murmură Barcelona.

— Mai bine hai să dăm foc coteţului ăstuia! propuse Micuţul.

După aia putem să-i curăţăm pe măsură ce ies. Nu-i nimic mai grozav ca focul atunci când vrei să dai peste careva.

— Gura! se stropşi Porta. Dacă dăm foc, o să ne trezim imediat cu artileria rusă pe cap.

— Ştim noi ce-s alea obuze, protestă Micuţul. Mai bine cu ele decât cu rahatu' ăsta de-aici.

Un nou scârţâit de uşă. Fără să mai gândească la urmările posibile, Porta aprinse lanterna, se năpusti spre o uşă ce se afla în capătul celălalt al odăii, o dădu de perete şi mătură încăperea cu fasciculul lămpii. O fată se lipise, înspăimântată, de zid. În mână strângea o bâtă cât toate zilele. Rămăseserăm cu toţii cu gura căscată. Primul care-şi recăpătă glasul fu Micuţul. O apucă brutal de guşă şi-o gâdilă pe după ureche cu mânerul laţului său de oţel.

— O pampi! Vorbeşti nemţeşte, drăguţo?

— Eu nu partizan, declară fata într-o germană stricată. *Nix, nix.* Eu nu comunist, *nix, nix.* Eu iubeşte mult soldat *ghermanski. Ponimaieşi!*

— Oh, asta *ponimaieşi,* rânji Porta. Da' de ce ai pus tetraclorură în sticla de coniac?

— *Niet* înţelege, *pan*[19] soldat.

— Nimeni nu mai înţelege ce i se spune după ce a apucat să facă niscaiva tâmpenii, aruncă, sarcastic, Heide.

Micuţul făcu un gest spre ghioaga fetei.

— Cam greu bastonul ăsta pe care-l ai. Ce-ar fi să-l ducă nenea?

Şi, fără să mai adauge ceva, smulse bâta din mâna fetei. Terorizată, ea nu-l scăpa din ochi.

— Eu *nix* bătaie cu băţ la soldat *ghermanski,* bâlbâi ea. Eu bate numai *ruski.* Ei răi. *Ghermanski* buni.

— Da, da, râse Heide, suntem nişte îngeraşi cu aripioare de ceară, care nu suportă să stea prea aproape de foc.

— Eşti singură? întrebă pe ruseşte Barcelona.

Fata se holbă la el.

— Tu ofiţer?

— Da, minţi Barcelona. Eu general.

— Ceilalţi sunt în pivniţă, sub chepengul secret, explică fata.

Porta scoase un şuierat.

— Devine interesant.

---

[19] Domnule. (lb. poloneză şi ucraineană, N.T.)

Micuţul culese de jos borcanul de dulceaţă şi, instalându-se pe o masă, cu picioarele spânzurând în jos, se apucă să înfulece de zor.

— Grozavă dulceaţă, spuse el fetei. Mai aveţi?

— Gura! îl repezi Porta. Avem altele mai importante pe cap decât dulceaţa. Stăm poate peste un muşuroi de ruşi.

— Adă-i încoace, râse Micuţul; o să-i sugrum de îndată ce apar.

— Unde-i chepengul? întrebă Porta.

Fata arătă spre unul din colţuri. Zărirăm un chepeng bine camuflat. Dacă am fi fost numai noi, nu l-am fi observat niciodată.

— *Ruski* soldaţi? întrebă Barcelona.

— *Niet, niet!* dădu energic din cap fata. Familii, prieteni. *Nix* comunişti. Fascişti, fasciştii buni.

— Fascişti buni? râse Heide. Tare aş vrea să văd şi eu cum arată!

— Aşa ceva nu există, făcu Micuţul, clefăind zgomotos. Fasciştii, porci. Buni, numai noi. Şi zvârli borcanul de dulceaţa, acum gol.

Din odaia vecină se auzi un zgomot. Ne răsucirăm fulgerător cu armele pregătite. Fata gemu, înspăimântată, şi se repezi spre o uşă. Blom din Barcelona o reţinu, apucând-o de un braţ.

— Nu ne părăsi aşa! Ne eşti atât de dragă!

Locotenentul Ohlsen apăru urmat de întregul pluton.

— Ce dracu' faceţi aici? se stropşi el.

Dintr-o privire, înregistră şi borcanul de dulceaţă aruncat pe jos, şi fata lipită de uşă, şi sticla de coniac pe jumătate goală. V-aţi ţicnit de-a binelea? O companie întreagă vă aşteaptă, iar voi v-aţi pus pe halit dulceaţă şi băut coniac!

— Nu strigaţi aşa, dom' locotenent, şuşoti Porta şi-i arătă chepengul din podea. E foarte posibil ca aici, dedesubt, să fie un batalion complet de rusnaci... Cât priveşte coniacul, n-aveţi de ce să ne invidiaţi. E infect. Tetraclorură.

Locotenentul Ohlsen rămase cu gura căscată. Legionarul răsări şi el, urmat de Bătrân, amândoi pregătiţi să pregătească un „cocteil Molotov“[20].

---

[20] Denumire dată fie unei sticle incendiare simple, fie unei combinaţii de sticle incendiare şi grenade, fie unei legături de două-trei sticle între care s-au introdus, în prealabil, o buletă de plastic (exploziv maleabil) şi un

— Ivan e în pivniţă? întrebă Legionarul. Atunci deschide, te rog, chepengul, Micuţule.

— Mă crezi diliu? i-o întoarse Micuţul, trăgându-se îndărăt. Dacă vrei chepeng deschis, ca să poţi arunca înăuntru artificiile tale, o faci mata singur. Eu, unul, sunt ferm hotărât să mă întorc teafăr din războiul ăsta.

— Idiotule! aruncă Legionarul şi înaintă cu pas hotărât spre chepeng.

— Căraţi-vă că trăsneşte!

Fata scoase un ţipăt.

— *Nix, nix, malenki,* copii în pivniţă.

Legionarul o zgâlţâi atât de violent, încât o expedie la podea.

— Ei, ei! se oţărî Porta. Doar n-o să te apuci să baţi o gagică. Am crezut întotdeauna că franţujii sunt bărbaţi galanţi…

— Aţi isprăvit cu tâmpeniile? (Locotenentul Ohlsen era furios.) Nu suntem aici ca să ne distrăm. Până apucăm să zicem peşte, îi avem pe ruşi în cârcă.

Micuţul îşi scărpină coapsa cu mânerul laţului.

— Dom' locotenent, raportez că am sugrumat un pisoi inamic. Ticăloşii din pivniţă n-au decât să poftească.

— Luaţi poziţie în jurul chepengului! ordonă locotenentul Ohlsen. Puştile şi pistoalele-mitralieră în bătaie! Kalb, fii gata! Curăţaţi-l pe primul care iese înarmat. Dacă întreprind ceva, orice ar fi, gustă din „cocteil".

Cu o mişcare rapidă, deschise chepengul şi strigă:

— Ieşiţi unul câte unul! Vă dau cinci minute, după aceea tragem la grămadă. Mai iute, domnilor, mai iute! Şi fără arme, *tovarişci!*

Prima ieşi o bătrânică, ce-şi ţinea mâinile deasupra capului. Urmară alte cinci femei. Una dintre ele avea un sugar în braţe.

— Să mă ia dracu' dacă astea nu-s Flintenweiber[21]! murmură Porta.

Apărură apoi câţiva bărbaţi cam trecuţi. Heide şi Barcelona îi percheziţionară cu îndemânare.

— Oare n-aş putea percheziţiona eu cucoanele? întrebă Micuţul.

— Tu dispari de-aici, Creutzfeldt! Să te atingi numai de o femeie, şi-ţi zbor creierii! ameninţă locotenentul Ohlsen.

---

detonator.

[21] În traducere literală: femei cu puşcă. Expresia desemna partizanele. (N.T.)

— Ziceam şi eu aşa… se îmbufnă Micuţul.

— Mai e careva jos? întrebă locotenentul Ohlsen pe unul dintre bărbaţi.

Acesta dădu din cap în semn că nu, dar cu prea multă grabă.

— Eşti chiar convins, războinicule? îl întrebă, mijindu-şi ochii, Porta. Ia pune-i laţul de gât, Micuţule!

— Cu plăcere, rânji Micuţul şi-i încolăci laţul de oţel în jurul grumazului.

Omul deveni livid. Apoi Micuţul slăbi strânsoarea. Porta surâse diabolic.

— E un joc dat în mă-sa, dar mai cu seamă pentru tine. Dacă mai sunt şi alţi *tovarişci* în pivniţă, Micuţul va strânge laţul. Hai, grăbeşte-te să ne spui singur înainte de a ne duce noi să vedem.

Omul scoase un gâlgâit şi scutură iarăşi din cap.

— Hei, o să-l sugrumaţi? interveni locotenentul Ohlsen. De câte ori v-am spus că nu suport metodele voastre de gangsteri!? Deci nu mai e nimeni în pivniţă? întrebă el, adresându-se civililor înşiraţi lângă perete.

— Kalb, expediază coletul!

Micul legionar dădu din umeri, deşurubă căpăcelul grenadei din mijloc şi-şi vârî degetul în inelul de siguranţă. Una dintre femei urlă:

— *Niet! Niet!*

Legionarul îi aruncă o privire.

— *Voilà, madame,* deci mai sunt?

Locotenentul Ohlsen se apropie de chepeng.

— Eram sigur. Ieşiţi!…

Un zgomot. Doi tineri urcară încet scara. Legionarul îi îmbrânci.

— Aveţi baftă, drăgălaşilor. Încă treizeci de secunde şi eraţi tăciuni.

Heide şi Barcelona îi scotociră cu îndemânare.

— Sper că asta-i totul acuma, spuse locotenentul Ohlsen.

Dintr-o săritură, Legionarul şi cu mine ajunserăm jos. O clipă rămaserăm la pândă în dosul unor butoaie. Apoi cercetarăm pivniţa care se întindea pe sub toată casa. În spatele nostru răsună un zgomot surd. Ne răsucirăm pe călcâie, gata să deschidem focul.

— Cretinule! tună Legionarul, descoperindu-l pe Micuţul.

— Mai e ceva dameze? întrebă Micuţul, hlizindu-se. Sunt gata

să vă dau o mână de ajutor la percheziţie.

— *Non, camarade,* nu-ţi mai face iluzii! Nu mai sunt.

Urcarăm alăturându-ne celorlalţi. Porta descoperise alte câteva sticle pe care tocmai le gusta, prudent.

— Vodcă? îi întrebă el pe civili. *Nix* vodcă?

Nimeni nu-i răspunse.

— Bun, sunteţi gata? strigă locotenentul Ohlsen. Plecăm.

Heide fuma într-un colţ, observându-i bănuitor pe cei doi tipi care ieşiseră ultimii din pivniţă.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Barcelona. Ce-i tot măsori aşa? Micuţul îşi plesni laţul.

— Vreţi să-i sugrum?

— Jos labele! comandă Porta.

Locotenentul Ohlsen, care părăsise încăperea o dată cu patrula, reveni urmat de Bătrânul.

— Hai, afară cu voi! comandă el. Nu mai avem nimic de făcut pe-aici. Cei doi dezertori nu mă interesează.

— Dezertori? cugetă Barcelona cu voce tare. Înţelegeţi nemţeşte? îi întrebă el pe cei doi tineri.

Scuturară din cap în semn că nu, încercând totodată să zâmbească.

— E rândul tău. Vorbeşte-le pe limba lor.

— Cine comandă aici, Feldwebel Blom? Dumneata sau eu? întrebă, sec, locotenentul.

Barcelona privi ofiţerul fără să răspundă.

— Dacă e nevoie ca prizonierii să fie interogaţi, o să dau eu ordin, continuă Ohlsen.

— Bine, dom’le locotenent, răspunse printre dinţi Barcelona. Porta dădu din umeri, îşi luă automatul şi părăsi în urma noastră odaia. Din uşă se întoarse şi privi încă o dată la cei doi oameni.

— Aveţi baftă, băieţi. Când o să vă revedeţi colegii, transmiteţi-le salutări din partea mea. Dacă nu era locotenentul nostru pe aici, vă aranja el, Micuţul.

Apoi, râzând gros:

— Să vă spun eu ceva: locotenentul nostru nu s-a dumirit încă ce-i cu războiul ăsta. Dar noi, ca şi voi, o ştim însă. *Ponimaieşi, tovarişci?*

— După mine, prin flanc câte unul! ordonă locotenentul Ohlsen.

— Unde-au dispărut Micuţul şi Legionarul? întrebă Bătrânul,

cercetând coloana.

Nu ştia nimeni. Ultima dată când i-am văzut, erau în cameră. Bătrânul raportă locotenentului. Acesta înjură furios.

— Ce bandă de nemernici! Du-te de-i caută, Beier! Ia şi câţiva oameni cu dumneata! Trebuie să fie în pivniţă la pileală. Grăbeşte-te însă să prinzi din urmă compania. Am pierdut şi aşa destul timp.

Bătrânul luă cu sine grupa întâi.

— Dacă s-a întâmplat ca aceşti doi tâlhari să fi găsit niscaiva trăscău şi l-au ascuns de noi, vor auzi ei de mine, Joseph Porta, Stabsgefreiter prin mila lui Dumnezeu.

Cu câţiva metri înainte de a ajunge la fermă, auzirăm un fluierat de avertisment. Fără niciun zgomot, ne furişarăm în dosul tufişurilor. Legionarul apăru.

— Ce dracu' faceţi? întrebă Bătrânul. Unde-i Micuţul?

— La vânătoare, dom' majur, ricană Legionarul. Tovarăşii noştri au de gând să ne facă-un banc. Micuţul e pe cale să-i împiedice.

Brusc, un ţipăt de femeie sfâşie bezna.

— La vânătoare? întrebă, sec, Bătrânul. Dacă ticălosul ăsta s-a atins de o femeie, îl curăţ pe loc.

Sări în picioare şi se repezi spre fermă cu pistolul-mitralieră gata de foc.

— Bagă de seamă! îl sfătui Legionarul. E un viespar acolo.

Ceva despica aerul. Barcelona prinse obiectul din zbor şi-l azvârli îndărăt, de-acolo de unde venise.

Un fulger spintecă întunericul, apoi bubui explozia.

— Începători, constată Barcelona. Habar n-au să arunce grenade.

— Sictir! răsună în beznă glasul Micuţului şi, imediat, zgomotul unei încăierări violente.

Înjurături, amestecate, în germană şi rusă. Trosnet de crengi rupte. Scrâşnet de oţel izbind oţelul. Şi-apoi, un horcăit groaznic.

— Număru' unu! trâmbiţă în noapte glasul mulţumit al Micuţului.

Duduit de paşi grăbiţi, un foc de armă.

— Fir-ar să fie, ce se-ntâmplă? întrebă Heide.

— Scotociţi prin-prejur! comandă Bătrânul. În trăgători!

În tufişuri ne izbirăm de un cadavru. Porta se aplecă peste el.

— Sugrumat, făcu el laconic.

Era unul dintre cei doi ruşi. Alături de el, zăcea un pachet exploziv, dintr-acelea formate din trei calupuri de trotil, iar la mijloc o cutie metalică, plină cu cuie. O asemenea bombă era în stare să secere o întreagă companie.

— Se pare că era un mic suvenir pentru noi, zise Barcelona.

Bătrânul nu-şi putu ascunde uimirea.

— Cum de-aţi ştiut?

— Ne-a spus fata. *C'est tout, mon adjutant*[22].

— De ce şi-o fi turnat compatrioţii? întrebă Barcelona.

— Fără-ndoială pentru că nu-i iubea, replică, sec, Legionarul. Când cineva devine turnător, are el destule motive.

— Dacă află ei de povestea asta, o spânzură, făcu Barcelona.

Micuţul îşi făcu apariţia suflând din greu.

— Mi-a scăpat, animalul! Scârbele astea de brazi pot ascunde un regiment. I-am umflat însă Naganul şi-mi place să cred că i-am înfipt şi un glonte în târtiţă.

Bătrânul luă greul revolver Nagan şi-l cântări, gânditor, în mână.

— Armă de comisar. Era cât pe-aci să devenim îngeraşi. S-o ţie Dumnezeu sănătoasă pe mica turnătoare.

Un hohot sarcastic de râs al lui Barcelona:

— Când tovarăşii vor pune mâna pe ea, bunul Dumnezeu o va uita cu siguranţă.

— Asta nu mai e treaba noastră, făcu nepăsător Bătrânul.

Stege dădu din cap.

— Într-adevăr, Schiller are dreptate.

— Schiller? întrebă Porta. Ce caută aici Schiller? E mort, nu?

— „Inamicul apreciază trădarea, dar îl dispreţuieşte pe trădător", cită Stege.

— Fac ceva pe toată ştiinţa voastră, bombăni Micuţul. Principalul e că ne-am salvat pielea. N-au decât s-o spânzure pe pipiţă. N-au decât să-i spânzure pe toţi dacă au chef! Totul e să nu mă spânzure pe mine. (Şi plesni din laţul său de oţel.) Dac-aţi fi văzut cum i-a ieşit limba din gură când am strâns laţul. N-a suflat o vorbuliţă. Era cât p-aci să mă radă el pe mine, da' am fost mai tare. Cu laţul, n-ai scăpare.

— Ai sugrumat ceva la viaţa ta! constată Bătrânul, fixându-l cu privirea.

— Păi nu tot la armată ne-au învăţat să ucidem? Iar când am

[22] Asta-i tot, domnule majur. (N.T.)

plecat la război, am constatat cât de uşoară-i treaba asta. Şi-n plus te mai şi recompensează pentru toţi ăi de-i trimiţi pe lumea ailaltă. Uitaţi-vă la pieptul meu. E vreunul care să aibe mai multe tinichele d-astea?

Evidenţa se impunea. Dintre noi toţi, el era cel mai decorat.

— Şi-atunci, fiecare născoceşte metoda lui proprie de făcut îngeraşi. Unii, cum e Mergi-ori-Crapă, ţin la cuţit. Alţii, ca Porta, la puşca cu lunetă. Julius, de pildă, e cu aruncătorul de flăcări. Sven se descurcă cel mai bine cu grenadele, iar tu, Bătrânule, eşti un expert al pistolului-mitralieră. Am cunoscut un S.S.-ist care adora să scoată ochii oamenilor. Eu, unul, prefer laţul şi, băgaţi de seamă, metoda o am de la un sergent englez pe care l-am cunoscut în Belgia. El m-a învăţat figura. Vă amintiţi că asta l-a costat viaţa pe Feldwebel-ul Aue. Ar trebui să încercaţi şi voi o dată. Sunt aşa de caraghioşi când îşi schimbă culoarea! Ş-apoi ochii…

— Ce război murdar! oftă Stege.

Bătrânul dădu din cap cu resemnare.

Pătrunserăm din nou în casă. Civilii se certau în jurul mesei. Nici chiar intrarea noastră nu-i făcu să se oprească.

— Putoare, ticăloaso! urla un moşneag acuzator, scuipând în obrazul fetei.

— Tribunal particular de urgenţă, murmură Barcelona. Ce bine le mai cunosc!

Sugarul plângea.

Fata se repezi spre Bătrânul.

— *Pan* Feldwebel, el – şi-l arătă pe moşneag – denunţat N.K.V.D. soldat *ghermanski.* El denunţat Hiwis[23].

— Târfo! urlă moşneguţul. Îl omor pe bastardul tău!

Copilul începu să plângă şi mai tare, de parcă ar fi priceput despre ce-i vorba. Era culcat pe un scaun şi toată lumea se retrăsese deoparte, de parcă ar fi avut lepră.

— Logodnic de la mine, Scharführer[24] S.S. Vine-napoi. El a promis la mine, plângea, isteric, fata.

---

[23] Hilfsfreiwillige: trupe de voluntari ruşi formaţi din trădători de patrie, foşti chiaburi, dezertori, condamnaţi de drept comun, puse sub comanda generalului Vlasov şi folosite de germani mai ales ca unităţi de poliţie şi represalii împotriva partizanilor. (N.T.)

[24] S.S.-ul avea grade diferite de cele ale Wehrmacht-ului: Scharführer-ul corespundea, ierarhic, gradului de sergent-major. (N.T.)

— O să vină N.K.V.D.-ul, ţipă, furios, moşneagul, şi-ai să-ţi capeţi ştreangul. Cu turnătoriile tale l-ai asasinat pe locotenentul Vlego. Şi tot din vina ta a murit şi căpitanul Beshov.

— Cine eşti dumneata? întrebă Bătrânul.

— Tacă-ţi fleanca, neamţ împuţit! urlă bătrânul rus.

— Ţicneală naţionalistă, diagnostică Barcelona. Cunosc asta. Cuvinte imprudente. Dacă în locul nostru ar fi venit tipii cu cap de mort la petliţe, l-ar fi costat pur şi simplu capul.

— Îl gâtui? propuse Micuţul, plesnind din laţ.

— Potoleşte-te! replică Bătrânul.

— Hai să terminăm cu toată banda şi-apoi să plecăm! opină Heide.

— După părerea mea, ar trebui să-i curăţăm pe gagii şi să luăm cu noi damele, zise Micuţul.

— Aici eu comand, tună Bătrânul.

— Ei toţi, partizani! ţipă fata. Lichidaţi la *ei, pan* Feldwebel. Ei omorât căpitan *ghermanski.* Eu arăt la tine unde îngropat.

O linişte sinistră se lăsă în odaie. Heide ridică o sprânceană şi zâmbi înveselit.

— Un cuib de ucigaşi, deci! Bătrâne, n-ai de ales. Hai să-l dezgropăm pe amic, iar tu, Micuţule, pregăteşte-ţi laţul!

— Unteroffizier Heide, răcni Bătrânul cu fulgere-n ochi, ordinele le dau eu!

Apropiindu-se de Heide, împunse cu degetul Crucea de Război, clasa I, în argint strălucitor.

— Se pare că ai memoria scurtă. Îţi mai aduci aminte cum ai căpătat tinicheaua asta? Cu un denunţ, Herr Unteroffizier; cinci suflete pentru o bucată de tablă ştanţată. Noi nu l-am uitat pe colhoznicul rus[25].

— Nu-i frumos din partea ta, mormăi Heide. În definitiv, fă ce vrei cu oamenii ăştia. Eu, unul, mă spăl pe mâini.

Legionarul râse încetişor.

— Ce mai scandal pentru nimic! Lasă-l pe Micuţul cinci minute singur, dă-i ordin să facă o curăţenie generală şi problema-i rezolvată.

— Luaţi pe mine cu voi, imploră fata. Ei omoară pe mine şi pe copil.

Obosit, Bătrânul dădu din umeri.

— Nu te putem lua. Dar strânge-ţi catrafusele şi dispari cât

[25] Referire la un episod dintr-un roman anterior, „Tanchiştii morţii“. (N.T.)

mai suntem aici!

— Tu împuşti la ei, *pan* Feldwebel. Logodnicu' meu spus ordin de la Führer. Tu nu lichidezi, eu spun la logodnic. S.D. Vine, tu spânzurat. Eu dau ordin, eu femeie S.S. – şi trase de sub fustă un *Ausweis* roz pe care-l vârî sub nasul Bătrânului.

Ştiam cu toţii ce-i cu această mică legitimaţie pătrată.

— Tu împuşti la ei, *pan* Feldwebel, sau tu spânzurat, ameninţă ea.

— Are stofă, nu glumă, gagica, ricană Porta. Ce părere ai, Micuţule? Îţi place genul ăsta?

Micuţul plesni din laţ.

— Da, cu drăcia asta bine strânsă pe după gât.

— Ai chef s-o sugrumi? întrebă Legionarul, făcând câteva gesturi semnificative.

— Şi ce chef! oftă Micuţul.

Ruşii se înviorară. Pricepuseră, fără îndoială, despre ce-i vorba. Una dintre babe, care tuşise într-una, scărpinându-şi totodată burta cu ajutorul unei perii cu coadă lungă, se întrerupse, scuipă pe jos şi făcu un pas către Bătrânul.

— *Tovarişci* comandant, târfa asta e o turnătoare. Înaintea venirii voastre, şi-a denunţat propria mamă. Mama a fost deportată. Pe urmă, a fost iubita unui S.S.-ist. În acelaşi timp se ţinea şi cu vlasoviştii – şi scuipă din nou pe jos. Îi ştii, *tovarişci,* pe poliţiştii de la S.D. Ticăloasa asta a denunţat pe toată lumea tipilor ălora. Are un pistol ascuns în bucătărie, după o grindă. Ia-i-l, ca să putem dormi în pace! Dumnezeu o să te răsplătească şi tot satul o să dea pentru tine un acatist. Ia-i şi plodul şi dăruieşte-l lui Himmler.

— Unde ţi-e pistolul? întrebă Bătrânul pe fată.

— Am dreptul la el! ţipă fata, scoasă din minţi. Eu sub protecţia S.S.

Înainte de a putea spune însă „uf!", Micuţul îi aruncă laţul după gât. Faţa îi deveni stacojie.

— Bravo, soldatule, strigară ruşii în cor, sugrum-o!

Sugarul începu să plângă în disperare, de parcă ar fi înţeles primejdia care o pândea pe maică-sa. Bătrânul se năpusti asupra Micuţului şi-l pocni furios peste mâini cu ţeava pistolului-mitralieră.

— Lasă fata sau te curăţ!

Micuţul slăbi laţul şi se întoarse spre Bătrânul cu aerul cuiva

care nu mai pricepe nimic.

— Păi, e o turnătoare! De ce n-am voie s-o gâtui? Dacă n-o fac eu, o vor face alţii. Aşa, am şi eu o plăcere.

— Înapoi! urlă Bătrânul, despiedicând arma.

În jurul Micuţului se căscă un gol; şi noi, şi ruşii eram convinşi că Bătrânul va trage. Micuţul vârî laţul în buzunar şi-i dădu brânci fetei.

— Când o să se termine războiul ăsta, o să mă strădui să devin membru al unei societăţi parlamentare unde oamenii vor avea dreptul să discute paşnic. Zău dacă nu ţi se face scârbă de năravul ăsta, pentru un „da“ sau „nu“ să ţi se proptească mereu în burtă o ţeavă de pistol-mitralieră.

— Unde-i ascuns revolverul? o întrebă Bătrânul pe fată.

— Aici, răspunse din bucătărie Porta, agitând un P.P.D.-38[26]. N-a fost greu să-l găsesc, dar socot totuşi că-i o jucărie cam grea pentru o vrăbiuţă ca tine.

Ne arătă şi două încărcătoare suplimentare, dintr-acelea tip roată de caşcaval de câte 71 de cartuşe[27].

— Gloanţe dum-dum? întrebă, neîncrezător, Bătrânul.

— Întocmai, rânji Porta şi, scoţând cu îndemânare un glonte din încărcător, îl azvârli de perete.

Cartuşul explodă cu un plesnet sec.

— Exploziv, constată Barcelona. Iată o tânără doamnă care nu umblă cu fleacuri. Respectele mele.

Bătrânul se încruntă.

— Luaţi pistolul-mitralieră! Plecăm. Dacă ţii să-ţi salvezi pielea, fata mea, dispari, şi mai ales repede. Şi să nu ne mai ieşi în cale, că las mână liberă Micuţului.

— N-aveţi dreptul să luaţi arma la mine. Eu plânge la S.S., ţipă ea.

— În regulă, răspunse Bătrânul, după care se răsuci pe călcâie şi ieşi.

Micuţul îşi frecă mărul lui Adam şi-i aruncă fetei o privire hămesită.

— Poate că la următoarea întâlnire, păsărico...

— Nu puteţi lăsa la mine aici! urlă ea isterică.

---

[26] Pistol-mitralieră de fabricaţie sovietică, diferind de tipul obişnuit prin aceea că, în locul patului de lemn, avea mâner de revolver şi o tijă metalică rabatabilă pentru fixare în umăr. (N.T.)

[27] Mai exact 72. (N.T.)

Noi însă dispăruserăm deja în beznă.

— O să-i facă rapid de petrecanie.

— Scuteşte-mă de amănunte, i-o tăie scurt Bătrânul.

— Totuşi, tu ai fost cel care ai condamnat-o, replică Barcelona.

— Ea singură s-a condamnat, răspunse sec Bătrânul.

— Ai dreptate. Nimeni nu are voie să trăiască în afara obştei.

Alungaţi de pe cadavre, corbii protestară indignaţi. Porta trase asupra lor. Se aşezară prin copaci şi de acolo se apucară să ne înjure pe limba lor. Unul dintre ei se încurcase în nişte maţe. Heide îl curăţă cu arma cu lunetă. Adunaserăm toate leşurile cu gândul să facem în mijlocul cabanei o grămadă mare.

Când văzu treaba asta, locotenentul Ohlsen se puse pe blestemat şi ne ceru să le rânduim frumos, unul lângă altul.

— Sunt unele persoane deosebit de sensibile, îi zise Heide lui Barcelona.

Îi aranjarăm aşadar unul lângă altul; doar pe ofiţerii care atârnau de prin paturile lor, în pijama şi cu beregăţile tăiate, îi lăsarăm acolo unde se aflau. Pe podea, sângele se adunase în mari pete brune. Muştele bâzâiau. Ruşii picaseră aidoma trăsnetului din cer senin.

— Lucrătură de-naltă precizie, admiră Micuţul.

O voce blândă răzbătea din difuzorul radioului: „Liebling, sollen wir traurig oder glücklich sein?“[28]

Stropirăm totul cu benzină. Ofiţerii ucişi avură dreptul la porţie dublă. După ce isprăvirăm, Barcelona şi cu mine lansarăm înăuntru câteva grenade. Ca în cuptoarele crematoriilor, câteva cadavre se răsuciră, de parcă ar fi vrut să se scoale.

De partea cealaltă a poziţiilor, ruşii cântau, beţi criţă:

Dacă mâine-i război,
Dacă mâine pornim,
Dacă duşmanii ne-or năpădi,
Ca un singur om…

Bătrânul privi în direcţia lor. Se aflau dincolo de pădurice, în spatele mamelonului.

— Iată şi războiul pe care-l tot cântă.

COMPANIE CU MISIUNE SPECIALĂ

Am prins din urmă compania într-o pădure de brazi. Locotenentul Ohlsen era furios din pricina îndelungatei noastre absenţe. În zilele următoare am avut câteva încleştări disperate

[28] Iubitule, să fim trişti sau veseli? (lb. germ., N.T.)

cu unităţi sovietice volante. Treaba asta ne-a costat vreo zece oameni. Devenirăm însă experţi în acest gen de război: gherila.

Pe măsură ce timpul trecea, locotenentul devenea tot mai nervos. N-aveam nici cea mai mică idee pe unde s-ar fi putut afla regimentul. Ar fi trebuit ca de mult să facem joncţiunea.

Împreună cu noi erau şi şase prizonieri: un locotenent şi cinci ostaşi infanterişti. Locotenentul vorbea curent germana. Mergea în capul coloanei, alături de Ohlsen. Amândoi uitaseră că sunt vrăjmaşi. Doi prizonieri cărau marmita cu basamac. Se crăpa de ziuă şi coboram de pe un platou. Soarele ne bătea drept în ochi şi din pricina asta observarăm cabana abia când ajunserăm drept în faţa ei. Era o cabană de munte, cu cerdac. În faţa intrării, doi pifani făceau de gardă. Doi ofiţeri ieşiră afară. Primul, un locotenent-colonel, purta un monoclu care împroşca reflexe. Îl salută, condescendent, pe locotenentul Ohlsen.

— Compania dumitale pare niţeluş scărmănată, bombăni el. Ce adunătură de eunuci! Sper că pot avea încredere în dumneata, locotenente. Altminteri, îţi atrag de pe acum atenţia că suntem specialişti ai Curţii Marţiale. Mă recomand: locotenent-colonel von Vergil, comandantul unităţii. Ocupă, împreună cu compania, poziţie la liziera pădurii, către cota 738, unde se află flancul stâng al batalionului meu şi ai grijă, domnul meu, să păstrezi bine legătura!

Locotenentul Ohlsen salută, ducând două degete la viziera chipiului.

— Ce te-a apucat? strigă comandantul, indignat din cale-afară. Nu ştii să saluţi în mod regulamentar?

Locotenentul Ohlsen luă poziţie de drepţi.

— Şi acum un salut şi un „pe loc repaus“, conform H.D.V.-ului! pretinse, arogant, comandantul.

Locotenentul Ohlsen pocni din călcâie şi-şi duse scurt mâna la vizieră. Comandantul dădu, mulţumit, din cap.

— Bun! Iată, deci, că ştii cum se face, locotenente. În unitatea mea nu vreau să văd nici saluturi fanteziste, nici vreo altă manifestare a lipsei de disciplină. Aţi fost încredinţaţi unui batalion de infanterie prusacă. Bagă-ţi asta bine în cap, locotenente!

Vizibil încântat de sine însuşi, locotenent-colonelul bâţâi din genunchi.

— Cine mai sunt şi arătările alea, pe care le văd în frontul

companiei?

— Permiteţi să raportez: compania a 5-a din Regimentul 27 Tancuri a făcut prizonieri de război un locotenent inamic şi cinci soldaţi din Regimentul 43 Vânători de munte sovietic.

— Spânzuraţi-i! hotărî comandantul. Păduchii trebuie striviţi.

— Să-i spânzurăm? bâlbâi, nevenindu-i să-şi creadă urechilor, locotenentul Ohlsen.

— Eşti cumva greu de cap? întrebă colonelul.

Apoi se răsuci pe călcâie şi dispăru în interiorul cabanei.

Locotenentul Ohlsen îl urmări cu privirea, dând din cap. Cunoştea genul ăsta. Obsedaţi ai Crucii de Fier. Eroi de garnizoană, care ar fi călcat pe cadavre numai să capete o tinichea de agăţat pe piept. Locotenentul rus protestă:

— Doar n-o să ne spânzuraţi, domnule locotenent?

— Pentru nimic în lume. Dacă e să spânzur pe careva, îl spânzur pe bufonul ăla.

O fereastră de la primul cat se deschise brusc. În ea apăru comandantul:

— Îmi fac datoria atrăgându-ţi atenţia că nu tolerez nicio neglijenţă pe poziţie. Îmi permit să repet, spre ştiinţa dumitale, că suntem specialişti în materie de Curte Marţială.

Râse răutăcios şi închise fereastra cu o mişcare scurtă.

— Ce bâlci, spuse, cu glas scăzut, Porta. Ajută-ne, Sfinte Părinte, că tare avem nevoie.

— Gura, Porta! porunci locotenentul Ohlsen. Nu-i momentul să faci bancuri.

Un tânăr locotenent, adjutantul comandantului, apăru în deschizătura uşii.

— Domnule locotenent, comandantul a ordonat ca deplasarea spre poziţie să se facă în formaţie regulamentară.

— Bine, zâmbi locotenentul Ohlsen. Suntem gata să mărşăluim în formaţie până şi-n iad.

Celălalt dădu din umeri şi răspunse indiferent.

— Dacă doriţi…

Adăposturile ni le săpărăm ceva mai încolo, pe deal. Solul era compact, dar nu foarte dur. Nu ne trebui multă vreme ca să ne facem gropile noastre de trăgători. Micuţul şi Porta cântau în timp ce lucrau. Din ce în ce mai tare.

— Să ştiţi că trag pe ascuns din trăscău, zise Heide.

Locotenenţii Ohlsen şi Spät şedeau într-unul dintre adăposturi

şi discutau pe şoptite cu ofiţerul rus. În faţa lor era o hartă pe care o consultau mereu. Barcelona chicoti:

— Îi dau mersul trenurilor lui Ivan.

— Şi ce vrei să spui cu asta? îl întrebă Stege. Locotenentul nostru e un om cumsecade şi n-are chef să spânzure pe nimeni, ori de unde ar fi venit ordinul.

— Credeţi că-i va lăsa pe amici să plece? întrebă, neîncrezător, Heide.

— Ce altceva ar putea face? spuse Barcelona. Dacă tipii mai sunt aici când vine comandantul, o să-i pună pe oamenii lui să-i spânzure, iar locotenentul Ohlsen va compărea în faţa unui tribunal excepţional. Refuz în executarea ordinului. Douăsprezece puşti. Pac-pac!

— Am impresia că o să fac eu un pic de curăţenie, gândi Heide cu glas tare. Nu sunt de acord ca şmecherii ăştia să fie lăsaţi să plece, în genere, n-am priceput niciodată pentru ce e nevoie de prizonieri. De altfel, puteţi observa şi voi, eu, personal, n-am făcut niciodată prizonieri.

— Da' ce-ai spune dacă într-o bună zi ai cădea tu prizonier la ruşi şi unul dintre ei ar sta cu Naganul gata pregătit?

Furios, Heide împlântă cazmaua în pământ şi zvârli cât colo bulgărele scos.

— În primul rând, cu mine n-o să se întâmple aşa ceva; dar, dacă totuşi s-ar întâmpla, aş aştepta glontele în ceafa. Şi dacă dobitocii n-ar face-o, i-aş dispreţui. Crezi că mi-e frică? Am fost cel mai bun subofiţer din toată garnizoana. Sunt nouă ani de când sunt ostaş. N-am fost niciodată capturat şi nu voi fi vreodată.

Ridică un picior.

— Vedeţi ce perfect e dată cu cremă talpa?

Se răsuci.

— Dunga pantalonilor este sau nu corectă? Dacă aveţi un centimetru, veniţi să verificaţi dacă petliţele sunt regulamentar cusute.

Îşi smulse casca.

— Cărarea e dreaptă? Cartuşiera este sau nu la optsprezece centimetri de paftaua centironului? Dar cutele mantalei, pe şolduri, au exact trei centimetri? La mine, totul e cum scrie la carte. Şi aşa este din ziua în care am hotărât ca armata să fie pentru mine şi tată, şi mamă. Mă doare-n cot pentru ce anume

se bate o armată. O ucid şi pe bunica dacă mi se dă ordin. Sunt soldat pentru că îmi place să fiu soldat.

Trebuia să-i dăm dreptate; Heide era întotdeauna perfect regulamentar. Chiar şi după cele mai fioroase încăierări corp-la-corp, el părea gătit ca de paradă.

— Da' ce legătură au toate astea cu împuşcatul prizonierilor? întrebă Stege.

— Mă, da' căpăţânos mai eşti, îşi bătu joc de el Heide. Şi mai zici că ai făcut studii! Fugi d-aici! Eu, unul, n-am decât şcoala primară, da' cunosc viaţa mai bine ca tine şi ca toţi ceilalţi nerozi. Cum să te foloseşti de baionetă, ai învăţat, nu? Fandează, împunge, răsuceşte! Crezi că figura asta era ca să iei prizonieri? Sau să tragi, pe jumătate ori complet adăpostit, să-ţi ajustezi perfect linia de ochire cu cătarea prinsă exact în crestătura înălţătorului? Toate astea, Hugo, le-ai învăţat. Eşti de patru ani membru al „societăţii", dar de priceput n-ai priceput nimic. Uită-te la tine: după patru ani, abia Gefreiter. Mie mi-au trebuit doar şase săptămâni. La capătul a cinci luni, eram subofiţer şi de îndată ce se va termina războiul voi deveni ofiţer într-un timp record. Secretul e să pricepi ce e de priceput. Colecţie de cadavre. Distracţie plăcută şi vânătoare spornică!

— Ai, fără-ndoială, dreptate, capitulă Stege.

— Sigur că am dreptate şi-o să-i lichidez pe cei şase gagii când o fi s-o roiască.

— O să te raportez locotenentului Ohlsen, îl ameninţă Stege.

— Aşa, aşa, râse Heide. Şi el ce-o să facă? Crezi c-o s-o păţesc?

Apoi se propti în cazma şi-l auzirăm bombănind din fundul gropii.

— Mai pupă-mă şi-n ... nepricopsitule!

Terminasem de săpat adăposturile. Şuierând, căzu un obuz. Unul din recruţi scoase un ţipăt ascuţit şi sări afară din groapă.

— Ajutor! Sunt rănit!

Doi dintre camarazii săi se repeziră să-l sprijine. Tustrei o luară la goană spre interior, cât mai departe de poziţii. Barcelona se schimonosi.

— O, camarade, dragul nostru camarad, eşti rănit şi noi te vom transporta departe, departe, până la ce mai îndepărtată infirmerie.

— Aşa baftă zic şi eu! râse batjocoritor Heide. Exact înainte de

începerea adevăratului circ. Eroii ăştia de un ban duzina habar n-au să lupte, da' şmecheriile cu chiulul le prind în doi timpi şi trei mişcări.

Marmita noastră fusese depusă pe fundul unui amplu lăcaş de tragere, bine acoperită, să nu care cumva să i se întâmple ceva licoarei. Luna dispăruse în dosul unei perdele de nori. Noaptea era aidoma unei cortine de catifea.

— Ce linişte, şopti Bătrânul. Ai zice că poţi călca pe ea.

— E idiot, remarcă Stege. E atâta tăcere, că ţi se face frică.

În depărtare, auzirăm lătratul unui câine.

— Unde or fi sovieticii? întrebă Barcelona.

Bătrânul îi arătă brazii, drepţi ca nişte santinele.

— Acolo, în găurile lor, înfricoşaţi, la fel ca şi noi, de tăcere.

— Măcar de-ar trage careva, mârâi Heide. Calmul ăsta te face diliu.

Un hohot sardonic de râs despică, aidoma unui cuţit, tăcerea nopţii. L-ai fi putut auzi şi la câţiva kilometri distanţă. Era Porta. Juca, evident, cărţi cu Micuţul şi acesta îşi exprima cu glas tare anumite îndoieli în legătură cu onestitatea adversarului său. De dincolo, clănţăni o mitralieră. Una de-a noastră îi răspunse prin două rafale melancolice. În depărtare se auzeau şuierături şi tunete. Un ocean de flăcări tălăzuia cu detunături formidabile. Părea că înşişi munţii tremură de groază.

— Baterii de rachete, constată Bătrânul. Noroc că nu plouă cu ele peste noi.

Ca nişte dulăi de pază, două mitraliere lătrară în noapte. Câteva trasoare brăzdară, tăcut, cerul, traiectoriile lor pierzându-se departe, spre nord. Un agent de legătură sosi în goană, răcnind ca un apucat:

— Raport pentru comandantul companiei a 5-a! Raport pentru comandantul companiei a 5-a!

— Gura! strigă la el locotenentul Ohlsen. Eşti nebun de legat! O să pui în mişcare tot frontul dacă zbieri aşa!

— Dom' locotenent, strigă ştafeta, trebuie să vă prezentaţi imediat, dom' comandant, ca să primiţi ordine importante.

— Şterge-o d-aici! mârâi, furios, locotenentul Ohlsen.

— La urma urmei, de unde mai veniţi şi voi, soldaţii ăştia de mucava? se interesă Porta, fixându-l pe curăţelul şi spilcuitul agent.

— Dom' Stabsgefreiter, venim din Breslau, Regimentul 49

Infanterie, compania de comandă[29].

— Eram sigur! râse batjocoritor Porta. Eşti liber, eroule. Du-te şi caută-ţi Crucea de Fier. O găseşti în bălegarul de colo.

Ştafeta se răsuci brusc şi dispăru.

Din nou munţii se cutremurară, străfulgeraţi parcă de durere. O văpaie roşu-sinilie brăzdă cerul. Un ocean de foc scălda terenul. În faţa iadului acesta clocotitor, strângeam pleoapele şi ne făceam mici în gropile noastre, sugrumaţi de spaimă. Eram la limita a ceea ce poate suporta un om. Salva se abătu asupra poziţiei ruseşti, împroşcând în văzduh pământ, pietre şi trupuri sfârtecate.

— Dumnezeule, gemu Heide, bateriile astea DO[30] ar putea băga-n răcori o lume-ntreagă!

— Atenţie! ne sfătui Steiner. În adăposturi! Ghemuiţi-vă! Acuşi încep Katiuşele!

Nu apucă bine să-şi termine fraza şi dincolo pământul se zgâlţâi ca de un cutremur.

Aşijderi unor cotarle înspăimântate, ne repezirăm în gropile noastre, ascunzându-ne capul în mâini. Întocmai unui uragan, rachetele de 120 mm brăzdară cerul şi înălţară un zid de flăcări exact în spatele nostru. Apoi se lăsă liniştea. Unii dintre „boboci“ se sculară. Locotenentul Spät răcni, prevenindu-i:

— În adăposturi, bandă de cretini!

Şi, imediat, detunături. De data asta, rachetele explodară în faţa poziţiei.

— Seria următoare o încasăm direct peste bot, ne prezise Barcelona.

— Scârbele lor de observatori sunt pe undeva prin brazi, spuse Steiner. Porta, strigă el, scoţându-şi capul din groapă, arde-l pe gagiu ca să avem şi noi linişte!

Porta rânji.

— Cu plăcere. Totul e să-l văd.

Stătea culcat pe burtă lângă adăpost şi scotocea coroanele brazilor prin ochelarii săi cu lentile infraroşii. O invenţie diabolică

[29] Companiile de comandă erau formate din agenţi de legătură, plantoane, ordonanţe, telefonişti, furieri, într-un cuvânt, din personalul de deservire a Statului-Major al regimentului, personal în genere nu foarte animat de ardoarea războinică. (N.T.)

[30] DO-urile erau un nou tip de aruncătoare de mine, calibru 120 mm, posedând şase ţevi, care, de regulă, se încărcau cu proiectile diferite: incendiare, brizante, percutante.(N.T.)

ce transforma noaptea în zi.

— Aş putea să mă strecor pân-acolo, se oferi Micuţul, plesnind din laţ. O să-şi umple nădragii de frică dacă l-oi gâdila oleacă după ceafa.

— Rămâi pe loc! ordonă locotenentul Spät.

Următoarea salvă căzu printre adăposturi. Auzirăm ţipete îngrozitoare.

— Acum o să avem linişte un moment, zise Barcelona.

— Da, până-n clipa când cretinii ăia de la DO-uri or să reînceapă! replică Bătrânul.

— Cască ochii, Porta, şopti Legionarul, uite-l că se dă jos!

Porta duse la ochi puşca cu lunetă, căutând disperat ţinta indicată.

— Unde-i, fir-ar să fie!

Micuţul i-o arătă.

— Trei degete la stânga copacului răsucit. Văzut?

— Da.

— Grăbeşte-te, e aproape jos. Mototol mai eşti! Ceva mai în spate.

— Sfinte Sisoe, uite-l! exclamă Porta. Un ştab! Are decoraţie, poartă barbă, e de soi! Am să-i fac cea mai mare surpriză din viaţa lui. Cea mai mare şi ultima!

— Atinge-l chiar în clipa în care o să dispară şi-o să zică uşurat c-a scăpat.

— S-a marcat, răspunse Porta şi trase în acelaşi moment.

Arma detună cu o plesnitură seacă şi rea. Porta rânji.

— Ce mai tumbă! O jumătate de ţeastă i-a sărit cât colo. Pesemne că nici nu valora prea mult.

— Bun, băiatule, spuse Legionarul. Dă-mi carneţelul să ţi-l trec la răboj.

Porta îi întinse carneţelul galben pe care-l aveau toţi trăgătorii de elită.

— Ai, nu glumă! exclamă Legionarul, răsfoind paginile.

— Am şi eu tot atâţia, interveni Micuţul. Da’ cu laţu’. Şi-i mai curajos aşa. Cu puşca cu lunetă rămâi la distanţă. Cu laţul e nevoie să ajungi să-i sufli-n gură tipului. Apropo, n-ai văzut dacă avea ceva aur înăuntru?

Porta dădu din cap.

— Ticălosul, o dată n-a zâmbit, se jelui el. Hai însă să dăm o raită pe-acolo şi facem juma, juma. Era ştab mare, s-ar putea să

aibă niscaiva dinţi îmbrăcaţi.

— Spät, îţi predau compania! strigă locotenentul Ohlsen. Merg la comandantul grupului de asalt.

Salută, ţâşni afară din groapă şi fugi să se pună la adăpost după cele câteva case aşezate pe coasta dealului. O mitralieră porni să-l împroaşte cu gloanţe trasoare. Cel care o mânuia era însă un ageamiu. Seriile erau prea lungi, iar tirul prea scurt! Îl ştiam pe locotenentul Ohlsen şi ne era lesne să ghicim cam ce-şi spunea el în sinea lui despre mitralior. Ajunse cu sufletul la gură la cabană; acolo însă comandantul îi primi raportul cu indiferenţă. Cei şapte ofiţeri prezenţi se găseau instalaţi la o masă somptuoasă. Locotenentului Ohlsen nu-i venea să-şi creadă ochilor. Faţă de masă imaculată. Flori în vazele de cristal. Sfeşnice cu şapte braţe. Carafe cu vin şi ordonanţe slujind îmbrăcate în veste albe, cu insigna regimentului la petliţă.

— Ori am înnebunit, îşi spuse el, ori visez.

Comandantul îşi ajustă monoclul şi-l fixă pe locotenentul din linia-ntâi proptit în faţa lui. Cizmele pline de noroi. Uniforma neagră era ruptă şi devenise cenuşie de atâta jeg, adunat lună de lună. Jumătate din împletitura de argint a epoleţilor lipsea. Capul de mort al unităţilor disciplinare de blindate rânjea, murdar şi tern. De mult nu mai fusese el frecat cu sidol, aşa cum cerea regulamentul. Obrazul brăzdat şi supt al locotenentului era vârstat de murdărie. Panglica roşie a Crucii de Fier se scămoşase. În locul medaliei, se căsca o gaură. Medalia se topise o dată când tancul locotenentului luase foc. Mâneca stângă a mantalei nu se mai ţinea decât într-o aţă. Mâna dreaptă era neagră de sânge închegat. Clapa coburului port-pistol se căsca liberă. Un centiron soldăţesc înlocuia centura de ofiţer.

Comandantul se strâmbă de dezgust. Ceea ce vedea nu făcea decât să-i confirme părerile. În realitate, avusese intenţia să-i ofere acestui ofiţer de tranşee un pahar cu vin. Un vin adus din pivniţele bogate din Breslau. Regimentul 49 Infanterie era un regiment avut. Până de curând două dintre batalioanele sale staţionaseră în Franţa, iar unul în Danemarca. Pe rând, făcuseră cu toţii turul acelor locuri în care curgeau laptele şi mierea. Fusese o viaţă de huzur pentru Regimentul 49. Nimeni din unitate nu mirosise frontul, exceptând perioada ocupării

Danemarcei şi a două zile făcute în Franţa chiar înaintea armistiţiului.

Apoi sosi ziua fatală pentru regiment. Un cretin oarecare de la Biroul personalului armatei de pe Bendlerstrasse dădu peste numele colonelului von der Graz, comandantul regimentului. Colonelul a fost avansat general de brigadă şi numit comandant al unei divizii de infanterie dislocată în Balcani. Cu toţii speraseră că succesorul său în fruntea regimentului va fi unul dintre comandanţii de batalion. Existau chiar doi locotenenţi-colonei care urmau să fie înaintaţi colonei. Cel mai vechi dintre ei, unul ai cărui strămoşi slujiseră în primul regiment al regelui Prusiei, se şi apucase să trâmbiţeze schimbările pe care avea să le facă în momentul în care va prelua comanda Regimentului 49 Infanterie. Timp de două luni îndeplini chiar funcţia de locţiitor al comandantului şi aceste două luni au fost dintre cele mai fericite pentru corpul de ofiţeri.

Într-o vineri, la ora zece fără douăzeci, în vreme ce nori vineţii se îngrămădeau deasupra clădirilor cenuşii ale cazărmii, un colonel necunoscut se prezentă pentru a prelua comanda regimentului. Un colonel de care nu ştia nimeni. Venea direct de la Demiansk, unde comandase o grupare de şoc. Era un ofiţer înalt, osos, morocănos, cu un ochi ascuns sub un plasture negru. Toată ziua aceea de vineri umblase prin cazarmă, fără să scoată o vorbă, adulmecând ca un câine de vânătoare. Cu toţii se simţeau îngrozitor de stânjeniţi. Un ghinionist de intendent de la Statul-Major avu strălucita idee să-i arate acestui spectru pivniţa cu vinuri. Spectrul tuşi de câteva ori, luă în mână două-trei sticle bine prăfuite, îl măsură pe intendent de sus în jos şi plecă fără să zică nimic. Unicul său ochi lucea sinistru. Un ceas mai târziu, intendentul îşi făcea bagajele. Instinctul îi spunea că în curând avea să părăsească Regimentul 49. Ce mai cioclu şi colonelul ăsta!

Se făcuse târziu de tot când, în sfârşit, noul comandant se instală în fotoliul predecesorului său, la marele birou din lemn de acaju. Ofiţerii se aflau de mult la Cazinou, dar, pentru prima dată de ani şi ani de zile, antrenul lipsea. Până şi şampania părea coclită.

Apoi urmă catastrofa. Spectrul îi convocă pe ofiţeri. Se strâmbă uşor, constatând că jumătate din aceşti domni plecaseră încă de joi în permisie pentru week-end. Se ştia că aşa

ceva e ilegal, dar devenise de multă vreme o obişnuinţă, şi apoi, oricum, nimeni nu venea la cazarmă înainte de luni.

Spectrul ceru lista efectivelor. Conform regulamentului, această listă trebuia ţinută la zi de comandanţii de companie. De mult însă nimeni dintre ei nu-şi mai bătea capul cu aşa ceva, convinşi că de asta se ocupă majurii.

Adjutantul se apucă să telefoneze pe la companii. Rezultatul îl ştia el dinainte, dar era curios să vadă ce-o să urmeze. Lui, personal, puţin îi păsa. De descurcat se va descurca oricând. Unchiul său era locţiitorul şefului de Stat-Major al P.S.-ului[31] armatei, aflat pe teritoriul naţional. Ca atare, oriunde ar fi mutat se va afla tot în siguranţă. Mai ales că începuse să se cam plictisească la Breslau.

Lăsă, deci, receptorul în furcă şi raportă spectrului, cu un mic zâmbet maliţios, rezultatul diverselor sale investigaţii telefonice:

— Domnule comandant, efectivele nu se cunosc. Hauptfeldwebel-ii au plecat în permisie de sfârşit de săptămână. Cel mai mare în grad e subofiţerul de serviciu. Cancelariile sunt închise cu cheia.

Spectrul îşi freca gânditor plasturele cel negru.

— Ofiţerul-aghiotant! răcni el.

Cel mai tânăr locotenent se prezentă în goană şi strigă cu o voce nu tocmai sigură:

— Domnule comandant, locotenentul Hans, baron von Krupp, s-a prezentat la ordinele dumneavoastră.

Spectrul mormăi:

— Aha. Şi aici există aşa ceva. Locotenente, urmă el cu glas scrâşnit – simţeau cu toţii că vine furtună – du-te şi vezi dacă măcar porţile sunt păzite. Presupun că şi santinelele au plecat în week-end.

Dar n-apucă locotenentul să iasă din cameră, că fu rechemat:

— Într-un sfert de oră să te prezinţi cu cifra exactă a efectivelor aflate în cazarmă.

Baronul von Krupp, poreclit spiritual Baby-tun, ieşi.

Adjutantul era gata să parieze că efectivele vor fi cam treizeci la sută din ceea ce ar trebui să fie. Până atunci nimeni nu se interesase de astfel de chiţibuşuri. Breslau era departe de Berlin

---

[31] P.S.: parte sedentară, denumire dată serviciilor non-combatante (intendenţă, administraţie, depozite etc.), precum şi unităţilor destinate instruirii recruţilor. (N.T.)

şi nimeni nu picase pe-aici.

Spectrul îşi exprimă apoi mirarea că niciunul dintre ofiţerii prezenţi nu avea o decoraţie căpătată pe câmpul de luptă.

— N-am fost niciodată pe front, îi destăinui căpitanul Dose, cel mai tâmpit din tot regimentul.

Pentru întâia oară, spectrul zâmbi, dar zâmbetul n-avea nimic amabil, cum n-avea nici aerul pe care-l luă când spuse:

— Veţi merge. Războiul nu-i încă terminat. Abia a început. În zilele ce vor urma veţi avea nevoie de întreaga dumneavoastră ştiinţă militară. Nu mă îndoiesc că în cursul acestei seri voi primi de la fiecare dintre dumneavoastră o cerere de repartizare la o unitate combatantă. Apoi, adresându-se adjutantului: Veţi expedia în cele patru puncte cardinale telegrame astfel redactate: „Permisia anulată. A se prezenta imediat la regiment. Alarmă gradul 3. Semnat: colonel Bahnwitz, comandantul regimentului“. Presupun că ştiţi unde se află toţi aceşti domni.

Adjutantul dădu imperceptibil din umeri, fără să răspundă. Adevărul e că habar n-avea. Hotărî să trimită ştafete pe la toate barurile şi bordelurile din regiune cu misiunea de a aduna cât mai mulţi posibil, după care se va considera ca debarasat de toată afacerea asta. Îl privi pe căpitanul Dose şi decise să-i paseze lui corvoada. Drept care, îl atinse pe umăr:

— Dose, tu eşti ofiţerul de serviciu.

Dose era într-atât de surprins, încât uită să mai şi protesteze.

— Deci, urmă el, e sarcina ta, în caz de alarmă, să aduni regimentul cu efectivul complet.

Şi îi întinse căpitanului, incapabil să scoată o vorbuliţă, telegramele.

— Trimite telegrame tuturor celor plecaţi în permisie! Ca ofiţer de serviciu, trebuie să cunoşti toate adresele.

Căpitanul Dose ieşi clătinându-se.

Spectrul îşi cântări cu o privire impenetrabilă adjunctul şi se hotărî să-l păstreze. Un astfel de om putea fi oricând de folos. La nevoie ar şti să se debaraseze de-o haită întreagă de gestapovişti.

Cu moartea-n suflet, căpitanul Dose scotocea prin fişierul de adrese, ţinut ca vai de lume, dorind din tot sufletul ca un atac aerian să survină pe loc şi să facă zob blestematul ăsta de fişier.

Cu toate strădaniile sale, reuşi să pună mâna doar pe nouă dintre cei o mie opt sute de oameni plecaţi în permisie.

Luni, când toţi aceştia reveniră, bucuroşi să povestească micile lor aventuri, mai mult sau mai puţin picante, găsiră cazarma în plină fierbere. Pe biroul fiecărui ofiţer era o bucăţică de hârtie purtând trei cuvinte sinistre: „Direct la comandant“.

Cei mai puţin experimentaţi se repeziră de îndată. Alţii dădură mai întâi câteva telefoane ca să se informeze. Iar cei mai şmecheri căzură brusc la pat şi chemară pe medicul regimentului. Un ceas mai târziu, ei părăseau cazarma în ambulanţă.

Printre primii figura şi baronul von Vergil, căpitan, comandantul companiei de comandă. După trei ore făcea parte dintr-un batalion de marş. E drept, fusese numit maior, dar asta nu-l fericea din cale-afară, fiindcă în acelaşi timp îi parvenise şi ordinul de a pleca pe frontul de Est. Şi chiar dacă imaginaţia sa nu era dintre cele mai vii, totuşi îşi cam închipuia el ce-i rezervă viitorul.

„Păduchi, se gândea el, cutremurându-se. Soldăţoi jegoşi, tipi care put.“ Îl podideau lacrimile, dar se stăpânea. Un comandant care plânge în clipa în care trebuie să plece pe frontul rusesc ce impresie proastă ar face!

La capătul a opt zile, Regimentul 49 Infanterie nu mai exista. Nici pivniţa cu vinuri. Fiecare ofiţer îşi luase stocul. Nimeni n-avea mai puţin de două camioane pline. Baronul încărcase trei.

În prezent, se găsea în mijlocul munţilor, comandând o grupare de şoc. Reuşise, într-un timp record, să se lase încercuit de ruşi. Lansase S.O.S.-uri în toate direcţiile şi, în sfârşit, era liniştit promiţându-i-se ajutor. Dar, Dumnezeule, ce ajutor! Când îi văzu, baronul simţi că-l loveşte damblaua. O companie de tanchişti fără un tanc, o bandă de vagabonzi zdrenţăroşi. Baronul spumega de furie şi era hotărât să fie dur, dur precum oţelurile Krupp. Nu pricepuse defel că ajutorul trimis îl constituia o companie de combatanţi foarte experimentaţi, condusă de doi excelenţi ofiţeri de linia-ntâi. Compania aceasta valora un întreg regiment de garnizoană. Ea ar fi încântat pe oricare comandant de unitate combatantă, dar îi dădea fiori unui ofiţer de parte sedentară. În ochii lui ea apărea precum un elefant într-un magazin de porţelanuri.

Baronul von Vergil fixă brasarda albă de pe mâneca stângă a locotenentului Ohlsen, pe care cuvintele „Regiment disciplinar“ erau flancate de două capete de mort mutilate.

— Locotenente, la poziţia regulamentară de „drepţi“, vârfurile picioarelor se găsesc deschise la 45 de grade. Ale dumitale nu sunt.

Locotenentul Ohlsen îşi corectă poziţia picioarelor.

Comandantul se legăna pe vârfuri.

— Sunt dezolat, locotenente, dar trebuie să-ţi atrag atenţia că la poziţia de „drepţi“ mâna se află pe vipuşca pantalonului, iar coatele formează un unghi drept cu paftaua centironului. Ale dumitale nu sunt.

Locotenentul Ohlsen îşi potrivi mâinile şi coatele.

Cei şapte ofiţeri prezenţi se opriră din mâncat şi priviră, uşor stânjeniţi, pe fereastră. Comandantul lovi cu cravaşa carâmbii strălucitori ai cizmelor sale.

— Locotenente, nasul dumitale nu se află pe aceeaşi linie cu nasturele de la gât. Ai capul întors. Bănuiesc că un ofiţer ca dumneata este la curent cu îndatorirea ostaşului de a ţine capul drept când e în poziţie de „drepţi“.

Locotenentul Ohlsen îşi corectă poziţia capului.

Comandantul scoase o brichetă de aur şi-şi aprinse tacticos o ţigară pe care, în prealabil, o băgase într-un ţigaret de argint. La deget, strălucea un inel cu blazonul strămoşilor. Reluă, cu un zâmbet condescendent pe buze:

— Conform regulamentului, oricare ostaş – comandantul accentuă cuvântul „ostaş“ – e dator ca îndată după luptă să-şi cureţe echipamentul şi hainele. Totul trebuie să se afle exact în starea în care a fost când a ieşit din magazie. Îmi este de ajuns o singură aruncătură de ochi asupra dumitale, locotenente, ca să mă conving cât eşti de neglijent. Ţinuta dumitale murdară seamănă a sabotaj. Potrivit literei instrucţiunilor destinate trupelor combatante, cel care se dedă la acte de sabotaj sau e doar bănuit de aşa ceva va compărea în faţa unei curţi marţiale care, în caz de necesitate, poate fi compusă chiar şi numai din doi ofiţeri. Am aici şapte şi aş putea, deci, institui rapid un asemenea tribunal, dar îmi închipui că un amestec de laşitate şi frică ţi-a zdruncinat nervii şi că aşa se explică lipsa dumitale de ţinută.

Locotenentul roşi până-n vârful urechilor. Trebuia să strângă din dinţi ca să se stăpânească. Ştia însă din experienţă că i-ar fi fost fatal să se lase dus de mânie. Un singur cuvânt al acestui maimuţoi ar fi fost de ajuns să facă din el un om mort.

— Am onoarea să mă prezint: locotenentul Ohlsen, din Regimentul 27, compania a 5-a. Îmi permit să vă raportez că nu am avut încă prilejul să curăţăm echipamentul şi hainele. Compania a 5-a a fost în misiune specială şi a dus fără întrerupere lupte timp de trei luni şi jumătate. Compania a revenit acum şapte zile, numărând doisprezece supravieţuitori.

Comandantul azvârli cât colo şervetul său alb.

— Toate acestea nu mă interesează şi ţin să-ţi atrag atenţia că trebuie să taci până în momentul în care eşti întrebat sau, conform regulamentului, să ceri permisiunea de a vorbi.

— Locotenentul Ohlsen, comandantul companiei a 5-a din Regimentul 27 Tancuri, cere domnului comandant permisiunea de a vorbi.

— Nu! i-o tăie comandantul. Nu ne interesează ce ai putea spune. Te poţi reîntoarce la trupa dumitale şi să pui acolo totul în ordine, conform regulamentului.

Făcu o scurtă pauză, apoi lansă ceea ce socotea el a fi marele său „piron“.

— Mâine, la ora 10, trec subunitatea în revistă şi stăm noi de vorbă, locotenente, dacă trupa nu se prezintă cum trebuie. Apropo, i-aţi lichidat pe ruşii aceia pe care i-aţi adus?

Locotenentul înghiţi în sec. Îl privi pe comandant drept în ochi. „Atenţiune, îşi spuse el, e primejdios.“

— Lichidarea n-a fost efectuată, domnule comandant.

Comandantul înălţă din sprâncene, scutură cu unghia degetului mic scrumul ţigării, cercetă minuţios bobul de jăratic şi constată cu glas scăzut:

— Sabotaj şi nesubordonare.

Mută privirea la locotenent şi urmă sec:

— Suntem însă umani, locotenente. Vom presupune, deci, că nu am exprimat suficient de clar ordinul de lichidare, ceea ce o facem acum la modul cel mai categoric. Locotenente, îţi ordon să-i spânzuri pe prizonieri. Contăm să primim raport de executare mâine, la ora 10, cu prilejul trecerii în revistă.

— Dar, domnule comandant, prizonierii nu pot fi executaţi aşa, netam-nesam.

— Zău? făcu, zâmbitor, comandantul. Ai să vezi dumneata. Îţi atrag însă atenţia că, dacă nu-mi execuţi ordinul, vom fi nevoiţi să recurgem la măsuri excepţionale.

Scutură şervetul, dând a înţelege că discuţia luase sfârşit, îşi

reluă locul de la masă şi zâmbi ofiţerilor ferchezuiţi care-l înconjurau.

— În sănătatea dumneavoastră, domnilor!

Vinul a fost apreciat. Era catifelat şi avea buchet. Locotenentul bâjbâi pe întuneric, căutând poziţia companiei.

— Dragă Ivane, se rugă el, trimite peste grămada asta de imbecili câteva racheţele. Doar trei sau patru, şi dintr-ale micuţe.

Nimic nu clinti însă. Ivan păstra tăcere. Pioasa rugăciune a locotenentului Ohlsen rămase fără răspuns. Cum ajunse, sări în adăpostul grupului de comandă.

— Cum a mers? întrebă Bătrânul, îndesând cu grijă tutunul în pipă.

— Comandantul ăsta e o canalie, răspunse printre dinţi locotenentul Ohlsen. E nebun de legat. A ordonat ca mâine, la ora 10, lumea să fie adunată pentru trecere în revistă.

— Ce-e? strigă Porta, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Eşti surd, Porta? Trecere în revistă. Ca la regulament.

Porta izbucni în râs.

— De mult n-am mai auzit una atât de bună. Ne trebuie pe puţin un an ca să ne curăţim.

Şi, ieşind din gaura săpată în pământ, se apucă să fredoneze.

— Micuţule, ai să-ţi măturі gaura. Mergem la revistă.

— Care gaură? întrebă din întuneric Micuţul. Aia a…

Probabil, hohotul de râs a fost auzit la câţiva kilometri.

— Gura! răcni locotenentul Ohlsen. Inamicu-i în faţă.

— Maică, măiculiţă, şuşoti Porta, prefăcându-se înspăimântat. Păi, aşa ceva e desigur primejdios.

Bezna învălui şi mai strâns munţii. Luna dispăru. Niciun zgomot. Totul părea paşnic. Locotenentul Ohlsen se instală între locotenentul Spät şi Bătrânul.

— Trebuie să mă ajutaţi, zise el. Comandantul vrea ca prizonierii să fie executaţi mâine dimineaţă, înainte de 10. Cum să-i facem scăpaţi şi să rămânem nedescoperiţi?

Bătrânul pufăi din pipă.

— Nu-i lucru uşor. E nevoie să-i ascundem pe ăştia şi e nevoie să procurăm şase cadavre fără a fi obligaţi să spânzurăm pe careva.

— Dar, dacă-i lăsăm pur şi simplu să evadeze? propuse locotenentul Spät. Cred că Boris exagerează spunând că ar avea

mari necazuri după ce s-ar afla că au fost prizonieri.

— Adă-l încoace, Spät, spuse locotenentul Ohlsen. Trebuie să ne dea o mână de ajutor; la urma urmei, e capul lui în joc.

Câteva clipe mai târziu, tânărul locotenent rus sărea în adăpost.

— Comandantul nostru, începu locotenentul Ohlsen, ne cere să vă spânzurăm, pe dumneata şi pe oamenii dumitale, mâine înainte de ora 10. De nu, eu voi fi cel spânzurat. Dacă ai vreo idee, spune-ne-o urgent.

Rusul îşi dezveli într-un zâmbet dinţii albi.

— Am mai multe, dar niciuna nu face două parale.

— Dar partizanii din împrejurimi? propuse Bătrânul.

— Ar fi o soluţie, dar nici ea nu e bună, răspunse rusul. Toate detaşamentele de partizani sunt în legătură cu câte o mare unitate având un Stat-Major. Cei de acolo vor afla rapid că locul nostru n-are cum să fie în partea asta a frontului. Detaşamentul nostru se află la sute de kilometri de aici. Singura noastră şansă ar fi să susţinem că am fost izolaţi în timpul unui atac şi am rămas pitiţi în spatele frontului inamic. Dar treaba asta n-o poţi face prea multă vreme nici la voi, nici la noi. Ş-apoi partizanii au nervii în pioneze. Întâi trag şi pe urmă se informează. Dacă explicaţiile noastre prezintă o fisură cât de mică, vom fi executaţi de teama ca nu cumva să fim spioni. N-ar fi prima oară când se întâmplă.

Locotenentul Spät îşi aprinse o ţigară, făcându-şi palma căuş ca să mascheze focul.

— S-ar putea să fiţi nevoiţi să vă jucaţi de-a v-aţi ascunselea o veşnicie, dar e vorba de viaţa voastră şi nu putem ţine seama decât de momentul prezent. Va trebui să îmbrăcaţi uniforme germane, să vă amestecaţi printre soldaţi şi să nădăjduiţi că va veni o zi când veţi putea pleca.

— Ca să fim prinşi în uniforme germane? răspunse, sarcastic, rusul. Nimeni n-o să ne creadă. Vom fi spânzuraţi ca Hiwis. Chiar şi cei mai buni prieteni ar face-o fără ezitare.

— Şi ce propui în loc? făcu, pierzându-şi răbdarea, locotenentul Ohlsen.

— N-am nicio idee, murmură rusul. Nu rămâne decât să ne lăsăm spânzuraţi.

— Să-l întrebăm pe Porta, propuse Bătrânul.

— Asta-i mai tare ca toate! exclamă locotenentul Ohlsen.

Suntem aici trei ofiţeri şi un Feldwebel şi-i cerem sfatul unui caporal asocial. Bun. Cheamă-l. M-ar mira să nu aibă o idee.

Porta se furişă pe brânci în adăpost.

— Are careva vreun cui de coşciug? întrebă el obraznic.

Locotenentul Spät îi oferi o ţigară.

— Valabil! În felul ăsta fac economie d-ale mele.

— Porta, începu locotenentul Ohlsen, suntem în încurcătură. Trebuie să ne luăm rămas bun de la cei şase băieţi.

— Toată compania e la curent. Ceva mai devreme, când v-aţi dus la comandant, el v-a şoptit: „Ori se bălăbăne rusnacii, ori te bălăbăni mătăluţă.“ Şi asta nu prea vă ispiteşte, nu-i aşa? Heide nu vrea să audă de nimic. E hotărât să-i termine pe prizonieri când o fi să treacă linia frontului. Şi n-aveţi ce-i face, dom’ locotenent. Ba, dimpotrivă, va trebui chiar să-i mulţumiţi dacă va spune că dumneavoastră i-aţi dat ordin să tragă, fiindcă în felul acesta vă salvează capul.

— Mai tacă-ţi gura, Porta! i-o tăie Bătrânul. Am apelat la tine ca să ne ajuţi. Văd că eşti la curent cu toate şi de asemenea mai ştii că nu pot trece dincolo fără s-o păţească.

— Ideile, Porta, ideile! strigă, scos din sărite, locotenentul Ohlsen.

— Răbdare, dom’ locotenent, răbdare, cum zicea şi juna, încercând pentru a patra oară să-şi facă o bucurie cu o banană prea coaptă.

— Cretinule! mârâi locotenentul Spät.

— Ah, va să zică e pe d-astea, dom’ locotenent? Bun, în cazul ăsta, mă voi retrage în gropiţa noastră personală, a mea şi a Micuţului.

Era pe jumătate afară din lăcaş, când locotenentul Spät spuse împăciuitor:

— Ei hai, Porta, ce ţi-a sărit aşa muştarul!? Am aruncat şi eu o vorbă…

— De data asta şterg cu buretele, dom’ locotenent, dar să nu se mai repete. La capitolul ăsta, sunt oarecum sensibil. Când ai de-a face numai cu idioţi, ţii în mod special să nu fii confundat cu ei. (Şi râse insolent.) Cât priveşte salvarea celor şase, treaba nu-i atât de grea pe cât pare. E de-ajuns ca ei să aterizeze dincolo în chip de eroi.

— Explică-te, îl rugă locotenentul Ohlsen.

— Ne trebuie şase cadavre, dom’ locotenent. Trei le şi avem.

Celelalte trei, ba încă şi un supliment, le vom avea, nu-i o problemă. Micuţul, Mergi-ori-Crapă şi cu mine o să ne deplasăm niţel să vedem cum miros obielele lui Ivan şi o să-i scărpinăm puţin de purici. Câteva rafale de mitralieră în lungul tranşeelor or să-i pună fără îndoială în mişcare. În cinci minute trebuie să aibă impresia că-s asaltaţi de un batalion întreg. Apoi o roim şi ne ascundem în tranşeele observatorilor.

Cu ajutorul baionetei, Porta schiţă pe pământ planul de acţiune; cei trei ofiţeri şi Bătrânul aprobară. Începea să-i prindă ideea.

— După aia, urmă el, începe adevăratul circ. Barcelona va fi gata cu aruncătorul de flăcări. Exact în secunda în care eu lansez o rachetă roşie, el pârleşte şoricul celor din avanposturi. După treizeci de secunde, băgaţi în horă aruncătoarele, cu tot ce pot ele da. Sunt sigur sută-n sută că, acolo-n spate, băieţaşii de la bateriile DO vor face-n pantaloni când vor auzi toată zarva asta şi se vor apuca să tragă salvă după salvă. Sovieticii vor fi convinşi că întreaga armată îi atacă. La rândul lor, vor suna şi ei deşteptarea la batalionul de eroi ai comandamentului nostru de alături şi nu mă înşel zicând că aceştia îşi vor lua picioarele la spinare. Or, aşa ceva e molipsitor. Vor sosi la cantonamentul comandamentului şi-al trupei sale de neisprăviţi. Ăia or s-o ia şi ei la goană, fără să-şi mai facă valizele. Când începe o asemenea halima, minutele contează, dom' locotenent, şi situaţia evoluează mai iute decât ai putea gândi. În momentul acela, tot armamentul nostru automat intră în acţiune: *S.G.-uri*[32], mitraliere, toată zestrea.

— Pe dumneavoastră, dom' locotenent, urmă el adresându-se ofiţerului rus, va fi nevoie să vă aranjăm niţel, aşa încât să aveţi aerul cuiva care a fost torturat. Micuţul va face treaba asta cât ai clipi din ochi. Chipurile, aţi scăpat din labele G.F.P.-ului[33] în timp ce eraţi duşi la execuţie. Apoi veţi declara că împreună cu cei cinci ostaşi ai dumneavoastră i-aţi atacat pe jandarmi, asta întâmplându-se chiar în spatele acestui sector. Veţi adăuga că aţi fost arestaţi împreună cu câţiva partizani pe care i-aţi întâlnit

---

[32] Sturmgewehr — în traducere literală: puşcă de asalt. S.G.-ul constituia o medie între pistolul-mitralieră, având aproximativ aceleaşi dimensiuni, şi puşca-mitralieră a cărei muniţie o folosea. (N.T.)

[33] Geheime Feld Polizei: Poliţia secretă militară asimilată deseori şi Jandarmeriei de campanie. (N.T.)

în propriul vostru sector şi că partizanii v-au condus până la ferma în care am făcut razia. E drept că unul dintre ei a şters-o, dar nu cred că a izbutit să treacă liniile. Prea era bleg. Bun. Apoi veţi povesti, drept încheiere, că, după ce-aţi scăpat de jandarmi, aţi ajuns în poziţiile noastre, că aţi cucerit tranşeea în doi timpi şi trei mişcări şi că aţi gonit un batalion întreg. Trebuie să vă mişcaţi însă rapid, dom'le locotenent, fiindcă amicii din faţă vor vrea imediat să atace şi vor ocupa poziţiile abandonate de eroii noştri de garnizoană.

— Dar dacă va fi atacată şi compania voastră? se nelinişti locotenentul rus.

Porta râânji.

— Nu-i niciun pericol.

— Eşti ţicnit de-a binelea, spuse râzând locotenentul Ohlsen. Şi când ai de gând să începi reprezentaţia?

— La ora 3 fix. Micuţul, Mergi-ori-Crapă şi cu mine pornim către ceasul 2 şi jumătate. Dar acţiunea trebuie să înceapă fix la 3, fiindcă în momentul acela dăm drumul la pocnitori. Ori nu cred că avem de-a face cu nişte idioţi.

Un zâmbet apăru pe buzele locotenentului rus.

— Mulţumesc.

— De ce ora 3? întrebă locotenentul Spat.

— E ora când nimeni nu se aşteaptă să fie atacat. Solul e prea umed. În munţi e ceaţă şi cea mai slabă adiere de vânt o poate risipi. După două ceasuri, ceaţa revine şi se fixează. Toată gaşca din faţă trage la aghioase, ca şi eroii noştri de-alături. Când ne-or vedea, dă damblaua peste ei. Vă sfătuiesc însă, dom'le locotenent, ca după ce vom lansa grenadele s-o întindeţi de parcă v-ar fi apucat strechea şi s-o apucaţi pe drumul pe care o să vi-l arăt. E mai sănătos să veniţi cu mine ca să-l recunoaşteţi. Nu vă văd bine dacă vă rătăciţi către laţul Micuţului. Zilele astea e pornit mereu pe sugrumat.

Rusul aprobă din cap.

— Julius Heide are o lunetă cu infraroşii şi e un ucigaş. De Micuţul o să mă ocup eu, dar pentru Heide nu garantez. Haideţi, dom'le locotenent, o să vă arăt drumul. Fiţi cu băgare de seamă, fraţii dumneavoastră au împânzit tot drumul cu pândari.

Târâş, traversară reţeaua de sârmă ghimpată şi atinseră „ţara nimănui“[34]. Niciun zgomot. Întunericul îi înghiţi. După un sfert de

[34] Termen desemnând terenul dintre două poziţii adverse. (N.T.)

ceas erau îndărăt.

— De acord? întrebă Porta.

Locotenentul Ohlsen clătină aprobator din cap. Îşi controlară ceasurile: 22,05.

— Salut, zise Porta şi dispăru în groapa lui, de unde fu auzit spunându-i Micuţului: Războiul ăsta e o treabă a dracului de periculoasă, Micuţule. Ar trebui să ne facem şi noi testamentul ca barosanii.

Restul cuvintelor se pierdu într-un murmur neinteligibil.

Micuţul râse nepăsător. Legionarul zbieră la el. Pe deasupra capetelor lor şuieră un glonte rătăcit. Apoi liniştea se lăsă peste întregul sector. Puţin după miezul nopţii, cei doi ofiţeri ieşiră să inspecteze poziţiile.

— E sinistră liniştea asta, şopti locotenentul Spät şi-şi ridică privirea spre cerul pe care se rostogoleau nori grei.

Un zgomot îi opri. Nu era decât un foşnet uşor, un freamăt abia simţit al frunzişului, dar pentru cei doi ofiţeri el se transformă instantaneu într-un vacarm îngrozitor, ca o ţeastă de mort rânjind la ei. O clipă rămaseră încremeniţi, strângând în mâini pistoalele-mitralieră. Apoi locotenentul Ohlsen chicoti pe-nfundate.

— E un dihor plecat la vânătoare. Natura e şi ea în război.

Continuară să urce dealul. Mergeau fără să facă vreun zgomot. Acolo unde era posibil, foloseau camuflajul copacilor şi al tufişurilor. Profitau de orice umbră. Ceva mai încolo se opriră să tragă cu urechea. Prinseră un zgomot ciudat şi greu de desluşit. Apoi simţiră cum li se urcă sângele la cap: în faţa lor careva sforăia, şi sforăia tare de tot.

— Asta-i bună! şopti locotenentul Spät.

Amândoi porniră în direcţia de unde venea insolitul sunet. Iarba fragedă era aidoma unui covor moale, absorbind orice zgomot. Se opriră la marginea unui adăpost individual. Era un adăpost adânc şi bine executat. Pe fundul lui, făcut colac, dormea un subofiţer şi sforăia să scoale morţii din somn. Pistolul său mitralieră zăcea, uitat, alături. Locotenentul Spät se aplecă uşurel şi apucă arma. Propti ţeava de pieptul subofiţerului greu de somn, apoi îl trezi, pocnindu-l peste cap. Subofiţerul sări în sus, dar se simţi imediat respins cu brutalitate. Bolborosi ceva nedesluşit, holbă ochii şi întrebă năuc:

— Ce se întâmplă?

— Cretinule! scrâşni locotenentul Ohlsen. Ce s-ar fi întâmplat dacă te scula Ivan? O mierleai, ce zici?

— Am repartizat schimburile de santinelă, spuse subofiţerul, încercând să se scuze.

— Sigur că da, îşi bătu joc de el locotenentul Ohlsen. Iar santinelele tale trag la aghioase fiindcă ştiu că şeful lor doarme. Dacă Ivan ar fi atacat, aveai beregata tăiată înainte de a deschide tu ochii. Ai merita, pentru neglijenţă, să te curăţ pe loc.

Cei doi ofiţeri îşi urmară drumul. Câteva proiectile rătăcite şuierară ameninţător. Un hohot gros de râs răsună.

— Micuţul, constatară ei.

Apoi aşteptară răspunsul lui Porta care, bineînţeles, nu se lăsă aşteptat. Zăriră şi jobenul galben înălţându-se din verdeaţa înconjurătoare, aidoma unui horn plantat acolo de idiotul satului.

— *Mamma mia,* şase-şase! îl auziră ei jubilând.

— Mă întreb cum de pot vedea zarurile pe întuneric, se minună locotenentul Spät.

— Un chiştoc de ţigară le ajunge, răspunse locotenentul Ohlsen.

Cei doi ofiţeri se înapoiară la punctul lor de comandă. În acelaşi moment, zbârnâi telefonul de campanie.

— „Emil-27“, răspunse cu voce scăzută subofiţerul Heide.

Ascultă o clipă, apoi trecu receptorul locotenentului Ohlsen.

— E comandantul de batalion.

Locotenentul făcu o strâmbătură, după care se prezentă regulamentar.

— Aici „Emil-1“.

De patru ori la rând răspunse sec: „Bine, domnule comandant“, apoi puse receptorul jos şi se întoarse spre Bătrânul.

— Ordin comandanţilor de pluton: Compania se prezintă pentru inspecţia de plutoane, în imediata apropiere a Statului-Major. Plutonul 1 la ora 10, plutonul 2 la ora 11 şi aşa mai departe.

— Grozav mai e şi comandantul ăsta, murmură locotenentul Spät.

— Şi feroce pe deasupra, replică Ohlsen. Vrea ca mâine dimineaţă să-i vadă spânzuraţi pe cei şase.

Se înfăşurară în pături cu gândul să se odihnească puţin. Sosi

însă Porta.

— Am auzit cum că şeful cel mare a poruncit inspecţia. Îmi permit să raportez că eu şi Micuţul suntem gata. Jobenul şi picioarele sunt spălate, ba avem şi panglicuţe roşii împletite într-un anume loc.

— Cară-te dracului! înjură locotenentul Ohlsen.

— Bine, dom'le sublocotenent. Mă duc.

Şi Porta îşi scoase jobenul galben, îl frecă energic de mânecă, suflă peste el şi-l lustrui din nou.

— Doamne, ce pălărie superbă! Sunt sigur că domnu' comandant din Breslau va fi încântat. Dacă cere explicaţii, o să-i spunem că asta-i ţinuta de gală.

— Iar el, *mon camarade,* o să dea ordin ca întreaga companie să fie executată, şi cu asta basta, gândi cu glas tare micul legionar.

— Porta, ameninţă locotenentul Ohlsen, îţi spun pentru ultima oară: nu vreau să văd jobenul ăsta prin preajma Statului-Major!

— Dar e o frumuseţe, dom'le locotenent, obiectă Porta, suflând peste joben ca să înlăture un fir de praf imaginar. Ştiţi, aş putea eventual îmbrăca şi rochia pe care am câştigat-o de la baronul român[35].

— Zău că l-ar lovi damblaua pe dobitocul ăla de comandant! zise Heide.

— Buun! Dar acum Joseph Porta, Stabsgefreiter prin graţia lui Dumnezeu, începe să fie cam nerăbdător. Vom merge să facem o vizită frăţiorului nostru Ivan. Nu vă lăsaţi furaţi de somn, căci altminteri riscaţi să fiţi pârliţi pe unde ştiu eu.

Nimeni n-avea însă chef să doarmă. Vag îi zărirăm pe Porta, Micuţul şi Legionarul căţărându-se afară din tranşee, strecurându-se prin primul baraj de sârmă ghimpată şi mistuindu-se în întuneric.

— Dă, Doamne, ca totul să meargă bine, îşi rosti cu glas tare gândul locotenentul Spät.

Minutele treceau. Blom din Barcelona şi Bătrânul îşi ţineau de mult oamenii în alertă. Servanţii celor trei grupe de aruncătoare stăteau gata, cu minele în mână. Barcelona ţinea strâns lângă el

---

[35] Episod din „Legiunea blestemaţilor", carte care începe seria amintirilor romanţate ale lui Sven Hassel. În peregrinările lui în est, Porta ajunge să joace cărţi într-o casă boierească, partidă de pe urma căreia se alege cu jobenul cel galben şi o superbă rochie de bal. (N.T.).

greul aruncător de flăcări. Pentru a nu ştiu câta oară îi verifică dispozitivul de funcţionare.

— De-aş fi putut măcar să schimb valva, murmură el. Nu prea e sigură. A trebuit s-o cârpesc cu o bucată de leucoplast…

— Nu mai e timp, răspunse locotenentul Ohlsen. Ne-au mai rămas doar patru minute.

Heide stătea culcat lângă mitralieră. Se răsuci şi fixă ameninţător pe fiecare dintre noii veniţi:

— Să se ştie că pe ăla care nu se ţine lipit de mine, când îi dăm drumul, îl curăţ cu mâna mea. *Poniemaieşi*?

Un recrut de şaptesprezece ani se porni pe plâns. Heide se rostogoli până la el şi-l lovi sălbatic de trei-patru ori peste faţă.

— Termină cu smiorcăiala! Tot ce rişti e să-ţi zboare bila. Şi nu-ţi mai da târşa pe faţă, altminteri va fi primul şi ultimul tău atac!

Recrutul începu să urle; Heide se năpusti asupra lui şi-l pocni de câteva ori cu dosul labei.

— Gura, jigodie, sau te omor!

Locotenentul Ohlsen şi ofiţerul rus contemplau în tăcere scena. Ceea ce făcea Heide era cinic şi brutal, dar necesar. Frica tânărului recrut se putea întinde peste întreaga companie ca un foc de paie. Un detaşament care o rupe la fugă cuprins de panică este o pradă dintre cele mai lesnicioase pentru inamic. Din clipa aceea, grupa de mitraliere avea să se teamă de Heide mai mult chiar decât de ruşi.

— Bună treabă, sergent, remarcă ofiţerul rus.

— Da, atâta timp însă cât ne aflăm în război, se grăbi să replice locotenentul Ohlsen.

N-apucă el bine să termine vorba, şi terenul din faţă păru că zboară în mii de ţăndări. O explozie teribilă ne zgâlţâi poziţia. Apoi răsună un urlet lung şi infernal, şi trupul de uriaş al Micuţului ţâşni înaintea noastră. Proţăpit lângă tranşeea inamică, cu melonul pe cap şi pistolul-mitralieră lipit de şold, trăgea împroşcând cu gloanţe trasoare…

Surpriza fusese totală.

— Barcelona! urlă locotenentul Ohlsen.

Barcelona se ridică şi se năpusti înainte. Aruncătorul de flăcări ilumină terenul. Siluete de oameni fugeau încoace şi încolo, transformate în torţe vii. Braţul locotenentului Ohlsen se lăsă în jos. Armamentul nostru automat se porni să scuipe foc. Heide,

râzând ca un dement, slobozea rafală după rafală.

— Aruncătoare, foc! răcni locotenentul Spät.

Proiectilele descriseră pe cer traiectoria lor curbă şi căzură în spatele tranşeelor inamice. Frenezia luptei cuprinse pe toţi oamenii companiei. Orice fel de teamă dispăruse. Am strâns crăcana puştii mele mitraliere, am făcut un salt şi m-am instalat într-o pâlnie de obuz în plină „ţară a nimănui“. Un grup de soldaţi ţâşni afară din tranşeea pe care o aveam în faţă... Am inspirat adânc şi am fixat solid patul armei în scobitura umărului. Ca un poligon. Cu ţinta bine prinsă în cătare, goleam încărcător după încărcător, înlocuite imediat cu altele de către servantul meu, un om de acum în vârstă. Armam şi apăsam pe trăgaci. Deasupra capetelor noastre, tuna. Un ocean orbitor de flăcări prefăcuse cerul într-un ecran, iluminând terenul ca în plină zi. Munţii crăpau şi se năruiau. Porta avusese dreptate. DO-urile se deşteptaseră. Trăgeau aiurea salvă după salvă. Fioroasele lor rachete explodau în spatele nostru. Făcui un salt îndărăt şi mă trântii lângă locotenentul Ohlsen. Rachetele astea îţi băgau groaza în oase. Locotenentul rus o luă la goană, urmat de oamenii săi.

— *Dosvidanie!* strigă el şi dispăru.

Batalionul comandantului făcu exact ceea ce prezisese Porta. O luă la sănătoasa. Dar, spre marea noastră surpriză, ruşii nu atacară. Abia după vreo şapte ore sectorul îşi regăsi calmul. Sovieticii ţineau constant terenul nostru sub un foc de artilerie dens. Într-un târziu, către sfârşitul după-amiezii, legătura cu batalionul se restabili. Inspecţia se anulă. Oamenii îşi reocupară poziţiile, firele telefonice fură întinse la loc. Nimeni nu ştia prea bine ce se întâmplase. Locotenentul Ohlsen raportă un atac prin surprindere al infanteriei inamice. Un detaşament încercase să ocupe poziţiile noastre. Compania vecină dădu aceeaşi explicaţie, istoria fiind considerată veridică. Am adunat şase soldaţi ruşi morţi şi i-am spânzurat de copaci. Locotenentul Ohlsen fabrică un raport scris în care spunea că lichidarea a avut loc. A doua zi, comandantul ni-l expedie pe adjunctul său pentru constatare. Adjunctul veni, dar nu ţinu defel să vadă leşurile. Îi spuse lui Ohlsen:

— Suntem de acord să declarăm că le-am văzut.

După plecarea adjunctului, locotenentul dădu din cap:

— Aşadar, am fi putut renunţa la toată punerea asta-n scenă

ucigaşă…

Seara următoare primirăm ordin să trimitem o patrulă în spatele liniilor ruseşti. Statul-Major dorea să cunoască valoarea, în guri de foc, a artileriei inamice şi dacă au sau nu tancuri. Bineînţeles, măgăreaţa căzu pe trupa noastră. Ar fi fost, de altfel, o nebunie ca pentru o asemenea misiune să fie folosiţi noii veniţi. Unul după altul, părăsirăm tranşeele şi ne îndreptarăm cu paşi de lup spre poziţiile inamice. Micuţul zorea, cu laţul în mână.

— Împărţim aurul, îi spusese Porta o clipă înaintea plecării.

Ştiam prea bine despre ce aur e vorba. Nu treceau niciodată pe lângă un cadavru fără să-l examineze şi să-i smulgă, dacă avea, coroanele dentare.

— Într-o bună zi, le prezise Bătrânul, mania asta de colecţionari o să vă coste capul. Comiteţi deodată două crime: în primul rând, jefuirea unui cadavru, delict recunoscut de toate ţările. A doua, recunoscută doar de guvernul nostru, care precizează că toate coroanele de aur aparţin statului şi trebuie, ca atare, depuse la cel mai apropiat centru S.S. Infracţiune pedepsită cu moartea.

— Pesimistule, râse Porta.

— Eu, unul, nu depun nimic, conchise Micuţul. Cu biştarii pe care-i scot pe ele am de gând să-mi achiziţionez o mezelărie şi un bordel. În lagărele de concentrare, S.S.-iştii le smulg dinţii de aur din gură încă de vii. Noi suntem umani. Noi aşteptăm să fie morţi.

— Ce porcărie! înjură Stege.

— Ia nu te mai amesteca, intelectual căcăcios ce eşti! Ocupă-te de terfeloagele tale, iar noi o să ne continuăm afacerile noastre. Şi să vedem cine ajunge mai departe…

Când revenirăm, era aproape de ziuă. Ne petreceam timpul ameliorându-ne poziţiile. Comandantul sfârşise prin a-şi învinge frica şi ordonase trecerea în revistă a doua zi. Şedeam confortabil, pe fundul tranşeei. Din când în când, o aruncătură de ochi spre cuibul de mitralieră. Îi cunoşteam bine pe ruşi. Oricând puteau să se strecoare şi să ia prin surprindere toată tranşeea. Era întrucâtva specialitatea lor.

— Povesteşte-ne ceva, Porta, ceru locotenentul Ohlsen.

— Da, da, o istorie cu niscaiva întâmplări, propuse Julius Heide.

Porta scuipă cojile de seminţe de floarea-soarelui pe care le ronţăise.

— De acord, dar ce fel de istorie? Doar nu te duci la cinema zicând: „Arătaţi-mi un film.“ O aud de aici pe gagica de la casă zbierând: „Spuneţi, ce fel de film?“. Eu unul am făcut de câteva ori înconjurul lumii cu trupele lui Adolf.

— Una cu târfe, ceru Micuţul, lingându-se pe buze.

— Numai la asta vă stă gândul, făcu dezgustat Stege.

— Bagă-ţi o grenadă în fund şi saltă-i siguranţa, urlă, înfuriat, Micuţul. Dacă societatea noastră nu-ţi convine... Apoi, întorcându-se spre Porta: Ador când mi se povesteşte de gagici.

— Ei da, asta-ţi închipui tu, făcu Porta, zâmbind larg. Povestioare deşucheate şi porcoase. Nu, azi o să vă vorbesc pe teme morale. Ia să vedem...

Şi Porta se prefăcu că reflectează.

— De pildă, aceea a proprietarului care l-a înşelat pe vidanjorul său. Nu, asta, oricum, n-o să vă spună nimic. Trebuie căutat altceva. Ceva potrivit unei zile ca aceea de mâine, când, la apogeul acestui atât de primejdios război, ni s-a fixat o trecere în revistă. Nobilul baron din Breslau, pe care o soartă haină l-a scos în calea noastră, pretinde ordine şi disciplină. Şi are perfectă dreptate. Fără ordine nu se poate participa la un asemenea război. Războiul trebuie luat în serios, ca tot ce e militar. Văzut-aţi vreodată un ofiţer hlizindu-se în timp ce scoate sabia pentru luptă? Nu, domnilor, avem nevoie de seriozitate. Uită-te la tine, Micuţule, jegos şi puturos, fără cască, în plin război. Unde ţi-e masca de gaze? Habar n-ai, nu-i aşa? Priveşte-ţi un pic uniforma. Parc-ai fi un popă beţiv, căzut într-o hazna. Vascrisu’ mă-sii, Micuţule, mai multă ţinută! Dacă o ţii tot aşa, riscăm să câştigăm războiul. Or, îţi dai tu seama câte belele ni s-ar trage din asta?

— Ba eu nu vreau să câştig războiul, protestă Micuţul. Spune-mi unde să predau legitimaţia şi v-am zis la toţi pa şi pusi.

— Te cred prea bine, replică Porta, dar uite c-aici te-nşeli tu. Nu se părăseşte aşa, cu una – cu două, frumoasa viaţă militară. Aici nu-i Armata Salvării. Dar o să vină şi asta. Baftă avem. Iisus, prea iubitul fiu al Mariei şi-al lui Iosif din Nazaret, ne trimite un comandant, un nobil, un aghiasmă-n vine. El va face tot ce-i stă în puteri ca să pierdem războiul. Până una-alta, treaba asta n-o ştie nici el. Vrea o trecere în revistă, o frumoasă şi disciplinată

trecere în revistă, ca pe vremurile bune ale slujbei în garnizoană, lunea de dimineaţă.

Şi, vârând sub nasul Micuţului o grenadă:

— Ştii tu ce-i drăcia asta?

— O grenadă de mână, ţipă Micuţul, neîndrăznind să-şi ia privirea de la primejdiosul proiectil.

— Bravo, băieţică! Exact. O grenadă de mână. Model 1908. Născută la maternitatea Bamberg, secţia furnituri militare. Împachetată de gingaşe mâini de putori şi expediată nouă, eroilor. Ştii tu la ce slujeşte?

Şi Porta se apucă să învârtă grenada pe deasupra capului; văzurăm cu toţii mişcându-se inelul cuiului de siguranţă.

— Atenţie! îl preveni Steiner. Poate exploda şi să ne cureţe pe toţi.

— Păi asta-i şi misiunea ei, lămuri Porta. E utilă foc. Poţi omorî cu ea un Ivan sau lichida un adăpost. Te poţi sluji de ea ca să deschizi o cramă, cum tot atât de bine poţi expedia un comandant într-o altă lume.

— Se poate şi pescui cu ea, se amestecă Micuţul.

— Bravo! făcu Porta. Nu eşti chiar complet nerod. Comandantul din Breslau va fi fericit să constate ce-ai asimilat. Îmi închipui că va urla ceva în genul: „Obergefreiter! Vită încălţată! O să mă ocup de dumneata! Meriţi pe deplin o moarte onorabilă, cu glonţ şi praf de puşcă. O să fie o cinste pentru plutonul de execuţie!“

— De ce să fiu executat? se minună Micuţul.

— D’aia! Într-un război, mai trebuie din când în când şi câte-o execuţie. E indispensabil dacă vrem ca oamenii să ia războiul în serios. Poporul trebuie să simtă şi să înţeleagă că moartea ameninţă de pretutindeni. Ş-apoi, generalii şi comandanţii vor şi ei să vadă cum cade ucis un om. E ţelul carierei lor. Şi, întrucât pe front nu se pot duce, fiindcă doctorii lor pretind că au ulcere la stomac, găsesc câţiva pe care să-i execute, astfel că, o dată terminat războiul, să poată vorbi şi ei de morţi. În cazul tău însă, Micuţule, execuţia este exclusă. Eşti un soldat prima! Şi nici nu-i încă îndeajuns de cald pentru tine în iad. Toate daravelile astea cer timp.

Micuţul fu vizibil măgulit.

— Da, da, nu-i aşa că-s formidabil?

Porta încuviinţă şi urmă:

— Întocmai. Ai exact tot ceea ce apreciază militarii. Eşti analfabet şi dobitoc. Faci tot ce ţi se ordonă, ca un tanc căruia îi merge motorul. Cu ostaşi ca tine, armatele germane vor supune o lume întreagă şi vor izbuti chiar să ştampileze cu zvastica fundurile tuturor.

— Porta, Porta, hohoti locotenentul Ohlsen, limba asta a ta o să te ducă într-o zi la ştreang.

— Italia o să ne atace pe la spate, începu Micuţul, schimbând fără tranziţie subiectul şi abandonând istoria lui Porta, care, ca de obicei, nu era o istorie.

— Şi de ce ne-ar sări ea, Italia, ţie şi mie în spinare? întrebă naiv Porta.

— Nu nouă personal, fireşte, ci nouă în general! mormăi Micuţul.

Bătrânul scoase pipa din gură şi dădu din cap.

— E un pic de adevăr în ce spune el.

— Cel mai rău lucru care ni s-ar putea întâmpla, continuă Porta, ar fi să uităm pentru ce anume purtăm război.

Şi, zicând astea, extrase din buzunar un fursec.

— Pe ăsta l-am primit acu' trei ani şi jumătate, când am plecat din Viena. Mi l-a oferit o coardă nazistă, din cele mari. O preţioasă amintire. Când încep să uit pentru ce ne batem, iau şi citesc inscripţia de pe el.

Porta ridică fursecul scorojit, astfel ca toată lumea să poată citi literele din zahăr roz: „Victorie şi răzbunare".

— Să nu le uitaţi niciodată, băieţi, „Victorie şi răzbunare". Ah, lăsaţi-mă să pun eu laba pe S.S. Heinrich[36] în clipa când amicii noştri vor câştiga războiul.

Locotenentul nostru dădu din cap şi aruncă o privire în lungul tranşeei în care oamenii se căzneau să dea jos de pe echipamentul şi uniformele lor noroiul adunat timp de câteva săptămâni.

— Băga-l-aş de unde a ieşit pe comandantul ăsta! înjură el şi imediat tăcu, năucit.

Până şi Porta amuţi. Locotenentul Ohlsen, care de obicei vorbea atât de corect, ne uluise.

Se scuză, întorcându-se către Spät şi Bătrânul, care-şi fuma pipa pe fundul tranşeei.

— Mi-am ieşit din sărite.

---

[36] E vorba de Reichsführer-ul Heinrich Himmler. (N.T.)

— Firesc, răspunse Spät. Suntem nişte robi, fac cu noi ce vor.

Cum era şi de aşteptat, inspecţia avu, într-adevăr, loc. După ce timp de câteva minute comandantul trecu în revistă detaşamentul, îl apucară toţi dracii.

Pentru un ofiţer de front, oamenii erau curaţi. Surprinzător de curaţi. Nici urmă de vechiul jeg. Ne îmbăiaserăm în apa rece ca gheaţa a pârâului. Eram uzi, dar proaspăt spălaţi. Evident însă, cum puteam mulţumi un veteran al tranşeelor cum era şeful nostru von Vergil? După el, eram împuţiţi prin definiţie. Îl înfuriară centiroanele, cizmele şi tot harnaşamentul. De unde să luăm vax, asta nu-l interesa. Când ne lăsă în pace, fiecare om din companie semăna cu un bulgăre de bălegar. Ordonă o altă inspecţie pentru dimineaţa următoare. Şi aşa, încă trei zile la rând. Pedepsele cu închisoarea se distribuiră cu lopata, urmând să le executăm după ce vom fi schimbaţi de pe poziţie. Un alt detaşament a fost condamnat să se târască pe burtă cinci kilometri, cu masca de gaze pe faţă şi întregul echipament. Distracţia asta a costat viaţa unui recrut. Hemoptizie. Locotenentul Ohlsen încercă în disperare să intre în contact cu regimentul nostru, dar peste tot domnea o confuzie generală.

În mod destul de ciudat, ruşii ne lăsau în pace. Singura mărturie a prezenţei lor era un foc de infanterie, dezlânat şi acela. În schimb, către nord se dădeau lupte grele. Tirul armelor de tot felul se auzea zi şi noapte.

Comandantul se comporta ca un dement. Ai fi putut crede că voia să ne extermine pe toţi. Ne trimitea să executăm cele mai stupide misiuni. Într-o dimineaţă, de pildă, la crăpatul zorilor, ne expedie într-un câmp de mine ca să le reperăm dispozitivul. Rezultatul: trei oameni mai puţin. Îl chema într-una pe locotenentul Ohlsen, şi acesta trebuia să parcurgă, cu riscul vieţii, cei trei kilometri care ne despărţeau de Statul-Major ca acolo să răspundă la tot soiul de întrebări năstruşnice.

— E mai rău ca maiorul Meier, înjură Porta. Un bob zăbavă, fraţilor. Când ruşii or să atace, eu o să-i torn niţel plumb în ţeastă.

Zilele treceau. Sectorul nostru rămânea calm. Dacă von Vergil ne-ar fi lăsat în pace, ne-am fi simţit cum nu se poate mai bine. Firește, şi la cei din faţă, ca şi la noi, erau câţiva lunetişti, din care pricină imprudenţii mai încasau din când în când câte un glonte. Dar cu aşa ceva ne obişnuiserăm şi nu mai dădeam

importanţă faptului.

Micuţul era convins că războiul avea să se termine în curând şi că vom putea să ne întoarcem acasă.

— Şase luni nu mă dau jos de pe muieri! declară categoric Heide.

— Ba martor mi-e Profetul, suntem din păcate încă departe de sfârşit, spuse micul legionar.

Chiar în momentul acela sosi în goană Barcelona.

— E groasă rău la Statul-Major! gâfâi el. Pesemne că Ivan a dat peste cap tot flancul stâng.

Bătrânul se ridică fără grabă, băgă pipa în buzunar şi-şi armă pistolul-mitralieră.

— Mă aşteptam. Prea era frumoasă liniştea asta ca să fie adevărată. Iată că încep necazurile. Ivan e în spatele nostru.

— Treziţi-i pe toţi! urlă locotenentul Ohlsen. Mai iute, mai iute! Suntem grăbiţi, domnilor!

În spatele nostru auzirăm rafale dezordonate, amestecate cu explozii de grenade şi mine.

Încă buimaci de somn, oamenii începură să se adune în faţa punctului de comandă.

— Locotenent Spät, rămâi aici cu primul detaşament şi asiguri siguranţa şoselei! ordonă locotenentul Ohlsen. Instalează bine armamentul automat şi acoperă-ne la întoarcere. Restul companiei, prin flanc câte unul, după mine!

Micuţul îşi înfipse între buze un enorm trabuc. Făcea asta întotdeauna când urma să atacăm la baionetă. Cureaua pistolului-mitralieră o petrecu după umăr. O baionetă lungă, în trei muchii, strălucea sinistru în vârful puştii sale. Îşi dădu melonul pe ceafa şi grohăi încântat.

— Haidem!

Urcarăm colina în pas alergător. Porta bombăni:

— Doamne, ce se mai aleargă în porcăria asta de război! Iar eu care nu suport aşa ceva.

În dosul unor bolovani, descoperirăm doi „boboci“, pe jumătate nebuni de frică.

— Ce se întâmplă aici? îi întrebă locotenentul Ohlsen, înghiontindu-i uşurel cu ţeava pistolului-mitralieră.

— S-a terminat cu noi, gâfâi unul dintre ei. Ruşii au tăbărât aşa, deodată, nu ştim de unde.

— Rahat, făcu Legionarul, observând îngusta potecă ce ducea

spre cabană.

— Nu pricep nimic. Eram numai noi doi de santinelă. Restul se culcaseră. Comandantul nu vroia să-i creadă pe cei care mai fuseseră pe front când aceştia încercau să-l pună în gardă şi-i făcea cu ouă şi cu oţet, spunând că-s isterici. Zicea că ruşii sunt cu toţii nişte laşi şi n-or să îndrăznească să atace. Ieri le-a spus celor de la Statul-Major că-i mai periculos într-un oraş de garnizoană în timpul unui atac aerian decât aici, pe front.

— Iar după aia, hop şi Ivan! rânji Barcelona.

Tânărul recrut dădu aprobator din cap.

— Nu i-am auzit înainte să tabere pe noi. Totul s-a petrecut necrezut de iute. N-au tras niciun foc: doar cu pumnalul şi cu patul armei. Singur, locotenentul Kahl a reuşit să arunce o grenadă. Noi am fugit şi aşa am scăpat cu viaţă.

— Dar comandantul? întrebă, neglijent, locotenentul Ohlsen.

— Nu ştim. Eram afară când au venit.

— Nădăjduiesc din tot sufletul că i-au tăiat aia şi i-au îndesat-o în gură, îşi exprimă Porta dorinţa, însoţind-o de-un râs gros. Dacă au făcut-o, le voi trimite nişte daruri frumoase de Crăciun.

— Fără doar şi poate că au auzit şi ei de ticălosul ăsta, mârâi Micuţul. Să aşteptăm aici, dom’ locotenent, până-i căsăpesc pe toţi. Va fi pe placul bunului Dumnezeu, iar noi vom ajunge drept în rai.

— După mine! ordonă, sec, locotenentul Ohlsen.

— Iar ne luăm picioarele la spinare, Porta, rânji Micuţul şi-şi mută trabucul cel gros dintr-un colţ într-altul al gurii.

Când ajunserăm sus şi ocolirăm creasta, dădurăm cu ochii de cabana comandantului. Inamicii mişunau, răcnind şi cântând.

— Pun pariu c-au dat peste trăscăul comandantului, rânji Barcelona.

— Hai peste ei, că n-au băut totul, propuse, nervos, Micuţul.

Prin ferestrele primului cat zburau în jos bucăţi de uniformă, hârtii, cutii de carton.

— Nu se plictisesc băieţii, constată Porta. Vor avea o surpriză văzându-ne.

— Mai ales când vor constata că suntem din alt aluat decât cei pe care tocmai i-au ciopârţit, adăugă Heide, mângâind carabina.

Cântecul cazacului care şi-a găsit două fete răzbătea până la noi.

— Baionet’ arm’! comandă, glacial, locotenentul Ohlsen. Direcţia: cabana!

Micuţul scoase trabucul din gură şi se întoarse către Porta.

— Iată-ne din nou alergând.

— Mă… pe treaba asta, suflă, gâfâind Porta. M-am săturat. Veşnic să galopezi!

Pe plutoane, desfăşuraţi în trăgători, oamenii se aruncară la asaltul cabanei.

Bătrânul, Legionarul şi cu mine alergam alături de comandantul Ohlsen.

Paralizaţi, ruşii îi priveau pe cei care se năpusteau asupra lor urlând ca nişte sălbatici.

Armele noastre automate detunară secerând inamicul încă nedezmeticit. Primii se prăbuşiră. Un minut, altul… şi-apoi furăm peste ei.

Lupta se-ncinse crâncenă şi sângeroasă, fiecare bătându-se pentru propria-i viaţă. Baionetele pătrundeau în carne vie, străpungeau piepturi.

Drept în faţa mea apăru un gigantic locotenent rus, învârtind pistolul-mitralieră ca pe o ghioagă. Mă aruncai într-o parte, ca să evit lovitura mortală şi, reflex, izbii de jos în sus, cu baioneta. Simţii o scurtă rezistenţă, apoi tăişul armei îşi croi drum în pântecele ofiţerului care se prăvăli pe spate, scoţând ţipete îngrozitoare. În cădere, puşca îmi fu smulsă efectiv din mâini. Atunci proptii un picior în pieptul omului şi smucii de armă, care se frânse. Cu ciotul ăla în mână, mă năpustii din nou înainte. Nu mai eram un om, ci o maşină de ucis. De frică. De nevoie.

Porta se afla alături. Învălmăşeala era generală. Oamenii se izbeau, se înjunghiau, urlau.

Micuţul era în mijlocul curţii, cu trabucul cel mare în gură. Fumega ca un horn. Melonul trona în vârful ţestei. Pistolul-mitralieră şi-l pierduse.

Doi ruşi se năpustiră asupra lui. Scosei un urlet de groază, dar, mai iute ca fulgerul, Micuţul îi înhăţase de gât şi îi izbi de câteva ori cap în cap. Când le dădu drumul, cei doi se prăvăliră, fără viaţă, la picioarele lui. Atunci se aplecă, ridică de jos un pistol-mitralieră şi deschise, sălbatic, foc asupra unui grup inamic. Dacă se nimeriră să fie şi câţiva de-ai noştri pe acolo, ghinionul lor.

Câţi să fi fost ucişi? O sută? Zece? Douăzeci? Habar n-am. Un

rus căzuse în spatele unei roabe. De la câţiva paşi, îi slobozii o rafală în cap. Ţeasta-i plesni ca un ou dat de perete. Multă vreme aveam să păstrez în faţa ochilor chipul acestui om.

Porta înfipse baioneta în spinarea unui flăcăiandru care se întoarse să fugă. Heide călcă bestial în picioare faţa unui tânăr infanterist rus care, chiar mort, continua să strângă la piept pistolul său mitralieră.

Cât timp trecuse? O zi? O oră? Câteva secunde? Nimeni nu mai ştia. Ne trezirăm în spatele cabanei şi ne lăsarăm să cădem pe pământ, gâfâind istoviţi, stropiţi de sânge, cu armele azvârlite, neglijent, alături. Ne descheiarăm la haine, aruncând cât colo căştile. Unii izbucniră în plâns. Ochii injectaţi de sânge căutau chipul camarazilor. Mai existau oare? Teama încerca inimile. Şi când se regăseau, cădeau unul în braţele celuilalt, mulţumiţi, uşuraţi.

Iată-l pe Barcelona, trântit pe burtă, cu uniforma zdrenţe. Mai încolo, Bătrânul fumându-şi pipa la rădăcina unui copac. Micuţul şi Julius Heide odihnindu-se cu spinările rezemate de un perete. Micuţul avea un cap de parcă şi l-ar fi muiat într-o baltă de sânge. Trabucul stins şi ferfeniţat atârna în colţul gurii. Stege, culcat pe spate, privea norii. Paralizat parcă. Niciodată n-avea să fie un adevărat ostaş. Micul legionar şedea pe o treaptă a scării, cu veşnica sa ţigară lipită de buză. Pe genunchi, pistolul-mitralieră, gata să intre în acţiune. Îl freca grijuliu cu o cârpă, obiceiul lui dintotdeauna. După cincisprezece ani de lupte şi campanii, ştia că o armă se cere întreţinută. Steiner se cocoţase pe zidul năruit al grajdului. Ţinea în mână o sticlă cu alcool pe jumătate goală şi era beat turtă.

Da, erau cu toţii. Cei din vechea gardă. Dar dintre noii veniţi lipsea mai bine de o treime. Zăceau ici şi colo, aidoma unor insuliţe presărate pe o mare verde.

Careva propuse să-i îngropăm. De auzit, auzirăm cu toţii, dar niciunul nu vru să răspundă. La ce bun? Eram sleiţi de oboseală, iar ei – morţi. Nu mai simţeau nimic. Ş-apoi ulii şi corbii trebuie şi ei să trăiască. Un atac ca acesta costă scump. Cei care tot pălăvrăgesc despre frumuseţea luptei corp-la-corp, ar trebui s-o încerce măcar o dată.

Locotenentul Ohlsen ieşi din cabană. Îşi pierduse cascheta şi o tăietură lungă îi brăzda obrazul

— I-au lichidat pe toţi, murmură el, trântindu-se pe pământ.

Porta îi întinse o ţigară.

— Şi comandantul, dom'le locotenent?

— Înjunghiat ca un porc.

— Mulţumescu-ţi ţie, Doamne, psalmodie Porta, eşti cu adevărat drept.

Locotenentul Ohlsen se întoarse spre Heide.

— Ia doi-trei oameni cu tine şi strângeţi livretele militare ale tuturor morţilor!

— Şi ale ruşilor? întrebă Heide.

— Bineînţeles. Nu mai pune întrebări idioate!

Puţin mai târziu, părăseam locul cu pricina, nu înainte de a fi aruncat în interiorul cabanei, care se aprinse imediat, câteva sticle cu benzină şi câteva grenade.

Proiectile de aruncător prinseră să explodeze printre noi.

— Înainte, pas alergător! comandă locotenentul Ohlsen.

— Ivan vrea să se răzbune, zise Bătrânul.

În salturi, atinserăm drumul pe care ne aşteptau locotenentul Spät şi oamenii săi.

— Bătrâne, pune armamentul greu în bătaie! ordonă locotenentul Ohlsen: Ai să acoperi retragerea.

— Maică Precistă, se văicări Porta. Mereu pică pe noi măgăreaţa!

Micuţul şi Legionarul se şi instalaseră în spatele mitralierei care întâmpină cu tac-tac-ul ei inamicul apărut la liziera pădurii. Pe colina din spatele nostru, minele de aruncător explodau cu bufnituri surde.

— Pas alergător! strigă locotenentul Ohlsen. Mai repede! Şi furios îmbrânci câţiva recruţi care nu se mişcau destul de iute.

Unul dintre ei, care apucase să facă o bucată de drum, scoase brusc un urlet atroce şi începu să alerge în cerc, ţinându-şi pântecele cu mâinile.

Sanitätsgefreiter-ul[37] Berg se repezi spre el, îl culcă şi-i tăie uniforma. Băieţandrul de şaisprezece ani murise însă.

Berg îşi reluă cursa, agitând trusa lui sanitară cu cruce roşie pe ea. În fugă, îşi pierdu casca. Proiectilele cădeau chiar în spatele său, dar, ca printr-o minune, nu păţi nimic. Ne părea bine pentru că-l iubeam cu toţii pe Sanitätsgefreiter-ul Berg. Îşi riscase de nenumărate ori viaţa ca s-o salveze pe-a altora. Pe câţi nu cărase el în cârcă peste câmpuri de mine şi reţele de

[37] Agent sanitar. (N.T.)

sârmă ghimpată! Când ne băteam printre fortificaţiile Sevastopolului, l-am văzut cum se repede într-o tranşee ca să-l scoată de acolo pe locotenentul Hinka grav rănit. Urmase apoi o cursă de trei kilometri, cu locotenentul rănit în spinare, printr-o ploaie infernală de obuze.

Iar când locotenentul Barring îl întrebă dacă doreşte Crucea de Fier drept răsplată, Berg răspunse cu simplitate că nu face colecţie de tinichele. Şi astăzi, la doi ani de-atunci, Berg continuă să nu aibe nicio decoraţie.

Compania se adăposti pe după coline, acolo unde pădurea se despica aidoma unui fiord. Eram numai noi. Batalionul din Breslau dispăruse.

Instalaţi într-o tranşee, ne apucarăm, după obicei, să jucăm zaruri. Miza era ce mai rămăsese din vinul defunctului comandant.

Trecuseră câteva zile de când tot călătoream, oprindu-ne în numeroase gări. Ore întregi trenul nostru aşteptase pe linii moarte, printre marfare încărcate. Marfă eram şi noi. Soldaţi în război. În scripte, trenul nostru figura ca „marfarul numărul 9“.

Într-a şaisprezecea zi de la plecarea noastră pe front, lungul convoi se opri cu o smucitură violentă, porni din nou, apoi iarăşi se opri. Scrâşniră roţile. Locomotiva şuieră şi dispăru.

Porta se săltă de pe maldărul de paie din fundul vagonului de vite numărul 9, privi prin uşa glisantă şi constată lapidar:

— Suntem la Hamburg.

Micul legionar se întinse.

— Pe barba Profetului, diseară vom fi la „Uraganul“ lui Tanti Dora.

— Azi sunt Rusaliile, spuse, aparent fără legătură, Bătrânul.

— Şi de ce ne-o spui? întrebă Heide. Ce ne priveşte pe noi dacă sunt Rusaliile sau altceva?

— Da, ştiu, răspunse Bătrânul, dând din umeri.

— Anul trecut de Rusalii eram la Demiansk, spuse Porta.

— Iar cu un an înainte, la Brest-Litovsk, continuă Micuţul, amintindu-şi de un temerar furt a patru tancuri aparţinând unei unităţi S.S.

— Ia nu ne mai aduce aminte pe unde am umblat! se enervă Legionarul. E scârbos. Trebuie privit numai viitorul.

— Diseară mă duc la bordel, hotărî Porta, frecându-şi mâinile.

— Bernard-Sugativă mă aşteaptă la „Trei iepuraşi“, spuse Heide. La „Trei iepuraşi“ sunt atâtea dame, că nici într-o lună de zile treizeci de hăndrălăi nu le-ar veni de hac.

REACŢIE ÎN LANŢ

Cantina răsuna de voci. Ciocnete de pahare. Chelneriţe oţărându-se. Duhoare de cârnat prăjit şi de bere. Totul într-un decor afumat de mahorcă.

Un Feldwebel pe jumătate beat fixă cu nişte ochi urduroşi pe un S.S.-ist olandez.

— Nu eşti gigea, pretinse el. Ai urechile clăpăuge. Nu-mi placi. Zbiera cât putea, folosind limbajul acela de copilaş, pe care oamenii simpli îl folosesc când le vorbesc străinilor.

Chelneriţele aduseră halbele cu bere.

Porta se întinse peste masă spre un tânăr ostaş care purta pe gulerul negru al tunicii insigna argintie cu literele S.D.[38] şi izbucni în râs cu acea siguranţă de sine a omului beat.

— Frăţioare, eşti doar umbra unui bărbat. Un avorton scârbos. Şi, mai ales, nu-ţi imagina că i-ar fi cuiva frică de tine.

Îşi suflă nasul cu degetele şi urmă:

— Am un cuţit. Avem cu toţii aşa ceva. Ştii la ce slujeşte? S.D.-istul îl privi pe Porta, nepricepând nimic. Prudent, nu răspunse.

— Habar n-ai, măi avortonule! (În acest ultim cuvânt Porta îşi puse tot dispreţul.) Slujeşte să le facă butoniere avortonilor. Şi acum cară-te! Nu te vrem la masa noastră.

— Dar eram înaintea voastră! protestă S.D.-istul scos din sărite.

— Ştiu, îi dădu Porta dreptate. Dar acum ajunge. Hai, plimbă ursul!

— Asta nu! Cine eşti să-mi dai ordin?

Porta se ridică, luă de jos jobenul cel galben şi şi-l proţăpi pe ţeastă. Apoi, cu aroganţa unui ofiţer:

— Ei bine, soldat S.D.! Ce-o fi în capul tău, lepădătură? Şi să vorbeşti la persoana a doua plural când te adresezi unui Stabsgefreiter, lepădătură împuţită!

O clipă Porta cugetă asupra expresiei „lepădătură împuţită“, apoi socoti c-ar fi bine să folosească termeni mai adecvaţi:

— Limbric nenorocit!

Şi, trăgând o duşcă de bere, îl privi pe Micuţul.

— O să pierdem războiul. Dovada? Priviţi-l pe tipul ăsta! Nu mai există disciplină.

— Ba mie unuia mi-ar place, mărturisi Micuţul

— Tu, frăţioare, sfârşeşti spânzurat, zise laconic Porta, după care se adresă S.D.-istului: Ai dopuri în urechi? Ţi-am spus să te ridici când îţi vorbesc! Şi vârându-i sub ochi mâneca vestonului, continuă amical: Oare nu cunoşti însemnele unui Stabsgefreiter al marii noastre armate? Două galoane în V pe un triunghi de postav? Drepţi, fir-ar să fie!

— Du-te dracului! urlă S.D.-istul ieşit cu totul din minţi şi, sărind în picioare se sprijini cu pumnii în masă, fixându-l sălbatic pe Porta.

---

[38] Sicherheitsdienst: serviciul de securitate. (N.T.)

— Nesubordonare? Oho?! constată Porta, uluit. Micuţule, fii bun şi fă un raport.

— Ştii foarte bine că habar n-am să scriu, protestă Micuţul. Dar mă pricep să mă folosesc de cei doi pumni.

Micuţul îşi termină berea, scoase din buzunar un trabuc cât toate zilele şi-l duse la gură.

Barcelona îi oferi foc.

Apoi, se ridică, uriaş, se scărpină pe piept, îşi săltă nădragii şi-l arătă pe S.D.-ist cu trabucul.

— Vino, puişorule, să-ţi tragă mandea o chelfăneală.

— Ce vreţi de la mine? Nu v-am făcut nimic! urlă S.D.-istul, privindu-l isterizat pe Micuţul.

Acesta îl apucă însă de umăr şi-l împinse, fără bruscheţe, dar ferm, către uşă.

După câteva minute, Micuţul reveni singur. Înhăţă paharul lui Heide şi îl goli.

— L-am făcut K.O. Din al doilea pumn. Îmi plac treburile astea. Ţi-aduci aminte, Mergi-ori-Crapă, de prima noastră întâlnire?

— Atunci însă tu erai cel care încasa, râse Barcelona.

— Cum aşa? protestă Micuţul. Ba el s-a lăsat fraierit de figura cu mâna întinsă.[39]

— Întocmai, *mon camarade,* confirmă Legionarul, dar n-o să se mai repete niciodată.

— În ziua aia însă a fost, râse, mândru de sine, Micuţul.

— Aşa-i.

Porta trânti cu zgomot pe masă cana sa de un litru şi urlă cât putu pentru a se face auzit în vacarmul infernal al cantinei:

— Băi târfelor, băi putorilor, cinci duble, juma' şliboviţă, juma' bere şi în galop, fir-aţi să fiţi!

„Die grosse Helga" sosi în goană. Crăcănată pe picioare, cu pumnii în şoldurile sale uriaşe, ea se propti în faţa lui Porta ca un munte de carne, mai fioroasă ca cel mai fioros majur.

— Und-te crezi, mă? Să nu-mi faci fetele târfe, că te zvârl afară! Suntem ospătăriţe cinstite şi membre de partid. Bagă la cap! Prietenul Gertrudei e la S.D. O să te ia el în fabrică de n-o

---

[39] Scenă din „Camarazi de front". Spre stupoarea generală, Legionarul îl face K.O. dintr-o singură lovitură pe Micuţul. Acesta îşi revine, simulează că vrea să se împace cu adversarul şi-i întinde mâna, blocându-i astfel dreapta. Procedeu perfid, dar eficace. La rându-i, Legionarul încasează o „stângă" formidabilă, care-l trimite la podea. (N.T.).

să te mai recunoşti.

Porta făcu un gest de indiferenţă.

— Ai zvastică până şi pe târtiţă, iar fetia ţi-ai pictat-o în roş-alb-negru[40].

— Fetia! urlă Micuţul, jucând în jurul Helgăi. N-are aşa ceva. E mai uzată decât asfaltul autostrăzilor lui Adolf.

„Die grosse Helga“ ajunse pe punctul de a începe să zbiere, dar Micuţul îi dădu un brânci care o expedie la capătul celălalt al încăperii.

— Lasă predica, băi ţârcovnic cu fustă al lui Adolf! Ţi-am cerut bere, şi nu borâtura asta!

— Micuţul s-a făcut cui, spuse Steiner.

— Mai repede, mai repede, boarfelor, cât timp să mai aşteptăm? E cafenea aici, da sau ba?

„Die grosse Helga“ stătea gata să explodeze. Era într-o aprigă discuţie cu Gerda, o fată lungă şi slabă, poreclită Coadă-de-Mătură. Gerda făcea gesturi frenetice, fără să priceapă o iotă din torentul de cuvinte cu care o potopea Helga. Se scărpină pe coapsă, îşi şterse mâinile de şorţ şi amestecă şliboviţa cu bere, umplând cinci căni mari.

— Uite o fată deşteaptă, zise Porta cu un zâmbet larg când Coadă-de-Mătură aduse berea.

— Dac-ai avea ceva şolduri, te-aş lua cu mine-n pat, se oferi galant Micuţul. Dar aşa îmi zdrelesc deştele de oasele tale.

Coadă-de-Mătură drăcui şi-l pocni peste cap cu platoul.

— Nu-ţi lipsesc posibilităţile, continuă Micuţul numa’ că eşti prea slabă. Eşti mărturia vie a stării de război în cel de al treilea Reich. Dar fie! Dacă-mi aduci trei bucăţi de slănină, sunt gata să mă ocup diseară de tine în dosul gardului.

— Porcule! fu unicul comentariu al Cozii-de-Mătură.

Blom, care ne părăsise câteva minute, reapăru, venind direct de la biroul Statului-Major. Blom era scutit de serviciu în afară de birouri. Un pansament uriaş îi înfăşura gâtul: fusese rănit de o schijă de grenadă pe când încerca să salveze marmita cu basamac. Se întâmplase în ultima zi a luptelor din munţi. Pansamentul îl obliga să-şi ţină gâtul ţeapăn. Ar fi putut rămâne la infirmerie; preferase însă s-o şteargă. Fusese chiar pe punctul să ajungă la Curtea Marţială, dar colonelul Hinka reuşise să-l scape. În ziua aceea, tipii de la Gestapo, care credeau c-au pus

[40] Culorile drapelului de stat german.(N.T.).

gheara pe el, au fost grav decepţionaţi trebuind să plece singuri.

Porta scuipase în direcţia lor şi scrâşnise printre dinţi.

— O să-i gâtuim pe toţi ticăloşii ăştia în ziua-n care amicii noştri vor câştiga războiul.

Jandarmii militari se opriră o clipă, nu fiindcă ar fi auzit ce spunea Porta, ci fiindcă scuipase.

— Ai scuipat, răcni Feldwebel-ul lor gata să se dea jos din maşină.

— Şi ce? E interzis?

— Nu, dar depinde cum şi pe ce scuipi.

— Regulamentul nu zice nimic de scuipat. Poţi să scuipi unde vrei şi eu, unul, scuip întotdeauna aşa.

Şi Porta scuipă exact lângă picioarele Feldwebel-ului.

— Iar când îmi suflu nasul, fac aşa…

Şi îşi suflă nasul drept pe cizmele celuilalt.

Feldwebel-ul se năpusti asupra lui cu bâta de cauciuc ridicată.

— Văd că vrei să ne faci o mică vizită, ai?

Porta dădu din umeri. Micuţul scoase pe jumătate afară din buzunar trabucul său cel gros.

Nu se ştie ce s-ar fi întâmplat dacă n-ar fi apărut locotenentul Ohlsen şi adjutantul care, în doi timpi şi trei mişcări, îi expediară pe jandarmi.

Pe Barcelona îl aduseră la serviciul interior. Oficial, figura ca planton la cancelarie sau la armurărie. Era fericit să fie din nou la companie. La infirmerie nu te afli niciodată în siguranţă. Şefii pot face cu tine ce vor şi nu se ştie niciodată unde vei fi trimis la ieşire. Cineva picat de nou venit într-un grup unde nu cunoaşte pe nimeni este practic un om mort. Lui i se repartizează întotdeauna corvezile cele mai periculoase: pusul minelor, legarea lor prin cabluri electrice. Pe când la companie, eşti între ai tăi. Te simţi în siguranţă.

— Diseară suntem de gardă, anunţă Barcelona. Inspecţie la cazarmă la ora 19.

— Ce-o să păzim? întrebă Porta. Măcar de-ar fi un bordel.

— Pofta-n cui! râse Barcelona. E în piaţa Karl Muck.

— Ce porcărie, exclamă Steiner, o să păzim Gestapo-ul. Barcelona aruncă Bătrânului ordinul, pe care acesta îl citi cu indiferenţă.

„Plutonul 2, compania a 5-a, se va prezenta pentru gardă la

S.H.A.[41], piaţa Karl Muck, Hamburg. Comandant de gardă: Feldwebel-ul Willi Beier; locţiitor: Feldwebel-ul Peter Blom.“

— Dacă durează tot aşa, o să facă în curând S.S.-işti din noi! strigă Heide.

— N-aş putea spune că e tocmai treaba după care mă omor, remarcă Stege. Ceva mai rău nici nu găseau să ne dea.

— Asta s-o crezi tu! zise Barcelona. Plutonul 4 stă şi mai prost. Au fost numiţi pluton de execuţie la închisoarea Wehrmacht-ului de la Fuhlsbüttel.

— De-aici ar putea ieşi nişte lovele de buzunar, se lumină la chip Micuţul. Când careva urmează a fi liberat, umblă mai lesne la pungă.

— Sper că n-ai accepta să fii plătit de nişte oameni căzuţi în nenorocire.

— De ce nu? De-abia în asemenea cazuri poţi recunoaşte serviciile unui bun camarad.

— Evident, făcu Porta convingător. Sunt şi riscuri,

— S-a băut prea multă bere; constată Heide şi numără cartoanele[42].

— Iar tu vei plăti totul, hotărî Micuţul pe un ton care nu suferea replică. Ştiu că ai bani în carâmbul cizmelor.

— De unde ştii? mărturisi uluit Heide

— Păi, să-ţi explic, Julius. Mai ieri, aveam nevoie de ceva parale. Tot căutând, m-am uitat şi prin boarfele tale. Dulapul tău se închide prost.

Heide îşi trase nervos cizma, scoase dintre căptuşeală şi faţă un teanc de bancnote şi le numără.

— M-ai furat! Lipsesc o sută de mărci.

— Oh! Dar asta-i foarte urât!

— Le-ai furat! îl acuză Heide.

— Cine pretinde aşa ceva?

— Nu poţi nega! zbieră Heide scos din sărite.

— Şi cine m-ar opri? Legea e clară: n-ajunge numai să crezi şi să bănuieşti, mai trebuie şi dovezi.

— Am să te denunţ, ameninţă Heide. Furt în dauna unui subofiţer. Rişti să te coste scump, Micuţule. Ai să ajungi direct la

---

[41] Sicherheits Hauptamt: Comandamentul Securităţii. (N.T.)

[42] În numeroase localuri europene, o dată cu paharul cerut este adus şi un mic disc de carton, în chip de suport. La sfârşitul consumaţiei, chelnerul face socoteala cartoanelor şi întocmeşte nota. (N.T.)

Torgau. Eu, unul, m-am săturat!

— N-ai să faci nimic din toate astea, spuse, categoric, Micuţul. Dacă mă dai pe mâna G.F.P.-ului, s-ar putea să am excelenta idee de a colabora cu ei. Iar când aş termina de ciripit, cazul tău ar umple câteva dosare.

— Turnătorule! exclamă, scârbit, Heide.

— În cazul ăsta, suntem colegi, râse Micuţul.

— Ce-ar fi să cumpărăm una sau două sticle de bere ca să le luăm cu noi? propuse Porta. Coadă-de-mătură ne-ar face amestecul. Le-am putea dosi în adăpostul ăla antiaerian scos din uz. În ultimele două luni au făcut acolo de gardă cei de la Vânători. Se pare că-i o ascunzătoare formidabilă. Niciunul dintre ştabi nu coboară în pivniţa în care-i corpul de gardă.

— În pivniţă? întrebă Steiner. Dar tot acolo sunt şi celulele.

— Da, însă numai cele de tranzit, lămuri Porta. Toţi prizonierii sunt mutaţi a doua zi. Cei cu care Stapo[43] n-a terminat încă sunt instalaţi sus, la mansardă.

Heide, care renunţase la ideea recuperării celor o sută de mărci, se amestecă în discuţie.

— Am putea ascunde sticlele în piciorul calului împăratului. E gol pe dinăuntru.

— Eu am fost cu ideea, triumfă Micuţul. N-am seamăn când e vorba să descopăr ascunzători imposibil de găsit.

— Am remarcat, spuse sarcastic Heide, trecându-şi mâna peste carâmbul cizmei.

— Hai să cumpărăm trei sticle! propuse Micuţul. Atât încape în piciorul calului.

Şi urlă pentru urechile Cozii-de-Mătură:

— „Dortmunder“ atâta, indică el cu degetul cantitatea de bere. Restul şliboviţă. Înţeles, gagico?

— Potoleşte-te, potoleşte-te! bombăni Coadă-de-Mătură.

— Fă ce ţi se spune! o sfătui Porta. Şi umple-le bine, s-aude?

Apoi se întoarse spre micul legionar.

— Am zis bine, Mergi-ori-Crapă? începem cu berea, apoi trecem la şliboviţă.

— Perfect, *mon camarade,* făcu Legionarul.

— Nu le mai scutura, paţachino! urlă furios Micuţul, smulgând sticlele din mâinile Cozii-de-Mătură.

— Uşurel, îl povăţui fata.

---

[43] Staatspolizei: Poliţie. (N.T)

— Gura, garido, sau te trezeşti cu pumnul meu peste bot! auzi, să scuture berea noastră!… O agiţi uşurel, uşurel, uite aşa.

— De ce? întrebă, prosteşte, Coadă-de-Mătură.

— Nu ştiu, răspunse Micuţul, dar aşa se face.

Coadă-de-Mătură mai aduse două sticle, luă în tăcere banii, verifică atent fiecare bilet, ca să se asigure că nu e fals, după care îi făcu să dispară în geanta purtată sub şorţ. Fără o vorbă, se răsuci pe călcâie şi se îndreptă spre bar. La jumătatea drumului fu însă oprită de urletul lung scos de Porta.

— Iisuse Mântuitorule, arză-te focul iadului să te arză de putoare! Ce-ai făcut cu ienupărul?[44]

Şi ridică sticlele-n sus.

— L-am uitat, murmură Coadă-de-Mătură.

— L-ai uitat? Şi mai îndrăzneşti să mărturiseşti? Da’ poţi să uiţi ce vrei, dar ienupărul…

— Hai, hai, bombăni Coadă-de-Mătură, aruncând pe masă un săculeţ întreg de boabe.

— Ce crezi, fă, că suntem la autoservire? o întrebă Porta, azvârlindu-i îndărăt săculeţul.

— Ah, fir-ar să fie! ţipă ea, dar se apucă totuşi să toarne boabele în sticle. Aş vrea să fie arsenic, nu ienupăr! Mai adăugă ea înainte să plece.

Steiner ieşi din toaletă, se crăcănă şi, fără să-i pese de ospătăriţă, se apucă pe-ndelete să se încheie la prohab.

— Doamne, tare-i bine când te taie. Credeam că-s în luna noua şi-o să făt ditamai butoiul de bere.

Înhăţă cana sa pe jumătate plină şi o goli cu lungi înghiţituri. Mărul lui Adam îi juca precum un ou când clocoteşte apa. Râgâi viguros şi, punând zgomotos cana pe masă, se şterse mitocăneşte pe buze cu mâneca. Apoi linse picăturile rămase.

— Tare-i bine, zise el.

— Ce-i aşa de bine? întrebă Porta, devenind brusc arţăgos.

Provocator, el se lăbărţă pe toată banca, ocupând-o în întregime.

— Să te uşurezi.

— Şi de ce-i aşa de bine?

Steiner rămase cu gura căscată. Îşi căuta cuvintele. Se scărpină în vârful nasului.

---

[44] Obicei pur nemţesc de a adăuga în diversele amestecuri alcoolice boabe de ienupăr. (N.T.).

— Păi, se-nţelege de la sine. E bine fiindcă-ţi vine. Se lumină la faţă, încântat la culme: Asta-i clar.

— Eşti diliu la bilă sau ce? întrebă Porta.

Steiner se înfurie şi-i arătă lui Porta pumnul.

— Roşcovan afurisit, îl vrei peste bot?

— Oh, da' te rog, chicoti Porta.

Furios, Steiner izbi. Porta fentă la iuţeală.

— Dumnezeule, ai fi putut să mă atingi! Violenţa e un lucru tare grav!

Steiner îşi ieşise complet din sărite. Braţele lui acţionau ca nişte biele, dar Porta ştiu să evite teribilele lovituri. Atunci, furios la culme, Steiner înhăţă o halbă şi o aruncă în Porta. Halba se sparse de perete. Coadă-de-Mătură se năpusti cu o măciucă în mână.

— Cine a aruncat halba? urlă ea isteric.

Zece oameni îl desemnară, entuziasmaţi, pe Steiner. Coadă-de-Mătură îl pocni zdravăn în umăr. Steiner scoase un răcnet sălbatic, dar înainte de a se dumiri bine mai căpătă una peste faţă. Porta fu uitat. Steiner se năpusti asupra Cozii-de-Mătură, care o luă la goană, urlând. O prinse chiar lângă uşă, o blocă şi începu să-i izbească ţeasta de uşcior. Ea se porni să zbiere ca în ceasul morţii şi se apără ca o leoaică. „Die grosse Helga" ţâşni ca un tanc, cu o sticlă de şampanie în fiecare mână. Steiner nu observă acest atac în flanc, extrem de periculos. Helga ochi atent şi, o secundă mai târziu, prima sticlă se sfărâmă de ceafa lui Steiner. Sângele şi şampania porniră gârlă laolaltă.

— Asasinule! urlă Helga, pocnindu-l cu piciorul în burtă.

Simultan, cea de a doua sticlă de şampanie ateriză pe scăfârlia lui Steiner.

Acesta se prăbuşi. Coadă-de-Mătură se dezlănţui. Înhăţă ce mai rămăsese din sticla spartă şi tocmai se pregătea s-o expedieze în mutra adormitului Steiner, când „Die grosse Helga" interveni, dezarmând-o cu o rapiditate surprinzătoare la o femeie atât de grasă.

— Am să-l omor pe ticălosul ăsta! răcnea Coadă-de-Mătură, Gertrude o să-l reclame iubitului ei din S.D. Vreau să-l văd spânzurat!

Gertrude tocmai sosea cărând o ladă cu sticle de bere. Gertrude mirosea întotdeauna a bere. Avea părul spălăcit şi un veşnic coş pe vârful nasului.

— Gertrude, strigă Coadă-de-Mătură, găseşte ceva să-i ciripeşti gagiului tău din S.D. Niscaiva chestii împuţite despre dobitocul ăsta.

Şi se apucă să-l izbească, furioasă, cu piciorul pe Steiner, care zăcea inconştient şi plin de sânge.

— *À la bonne heure*[45], răspunse pe franţuzeşte Gertrude.

Habar n-avea ce va să zică vorbele astea, dar socotea că face frumos.

Expresia o ştia de la un marinar francez cu care fusese logodită în cele opt zile cât vaporul rămăsese la Hamburg. Dacă cineva voia să obţină ceva de la Gertrude, era de ajuns s-o întrebe admirativ: „Cum, tu vorbeşti franţuzeşte?“ Atunci Gertrude se pierdea toată şi se lansa într-o interminabilă istorisire în care era vorba de o familie bogată care dăduse faliment şi o lungă şedere într-un pension francez. Poziţia geografică a sus-numitului pension nu prea era clară, dar ajungea s-o asculţi cu interes şi admiraţie ca apoi să obţii totul de la ea.

Porta şi Micuţul făcuseră experienţa, mâncând şi bând o seară întreagă pe cheltuiala ei. E drept că treaba asta îl costase pe Micuţul o gaură-n cap. Întorcându-se la cazarmă, ţinuse să-i arate lui Porta cum se execută în mod regulamentar comanda „culcat“ în arma infanteriei şi, în special, la Regimentul 14 Infanterie, în rândurile căruia Micuţul îşi începuse pe vremuri cariera sa militară. Se trântise deci cu frenezie, pocnindu-se cu ţeasta de un pietroi. Sângele porni să curgă dintr-o rană drept în mijlocul frunţii. Atunci, braţ la braţ, cântând cât îl ţinea gura: *„Soldaten sind keine Akrobaten“*[46]*,* o porniră spre infirmerie, unde Micuţul fu internat.

Micuţul se ridică şi-i strigă Cozii-de-Mătură:

— Dacă-mi plăteşti două-trei beri, îl tăbăcesc pe Steiner cu şuturi în fund, după care îi stâlcesc mutra cu picioarele.

Micul legionar se interpuse fulgerător:

— *Non, non, mon ami.* Ajunge. Doar n-o să-l omorâm?

— Eu, unul, n-aş avea nimic împotrivă, zise Micuţul. Păcat numai că-i aşa de greu să scapi de cadavru. Aici, la Hamburg,

---

[45] Într-un ceas bun, să-ţi fie de bine. (N.T.)

[46] „Soldaţii nu sunt acrobaţi“, parodie a unui cântec ostăşesc în care există cupletul: *Soldaten/Und keine Herzpiraten* (Soldaţii sunt soldaţi/şi nu piraţi de inimi). (N.T.)

singura soluţie e hârdăul cel mare.

— Înainte de a ajunge tu în port în cârcă cu un cadavru, Kripo[47] te-a înhăţat de mult, observă Blom.

— E prost că suntem de gardă în seara asta. Aş avea mai degrabă chef să dau o raită pe la „Motan“, ca s-o văd pe dama cu rochia verde, mărturisi din senin Heide. Sâmbăta trecută i-am propus cinci bumăşti pentru o şedinţă, dar n-a vrut.

Cufundat în amintiri, Porta sparse un ou de pescăruş în paharul său de şliboviţă şi mestecă energic cu baioneta.

— E bun? întrebă Julius Heide.

— Ba-i scârbos, răspunse Porta şi linse baioneta.

— Povesteşte-ne cum a fost cu fata pe care ai cerut-o de nevastă, spuse Bătrânul care, pufăind din pipă, îşi consultă ceasul. Mai e timp până să mergem la inspecţie, adăugă el şi se instală confortabil, cu picioarele pe masă.

Îi urmarăm cu toţii exemplul, chicotind dinainte la gândul poveştilor lui Porta, un fermecător amestec de adevăr şi minciună.

— Era tocmai înainte de începerea rezbelului nostru, debută Porta. Pe atunci eram la Regimentul 11 Tancuri, la Padeborn, un orăşel plicticos şi puritan. Dacă aveai chef să te distrezi, trebuia să-ţi pescuieşti fata duminică dimineaţa la slujba de la catedrală. Războiul ăsta nu mă prea încânta. Îmi plăcea viaţa tihnită din cazarmă. Mă şi vedeam pornind către obuze, gloanţe, abstinenţă, foame, sete şi victoriile amare. „Treaba asta nu-i de tine, Joseph Porta“, mi-am zis eu şi imediat am fost atins de o maladie gravă.

Bătrânul chicoti încetişor.

— N-am să uit niciodată. Ai încercat pe puţin treizeci de trucuri diferite, doar-doar ţi-ai provoca o boală, şi nimic. Ba chiar, după fiecare nouă încercare, arătai parcă şi mai bine.

— Într-adevăr, confirmă Porta, adunând cu degetul resturile de ouă şi lingându-le, m-am călit aşa de grozav, că după aia nici ghiulele de tun nu mai m-au putut ajunge. Dar tot am izbutit să intru la infirmeria garnizoanei.

— O ştiu, era în mănăstirea din spatele catedralei, zbieră Micuţul. Am fost şi eu acolo când mi se umflase degetul de la picior. Am venit doi kilometri, cât erau de la cazarmă, pe jos,

[47] Kriminalpolizei: poliţia judiciară. Organism separat de Gestapo, având în sarcină numai cazurile strict penale, fără o implicaţie politică. (N.T.)

încălţat cu o singură cizmă. După aia l-am întâlnit pe Feldwebel-ul Meier, lua-l-ar toţi dracii! M-a pus să sar de patru ori zidul de lângă brutăria aia mare şi-ntr-o asemenea viteză că uitasem aproape cât de tare mă doare piciorul.

— Da' ce l-a apucat? întrebă Stege.

— Nu i-am putut explica destul de repede ce-i cu mine. S-a pornit să ragă de pe trotuarul celălalt, unde se oprise împreună cu Gerda, fiica măcelarului. Voia să-i ia ochii acelei tâmpite.

„Creutzfeldt, urla el, ai inventat cumva un nou regulament în ceea ce priveşte ţinuta militară, de vreme ce umbli cu o cizmă în mână? Şi nici măcar n-ai salutat. Ai uitat cumva că trebuie să duci laba la partea superioară a corpului atunci când ai cea mai vagă bănuială că un Feldwebel s-ar putea găsi pe o rază de o sută de metri?"

„Dom' Feldwebel, i-am zis eu, nu pot saluta, fiindcă într-o mână am bastonul, iar în ailaltă cizma."

Meier explodase:

„Plod de pripas ce eşti, aruncă imediat bastonul şi cizma! Salutul din mers!"

Am aruncat băţul şi cizma. N-aveam chef să fiu spânzurat pentru neexecutare de ordin. După aia, şontâc-şontâc, m-am tras nouă paşi îndărăt şi, şchiopătând prin faţa Feldwebel-ului, am salutat regulamentar. Evident, n-a fost deloc mulţumit. A trebuit să trec salutând de zece ori prin faţa lui, în timp ce el mă privea cu ochii ăia ai lui de peşte mort. I-am expus cazul degetului meu de la piciorul care se umfla şi era tot negru. El l-a examinat şi mi-a interzis să-l ţin în sus. Trebuia să stau corect în poziţia de drepţi. Am încercat să-i explic că-i absolut imposibil să ţin blestematul ăla de deget orizontal. Atunci a devenit bădăran şi a pretins c-aş avea nevoie de exerciţiu.

„Atac de blindate din stânga! mi-a comandat el. La adăpost după zid."

Eu, executarea. Ordinu-i ordin. Da' n-am apucat bine să sar zidul înalt de trei metri jumătate şi să mă trântesc la pământ de partea ailaltă, că-i şi lipseam.

„Atac de blindate din dreapta!"

Eu, iarăşi peste zid. Ca să nu fie prea monoton, s-a gândit el să mă atace şi o escadrilă de avioane. Galop peste drum, săritură peste zid. Uite-aşa şi-au bătut joc de mine, el şi Gerda, o jumătate de oră. În tot timpul ăsta a trebuit să fac faţă

asaltului combinat al tuturor armelor inamice. Doamne, ce-am mai putut năduşi! Pe urmă, din nou drepţi în faţa lui.

„Degetul de la picior, orizontal!“ îmi ordonă el.

„Imposibil, dom’ Feldwebel“, zic eu, ceea ce era purul adevăr.

S-a apropiat de mine, mai-mai să mă atingă.

„Creutzfeldt, îţi ordon pentru ultima oară să pui degetul jos pe pavaj!“

Mă străduiam eu cât puteam, dar degetul tot în sus stătea, de parcă şi-ar fi bătut joc de majur. Atunci a făcut un lucru foarte nasol: s-a lăsat cu tocul cizmei pe deget. Eu am scos un răcnet înspăimântător. El a râs:

„Amărâtule! Piei din ochii mei!“

Nici nu vă puteţi închipui cât m-a durut. Până-n străfundul rărunchilor. M-am târât la infirmerie şi acolo m-au internat.

Se întoarse spre Porta:

— Îl cunoşti şi tu pe medicul-şef, ăla cu piciorul de lemn, maiorul-medic Brettschneider? Tartorul tartorilor. Într-o zi m-a băgat de optzeci şi şase de ori sub pat fiindcă ascunsesem un cârnat între cearşafuri.

— Mersi, îl ştiu, râse Porta. Am avut cinstea. Venea în flecare zi, cu toată suita după el, în sala în care eram. Se uita la mine, îmi tuşea în nas, în timp ce eu eram întins aşa cum cerea regulamentul. Am reuşit să îngaim: „Porta Joseph, Gefreiter din Regimentul 11 Tancuri, la ordinele dumneavoastră, domnule maior. Sunt paralizat şi din nefericire incapabil să plec în război“.

S-a uitat la mine de parcă aveam ciumă. Bruta cazonă îşi lingea de pe acum buzele. Mă aşteptam la nişte răcnete furioase. Când colo, monstrul începe pe un ton blând şi înţelegător, care mă sperie de-a binelea.

„E adevărat oare? Soldăţelul e paralizat. Vai ce păcat!“

„Da, domnule maior, e foarte păcat“, zic eu cu aerul că abia mai pot şopti.

El râse ca un şacal.

„Ce nenorocire, soldăţelule! Să paralizezi tocmai în momentul în care regimentul pleacă la război ca să-i zdrobească pe inamicii Reich-ului.“

„E o foarte mare nenorocire, domnule maior“, repet eu, întinzându-mă şi mai tare în poziţie de drepţi.

El a tras cearşaful de pe mine, astfel ca toate infirmierele să

mă poată admira, după care s-a apucat să mă împungă cu un ac prin diverse locuri. Şi împungea, ticălosul, nu glumă. Da' şi eu mă ţineam tare. Niciun „of". De parc-ar fi împuns într-o scândură. Când s-a săturat, s-a întors către admiratorii săi:

„Îl vedeţi pe soldăţelul nostru? Îşi dă perfect seama că s-a căptuşit cu paralizia asta într-un moment foarte neprielnic."

Eu fixam tavanul în poziţie regulamentară: mâinile întinse în lungul corpului, tălpile desfăcute, 45 de grade între degetele groase. În militărie e nevoie de ordine. Normal. Altminteri, e harababură.

„E drăguţ din partea dumitale, soldăţelule, să vii la noi cu paralizia asta. Nu-ţi fie teamă. O să te vindecăm. Ştiu despre ce-i vorba. Te-a lovit aşa, deodată, ca un trăsnet. Exact în momentul izbucnirii războiului. Cu o zi înainte, când pacea domnea încă pe pământ, zburdai ca un iepuraş. Nu-i aşa, soldăţelule?"

Şi se scărpină în dosul urechii, privindu-mă cu ochii mijiţi.

„Chiar aşa, domnule maior."

„Cunosc, cunosc bine, soldăţelule, dar povesteşte-ne totuşi cum ţi s-a-ntâmplat. Cazul dumitale e foarte interesant."

Ah, mi-am zis eu, e uşor de dus măcelarul ăsta.

„Iată, domnule maior. M-a apucat când Hauptfeldwebel-ul Edel a comandat adunarea pentru împărţirea muniţiei. Am devenit deodată rece, sloi de gheaţă şi mi-am spus: «Porta, pentru Dumnezeu, ce ai?» Cazarma se-nvârtea cu mine ca o morişcă. Ajunsesem tocmai în capul scării de la armurărie când m-a prins paralizia. Am plâns de dezamăgire la gândul că nu pot nădăjdui la o moarte eroică. Acolo, la Berlin, domnul şi doamna Porta ar fi fost mândri. Ar fi putut povesti prietenilor şi vecinilor: «Fiul nostru a căzut că un erou», în timp ce acum au un biet paralitic, pironit la pat pentru tot restul războiului. Izbutesc chiar să-mi storc o lacrimă şi continui cu un gâlgâit de plâns în voce: Eram atât de fericit să fac războiul, domnule maior! Într-o bună zi toată lumea mă va arăta cu degetul fiindcă n-am nicio medalie. Gefreiter-ul Porta cu respect îşi permite să vă întrebe dacă nu există ceva ca un paralitic să poată sluji în vreme de război pe Führer, poporul şi patria sa?"

Casapul aproba din cap şi mă apăsa uşurel pe burtă. Apoi se făcu al dracului. Fără preaviz, mă pocni cu un ciocan peste genunchi; instantaneu, picioarele mele ţâşniră în sus şi-l izbiră în

faţă, aruncându-i ochelarii. Fără să se sinchisească de cuconetul prezent, urlă:

„Zvârli din copite, mincinos împuţit!“

Şi-a pipăit nasul şi a scuipat furios. Brusc, s-a oprit şi m-a privit cu un ochi acuzator.

„Nu-i aşa că n-ai poftă de mâncare?“

Pe loc mi-am şi zis: „Dumnezeule, de unde o şti?“ Căci tocmai mă gândeam la cârnaţii pe care-i ascunsesem sub cearşaf.

Mi-a vârât un aparat în ureche şi a scotocit pe-acolo multă vreme. Poate că voia să vadă dacă nu-s ţicnit. Pe urmă mi-a ridicat pleoapele. O fi daltonist, mi-am zis, şi am răcnit:

„Am ochii albaştri, domnule maior.“

„Ţine-ţi fleanca! Te-am întrebat dacă ţi-e foame?“

Poftim de te descurcă, bătrâne Porta, mi-am spus. Îţi ordonă să-ţi ţii fleanca şi totodată te întreabă ceva.

Ce să fac? Mi-a ascultat inima, m-a pus să deschid gura să se uite la amigdale. Pe mine mă încerca un pârţ grozav, dar n-am îndrăznit să-i dau drumul.

„Poftă de mâncare? urla el. Ai poftă de mâncare?“

„N-am poftă de mâncare, domnule maior!“

Nu era adevărat, aş fi halit şi o vacă.

„Vom face economie de hrană, zise el cu un zâmbet mulţumit. Şi nici somn nu-ţi este?“

„Nu, domnule maior.”

Bruta rânjea, arătându-şi colţii de lup.

„Da’ ce groaznică boală ai! Ne ia aproape cu frică. Ar fi poate mai bine să te izolăm. Închisoarea militară ar fi tocmai potrivită. Dar să mai aşteptăm câteva zile. Suntem foarte pricepuţi şi cunoaştem o seamă de maladii ciudate. Maladii înspăimântătoare care survin totdeauna când începe un război. Nu-ţi face griji, soldăţelule! Suntem pregătiţi, iar tu n-ai altă dorinţă, nu-i aşa, decât să te înzdrăveneşti ca să te poţi bate ca un adevărat erou?“

„Aş fi foarte fericit, domnule maior, dacă aş putea deveni curajos.“

Monstrul dădea din cap şi-şi lustruia, energic, lentilele ochelarilor.

„Încearcă să te dai jos din pat, soldăţelule. Poate că paralizia a şi dispărut.“

„Imposibil să mă dau jos din pat, domnule maior.“

Atunci a poruncit infirmierelor să mă ajute, dar, cum mă puneau alea pe picioare, cum mă prăbuşeam. Fetele se străduiau cât puteau, da' şi eu nu mă lăsam: era viaţa mea în joc. „Trebuie să te ţii tare, Porta, îmi ziceam. Războiul se va termina curând". Vraciul cel mare avea vizibil chef să-mi ardă câteva şuturi.

Patru dintre putorile alea au reuşit să mă culce îndărăt.

„N-avem noroc, constată el. Ce maladie tenace! Dar o să-i venim noi de hac! S-au văzut şi altele pe-aici. O să începem printr-un tratament plăcut şi uşor. Spălături stomacale de trei ori pe zi. Concomitent, se vor administra vomitive. Regim foarte sever. Din două în două zile, o cură de chinină, dar radicală. Soldăţelul nostru e grav atins şi ar vrea să se vindece cât mai repede ca să poată lupta pentru Führer-ul său, pentru patrie şi popor. Ţi se rupe pur şi simplu inima să-l vezi în halul ăsta."

Ipocritul se aplecă deasupra patului şi mă bătu uşurel pe obraz.

„Să ai toată încrederea în noi, soldăţelule, o să te punem pe picioare, într-un timp record. Ai să poţi pleca cât de curând pe front şi să te acoperi acolo de glorie."

„Este oare, într-adevăr, posibil să mă vindec?" reuşesc eu să murmur.,

El a aprobat din cap, zâmbind larg. Atunci i-am înhăţat mâna şi i-am lins-o ca un tigru înfometat, care a dat peste câteva picături de sânge proaspăt.

„Dumnezeu o să vă răsplătească, domnule maior, iar mămica sa, Fecioara Maria, o să cheme la cer sufletul dumneavoastră, unde numeroasele dumneavoastră păcate vor fi iertate."

El s-a uitat la mine o clipă, s-a schimbat la faţă şi a plecat aproape în fugă, urmat de întreaga sa echipă. În un'şpe zile m-au vindecat, lua-i-ar dracii! Atât de bine, că m-am întors la cazarmă în pas-de-gâscă escortat de trei Sanitasfeldwebel. Mă aflam, de altfel, în tovărăşia a patru eroi diletanţi care fuseseră trataţi, respectiv, de reumatism, nefrită, imbecilitate cronică şi amnezie. Ăsta din urmă fusese atât de radical vindecat, încât ajunsese să-şi aducă aminte de toate amănuntele din viaţa stră-stră-stră-străbunicii sale.

Convenirăm cu toţii că medicina făcuse într-adevăr progrese enorme.

La cazarmă, continuă Porta, ne frecau atâta, încât cel cu

nefrita a găsit cu cale că singurul mijloc de a scăpa de boala sa este să-şi vâre-n gură ţeava unei puşti şi să apese pe trăgaci cu piciorul. Jumătate din creierul lui a rămas lipită de tavan.

Subofiţerul Gerner se străduia să ne ridice moralul cu ajutorul cântecelor ostăşeşti: toată lumea pe vine, cu câte un scaun ţinut în mâinile întinse şi cântând:

Sunt un om liber şi mândru că-s husar,
Toate fetele mă iubesc,
Stindardul nostru e simbolul libertăţii,
Ola-hi, ola-ho!

Gerner, în picioare, pe masă, bătea măsura cu o cravaşa, ameninţându-ne într-una cu închisoarea pe viaţă.

Gerner ăsta inventase o anume metodă de şters praful. Dădea ordin unui ostaş să se caţere pe un dulap şi acolo să se rotească pe burtă. Dacă mai rămânea praf, atunci cei însărcinaţi cu curăţenia dulapurilor trebuiau să se culce, iar ceilalţi îi trăgeau de mâini şi de picioare, frecând cu ei întreaga suprafaţă. Tot după metoda asta radicală se mătura şi pe jos. Jumătate din oameni se culca pe burtă, jumătatea cealaltă îi trăgea de picioare. De sus, de pe masă, Gerner urla:

„Corvoada pentru măturat, înainte-e-e' arş!“

Mergeam în pas-de-gâscă până la peretele din faţă, unde făceam o întoarcere la comanda lui Gerner.

„Jumătate la dre-a-a-pta! Dacă vreun «aspirator» vede o scamă, s-o lingă!“

Vi-l amintiţi pe Schnitzius? râse Porta. Cel căruia i s-au amputat picioarele? Într-o zi a uitat să schimbe o scrumieră. Şi-a dat seama cu o secundă înainte ca Gerner să intre pentru inspecţie. Atunci, la iuţeală, a ascuns scrumiera plină sub o pernă. Gerner era însă pesemne un extralucid. Avea el un fel de-al său de a-l înghesui pe plantonul de serviciu. Schnitzius devenea întotdeauna mut de spaimă şi Gerner trebuia veşnic să-i scoată vorbele cu cleştele din gură. N-apucă el să termine raportul: „Sala a fost curăţată şi aerisită“, că Gerner scoase unul dintre urletele sale celebre şi se apucă să ridice pernele. Dând peste scrumiera plină, răcni la Schnitzius care se făcu verde la faţă:

„Tu ai ascuns porcăria asta aici?“

„Da, Herr Unteroffizier“, bâiguia Schnitzius.

Gerner a scos pistolul şi l-a armat.

„Ai merita să te curăţ pe loc, dar am suflet bun. Te iert de data asta, dacă faci ca mizeria aia să dispară imediat.“

„În ce fel, Herr Unteroffizier?“

„Haleşte-o!“ ordonă Gerner.

Schnitzius a înghiţit tot ce era în scrumieră şi a lins-o până a început să strălucească. Dar niţel mai încolo i s-a făcut rău şi a vrut să borască. N-apucă să ajungă decât până la uşa privatei, că ce avea în burtă ţâşni afară. Gerner, care era înăuntru pe tron, îl auzi.

„Ce se întâmplă acolo?“ urlă el.

Schnitzius se scutură şi strigă către uşă:

„Pantzerschütze[48] Schnitzius anunţă că a vomitat, Herr Unteroffizier.“

„Linge!“ îi ordonă, sec, Gerner.

Schnitzius se afla în plină activitate când fu oprit de comandantul nostru de companie.

— Cine era comandantul vostru? întrebă Heide.

— Locotenentul Henning.

— Bun băiat. L-am avut comandant de pluton. Nu suporta şicanele. Ce i-a făcut lui Gerner?

— Oho-ho! urmă Porta. Ce scandal a ieşit! Henning l-a chemat pe Schnitzius la el în birou. Schnitzius a făcut tâmpenia să povestească totul şi Gerner a fost frecat zdravăn a doua zi. Întâi de către Henning şi după aia de Hauptfeldwebel-ul Edels. Edels le-a ţinut subofiţerilor o predică, l-am auzit noi urlând:

„Nu-mi pasă dacă subofiţerii mei stâlcesc mutra oricăruia dintre răcani, dar nu vreau să existe plângeri. Timpul meu nu permite aşa ceva. Gerner, ai făcut un rău întregii companii. Pentru asta faci zece zile de pârnaie. Am pus şi o vorbă bună pentru tine la gardian, Stabsfeldwebel-ul Kraus, care mi-a făgăduit că o să-ţi tragă la picioare-n fund până faci hemoroizi la amigdale.“

Înainte însă de a-şi încheia discursul, Edels l-a adus pe Schnitzius şi, învârtindu-se în jurul acestuia, le-a spus subofiţerilor adunaţi:

„Priviţi această balegă! O, noapte întreagă ne-a cântat la comandant. E de datoria noastră, domnilor, să-l învăţăm să

[48] Servantul principal al tunului de pe tanc, ochitor şi trăgător totodată. (N.T.)

iubească adevărul. A avut părinţi proşti. Trebuie să-l reeducăm.“

Schnitzius fusese tâmpit ciripind, urmă Porta. Acum îi aveam pe toţi Feldwebel-ii şi ceilalţi subofiţeri grămadă pe noi. Eu, unul, am scăpat destul de ieftin: m-am învârtit să fiu băgat la zdup până când se potoleau lucrurile.

— Voiai să ne povesteşti despre o cerere în căsătorie, îl întrerupse Bătrânul.

— Aşa-i, fir-ar să fie! Bun. Aveam eu cârlig la o târfă care se ţinea veşnic de coada maiorului-medic. O dată ieşit din spital, i-am trimis o carte poştală, pe care o cumpărasem de la cantină. Ştiţi, una dintr-alea cazone sută-n sută, înfăţişând un Feldwebel care gâtuie un dragon polonez. În partea de sus scria cu litere de-o şchioapă: „Răzbunare“. Atâta tot. După ce i-am trimis-o, mi-am zis că frumoasa riscă să nu priceapă tâlcul ş-atunci i-am expediat o alta la care riscul ăsta nu mai exista.

— Ce-avea pe ea? întrebă Steiner.

— O, era foarte mişto! explică Porta. Un aviator şi-o gagică şedeau pe-o bancă, el cu mâna pe coapsele ei, iar ea privindu-l cu ochi dulci. Am mâzgălit şi câteva cuvinte bine alese: „Graţioasei şi nobilei mele demoazele“.

— Era de neam nobil? întrebă uimit Heide.

— Pe naiba! râse Porta. Dar e întotdeauna bine să le faci să creadă că tu aşa le socoţi. Mai spuneam în continuare: „Iertaţi-mi libertatea pe care mi-o iau expediindu-vă micuţele mele rânduri din această cazarmă puturoasă“. Cuvântul „puturoasă“ nu mi s-a părut totuşi potrivit, aşa că l-am schimbat cu „prusacă“. Am încheiat cerându-i o întrevedere, de preferinţă pe un divan şi într-o cameră cu lumină roşie, tandră.

— Şi, şi? întrebă Micuţul tu sclipiri lubrice în ochi. Ai pus-o jos?

— Păstrează-ţi curiozităţile pentru tine! Nu se vorbeşte aşa în lumea bună. După un schimb de scrisori, cum se spune la Ministerul de Justiţie când ţi se refuză o cerere de graţiere, dama s-a decis să mă vadă. Mi-a trimis chiar un mesager, un subofiţer care nu avusese de-a face decât cu vite. După ce mi-a înmânat mesajul, a avut neobrăzarea să-mi pretindă două mărci ca să se cinstească c-o bere şi-o şliboviţă. „Ba doi pumni peste gură!“ i-am oferit eu, îndepărtându-mă.

El însă rămase locului, înjurându-mă în gura mare. Tocmai în momentul, acela trecea pe-acolo un vechi prieten de-al meu,

Feldwebel-ul Skoday, care era U.V.D.[49] în ziua aceea. L-am rugat respectuos să-l înveţe pe individ principiile respectului la care are dreptul un Gefreiter de nivelul meu. Feldwebel-ul Skoday era fără îndoială cel mai mare ticălos din tot Wehrmacht-ul, lucru pe care-l ştia o lume-ntreagă şi care se vedea de departe. Avea ăsta un fason să se proptească în faţa companiei luni, înainte de instrucţie, ceva grozav: mâinile în şolduri, picioare larg desfăcute, cascheta pe o sprânceană, vă prindeţi, nu? Fixa mai întâi pe fiecare om în parte, apoi saluta, politicos nevoie mare:

„Bună dimineaţa, trântorilor!“

Compania răspundea în cor:

„Bună dimineaţa, dom’ Feldwebel.“

După asta trecea de la ostaş la ostaş.

„O să mai fii în viaţă diseară?“

„Dumneavoastră hotărâţi, Herr Feldwebel.“

Urma comanda:

„Drepţi! Pe umăr, arm!“

Înainte însă de a da comanda: „Cu ocolire la stânga, înainte marş“, ne ţinea un mic şi drăgălaş discurs:

„Bandă de trântori, să nu vă închipuiţi că sunteţi aici ca să vă distraţi. Diseară sunt gata să vă plătesc la cantină toată berea pe care o s-o puteţi bea, dar cu o condiţie: la întoarcere, toată compania să aibă efectivul complet. Fără morţi. Fără bolnavi.“

Ştia că e imposibil.

Să rupă glezna unui răcan era lucrul cel mai uşor pentru un gradat ca Skoday, şi treaba asta recruţii o ştiau. De altfel, aşa se şi întâmpla, fără excepţie.

După un ceas, începeau să cadă primii. Îi luau imediat în fabrică Gerner şi Richardt. Până când oamenii nu intrau în comă, accidentele nu contau pentru Skoday. Iar pentru obţinerea acestui rezultat n-avea nevoie nici măcar de un sfert de oră. Cu mine, însă lucrurile stăteau altfel.

— De ce? întrebă mirat Micuţul.

Porta făcu cu ochiul.

— Singurul mod de a te apăra împotriva unor tipi ca Skoday este să scotoceşti prin trecutul lor. Într-o zi, când stăteam la o halbă de bere, l-am făcut să priceapă că ştiam o groază de lucruri despre el, începând chiar cu zorii existenţei sale. Evident, s-a pornit imediat să zbiere că nu-i adevărat şi că nu pot dovedi

[49] Unteroffizier von Dienst: subofiţer de serviciu. (N.T.)

nimic.

„Cu atât mai bine, i-am răspuns eu, în cazul ăsta te doare în cot. Prima oară când ieşim la instrucţie să încerci să scoţi untul din mine şi-o să vedem ce-o să se întâmple după aceea. De acord, ai? Să-mi faci semn când vrei să începem.“

Ei bine, închipuiţi-vă, Skoday nu mi-a făcut niciodată semn.

Dar să mă-întorc la povestea mea cu purtătorul de bileţele amoroase: m-am aşezat pe o piatră şi am stat să admir cum Skoday îl punea să plonjeze prin toate gropile şi şanţurile. Garidul a fost atât de târnuit, încât atunci când, în sfârşit, ajuns la el în cazarmă, ăia l-au crezut pilit şi l-au băgat la zdup pentru beţie. Episodul acesta dovedeşte că un lucru de nimic poate avea consecinţe de nebănuit. Omul meu a fost mutat la un batalion staţionat la Heuberg, unde, cu prilejul unei trageri, a fost ucis de un proiectil de mortier, şi toate acestea pentru că s-a oferit să fie poştaşul unei fete şi mi-a pretins două mărci. Dacă îşi vedea de treburile lui, rămânea la batalionul 929 din Sennelager. L-ar fi trimis, poate, în Rusia, unde ar fi căzut sub gloanţele partizanilor şi ar fi căpătat, post-mortem, Crucea de Fier. Un cioplitor în piatră asudat ar fi gravat pe o stelă funerară la intrarea în Sennelager numele alături de ale altor eroi şi-n fiece an supravieţuitorii batalionului s-ar fi adunat şi, înainte de-a merge la bordel, ar fi depus flori şi ar fi rostit frumoase discursuri despre curajoşii apărători ai patriei. Totul s-a întâmplat însă pe dos. Decesul a dat naştere unei anchete şi comandantul de companie a avut tot soiul de necazuri, fiindcă nu luase precauţiile necesare în timpul exerciţiului de tir. La batalion s-a lăsat cu scandal mare şi s-a pornit să plouă cu adrese şi rapoarte între pluton, companie, batalion şi regiment. Nevastă-sa a fost cât p-aci să-şi termine zilele într-un lagăr de concentrare. S-a apucat, nenorocita, să ceară o îndemnizaţie pentru pierderea soţului. Aşa ceva n-ar fi trebuit să facă niciodată. Mai întâi a sosit exact când Hauptfeldwebel-ul era la mijlocul prânzului. Ăla s-a speriat aşa de tare, încât a înghiţit strâmb un rollmops. Cei care erau pe-acolo l-au culcat rapid pe un birou ca să-l poată bate pe spate. Rollmopsul a ţâşnit afară şi-a aterizat în zbor planat tocmai pe frumuseţea de document pe care cu atâta chin şi trudă îl întocmiseră. De furie, Hauptfeldwebel-ul a fost gata-gata să fie lovit de dambla, iar când a aflat cine era şi pentru ce venise l-a apucat, cu adevărat,

turbarea. I-a aruncat în cap cu un cârnat şi s-a pus să urle:

„Vrei o îndemnizaţie, tâmpito? E exact pe dos. Tu ne datorezi nouă îndemnizaţii pentru toată porcăria în care ne-a băgat aşa-zisul tău soţ. Şi mai ai neobrăzarea să vii aici şi să ne faci scandal? Uită-te! zbieră el, arătându-i documentul mânjit. Şi-n plus ai încercat să mă sugrumi. Dar toate astea au un nume: sabotaj! Îţi dau zece secunde ca să dispari din ochii mei, altminteri chem jandarmeria.“

Amărâta de ea înţelese că se băgase în ceva care o depăşea. A plecat de-acolo cu moartea-n suflet. Încetul cu încetul, începea să priceapă că, de aici încolo, datorită răposatului său soţ, ea aparţinea pariei societăţii. Ajunsă la gară luă hotărârea să se arunce sub tren. Era din cale afară de naivă şi spera să cadă în aşa fel, încât trenul să n-o taie.

— Voia să se culce între şine, cum am făcut noi când ne-a surprins trenul în tunel! exclamă Micuţul.

— Întocmai. Numai că, dintre toate, ea-l alesese pe 914, expresul de Köln. Ar fi trebuit să consulte mai întâi mersul trenurilor.

Iat-o deci pe peron, cu pălăria sa cu pene galbene, aşteptând trenul. Îl vede apărând după curbă. Cele două faruri o privesc drept în faţă şi-i clipesc o dată, ca şi cum i-ar zice: „Curaj, fetiţo!“ Aude locomotiva fluierând de trei ori, aidoma unei invocaţii către Sfânta Treime, şi-o ia drept un semn bun. Dar ghinionul o pândea. Expresul a tăiat-o pe din două. Doar un şoc scurt, când roţile au trecut peste ea. A avut baftă c-a murit pe loc, altminteri ar fi avut neplăceri. Din pricina ei, expresul a avut o întârziere de trei ceasuri şi a fost cât p-aci să se ciocnească cu un marfar, marfarul a trebuit îndreptat pe o altă rută, ceea ce constituie un lucru grav, deoarece marfarul transporta muniţii. Dar mai grav a fost că un general care călătorea cu expresul n-a mai putut sosi la timp ca să asiste la parada de rămas bun a Regimentului 47 Infanterie şi n-a mai putut bate în lancea port-drapel ţinta tradiţională. Regimentul a trebuit să plece pe front fără drapel. Treaba asta i-a deprimat atât de tare pe soldaţi, încât în timpul luptelor din valea Strumei au dezertat cu toţii la greci. Ceva mai târziu, ai noştri i-au eliberat din lagărul de prizonieri şi i-au expediat direct într-un lagăr de concentrare din Carpaţi, unde toată şleahta a fost fie spânzurată, fie împuşcată. Cazul lor a fost denumit „rebeliune şi contact ilegal cu

inamicul“. A fost creat un nou „47“, dar pesemne că cifra era cu ghinion, fiindcă ăştilalţi au dezertat la ruşi în timpul bătăliei pentru Kiev şi au fost eliberaţi de ai noştri la Harkov. După ce au fost spânzuraţi şi împuşcaţi, s-a constituit un nou „47“, pe care l-au trimis tot în Rusia, unde…

— Gata, Porta, i-o tăie Bătrânul. N-ai să ne povesteşti că şi ăştia au dezertat la „roşii“, că ai noştri i-au eliberat şi că…

— Tocmai că nu, protestă Porta. A fost şi mai nasol, dar asta-i o altă poveste asupra căreia voi reveni. Cert e că Regimentul „47“ a fost reconstituit de nouă ori, după care ştabii s-au plictisit şi au lăsat-o baltă. În orice caz, azi cifra 47 este în Reich sinonimul înaltei trădări. Dar, să revin la domnişoara mea pe care o aşteptam în faţa spitalului. După un ceas, mi-a trimis vorbă că e reţinută de o apendicită. Am aşteptat-o încă o oră. Răbdarea este o virtute. Tot aşteptând-o, m-am legat de o infirmieră care trecea pe-acolo.

— Era drăguţă? îl întrerupse Micuţul.

— Nu era. O ducea prost cu somnul. Avea două slujbe. De la 10 seara în sus făcea trotuarul în piaţa General Göring. La spital treaba asta era o mare taină. Nimeni n-are pică pe târfe, dar nici nu vrea să le ştie. Pe pământul ăsta însă nimic nu poate rămâne ascuns. Într-o seară, mititica l-a întâlnit pe comisarul Zital de la brigada de moravuri.

„Vii la mine, drăguţo?“ i-a propus el.

Fiind de la ţară, fata nu cunoştea primejdiile oraşului şi nici cât de ticălos era comisarul. I-a cerut zece mărci şi lăsa la jumătate dacă făceau ce aveau de făcut pe banca din faţa monumentului Führer-ului.

„S-a făcut, a râs comisarul de la «moravuri». Ia arată-mi condicuţa!“

Porta lăsă să-i cadă braţele în jos şi o adâncă decepţie se zugrăvi pe chipul său.

Să mai intru în detalii? Gurli n-avea condicuţă. Lucra pe picior, în afara controlului autorităţilor. Asemenea lucruri nu pot fi admise. Autorităţile ar şoma, lucru îngrozitor, fiindcă lumea n-ar mai avea cui plăti impozitele. Deci, la pârnaie cu Gurli!

Miercurea următoare am fost poftit în familia logodnicei mele. Locuia într-o veche vilă de pe Bismarckstrasse. Mi-am şters picioarele pe un ştergător care cunoscuse şi zile mai bune. O servantă mi-a deschis uşa şi m-a lăsat singur în hol, în timp ce

ea s-a dus să-mi anunţe vizita.

„Aveţi o carte de vizită?“ m-a întrebat ea înainte de a dispare.

„N-am nevoie de aşa ceva, sunt bine cunoscut la Padeborn“, i-am zis eu.

Aşteptând să fiu poftit, m-am apucat să-mi lustruiesc cizmele cu o pernă de catifea care se găsea pe o canapeluţă. Catifeaua e senzaţională pentru lustruitul cizmelor, iar încălţămintea sclipitoare – iată ce caracterizează un gentleman. Mi-am dat de asemenea şi de vreo două ori cu pieptenul prin cap.

— Aveau o canapea pe coridor? se minună Micuţul.

— În asemenea locuinţe, Micuţule, i se zice hol, şi nu coridor, chiar dacă-i cât o marcă poştală. Este absolut esenţial să ştii asta dacă vrei să frecventezi lumea bună.

— Nu mai pot eu, răspunse grosolan Micuţul. Deci ţi-ai şters ciubotele cu perna lor de catifea care zăcea pe o canapea, care la rândul ei se găsea în hol. Şi pe urmă?

— Răbdare, răbdare, continuă Porta. Întotdeauna am grijă să nu uit nimic. Cum le zicea şi comisarul Rauen de la Prefectura de poliţie din Alex[50] ajutoarelor sale, apropo de interogatorii: „Nu uitaţi nimic, fiecare detaliu contează.“ O virgulă pusă aiurea poate modifica un act de o mie de pagini. Şi avea dreptate. În timp ce aşteptam în hol, m-am apucat să examinez picturile şi desenele afişate mai peste tot. Fiecare tablou înfăţişa eroice hoituri şi alţi criminali de război aparţinând furtunosului trecut al patriei noastre. Servanta deschise uşa şi mă pofti să intru. Înăuntru, o întreagă adunare strânsă în cinstea mea.

„Grüss Gott[51]*“,* zic eu.

Spre nenorocul meu, îmi scapă şi o frumuseţe de râgâitură. Cu toate astea, rămân stăpân pe situaţie şi le explic că de vină-i varza.

„Joseph Porta, Gefreiter, prin mila lui Dumnezeu“.

Apoi mă întorc către tatăl ei. Într-un stil adaptat situaţiei, aşa cum citisem eu într-o carte, îi cer mâna fetei. Printre altele, îi zic:

„Tată socrule, dă-ne binecuvântarea ta, astfel încât să putem împărţi acelaşi pat conform moralei.“

Asistenţa a rămas total năucită. Atunci mi-am zis: „Trebuie să

---

[50] Alexanderplatz, piaţă centrală din Berlin, unde-şi avea sediul Prefectura de politie. (N.T.)

[51] Salut foarte uzitat în limba germană. (N.T.)

născocesc ceva extraordinar ca să-i distrez puţin.“ Mă înclin politicos în faţa mămicii, o cucoană grasă, cu un lornion care-i atârna peste sâni, legat cu un şnur.

„Scumpă doamnă, aveţi un aer preocupat. Îmi amintiţi cele şapte plăgi[52]. Nu fiţi tristă! Duceţi-vă la biserică şi rugaţi-vă lui Dumnezeu să umple inima dumneavoastră de iubire pentru cel de al III-lea Reich.“

Tata-socru se porni pe scandal. N-aş putea spune că răcnea. Mai curând aş zice că durerea, furia şi necazul îl cufundaseră într-un ocean al indignării. Apoi urmă o tăcere deprimantă. Ceva din mine îmi sufla: Trebuie acţionat cumva, altminteri riscăm un hara-kiri colectiv. Le-am propus un mic pocheraş. Treaba asta le-a trezit pe mămică şi cele trei mătuşi, care au făcut front comun şi au început să cotcodăcească:

„Ne-aţi ofensat!“ cotcodăci una dintre hoaşte.

„Vă înşelaţi profund, scumpă doamnă. E o afirmaţie pe care n-o puteţi dovedi. De altfel, în materie de defăimare e foarte greu să aduci probe. De exemplu: eram într-o zi într-un bordel, „Ţâţa de aur“, şi am pornit o discuţie cu patroana, madam von Tagenhelm zu Barnfleth, o persoană cu sânge albastru în vine, căci descindea din spiţa Egerbjerg. În aceeaşi clipă un oarecare domn Busch din Bremen, comis-voiajor specializat în desuuri, trăgând cu urechea la ce vorbeam, dar trăgând prost, mi-a ars una zdravăn după ceafă şi s-a pornit să mă înjure cu ce-i venea la gură. Acest domn Busch din Bremen se înşela complet asupra situaţiei imaginându-şi că l-am jignit. Vedeţi dar, scumpă doamnă, până unde te pot duce asemenea confuzii.“

Dar în seara aceea la „Ţâţa de aur“ lucrurile s-au complicat şi mai rău, propagându-se ca o reacţie în lanţ. Am fost nevoit să-l azvârl pe tip afară. Căzând, a avut însă ghinionul să-şi prindă scăfârlia în rampa scării şi să se dea peste cap ca o maşină care se pocneşte de un zid. Nu ştiu dacă cineva dintre dumneavoastră cunoaşte „Ţâţa de aur?“ E acolo la intrare o rampă cu nişte bare împletite. Intervalul dintre bare e exact cât să încapă un cap de porc adult. Domnul Busch şi-a prins deci capul lui de porc între două bare şi, aşa cum v-am mai explicat, s-a dat de-a berbeleacul, ceea ce, dat fiind poziţia, a avut drept

[52] Potrivit Bibliei, Dumnezeu, mâniat pe egipteni pentru persecuţiile la care-i supuneau pe evrei, a abătut asupra lor o sută de plăgi: broaşte, ţânţari, tăuni, bube, lăcuste, grindină etc. (N.T.)

rezultat că şi-a rupt gâtul. Sticleţii l-au umflat cu o ambulanţă, iar comisarul de poliţie Joseph Schneider a declarat:

„Ticălosul era beat mort, altminteri n-ar fi căzut aşa cum a căzut. Şi, adresându-se celor trei ziarişti, continuă: Domnilor, scrieţi că defunctul a fost butie fără fund, dar nu vă puneţi rău cu bordelul, fiindcă o să vă ardă la proxima ocazie. Ca atare, nu pomeniţi de numele casei. Este de-a dreptul dezgustător să vezi cum asemenea indivizi încearcă să păteze buna reputaţie a «Ţâţei de aur». Se poate considera norocos că a murit. În cel de al treilea Reich, defăimarea este considerată un delict foarte grav.“

Firma din Bremen s-a trezit într-o situaţie păcătoasă. Se pare că răposatul era foarte priceput în materie de desuuri. Timp de doi ani firma a căutat cu disperare un înlocuitor, inserând anunţuri la „oferte de serviciu“. Ca text îl aleseseră pe acesta: „Căutăm domn bine pentru frivolităţi“.

Primul care a răspuns a fost o secătură tunsă a la Cicero, care voia să încerce desuurile chiar pe vânzătoare. Când ele au protestat, tipul a devenit mojic.

Al doilea care s-a prezentat era un vânzător formidabil. Purta părul lins, pieptănat pe spate şi avea un ochi albastru, altul maro şi amândoi asimetrici. Mai avea şi un mic defect care nu apărea la prima vedere: uita să ţină socotelile.

„Treimea e de la Dumnezeu“, au zis cei de la serviciul personal, angajând un domn care părea bine sub toate aspectele. Se numea Rudolf Adams şi făcea parte din celebra familie Adams din Frankfurt, ţinând de spiţa Adams-ilor, care se ocupa cu negoţul de păsări, specialitatea papagali. Rudolf era însă soi rău. Se lăsase de păsărele şi se apucase de furt, ticălosul. Acu’, nu-i cazul să faci o tragedie dacă unul mai şterpeleşte câte ceva pe ici, pe colo. Cine n-o face? Cel care nu se „organizează“ e un dobitoc. Dar banditul de Rudolf fura de la cucoane. La mare ananghie merge şi asta. El însă o făcea în pat şi într-un moment când cucoana avea cu totul alte preocupări decât să-şi păzească bijuteriile. Când firma din Bremen a luat cunoştinţă de carenţele morale ale lui Rudolf, i-a notificat în scris că de aici încolo colaborarea lui este considerată ca indezirabilă. Mai apoi au dat peste un oarecare domn Brandt din München, care până atunci vânduse dulceaţă de portocale, dar care avea chef să-şi încerce norocul cu desuuri. Domnul acesta

auzise că e şic să porţi pantaloni reiaţi şi cravată *gris-perle.* A sfârşit foarte prost. Într-o zi se afla la „Ţapul şchiop“, o cârciumă din Karlsruhe, pe strada Lützhauer, stând de vorbă cu alţi doi comis-voiajori despre unul dintre foştii săi şefi, pe nume Adolf Müller. Pe măsură ce dădeau paharele pe gât, vorbeau tot mai tare.

„Adolf e cel mai mare tâmpit din câţi s-au văzut pe pământ. Dar mă voi ocupa personal să-l pun la locul lui. Asociaţia comis-voiajorilor îmi va fi recunoscătoare“, striga Brandt.

În clipa aia uşa se deschise brusc şi Oberscharführer-ul S.S. Gelb intră urmat de cinci gealaţi. Domnul Brandt şi cei doi amici ai dumisale fură umflaţi atât de rapid, de-ai fi zis că-i scamatorie curată, şi transportaţi la numărul şase de pe Wiekandstrasse, care-i, oricum l-ai lua, cel mai scârbos imobil din tot Karlsruhe. Acolo rezida Obersekretär-ul Höst, care-i primi pe cei trei cu obişnuitul său surâs palid.

„Noi ăştia, germanii, suntem un popor cinstit. (Îi plăcea mult expresia «noi, ăştia, germanii». El, de felul său, era ungur.) Mărturisiţi, aşadar, compatrioţi! Cărţile pe masă. Domnule Brandt, dumneavoastră aţi zis că Adolf e un cretin.“

„Nu, nu, am spus că-i tâmpit, iar cei doi prieteni ai mei îmi dau deplină dreptate.“

Höst, cu un zâmbet dulceag pe buze, clătina din cap plin de înţelegere şi toată lumea avu impresia că este întru totul de acord. Cei trei deţinuţi vorbeau tustrei deodată ca să-i explice şi mai bine lui Höst ce dobitoc împuţit este Adolf. Procesul-verbal a fost extrem de scurt. După ce-l citi, Höst îşi frecă mâinile de entuziasm. El glăsuia:

PROCES-VERBAL

Geheime Statspolizei
Abt 4/II-a
Karlsruhe

Comis-voiajorii Joachim Brandt, Alfred Kohl şi Uwe Nehrkom au fost surprinşi astăzi la „Ţapul şchiop“ exprimându-şi nemulţumirea faţă de Führer. Pe rând, ei au strigat: „Adolf e un“… Mai departe urmând cuvinte care nu pot fi citate, dar care constituie cea mai gravă jignire la adresa Führer-ului nostru, cel

ales de Dumnezeu.

De faţă cu noi, cei trei au repetat în câteva rânduri şi cu vehemenţă că-şi menţin sus-amintita expresie.

Deţinuţii au fost încredinţaţi S.D.-ului în vederea cercetării penale.

Höst,
Kriminalobersekretär.

Cei trei cretini au fost expediaţi la Dachau, unde li s-a organizat o primire călduroasă. Toate astea arată cât de prudent trebuie să fii atunci când înjuri pe cineva. Dacă s-ar fi gândit puţintel, ar fi strigat Adolf Müller, dar acum nimeni nu mai voia să creadă că vorbiseră de Adolf Müller şi nu de Adolf Hitler. Consecinţele merseră însă şi mai departe, adică până la Bremen, fiindcă în hainele lui Brandt, printre diverse desuuri, a fost găsit ascuns într-un chiloţel prăzuliu un text în care figura numele „Hermann“. Imediat s-a făcut legătura cu Göring. Brandt a susţinut că nu a văzut niciodată textul cu pricina şi a minţit pretinzând că patronul său posedă un teanc de asemenea texte. Un telefon la Bremen, şi un ceas mai târziu un Mercedes părăsea imobilul cu numărul 9 de la Adolf Hitlerstrasse, ducând marelui fabricant o invitaţie. Omul a murit la Neuengamme. Şeful personalului, care-l angajase pe Brandt, a fost şi el invitat. I s-a dat drumul, dar tipul suferise un asemenea şoc, încât, în drum spre casă, s-a aruncat în râu. L-au găsit abia peste două zile. Mort. După asta firma a renunţat să mai caute comis-voiajori. Ceea ce dovedeşte, doamnelor şi domnilor, că trebuie să fii extrem de prudent şi să te fereşti să jigneşti lumea. Pot să vă istorisesc, de pildă, cum o brutărească, care nu era virgină…

— Bine, bine, Porta, îl întrerupse Bătrânul. Ai să ne spui de virgina ta altădată. Suntem de gardă. Ai exact timpul să ne povesteşti cum s-a terminat căsătoria ta.

— Oh, s-a terminat cum se termină întotdeauna chestiile astea. Brusc, m-am trezit în dosul fotoliului tăticului ei. Unchi-su răcnea că aduce poliţia militară, ceea ce a şi făcut. Plăcerea asta m-a costat trei zile la zdup. Au zis că am produs „dezordini pe drumuri publice“, ca şi cum un salon e o stradă.

În momentul acela, din difuzor răsună fluierul U.V.D.-ului:

— Compania a 5-a, câte-un om de fiecare pluton, prin flanc, la distribuirea muniţiei.

Ne ridicarăm fără grabă şi-o pornirăm spre ieşire. Coadă-de-Mătură şuieră printre dinţi:

— Vedea-v-aş crăpând pe toţi!

— Eu nu mă tem de nimic, pretinse tinerelul care devora nişte castraveciori, instalat în chiuveta din bucătărie. Îi bag pe toţi în mă-sa.

Peste tot în bucătărie, în odăi, chiar şi în baie, erau, care aşezaţi, unii direct pe jos, care lungiţi, o şleahtă de tineri, băieţi şi fete şi toţi pretindeau că nu se tem de nimic.

— Babacii noştri sunt nebuni, zise cel care şedea în spălător. O să se cureţe cu toţii în războiul ăsta al lor.

— Crapă prin beciurile Gestapo-ului, zise o fată, sărutând un foarte tinerel băiat care încă nu cunoscuse niciodată vreo femeie. În seara asta o să te seduc.

Ea, fata, era departe de a fi tot atât de junä pe cât părea.

— Când o să mă cheme la recrutare, o să le dau cu tifla-n nas, declară un alt tinerel, isteric şi cam papiţoi.

— Desigur, răspunseră ceilalţi. Nu pun ei mâna pe noi.

— N-au decât să poftească cei de la Gestapo, adăugă o pereche.

— Naţiunea ne aparţine, rosti un tânăr ochelarist care avea mania să declame poeme eroice.

Cinci luni mai târziu, într-o sâmbătă seara, interesantele lor reuniuni fură întrerupte de vizita a trei bărbaţi. Trei bărbaţi, cu pălăriile înfundate pe cap şi cu pistolul atârnând la subsuoara stângă.

Tinerelul isteric încasă o palmă; acum nu mai avea nimic de spus.

O junä cu plete foarte lungi, care refuzase să se scoale din locul unde se afla, căpătă un picior, după care luă poziţia de drepţi.

Mititelul cu poemele eroice era culcat alături de o brună pe o etajeră din cameră. Un potop de obscenităţi se revărsă asupra lor. Apoi fură aliniaţi, în picioare, lângă perete.

Roşcovanul, care pretindea că babacii sunt nebuni, făcea acum în pantaloni.

Două mari autobuze verzi îi aşteptau, spre care ei se îndreptară într-un lung şir. Cincizeci şi doi de tineri cărora nu le era frică de nimic pe lumea asta.

Timp de trei zile rămaseră în clădirea de pe Stadhausbrüke, numărul 8. N-au fost prea maltrataţi. Se găseau însă unde se găseau, aflaseră ce-i frica şi lacrimile şi deveniseră bărbaţi şi

femei în adevăratul sens al cuvântului, descoperind că bravura nu-i decât o vorbă goală. Brav e numai cel care ţine pistolul-mitralieră de partea unde-i trăgaciul.

Cu toţii căpătaseră câte o uniformă. Unii muriră în timpul instrucţiei. Alţii preferară ei înşişi moartea. Alţii plângeau. Uitaseră râsul.

Nu voiseră să lupte. Războiul nu-i privea. Dar iată că trebuiau să se bată pentru un lucru care nu-i privea.

DE GARDĂ LA GESTAPO

Veneau cu o bătrânică lângă ei. Unterscharführer-ii Schultz şi Paulus, cei mai feroci vânători de capete ai Kriminalrat-ului[53] Paul Bielert.

Ieşiră până la poartă.

— Ce Dumnezeu o fi făcut bătrânica? murmură Porta.

Nu i-am răspuns. Ce i-aş fi putut spune? De unde era să ştiu ce-a făcut băbuţa în paltonaşul ei mirosind a molii? Alerga mărunţel, ca să se poată ţine după picioroangele celor doi S.D. Ne zâmbi, ca şi când ar fi vrut să ne spună ceva, nouă, doi soldaţi uzi de ploaie, cu căştile şiroind.

Rămase puţin în urmă. Unterscharführer-ul Schultz o îmbrânci, bodogănind.

— Grăbeşte-te un pic, mătuşico. Suntem zoriţi. Nu eşti singura invitată în seara asta.

Luară cu toţii ascensorul până la etajul trei. Porta şi cu mine ieşirăm pe culoar ca să vedem ce se-ntâmplă. Paulus ne aruncă o uitătură furioasă.

— La ce vă zgâiţi? Căraţi-vă, sunteţi de gardă! urlă el.

— Gura! strigă Porta. Să nu ne dai ordine, găinarule!

— Asta o s-o mai discutăm! zbieră Paulus, oprind ascensorul între etaje. Nu uita că sunt Unterscharführer.

— Eşti un găinar scârbos, asta eşti!

Paulus se aplecă pe jumătate în afară.

— Ne mai vedem noi, roşcovan împuţit!

— Desigur, se hlizi Porta, dar o să discutăm mai curând de razia pe care ai făcut-o pe Herberstrasse la numărul 7. Îmi

[53] Grad în poliţia germană echivalent celui de chestor-şef în vechea poliţie românească. (N.T.)

spune mie degeţelul cel mic că-n ziua aia am dat eu cu zarul şase-şase. Ai un loc rezervat în regimentul nostru şi-o să am eu grijă de persoana ta.

— Ce ştii tu de razie? întrebă stânjenit Paulus.

— Ai să afli curând, şuţule.

— Eşti nebun? Faci şuţ un Unterscharführer S.D?

— Întocmai. Şi-am s-o repet unde şi când voi avea eu chef. Dă-mă-n judecată pentru calomnie.

Paulus înjură, blestemă şi ascensorul dispăru.

Porta se plesni peste coapse.

— O să aibe o noapte albă, dobitocul.

— Ce s-a-ntâmplat pe Herberstrasse la numărul 7? îl întrebai.

— La drept vorbind, nu prea ştiu mare lucru, mărturisi Porta. Pare-se însă că destul ca să-l apuce frica. Am aflat că acum patru zile a participat la o razie, aia, ştii tu, când s-au dus să ridice cele două târfe care ascunseseră la ele dezertori.

— Dar aşa ceva nu-i de ajuns, remarcai.

— Nu, dar o altă târfă care stă tot la numărul 7 mi-a povestit că Paulus şi amicul său au şterpelit cartelele alimentare ale celor două dame arestate. Ş-au dispărut şi nişte bani ascunşi în perete. Nu eram sigur că-i adevărat, dar, judecând după mutra pe care a făcut-o, cred că am nimerit la ţanc.

— Ai de gând să-l torni?

— Nu-s chiar atât de idiot, râse Porta. Mai întâi storc de la el tot ce are. Iar când n-o să-mi mai poată fi de folos, o să-l expediez la Fuhlsbüttel, dar aşa încât nimeni să nu mă bănuiască. Şi-n ziua în care tipul o să se trezească într-o unitate disciplinară mă îmbăt turtă de bucurie.

— Cu condiţia ca nimănui să nu-i vină la o adică ideea să-ţi plaseze un glonte în ceafă, tras dintr-un pistol cu amortizor.

— Vax! Li-e frică. De la Himmler şi pân' la ultimul din bandă, nu-s decât nişte amărâţi. Singura metodă eficace de a te apăra e să ştii câte ceva compromiţător pe seama lor.

— Ce-or fi vrând să-i facă băbuţei ăleia? gândii eu cu glas tare.

— Probabil că-i vreo ţicnită care a vorbit prea mult, spuse, indiferent, Porta. Nouă ce ne pasă!

— Crezi c-o vor tortura? îl întrebai.

— Evident, dacă-şi închipuie că are ceva de ascuns.

Cizmele noastre ţintuite băteau caldarâmul. Căştile ude de

ploaie şi oţelul armelor reflectau lumina sleită a lampadarelor.

— Ce-ai zice de o ceaşcă de ceai cu şliboviţă? întrebă Porta.

— Un deget de ceai şi foarte multă şliboviţă. Iar p-ormă o dameză. O specialistă. Ah, dacă războiul ăsta s-ar termina! Îţi imaginezi, bătrâne, ce-ar fi dacă, uite, colo sus, în cuibarul Gestapo-ului, oamenii ar deschide ferestrele şi s-ar apuca să strige: „Războiul s-a sfârşit!“ M-aş descotorosi pe loc de uniformă, m-aş aşeza pe chei, bălăbănindu-mi picioarele şi aş bea bere cu toţi vagabonzii.

Porta rânji şi şută o cutie de tablă.

— Eşti de-a dreptul ţicnit! auzi idee? Războiul n-o să se termine niciodată; de altfel, poate că nici nu ar fi de dorit. Scumpii noştri inamici sunt într-atât de setoşi de răzbunare, încât nu vor face nicio distincţie. Or să ne vâre pe toţi în minele lor de cărbuni şi acolo poţi să şi crăpi dacă vrei.

— Nu-i adevărat. Tipi care să ştie să se-nvârtă au existat dintotdeauna.

— De acord. Dar nu noi, robii. Poate că Bielert, de-acolo, de sus. „Frumosul Paul“. E un vânător de oameni foarte înzestrat şi ar putea sluji din nou la minele de cărbuni. Noi doi însă la ce-ai vrea să servim? Mergi-ori-Crapă avea dreptate mai acu’ o zi. Războiul ăsta a început cu mii de ani înaintea lui Mahomed! Durează şi acuma şi o să dureze încă mii de ani, după ce noi vom fi tras definitiv pe dreapta. Doar noi ne închipuim că războaiele încep şi sfârşesc: de fapt, e acelaşi război dus pe fronturi diferite şi în chip diferit.

Ridicai din umeri, gândindu-mă la discuţia dintre Bătrânul şi Legionarul. Capitaliştii, pretinse micul legionar, sunt cei care pornesc războiul şi nu vor să-l vadă terminându-se. Şi-l tot duc, uite aşa, cu mici antracte.

— Dacă vorbeşti aşa, înseamnă că eşti comunist! urlă Heide.

— E o prostie ce-ai spus, i-o tăie Legionarul. Sunt soldat, veşnicul soldat tâmpit, puţin îmi pasă mie de comunişti ori de nazişti, eu fac ce mi se ordonă.

— Şi-ţi place ce faci? îl întrebă Bătrânul.

— Allah mi-e martor că nu, dar nimeni nu mă-ntreabă dacă-mi place ori ba. Pentru asta mă şi dispreţuiesc.

— Ş-atunci, de ce o faci?

Legionarul rânji, aplecându-se spre Bătrânul.

— Da’ cui de aici crezi tu că-i place? Putem însă să ne oprim şi

să ne ducem fiecare acasă? Nu. Trebuie să fii idiot ca să-ţi pui o asemenea întrebare. De ce continuă oamenii să plătească impozitele? De ce nu conduc maşinile fără carnet? De ce plătesc pâinea? Pentru că li-e frica de pârnaie, Bătrâne. Şi n-ar sta acolo decât o bucată de timp. Pe când, dacă noi ne-am opri, nu s-ar mulţumi să ne bage numai la zdup. Ne-ar pune la zid şi înainte de asta ne-ar zdrobi fiecare oscior. Îmi poţi spune numele măcar al unui singur răcan care să fi izbutit s-o roiască? Anul trecut, o sută şaizeci şi patru de băieţi au încercat figura. Toţi au fost lichidaţi.

Bătrânul sfârşi prin a-i spune să tacă. Micul legionar ştia ce vorbeşte. Cunoştea toate cazărmile, de la Marea Chinei până la tundra polară.

— Ah, măcar de-aş întrezări capătul acestui război, oftai eu. Sunt ud până la piele. Porcăria asta de ploaie îmi curge pe după guler.

— Ah, măcar de-ar apărea o pisică, se maimuţări Porta. Aş trage în ea. E un pic cam monoton pe-aici.

— Hai pe la Tanti Dora când terminăm, propusei. E întotdeauna ceva de agăţat pe-acolo.

— Întâi, trec pe la „Trei iepuraşi“, răspunse Porta. Bernard-Sugativă îmi datorează nouă rânduri.

Şi-şi desfăcu carneţelul său cu scoarţe negre.

Ajunserăm la intrarea zidită cu mici creneluri.

— Hai să intrăm înăuntru şi să facem un pocheraş, propuse Porta. Micuţul şi Heide vin şi ei în curând şi-o să aducă bidonul. Ne mai încălzim un sfert de ceas. Aici nu ne vede nimeni.

Îşi lepădă casca şi puse puşca jos.

— Poate cu ocazia asta îi oferim şi vreunul amărât posibilitatea să arunce în aer tot tractirul ăsta. Îţi jur că există unii care ar avea un chef nebun s-o facă.

— Ne ghemuirăm într-un ungher ca să discutăm ce posibilităţi avem de a vinde anumite obiecte furate de la armurărie.

— Mergi-ori-Crapă a făcut rost de două mii de căşti de oţel, explică Porta. Sunt depuse la un suedez care-i portar la o casă de pe Bernhardt Nochtstrasse. Un lăcătuş de pe Thalstrasse le va prelua. Vor trebui depuse într-o magazie de pe Erneststrasse, vizavi de gara Altona. N-o să le putem însă transporta cu camioanele noastre.

— Cât dă el pe kilogram? întrebai. Ştiu un loc unde există o

cantitate serioasă de cartuşe trase. Se poate merge însă numai dis-de-dimineaţă şi numai cu un camion al S.S.-ului. Foaia de circulaţie trebuie să poarte ştampila S.S., Regimentul „Der Führer“, altminteri nu facem nimic. Au devenit grozav de vigilenţi, şi asta de la dispariţia celor două locomotive. Cel care mi-a vândut pontul e un S.S.-ist, unul Schültze, care are boală pe S.S. A încercat o dată s-o roiască şi s-a pomenit la Heuberg. Figura asta tipul nu le-o poate ierta.

— Ne dă 67 de pfenigi pe kilogram, spuse Porta. Cu un pic de noroc, căpătăm 69, dar nicio leţcaie în plus. Micuţul se va însărcina să facă rost de numerele de înmatriculare. Pe urmă, umflăm Krupp-ul cel mare, ăla de şase tone cu motor Diesel. Seamănă ca un frate geamăn cu camioanele S.S. Amicul tău S.S.-ist o să ne facă rost de-o foaie de parcurs.

— Cât trebuie să-i plătim pentru treaba asta?

— Un picior în fund! Nu uita că suntem de gardă la Gestapo. Numai pentru cât a trăncănit până acu’ şi s-a asigurat de un bilet până la Torgau.

— Şase, vine cineva!

Ciulirăm urechile. De departe răsunau paşi. Porta scoase printr-un crenel ţeava puştii.

— Dacă-i vreun tip de la Gestapo, îl curăţ. Le explicăm c-am crezut că-i un sabotor.

— Eşti nebun? Dăm de belea.

— Fleacuri. Merită riscul.

Auzirăm un clinchenit.

— Micuţul şi Heide, zise Porta.

Îi văzurăm. Apărură din spatele adăpostului antiaerian din parc. Din când în când, se opreau şi dădeau din mâini. În laba Micuţului se zărea o sticlă.

— Domnul fie lăudat pentru piciorul gol al calului imperial, spuse Porta. Nimănui nu i-ar veni ideea să se uite înăuntru.

Râsul cel gros al Micuţului bubui. Julius Heide blestema.

— O să vadă el, Iuda dracului! mârâi el. Nu pot să-l sufăr.

— E o adevărată borâtură, hotărî Micuţul.

— O scârnăvie. Îi fac zob mutra, promise Heide. (Se opri, scuipă pe trotuar şi strivi scuipatul sub cizma sa ţintuită.) Uite ce-o să-i fac.

— Mulţi ticăloşi am văzut eu la viaţa mea, continuă gesticulând Micuţul.

Casca îi sări din cap şi se rostogoli pe trotuar, făcând un zgomot infernal.

— Vorbesc de Feldwebel-ul Brandt, râse Porta. Ăsta-i sortit să moară asasinat şi ceva anume îmi spune că bunul Dumnezeu i-a ales pentru treaba asta pe Micuţul şi pe Julius.

Micuţul îşi culese de pe jos casca, şi-o puse la loc pe cap şi anunţă:

— O să sar cu picioarele pe burta lui până plesneşte.

Heide aprobă, strângând din dinţi.

— Micuţule, vită bătrână, simt că mi se-nvârte capul numai când mă gândesc. Totul era regulamentar. Eu sunt răcanul cel mai bine îmbrăcat, cel mai îngrijit din tot regimentul, da, da, din toată divizia şi, fir-aş să fiu, chiar din toată armata.

— Iată un lucru adevărat, mârâi Micuţul. Nimeni nu-ţi ajunge la tocul cizmei. Nici chiar Hauptfeldwebel-ul Edels. Eşti cel mai chipeş ostaş din toată armata.

Încântat, Heide aprobă, aşezând regulamentar pe umăr cureaua pistolului său mitralieră.

— Mai mult, Micuţule. Din toată lumea. Uită-te la cureluşa căştii! Ai solda mea pe cinci ani dacă găseşti vreo urmă de mucegai. Doamne, ce-au mai putut inspecta cureluşa mea pe vremea când se mai purtau căştile „ţepeluş“[54], da’ niciunul n-a izbutit să mă prindă în ofsaid. Când eram la şcoala de subofiţeri, dacă nu găseau nimic de reproşat, ne inspectau până şi-n găoază.

Şi, zicând asta, Heide făcu un gest semnificativ.

— Uită-te, Micuţule. Pieptenele meu e mai curat decât atunci când l-am cumpărat. Măsoară-mi unghiile de la picioare la jumătate de milimetru. Nu-i una mai lungă sau mai scurtă. Care-i primul lucru pe care-l fac după ce îmi termin de săpat adăpostul? Ia zi-i, Micuţule?

— Îţi cureţi unghiile, murmură Micuţul.

— Exact. Şi încă folosind o pilă de unghii şi nicidecum baioneta, ca tine sau ca alţii.

Heide îşi smulse casca de pe cap.

— Spune-mi dacă găseşti vreun fir de păr care să nu fie reglementar? Până şi păduchii mei merg în pas de defilare şi ţin

---

[54] La începutul primului război mondial, armata germană purta căşti care aveau în vârf un ornament metalic ascuţit. Ulterior, aceste căşti au fost înlocuite cu binecunoscuta cască a Wehrmacht-ului.(N.T.)

dreapta. Dar Leopold Brandt, Feldwebel-ul dracului, mi-a făcut-o din cauza cărării care nu era dreaptă. E pentru prima oară în analele războiului că aşa ceva se întâmplă unui ostaş ca mine. Ştii tu ce-a născocit ca să demonstreze că nu mi-e dreaptă cărarea? M-a proţăpit în marginea opusă a terenului de instrucţie, după care s-a suit pe acoperişul dormitorului companiei a 3-a şi, văzând prin telemetru, a demonstrat că nu mi-e dreaptă cărarea. Jur însă că a doua oară n-o să se mai întâmple. De ce o fi el aşa?

Micuţul îşi suflă zgomotos nasul cu degetele, tuşi ca să adune o flegmă şi, dând capul pe spate ca un gânsac, ochi cu grijă drept în vulturul de la baza zvasticii care împodobea peretele.

— E un avorton, declară Heide.

— Ah, dacă l-am putea avea cu noi pe frontul de Est. L-am trimite de unul singur în incursiune la ruşi, iar noi am ataca după două ceasuri. Pe mine m-a-nfundat pentru un deget de la picior murdar.

— Ăsta-i Leopold, asta-i maniera lui! exclamă Heide către strada tăcută, izbind caldarâmul cu patul armei.

Cei doi intrară în adăpost.

— Vreţi să-l lichidaţi pe Leopold? întrebă Porta.

— Exact şi poţi să ne crezi pe cuvânt. Sunt sătul de el, şuieră Heide printre dinţi. Dacă reuşim să-l avem ca pontator la standul numărul 3, prima oară când tragem cu muniţie de război, s-a zis cu frumosul Leopold.

— Cum aşa? întrebai.

Micuţul se ghemui şi-i făcu semn lui Heide.

— Îi spunem.

Heide aprobă.

— Dacă jură că nu spune o vorbă nimănui.

Porta şi cu mine jurarăm. Micuţul jubilă, trase o duşcă năprasnică de şliboviţă, râgâi şi-i trecu sticla lui Porta.

— Fiţi atenţi! Ieri, pe când eram de serviciu în echipa de control a poligonului, m-am gândit la o mică surpriză pentru Leopold Brandt. Întâi m-am aranjat să fiu numit ţuţăr la Oberfeldwebel-ul Paust. Trebuia schimbată o placă de protecţie la ţinta numărul 3. Le-am oferit băieţilor bere până i-a apucat pe toţi nevoia, treabă pe care n-au îndrăznit s-o facă altundeva decât la privată. Ştiţi şi voi că pe Hinka îl apucă turbarea dacă pute în adăposturi. Nu poate să sufere ca cineva să se sloboade

pe bunurile cazone ale celui de-al treilea Reich. Deci, de îndată ce ăia s-au cărat, am sudat placa de protecţie ceva mai jos, astfel încât, dacă stai în picioare pe biuta[55] de observaţie, capul este descoperit. Nimeni – şi aici admiraţi fineţea lucrăturii, băieţi – nimeni, zic eu, nu ştie că am fost la ţinta numărul 3. Placa e acoperită cu nisip fin. După cum ştiţi cu toţii, lui Leopold îi place mult s-o facă pe grozavul pe biuta de observaţie şi, cum Mergi-ori-Crapă are-n seama lui listele de tragere, o să-i fie uşor să-l desemneze pe Leopold pentru standul numărul 3. Tragerile se încheie întotdeauna printr-un tir cu puşca cu lunetă, iar ca ţintă e luată regulat ţinta numărul 3. Aţi început să vă prindeţi?

Micuţul rânji şi, adresându-se lui Heide, spuse:

— Ţie, Julius, şi ţie, Porta, n-o să vă fie defel greu să plasaţi câte-o bucăţică de plumb în ambrazura unde-şi are Leopold capul. La urma urmei, ce vină o să aveţi dacă trageţi niţeluş mai alături!

— Totul stă în picioare, încuviinţă Heide. E aproape prea simplu ca să fie adevărat. Curând o să avem o tragere cu muniţie de război. Ne-a spus-o Mergi-ori-Crapă. Nici Sfântul Duh n-o să-l poată scăpa pe Leopold; către sfârşitul tragerii, Legionarul o să ne treacă ultimii pe listă şi-o să ne golim încărcătoarele în ambrazura aranjată de Micuţul.

— Dar dacă coboară de pe biută? remarcai eu.

— Ne-am gândit şi la asta, răspunse Heide. Am cronometrat totul. Îi trebuie pe puţin nouăsprezece secunde ca să dispară din dreptul ambrazurii, or, în zece secunde, Porta şi cu mine avem timp din belşug ca să-i băgăm câte doi plumbi în ţeastă. În viaţa lui n-a fost într-o asemenea budă.

De-atâta râs, Micuţul se frânse de şale.

— Chel pe dinafară, chel pe dinăuntru!

— E cea mai straşnică treabă din ultima vreme! răcni Porta.

— Fii atent! spusei. Dacă Bătrânul prinde vreo bănuială, sunteţi în pom. Aşa ceva se cheamă asasinat cu premeditare.

— Ia spune, bă, te crezi cumva în Armata Salvării? Păi, asta-i legitimă apărare sută-n sută. Dacă strângi de gât o ştoarfă, aia da, e asasinat.

— Doar nişte derbedei ar putea face aşa ceva, zise Micuţul,

---

[55] Barbarism provenit din franceză: *butte* – colină. La poligoanele militare, această „biută“, situată în spatele ţintelor, adăposteşte lăcaşurile pontatorilor şi împiedică totodată rătăcirea proiectilelor. (N.T.)

d’aia sunt şi condamnaţi la moarte. Leopold m-a avut la mână pe chestia cu degetul de la picior. Toate celelalte erau impecabile. Distribuisem totul pe la recruţi cu ordinul de a le curăţa lună. Unul dintre ei a făcut gură, dar l-am potolit pe loc. După aceea mi-a curăţat puşca aşa cum nu fusese ea niciodată curăţată. Până şi Leopold a rămas cu gura căscată.

— Ce i-ai făcut? întrebă Heide. I-ai tras o chelfăneală?

— Bineînţeles că i-am scăpat şi două-trei carabe, dar n-a fost de ajuns şi-atunci l-am băgat cu capul în groapa de scurgere de la latrinele prizonierilor ruşi. Ba, un bătrân sergent-major de la ei mi-a dat chiar dreptate când a aflat cum stau lucrurile. Mai mult, mi-a propus să-l las să se înece înăuntru. Da’ eu sunt băiat bun, l-am făcut ordonanţa mea personală, cu dreptul de a-mi oferi bere în fiecare sâmbătă.

— Îi umflai întreaga soldă? întrebă Porta.

— Doamne fereşte, da’ n-aş face-o niciodată! Îi lăsam o marcă să aibă cu ce cumpăra cele trebuincioase pentru întreţinerea echipamentului şi a armamentului.

— Într-o bună zi, Micuţule, ai s-o încurci, îi prezisei eu.

— Tot ce se poate, da’ pân’ la urmă eu scap, în timp ce ăla de m-a turnat intră sigur la spital.

— Să fim miloşi cu Leopold, îl întrerupse Heide. Îl ardem drept la mir. Va fi cea mai frumoasă zi din viaţa mea.

— Apropo, spuse Porta, ştiţi că a cerut să fie mutat la S.S? L-au respins însă. N-are decât 1,67m, iar ei nu iau sub 1,70m.

Scoase din buzunar zarurile, suflă peste ele, le scutură în pumn şi suflă iarăşi.

— Facem o partidă?

Şezând pe vine, Micuţul îl contemplă cu interes.

— La ce bun toate fartiţiile astea, Porta? O lume întreagă ştie că-s măsluite.

Porta dădu din cap indignat.

— Aici ai dat-o-n bară. Am două perechi. Astea-s cele bune.

— Eşti cumva bolnav? se miră Heide.

— Gura! replică Porta. Şi, dacă stau să mă gândesc, îmi datorezi doi litri de şliboviţă şi douăsprezece ţigări cu opiu. Scadenţa era ieri. Deci, dobânda va fi acum de 80%. Julius, datoriile tale or să ajungă să te-ngroape.

Porta scoase carneţelul său negru, îşi umezi un deget şi începu să-l frunzărească.

— Ia să vedem… Ah, uite c-am dat peste tine, secătură: „Julius Marius Heide, Unteroffizier, născut la Dortmund, servind în Regimentul 47, compania a 5-a, plutonul 2, grupa a 3-a“. Tu eşti, nu?

Heide confirmă cu glas stins. Porta îşi fixă în orbită monoclul său spart şi-l rugă pe Micuţul să lumineze cu lanterna.

— Pe 4 aprilie: 9 sticle cu vodcă. Pe 7: 2 sticle de şliboviţă. Pe 12 era ziua ta. Ghinion, băiete. Ar trebui s-o blestemi pe mă-ta că nu te-a sugrumat imediat după naştere. Bun, ziceam dară pe 12: 712 mărci şi 13 pfenigi, 21 sticle de şliboviţă, 1 litru de apă de trandafiri, ţigări cu opiu, rachiu danez, o jumătate de ladă de „Dortmunder“ şi intrare gratuită la bordel timp de o lună de zile. Urmează apoi 20 aprilie, aniversarea lui Hitler, ziua cea mai sinistră dintre toate. Nu uita că ai fost membru de partid.

— Da, dar s-a terminat, protestă Heide.

— Nu-i meritul tău. Te-au dat ei afară, dezvălui, brutal, Porta. Nu mai aveau chef să te vadă. La aniversarea domnului Hitler n-ai pierdut decât bani: 3.412 mărci şi 12 pfenigi. Adaugă acum 80%. Nu mai scapi tu niciodată, Julius.

— Trebuie să fie un lucru minunat să ştii să scrii, spuse cu admiraţie Micuţul. Dac-aş şti, m-aş îmbogăţi la iuţeală. N-ar trebui decât să-i fac de petrecanie unui tip dintr-ăia care se plimbă cu carnetul de cecuri în buzunar. Le-aş semna şi după aia n-ar trebui decât să merg să încasez biştarii.

Nu-i răspunse nimeni. Ar fi fost mult prea lung să i se explice că figura cu cecurile nu-i chiar atât de simplă.

— Julius, continuă Porta, ştii că sunt un bun camarad. Îmi dau seama că datoria asta te apasă şi c-ai vrea s-o achiţi.

— O anulezi? exclamă Heide, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Întocmai, afirmă Porta cu un mic zâmbet viclean.

— Sunteţi martori, zbieră Heide din ce în ce mai excitat.

— Uşurel, i-o reteză sec Porta, ca să-i mai tempereze entuziasmul. Iată mai întâi care-s condiţiile mele: îmi dai trei baloturi de postav, cele pe care le-ai ascuns în camera Cozii-de-Mătură. Şi mai vreau cele două butoiaşe de heringi olandezi, pe care tu şi cu Cârnatul le-aţi depozitat la dentistul de pe Hein Hoyerstrasse.

Heide era stupefiat. Mintea încetă să-i mai funcţioneze. Sorbea pur şi simplu cuvintele lui Porta.

— Fir-ar să fie, de unde ştii?

Ochişorii porcini ai lui Porta străluciră. Era deci adevărat. Se simţi îndeajuns de sigur pe sine ca să-şi exploateze succesul:

— Ştiu chiar mai mult decât îţi închipui.

— De covoarele din Paulinen Platz?

— Bineînţeles, fu răspunsul scurt al lui Porta. Mi le dai şi pe alea. După aceea îţi anulez datoria şi închid ochii pentru rest.

Era o lovitură riscantă, dar norocul se afla de partea sa.

— Şi n-ai să încerci să mă şantajezi? făcu, precaut, Heide.

— Pe cuvânt de onoare, garantă Porta, ridicând trei degete în aer.

— Cuvântul tău, ştii tu ce fac pe el! Dă-mi o chitanţă pentru heringi, postav şi cinci sute douăzeci şi cinci de carpete de lână.

— Am zis: toate carpetele, replică, suav, Porta.

— Eşti nebun de legat! urlă Heide. Opt sute de carpete! Păi nu-ţi dai seama că fac mult mai mult decât îţi datorez?

— Uiţi discreţia mea şi ea costă scump. Aş putea merge şi singur să umflu totul, în loc să-mi pierd timpul discutând cu tine.

— Doar n-o să te apuci să mă denunţi? întrebă, indignat, Heide.

— La bani mărunţi chiar, dacă merită osteneala. Eu n-am uitat, Julius dragă, istoria aia cu ţăranul.

— Bine, fă-o acum pe sentimentalul, mârâi Heide. Am să-ţi spun însă una şi bună: heringii şi carpetele sunt dinamită curată. Dacă te agaţă, eu unul nu ştiu nimic.

— Lasă tu grija asta! În ziua aceea vom merge la zdup împreună. Mână-n mână, ca doi buni prieteni ce suntem.

— Cum aşa?

— Bă, da’ moacă mai eşti! rânji Porta. Te duci după covoare şi le vinzi. Treaba mea e să încasez sau, dacă vrei, să controlez.

— Asta-i bună! Ştii că ai haz? Dar să nu-ţi închipui că vei căpăta o para chioară din suma rămasă.

— Vedem noi, răspunse Porta.

— Niciodată, urlă Heide. Ştiu şi eu câte ceva despre tine. Am un prieten care este şeful depozitului S.S. El mi-a şoptit la ureche că sunt în căutarea unui hoţ care a zulit nişte căşti de oţel. Asta-i! La Fuhlsbüttel au o celulă gata pregătită cu tot ce-i trebuie.

— Nu mai pot eu! zise, imperturbabil, Porta.

— Tu eşti cel pe care-l caută! răcni Heide, acuzator.

— Gura! exclamai eu. O să treziţi toată lumea.

— Dacă mai continui să te amesteci în treburile mele, o să mergi să spargi piatră la Torgau, Herr Obergefreiter Joseph Porta, ameninţă Heide.

Micuţul puse capăt discuţiei lor. Privi în jurul lui şi pronunţă misterios:

— În ziua în care Leopold îşi va da duhul, o să mă ghiftuiesc cu cârnaţi stropiţi cu şliboviţă.

Heide încuviinţă dând din cap.

— Leopold şi cei de-alde el pot fi mândri. Au făcut din noi ce şi-au dorit. Nu ni-e frică nici de Dumnezeu, nici de dracu'. Parcă-am fi turnaţi din oţel Krupp.

— Oţelul Krupp e un fleac în comparaţie cu mine, zise Micuţul şi izbi cu muchia palmei zidul de beton.

Acesta se fărâmiţă de parcă ar fi fost lovit cu un ciocan. La karate, Micuţul era cel mai tare dintre noi. Putea sparge o cărămidă în două. Odată, frânsese gâtul unei vaci lovind-o cu o muchie a palmei. Porta putea şi el sparge o cărămidă, dar din două lovituri. Steiner încercase şi el, dar îşi paradise groaznic mâna. A continuat însă să exerseze când o avea în ghips şi acum figura îi reuşea destul de bine. O coadă de lopată o puteam frânge cu toţii. Momentan, Micuţul se exersa pe o bară de fier.

Cel care ne arătase pentru prima oară lovitura asta fusese un ostaş de undeva de prin Asia. Îl expediase pe Micuţul la podea dintr-o singură lovitură. Fix între ochi. Am rămas cu toţii atât de uluiţi, încât am mers până la a-i oferi libertatea dacă ne învaţă şi pe noi figura asta. A făcut-o în şase săptămâni. L-am înţolit într-o uniformă germană şi l-am luat cu noi. În ajunul Crăciunului, ne-am despărţit. L-am văzut traversând în fugă liniile... Eram niţel trişti; fusese un băiat de ispravă. Apoi l-am uitat.

Un zgomot de paşi se apropie de noi. Ciulirăm urechea. Păreau paşii unui soldat.

— Cine-o fi? întrebă Porta. Ia vezi, Micuţule.

Micuţul ieşi din adăpost, făcând mai multă gălăgie decât era necesar. Urlă:

— Stai! Parola!

Paşii se opriră.

— Ho! Potoleşte-te! răspunse un glas din beznă. Încetează s-o faci pe tâmpitu'.

— Parola ori trag! repetă Micuţul.

— Băi, eşti ţicnit?

Recunoscurăm vocea lui Barcelona; Micuţul însă avea pe dracu'-n el.

— Parola, ori te fac ciur!

Şi Micuţul armă.

— Cretinule, eu sunt! ţipă, nervos, Barcelona, adăpostindu-se în rigolă.

Îi vedeam umbra căştii. Micuţul se făcu şi mai ameninţător.

— Parola, ori te curăţ! E război şi nu mă joc. Fără parolă nu intră nimeni aici!

— Sunt eu, boule! răcni turbat Barcelona din rigola lui. Sunt Barcelona, prietenul tău, ce dracu'!

— Nu cunosc, n-am prieteni. Parola, ori trag!

Micuţul duse arma la umăr şi ochi.

De frică, nu îndrăzneam nici să suflăm. Când îl apucau pe Micuţul dracii, te puteai aştepta la orice.

— Astâmpără-te! îi şopti Heide. O s-o păţim.

— Mă doare-n fund! zbieră Micuţul. Sunt un bun ostaş care nu cunoaşte altceva decât consemnul. Parola, sau trag în el.

Barcelona însă îşi pierdu răbdarea. Văzând puşca îndreptată spre el, îl apucară şi pe el năbădăile.

— Du-te dracului, trage dacă vrei! Fac ceva pe tine şi pe parola ta!

Şi, ţâşnind în sus, ajunse printre noi din trei salturi.

Micuţul se hlizi.

— Te-au trecut fiorii, ai, budană cu vin?

— Ciubotă împuţită! şuieră Barcelona. Spune-mi şi mie care-i aia, parola!

— Habar n-am, răspunse cu sinceritate Micuţul. Da' o parolă există, nu? Tu eşti Feldwebel, tu trebuie s-o ştii.

— Ş-atunci de ce faci pe idiotul? strigă Barcelona şi se-ntinse după sticla de şliboviţă. Dă-o-ncoace! Bătrânul m-a trimis să vă spun că-n noaptea asta o să fiţi lăsaţi în pace. La Gestapo e groasă rău. „Frumosul Paul" îi cată de purici pe ciracii săi. Mare epurare, mare. Stau jos la coadă ca să intre la puşcărie.

— Dar ce-au făcut? întrebă, curios, Porta.

— De toate. Sabotaj. Neexecutare de ordine. Neglijenţă în serviciu. Plus ceva corupţie şi furtişaguri. (Rânji.) Nu lipseşte nici măcar un mic asasinat. Dacă „Frumosul Paul" o ţine tot aşa,

mâine dimineaţă o să se trezească singur-singurel. Gagiii se scapă în nădragi de frică. Poţi face ce vrei cu ei.

Porta dădu din cap.

— Ce baftă! Am fi tâmpiţi dacă n-am profita.

— Vrei să-l ajuţi pe „Frumosul Paul“? se miră Micuţul.

— Întocmai, dar nu aşa cum crezi tu.

— Nu mai pricep nimic, spuse Heide.

— *Qui vivra, verra*[56], surâse Legionarul, care cam ghicise ideea lui Porta.

Zece minute mai târziu, predam schimbul. Intrarăm în corpul de gardă, făcând înadins cât mai mult zgomot cu putinţă. Porta anunţă:

— Mă însărcinez eu cu percheziţionarea ştabilor destituiţi.

Legionarul schiţă un zâmbet plin de înţelegere.

— Bine, camarade. Ai adulmecat prada.

— Atenţie, Porta, aşa ceva se cheamă deturnare de fonduri.

— Ah, ia mai scuteşte-mă! începu Porta, dar cineva sună la uşă.

Fără grabă, Bătrânul merse să deschidă. Un secretar împinse înăuntru brutal trei inşi în uniforme de S.D.

— Iată candidaţii la zdup. Ocupaţi-vă de ei!

Şi aruncă pe masa Bătrânului mandatele galbene de arestare.

Barcelona deschise registrul şi înscrise în el datele personale şi motivele arestării. Registrul acesta fusese început pe vremea Imperiului, slujise în timpul Republicii de la Weimar şi slujea şi acuma, sub egida orătaniei[57] naziste.

Bătrânul întinse pe masă mandatele galbene, purtând în partea stângă sus următoarea menţiune: „În 48 de ore, deţinutul va fi deferit înaltului Tribunal S.S. al poliţiei militare. Provizoriu, se va afla sub paza unei companii disciplinare.“

Porta se şi proţăpise în mijlocul camerii. Împrumutase cascheta lui Heide şi şi-o pusese à la Feldwebel, cu viziera lăsată pe sprânceana stângă. Le zâmbi deţinuţilor cu falsă bunăvoinţă.

— Uitaţi-vă la mine! Îmi cunoaşteţi gradul. Să nu-l uitaţi niciodată. De altfel, în orele ce vor urma o să aveţi tot timpul ca să-l memoraţi. Voi hotărâţi care vor fi relaţiile noastre viitoare. Pot fi dulce ca un pisoi mângâiat pe blăniţă şi pot fi rău ca un urs siberian când e flămând. Sunt Obergefreiter, coloana

[56] Cine o să trăiască o să vadă. (lb.fr., N.T.)

[57] Aluzie la vulturul de pe stema celui de al III-lea Reich. (N.T.)

vertebrală a armatei. Numele meu e Joseph Porta, din Regimentul 47. Goliţi pe masă tot ce-aveţi prin buzunare!

Tot soiul de lucruri bizare ieşiră la iveală. Unterscharführer-ul S.D. Blank contempla cu îngrijorare la cele cinci ţigări cu marijuana pe care le scoase din buzunar.

Porta le arătă.

— Nu ţi-e ruşine? Asta-i contrabandă. Cred că-i bine să te avem la ochi.

— Mi le-a dat un deţinut, zise Blank, încercând să se justifice.

— Ei bine, uite că şi mie mi le dă, la rândul meu, un deţinut, triumfă Porta, vârând ţigările în buzunar.

Se întoarse apoi către Scharführer-ul S.D. Lentz.

— Ai primit şi tu daruri?

Şi, fără să mai aştepte răspunsul, extirpă din grămăjoara de pe masă cinci mici gogoloaie.

— Nu. Lipseşte decât pipa. Pe Dumnezeul meu cum îndrăzneşti dumneata, un S.D., protector al patriei, să posezi opiu?

Lentz lăsă privirea-n jos. Nu prea ştia bine ce trebuie să facă. Să răcnească, să înjure sau să-i dea un picior în burtă imbecilului ăstuia de Obergefreiter? Cu coada ochiului, îl privi pe Micuţul. De tentat l-ar fi tentat cel mai mult lovitura de picior, dar zdrahonul de colo părea al dracului de primejdios, aşa cum se juca el cu o lopată de infanterie foarte ascuţită. Deodată, tipul făcu un lucru care le luă arestaţilor piuitul. Aşezând lopata între două spătare de scaune, dintr-o singură lovitură cu muchia palmei, frânse coada ei groasă.

— Ai văzut, Porta! strigă el Asta-i figura! Pasează-mi pe unul din S.S.-iştii ăştia puturoşi şi-i frâng şira spinării. Vom declara că a sărit la tine.

Lentz se cutremură şi preferă să capituleze.

— Ia totul. E al tău.

Porta se simţi împărat.

— Da’ ce credeai tu?

Şi, fără să aştepte răspunsul celuilalt, înhăţă un ceas-brăţară pe care-l duse la ureche.

— Excelent ceas. Rezistă şi la un război total.

Ceasul dispăru într-unul din buzunare. Lentz suflă din greu, dar evită să protesteze. Privirea de hultan a lui Porta căzu pe inelul pe care-l purta la deget Oberscharführer-ul S.D. Krug.

Lucrat din aur împletit, el închipuia doi şerpi ale căror capete erau două diamante.

— Dă-mi-l, şi-n noaptea asta dormi liniştit! făgădui el, întinzând mâna.

Krug protestă indignat, încercând să facă apel la probitatea lui Porta.

— Ia potoleşte-te, mă gură mare! i-o tăie Porta. Dă inelul, şi ceva mai repejor, auzi, domnu'? Sunt grăbit. Şi tu îl ai tot de furat.

Oberscharführer-ul schimbă atunci tactica. Deveni pur şi simplu grobian.

— Drept cine te crezi, Obergefreiter? Nu vezi cine sunt? Încetează cu obrăzniciile, altminteri o păţeşti!

Porta râse jovial.

— N-a priceput nimic Oberscharführer-ul nostru! Ia spune. Mergi-ori-Crapă, ce părere ai de avortonul ăsta?

— E stupid, enunţă lapidar Legionarul.

— Altminteri nici n-ar fi în S.D., râse Porta.

Krug era furios. Uitase unde se află. Punându-şi mâinile în şolduri, îşi bombă pieptul în maniera prusacă. Noi ne stăpâneam cu greu încântarea. Singur Bătrânul se făcea că nu observă nimic. Îşi vârâse nasul în registrul cu deţinuţi, dar ştiam că n-avea nici cea mai mică milă pentru aceşti ştăbuleţi scoşi din pâine.

— Nu vezi că sunt un Oberscharführer[58]? urlă Krug.

— Nu-s orb, răspunse, arogant, Porta, dar chiar dac-ai fi general şi tot ţi-aş zice scârnăvie.

Krug se porni să zbiere. Glasul îl lăsă. De atâta enervare se bâlbâia.

— Cer, fir-ar să fie, cer ca persoana mea să fie respectată. Ai datoria să mi te adresezi conform regulamentului. Sunt Oberscharführer-ul S.D. Krug, un om care-şi cunoaşte datoria. Ia seama, Obergefreiter!

— Eşti un rahat!

— Am să-ţi fac un raport! urlă Krug.

— Şi eu o să mă şterg cu el la fund, fu expresivul răspuns al lui Porta. Află că în prezent toată lumea nu dă doi bani pe rapoartele tale şi că până la noi ordine eşti deţinutul meu. (Porta accentua pe ultimele două cuvinte.) Iar acum o să-mi dăruieşti

[58] Echivalentul gradului plutonier-adjutant din armată. (N.T.)

drăgălaş tot ce ai, fără să uiţi inelul. L-aş putea oferi lui Vera-Arzoaica de la „Uragan II“ drept răsplată pentru modul deosebit în care s-a ocupat întotdeauna de mine. Dar, dacă protestezi în continuare, nu mai garantez de nimic.

Şi, arătându-l pe Micuţul, care îşi făcea de lucru cu o pereche de cărţi ce aparţinuseră lui Blank, continuă:

— Te dau pe mâna lui. Vă iubeşte de nu mai poate, pe voi, ăştia de la S.D., şi face tot ce-i spun. Dacă însă eşti un băieţel cuminte şi drăguţ, îi voi spune lui Vera-Arzoaica că inelul e un dar de-al tău şi ne vom gândi la tine, împreună, peste câteva săptămâni, când vei dârdâi în brigada lui Dirlewanger.

Krug tresări auzind numele lui Dirlewanger. Deşi brigada era cum nu se poate mai GEKADOS, Krug şi amicii săi ştiau foarte bine ce vrea să zică asta. Era o brigadă disciplinară S.S. care avea drept unică misiune distragerea prin orice mijloace a partizanilor care se găseau în marile păduri din jurul Minskului. Şeful ei era Brigadeführer-ul S.S. Dirlewanger, un fost ocnaş, care obţinuse comanda acestei unităţi datorită unui cinism brutal şi a pornirilor sale sadice. Cruzimea lui era atât de mare, încât până şi Himmler şi Heydrich ceruseră la un moment dat să fie deferit Curţii Marţiale şi condamnat la moarte. Dintre toate capetele de acuzare formulate împotriva lui, violul prizonierelor poloneze era cel mai neînsemnat, dar acest ucigaş sadic era protejatul Obergruppenführer-ului Berger, şeful şcolilor de cadre S.S. La 22 noiembrie 1941, acestuia îi trebuise o oră întreagă ca să-i convingă pe Heydrich şi pe Himmler că e necesar ca Brigadeführer-ul Dirlewanger să fie tolerat. Argumentele sale îl impresionară mai ales pe Heydrich, care avea aceleaşi teorii ca şi Berger. Teroarea trebuie combătută prin teroare. Până la moarte, Heydrich rămase convins că victoria va aparţine celui care va şti să utilizeze mai bine violenţa. Trei zile înaintea atentatului de la Praga, el spunea:

„Dumneata nu eşti decât un ţăran sentimental, care n-a priceput nimic din războiul pe care-l purtăm. Probabil va fi nevoie ca 90% din poporul german să fie exterminat. Ca pedeapsă n-ar trebui să existe decât una singură: decapitarea. Hrana prizonierilor costă prea scump. Am dat ordin Einsatzkommando-ului[59] meu să împuşte detaşamentele de prizonieri de îndată ce şi-au terminat lucrul. Transportul lor nu

[59] Unităţi speciale însărcinate cu execuţiile. (N.T.)

este rentabil.“

Oamenii lui Dirlewanger erau condamnaţi la moarte atât de inamic, cât şi de propriii lor compatrioţi. Cum risca vreunul dintre ei să se aventureze pe undeva neînsoţit, cum se curăţa. Puteau fi lesne identificaţi după cele două grenade aurite pe care le purtau în chip de petliţe la gulerele negre ale uniformelor lor S.S. În calculele oficiale, durata lor de viaţă era apreciată la două luni. Când avea loc un banchet la Statul-Major al lui Dirlewanger, ceea ce se întâmpla adesea, un comandou pleca să efectueze o razie în câte un orăşel de prin Polonia sau Bielorusia ca să procure femei.

Cariera lui Dirlewanger s-a încheiat aşa precum merita, din păcate însă prea târziu. A fost găsit spânzurat de un copac cu capul în jos şi sfarogit ca o bucată de pâine uitată în prăjitor. Partizanii polonezi povestiră că operaţiunea fusese îndeplinită de opt oameni din propria-i brigadă. După spusele lor, strigase într-una patru ceasuri jumate, timp în care cei opt făcuseră un cerc în jurul copacului şi cântau:

Cât se-ntinde pajiştea brună,
totul îmi aparţine.
Sunt un vânător de fiare slobod.

Partizanii nu se atinseseră de cei opt.

La muzeul militar din Varşovia există un tablou ce reproduce evenimentul. Chipul lui Dirlewanger poate fi perfect recunoscut deasupra flăcărilor. Data execuţiei: 21 ianuarie 1945.

Oberscharführer-ul S.D. Nu-şi făcea iluzii în legătură cu viitorul. Ştia ce-l aşteaptă. Văzuse mulţi plecând spre fioroasa brigadă, dar nu văzuse pe niciunul întorcându-se. Şi oamenii, şi hârtiile lor dispăreau fără să lase vreo urmă. Evident, există întotdeauna o şansă de unu la o mie. Asta depindea de comandantul închisorii Torgau, dar colonelul cel ciung nu se arăta prea blând cu S.D.-iştii mătrăşiţi. Krug îşi făgădui sie însuşi să se poarte într-un mod exemplar, să blesteme S.D.-ul etc. Când, graţie spionilor săi, colonelul va afla de atitudinea lui, îi va face poate favoarea să-l expedieze într-o unitate disciplinară. Totuşi, protestă vag împotriva pretenţiilor lui Porta. Din două sărituri de tigru, Micuţul ajunse lângă el.

— Nu mai cârti, scumpul meu S.D.-ist! Fă ce ţi se spune!

Goleşte-ţi buzunarele! (Îl împinse spre uşa celulei.) lată odăiţa ta, până când amicii tăi vor veni să te caute.

Porta râse.

— N-ai baftă, Krug, urmă Micuţul, mânia lui Dumnezeu s-a abătut asupră-ţi. Eşti pe cale să cobori panta. Eşti deja uitat, nu mai exişti.

— Întocmai, replică Porta. Şi-n cazul ăsta, la ce-i mai trebuie tot soiul de bunuri?

— Oare cum s-o fi simţind unul care-i un mort-viu.

— Nu-i nimic de râs aici, protestă Krug, ştergându-şi fruntea cu o batistă nu tocmai curată, împodobită cu nişte iniţiale care nu-i aparţineau.

— Doar n-ai vrea să m-apuce plânsul?

Krug mormăi ceva nedesluşit. Micuţul luă un inel, îl mirosi şi-l examină atent.

— L-aş putea vinde lui Emil. Pute a curvă. Zi, Porta, ce scrie înăuntru?

— P.L. Ia povesteşte-ne, Krug, cine era P.L?

— Paula Landau. A murit la Neuengamme.

— Şi ţi-a oferit inelul pentru că te-ai purtat frumos cu ea? îl întrebă, blând, Porta.

Krug se scărpină în ceafă, cercetându-i pe rând cu privirea. Ar fi preferat să nu intre în detaliile afacerii „Paula Landau“. Sosise la Neuengamme sub formă de cadavru. Avusese atunci o zi neagră, temându-se ca faptele să nu iasă la iveală. În chestii dintr-astea „Frumosul Paul“ era bizar. Nu se sfia să poruncească aplicarea unor torturi înspăimântătoare, dar să-l ferească sfântul pe cel care lua cu de la sine putere asemenea iniţiative. Nici chiar în caz de autoapărare. Nimeni din grupa lor nu uitase sfârşitul Unterscharführer-ului Willy Hirsch, care fusese prăjit la foc domol, începându-se cu picioarele. Încet, fără grabă. Operaţiunea durase trei săptămâni. Şi totul din pricina a cinci pipiţe, care oricum aveau să fie spânzurate.

Krug se cutremură. Interesul celor doi malaci trebuia abătut de la Paula Landau. Aşa cum arătau, păreau foarte decontractaţi, dar el simţea că nu-i decât o atitudine exterioară pe care şi-o confecţionaseră. De fapt, erau nişte diavoli. Mimând o indiferenţă totală, îşi deşurubă tocul cizmei, care lăsă descoperită o ascunzătoare. Scoase de acolo două bancnote de cincizeci de dolari şi o capsulă mică, plină cu pulbere albă.

Porta se prefăcu mirat. Mirosi pulberea?

— Cocainã… Ai fost bogat, nu glumă! Ce-ai făcut de te-ai dus de-a berbeleacul atât de iute?

Krug se bâţâi stânjenit.

— Nu trebuie să te jenezi, continuă Porta, nu suntem prea delicaţi şi nici fete mari.

Micuţul îi adresă un gest sever şi luă cuvântul.

— Dacă ţi-aş mărturisi secretele vieţii mele, ai cădea în fund, mă javră de S.D.-ist. Lumea zice că Micuţul e nerod, dar nu-i chiar atât de nerod ca să mărturisească ceea ce nu poate fi dovedit. De condamnat, nu te condamnă decât în măsura în care mărturiseşti. Cât timp n-ai mărturisit, judecătorii şi celelalte lepădături n-au ce-ţi face. Ai mărturisit, dobitocule?

Krug făcu semn că da. Ai fi zis că-i un creştin aruncat în groapa cu lei.

— Idiotul, constată sec Micuţul.

— Ce-ai mărturisit? întrebă curios Porta.

— Şantaj. Cunoşteam o gagică din Friedrichsberg, al cărei amant era închis la noi, încă de mult. Mă abăteam pe la ea deseori şi nu gândeam c-o să cad vreodată pe bec, dar farfuza s-a dus la „Frumosul Paul“.

— Ai fi putut nega, zise Porta.

— N-a ţinut. Mi-au întins o cursă.

— Şi te-ai prins ca o muhaia. (Micuţul râdea fără să se ascundă.) De asta eşti la noi?

— Iar în curând vei fi în drum spre Dirlewanger, făcu înveselit Heide.

— Te-ai întins prea mult la caşcaval, frăţioare, urmă Micuţul. Nu omori găina cu ouă de aur. Uită-te la mine: dacă mi se întâmplă să dau peste zece pipe de opiu, nu iau decât opt.

— Aşa-i, întări Barcelona.

— Aşa o fi, dar în orice caz de la mine aţi luat totul.

— Cu tine-i altceva, triumfă Micuţul. Tu, chiar dacă mai respiri, eşti deja un om mort. Pe documentele tale e o dungă roşie. Nimeni nu te cunoaşte. Nimeni nu vrea să ştie de tine. În pădurile Minskului, partizanii te şi aşteaptă. Ai văzut ce le fac haidamacilor lui Dirlewanger?

Lui Krug i se-nvârteau ochii în cap.

— Ce le fac?

Micuţul râse diabolic.

— Porta, povesteşte-i ce le fac.

Porta îşi umezi buzele, după care scuipă pe duşumeaua curată şi lucioasă. Krug urmări scuipatul cu privirea.

— Te interesează? întrebă Porta cu un mic zâmbet în colţul gurii. Te las să-l ştergi. Drăguţii tăi de amici de la Fagen m-au învăţat şi figura asta.

— Nu-s eu de vină, protestă Krug. N-am fost niciodată la Fagen.

— Eşti un rahat şi-i doar o pură întâmplare că n-ai fost şi la Fagen. Când o să vină ziua socotelilor, ai să vezi că nimeni n-a făcut nimic. Toată lumea o să declare că a primit ordine de la superior, până o să se ajungă la ăla de-i acu' în vârf şi care o să bage mâna-n foc că şi lui i-a dat ordine bunul Dumnezeu prin intermediul a doi porumbei albi.

— Nu-s eu de vină, repetă Krug.

— Fireşte, îşi bătu joc Porta. Te-au obligat, nu-i aşa, să intri în S.D.?

— Ei, poate că nu tocmai, mărturisi Krug. Dar la S.S. Infanterie-regiment „Deutschland" erau toţi nişte tâmpiţi. Oricum, aici e mai bine.

Pentru prima oară de la începutul discuţiei, Bătrânul îşi ridică privirea. Se uită fix la Krug, se pregăti să spună ceva, apoi renunţă şi se scufundă iarăşi în registru.

— Sigur că-i mai bine aici, răspunse Porta. La Regimentul „Deutschland" trebuia s-o faceţi pe eroii. Eroi cu nădragii plini. Aici însă ceilalţi fac pe ei. Dar într-o zi ai să plăteşti scump pentru toate astea.

Porta chicoti încetişor.

— Eşti până-n gât în rahat, Krug. Cum ai o clipă liberă acolo, la Fuhlsbüttel, pune-ţi un şreang de gât. Dacă apuci să ajungi în faţa Curţii Marţiale, adio orice şansă. Te vor băga în fiare şi nu ţi le scot decât în momentul în care te vor preda lui Dirlewagner. Să nu-ţi închipui c-or să te trimită într-o F.G.A.[60] Nu-i loc de tine acolo. La noi nu vin decât S.S.-iştii cu delicte minore. Crede-mă, în cazul tău tot şreangul rămâne soluţia cea mai bună şi cea mai comodă. Tipii lui Dirlewanger sunt expediaţi în locurile cele mai afurisite. Fiecare operaţiune echivalează cu o sinucidere colectivă. Nimeni nu vrea să ştie de ele. Nici măcar târfele

[60] Feldgefangenenabteilung: unitate disciplinară pentru cei care au suferit o condamnare. (N.T.)

scoase la reformă.

Krug, Oberscharführer-ul S.D., fiara fiarelor, plângea. Nu crezuse niciodată că aşa ceva i se poate întâmpla. I se prezisese adesea, dar, de crezut, nu crezuse. În prezent, era convins. Ce să facă? Nu voia să poarte două grenade încrucişate pe un guler negru. Din depărtare, auzi glasul Micuţului urându-i noapte bună. Greaua uşă a celulei se închise cu zgomot, despărţindu-l de lumea în care trăise până atunci. Se trânti pe podea, singurul loc unde se putea culca. Celula era perfect goală. Dacă ar fi fost băgat într-o închisoare adevărată, ar fi avut un prici şi o pătură. Aici însă nu exista nimic. O celulă incredibil de curată. În felul ei, armata era mai dură. În poliţie, te mai puteai plânge; aicea, nu. Orice ţi s-ar fi făcut, trebuia să spui: bine. Erai un rob printre alţi robi, şi lucrul acesta îl realiza acum pe deplin. În fundul sufletului lor, tuturor celor din S.S. şi S.D. le era teamă de armată. Instrucţia era grea şi la unii, şi la alţii, dar în S.S. erai tratat ca un om, ca un om de elită. În armată, lucrurile se prezentau altfel. Ostaşul era doar un rob. Krug îşi contempla chipiul aşezat alături. Capul de mort rânjea sinistru la el. Fusese întotdeauna mândru de insigna sa cu cap de mort. Îţi dădea siguranţă. Remarcase de nenumărate ori ce efect hipnotic avea această insignă asupra oamenilor. Dintotdeauna dorise să intre în Divizia S.S. „Totenkopf“, singura unitate S.S. care purta un cap de mort brodat pe gulerul negru al vestonului. Fusese însă respins. Era prea înalt. Nu le trebuiau decât indivizi scunzi. Niciunul peste 1,70m. Mici, dar daţi dracului. Nu-l uitase niciodată pe Unterscharführer-ul Brikendorf, care făcuse un scurt stagiu la ei, la secţia IV/2, şi care într-o seară le arătase livretul lui. Când îşi făcuse serviciul la Gross Rosen, expediase cu propria mână pe lumea ailaltă 189 de indivizi. Acest Brikendorf era într-atât de cinic, încât îl refuzaseră până şi cei de la Rollkommando[61]. „Frumosul Paul“ îl dăduse afară după trei luni. Depăşise orice limită, operând o razie pe cont propriu în cartierul Teehaus. Fusese trecut instructor la Dirlewanger. De atunci nu mai sosise nicio veste despre el. Acum, poate c-avea să-l întâlnească din nou. Ferească sfântul să-l aibă pe Unterscharführer-ul Brikendorf comandant de grupă. Brikendorf era făcut din acelaşi aluat ca majoritatea celor din divizia „T“, capabili să ucidă pe oricine, prieten sau duşman, frate ori soră.

[61] Detaşament de şoc. (N.T.)

Esenţial pentru el era să ucidă. Se scufundă într-un somn agitat, dar se trezea de fiece dată când suna la poarta mare, şi asta se întâmpla des. Întreaga închisoare era plină. Nu rămăsese liber decât arestul armatei. Auzea cum cei din gardă se certau cu voce scăzută. O cizmă grea lovi în uşa sa. Nu pricepu de ce. Neliniştit, privi spre fentă în dosul căreia strălucea un ochi.

Un râs sardonic îi izbi urechea. Recunoscu glasul Micuţului.

— Ia te uită, mai eşti în viaţă, suflet în uniformă! Am crezut că te-ai şi spânzurat cu ciorapii!

Şi râsul se pierdu pe coridor. Hotărât lucru, tipii ăştia din armată nu-i prea aveau la inimă pe cei din S.D...

Heide şi Porta se porniră pe ceartă. Jucau o partidă de 21 şi Porta fusese prins în ofsaid. Avea asul de pică, dar nu-l declarase decât atunci când potul se rotunjise binişor. Furios, Heide înfipse pumnalul în masă la un milimetru de mâna lui Porta.

— Trişezi! urlă el.

— Ei şi?

— Ai avut asul de pică! L-am văzut!

— Da’ ce, i-al tău?

Heide păli. Îşi pierduse complet stăpânirea de sine. Aşa ceva întrecea orice limită. Învârtind cuţitul deasupra capului, lovi ţintind faţa lui Porta, ferm decis să-l cresteze. Porta abia izbuti să se ferească. Ripostă, încercând să-l atingă pe Heide cu muchia palmei peste beregată, dar acesta se feri. În materie de judo şi lovituri golăneşti, ambii erau de forţă egală. Porta înhăţă o sticlă şi o sparse la jumătate; cioburile se răspândiră în întreaga încăpere. Apoi azvârli cu ea în obrazul lui Heide, fără însă a-l nimeri. Heide scoase nişte urlete înfiorătoare şi se năpusti asupra lui Porta, agitând cuţitul.

— Eşti al meu, roşcovan împuţit!

Imediat însă scoase un ţipăt ascuţit. Porta îl pocnise între picioare. Cuţitul căzu pe jos. Mâinile lui Porta îi încleştară beregata. Matahala devenise moale şi se prăbuşi. Porta se pregătea să-i stâlcească faţa cu talpa sa ţintuită, dar îl opri Bătrânul.

— Destul, Porta!

— Mi-e silă de mutra asta de fante, şuieră Porta. Ar fi trebuit să aibă o ureche mai puţin, ca Micuţul, nasul zdrobit, ca Sven, un ochi de sticlă, ca Barcelona, şi cicatrice pe frunte, ca tine. De

ce-i el singurul care n-are nicio zgaibă?

— Lasă-l pe Porta să-i calce mutra măcar o dată, imploră Micuţul. Dacă nu i-o poceşte nimeni, ăsta ajunge într-o bună zi ofiţer.

— Gura! răcni Bătrânul. Aici comand eu!

Şi, înhăţând un pistol-mitralieră de pe masă, îl armă, ţintindu-ne succesiv.

Îi pândeam gesturile. Bătrânul n-ar fi tras, de asta eram siguri. Nu făcea el aşa ceva, dar ascultam cu toţii de cea mai mică poruncă a lui. Atmosfera era încărcată de electricitate. Nu ne-ar fi displăcut să tăbărâm pe Heide. Merita o chelfăneală. Ne scotea din sărite mutra lui de băiat frumos. Brutalitatea lui cinică, atât faţă de sine însuşi, cât şi faţă de alţii, ne stătea ca un ghimpe în carne.

— Mii de draci! exclamă Legionarul, spărgând astfel gheaţa.

Heide se trezi. Sprijinindu-se în mâini, îşi scutură capul ca un câine ieşit din apă.

— Ai trişat, spuse el printre dinţi, clocotind de furie reţinută. (Îşi duse mâna la gâtul care era roşu şi umflat după strânsoarea brutală a lui Porta.) Nu-i bine ce-ai făcut.

— Unteroffizier Julius Heide, zise mieros Porta, nu-i acuza pe oamenii cinstiţi! Eşti un copil rău, Julius. Ş-apoi, eşti prea frumos.

Heide se ridică cât era de înalt.

— Sfântă Mărie, n-ai să ajungi niciodată un om cumsecade, îi aruncă el lui Porta. Surpriza vieţii tale o să fie ziua când roşii o să-ţi expedieze un glonte în scăfârlie. Nimeni de-acolo, din cer, n-o să vrea să aibă de-a face cu tine. O să te descalţe de cizme şi o să te pună să mărşăluieşti până-n iad numai pe pietre ascuţite şi mânat din urmă de majurul cel mai dat în mă-sa din câţi au fost zămisliţi vreodată.

— Ai fără doar şi poate dreptate, răspunse înveselit Porta, dar ai să-mi ţii tovărăşie. S-ar putea chiar ca bunul Dumnezeu să-mi dea comanda grupei. O să aibă cu siguranţă mai multă încredere într-un Obergefreiter decât într-un subofiţer prusac. Iar eu îţi promit că o să cari aruncătorul tot drumul până la cuptorul lui Scaraoţchi.

Soneria le întrerupse discuţia. Intrară doi S.D.-işti şi o bătrânică. Era aceeaşi pe care la începutul serii Porta şi cu mine o văzuserăm intrând în clădire. Îmbătrânise şi mai tare în

răstimpul acestor ore. Pălăria îi şedea anapoda pe cap.

Unul dintre S.D.-işti îi întinse Bătrânului nişte hârtii.

— Astea-s pentru tine, anunţă el. Trebuie completate.

Bătrânul protestă vehement:

— Nici vorbă! Chestiile voastre nu ne privesc. Suntem militari, nu copoi!

— Uşurel, mârâi S.D.-istul şi, aplecându-se spre Bătrânul, îi şopti câteva cuvinte la ureche.

Bătrânul aruncă o privire către băbuţă.

— Felicitări! Ce mai echipă!

— Ai dreptate, mărturisi S.D.-istul. E scârbos. Pe mine m-au luat de la Kripo. Mai am puţin şi-s om bătrân.

Dădu o roată prin corpul de gardă şi spuse adresându-se tavanului:

— Aş prefera să fiu departe de-aici.

— Pârţ! rânji Legionarul. Nimeni nu te obligă să fii copoi. N-ai decât să pleci. Poţi alege între treizeci şi trei de divizii S.S.

— E mult prea fricos, strigă Heide. Cunosc de-alde ăştia. Fac în nădragi doar când se apropie de un poligon de artilerie.

S.D.-istul deveni grosolan.

— Bă, gură-mare! Unde vă treziţi? Ce-ar fi să luăm unul-doi dintre voi pentru o mică discuţie particulară, colo sus, în mansardă?

— Hmm, se poate şi asta, zâmbi Legionarul. Dar e ceva care mă face să cred că tu o să dai ortu' popii înaintea noastră. Arestul e plin de amici de-ai tăi. Ieri, încă mai erau la fel de ţanţoşi ca şi tine. Azi, le-a cam pierit piuitul.

Scundul poliţai aruncă o privire veninoasă spre Legionar, cu veşnica lui ţigară în colţul gurii.

— Pe tine te ştiu. Te ştie toată lumea. Tu eşti franţuzul ăla care face să se vorbească de el. Ţine-ţi botul la distanţă! Zilele tale sunt numărate. Pun eu o vorbă bună pentru tine la „Frumosul Paul".

Din trei sărituri, Porta ajunse în faţa scundului şi îndesatului poliţist, căruia îi vârî sub ochi un glonte de 9 mm.

— Ştii ce-i ăsta, frăţioare?

S.D.-istul dădu din umeri.

— Ştie toată lumea: un glonte de P-38[62].

— Foarte bine, frăţioare. Dar uită-te atent la el, insistă Porta,

[62] Reperul celebrului pistol Parabellum. (N.T.)

răsucind între degete proiectilul. E un glonte cu vârful crestat. Ai văzut vreodată ce gaură face în corpul unui gagiu? Şi pot să-ţi spun că mai am o cutie plină.

— Şi ce-mi pasă mie? se enervă S.D.-istul.

— S-ar putea să-ţi pese mai mult decât crezi, frăţioare. Genul ăsta de gloanţe e rezervat pentru tipi de-alde tine. Eşti un S.D.-ist. O.K. Porcăriile pe care le faci sunt şi ele O.K. Ţin de meserie. Buzunarele ţi-s pline de lucruri şterpelite. Toate astea sunt foarte simpatice.

— Cine ţi-a spus că fur? Ei, rahatu' dracului!

— Nu-i frumos să spui măscări, îl dăscăli Micuţul din capătul celălalt al încăperii. Nu te-a învăţat mămiţa când erai mic? Şi-n orice caz trebuie să ştii că un poliţist trebuie să-şi păstreze stăpânirea de sine indiferent de împrejurări. Iar tu te dai în stambă ca o gagică de 38 de ani care s-a lăsat violată de un golan în colţul străzii.

— Repet: ţi-s buzunarele pline de lucruri şterpelite, continuă, imperturbabil, Porta. Eşti un rahat cu ochi, dar, întrucât insişti să ne dovedeşti contrariul, îmi permit să-ţi atrag atenţia că te găseşti pe domeniul armatei şi că Bătrânul, Feldwebel-ul şi comandantul nostru de gardă, îmi poate ordona să te arestez. O să te percheziţionăm şi o să te predăm, ca suspect, „Frumosului Paul". Nu te mai împieptoşa! Lasă-te, mai degrabă, moale! E-n interesul tău. Poţi face ce vrei, exceptând un singur lucru: să-l torni pe vreunul de-ai noştri. Poate c-ai reuşi să arestezi unul sau doi, dar s-a terminat cu tine. Te facem hoit. Suntem aşi când e vorba de trimis un glonte în ceafa.

— Lasă-te de predică! strigă Heide. Să-i ardem pe loc una peste bot. Nu riscăm nimic. A făcut el destule ca „Frumosul Paul" să ne zică mersi.

— Astea-s ameninţări! şuieră S.D.-istul, pipăind tocul pistolului.

Colegul său se ţinea deoparte, examinând cu mare atenţie fotografiile unor tipese mai mult sau mai puţin goale.

— Îţi merge mintea, zâmbi Porta.

— Nu mi-e frică de voi! urlă, isteric, poliţistul.

— Ba tocmai eşti pe cale să-ţi umpli nădragii, constată, din colţul său, Micuţul.

— Nu vă certaţi, copiii mei, nu-i frumos. E şi aşa atâta discordie pe lume.

Uluiţi, o privirăm pe băbuţă care venea spre noi, ţinând în sus un deget.

— Sunt nervii. De vină e războiul, continuă ea cu o voce tremurătoare. Trebuie să fiţi la fel de drăguţi ca şeful vostru, Herr Bielert. E un om foarte bun: n-a vrut defel să mă întorc acasă pe jos la ora asta şi-ar fi dorit să-mi dea o maşină. E amabil din partea lui, nu-i aşa?

Micuţul vru să spună ceva, dar Heide îl pocni cu piciorul în gleznă.

Poliţistul se potolise. Cearta fusese uitată. Arătă hârtiile din faţa Bătrânului:

— Acum ştii de ce am vrut să le completezi tu.

Bătrânul făcu semn că da.

— Bun. Hai, şterge-o!

Bătrâna doamnă le strânse mâna amândurora.

— Vă mulţumesc pentru tot, soldăţeii mei. Dacă aveţi drum prin Friedrichsberg, treceţi să mă vedeţi. Am întotdeauna bomboane şi reviste cu poze. O să vă placă. Le place tuturor băieţilor.

— Mulţumim, făcură ei stânjeniţi. O să trecem să vă vedem.

La mijlocul scării, unul dintre ei se întoarse. Capul de mort de pe chipiu lucea sinistru.

— La revedere, doamnă Dreyer.

Ea le făcu semn cu mâna. Apoi uşa se închise cu zgomot.

Legionarul răsuci de trei ori cheia în broască şi trase zăvoarele. De partea cealaltă a uşii – Gestapo-ul. Aici – Armata. Două lumi care n-aveau ce căuta împreună.

Bătrânica scotoci prin poşetă după o punguţă cu bomboane. Făcu înconjurul camerei, oferindu-ne fiecăruia câte una. Tot corpul de gardă sugea. Micuţul avu dreptul să se servească de două ori.

— Să nu vă temeţi de nimic, madam Dreyer, spuse el, devenit, spre marea noastră uimire, politicos. Totul se va aranja. O să ne ocupăm de gestapoviştii ăştia. Odată am curăţat…

Scoase însă un ţipăt de durere şi-şi masă glezna. Heide surâse cu subînţelesuri.

— Crezi că acum o să-ţi ţii gura?

Micuţul tăcu bosumflat.

— Ce-i rău dacă-i povestesc ce-am făcut la Minsk când le-am ajutat pe alea trei gagici s-o şteargă de la S.D.?

— Botniţa! urlă la el Barcelona.

Doamna Dreyer încercă să intervină.

— Dar lăsaţi-l să vorbească! Nu-i decât un copil mare, care n-ar face rău nici unei muşte.

— Ba-i un mincinos fără pereche, rânji Porta. Habar n-are ce-i ăla adevăr. N-a auzit niciodată vorbindu-se despre aşa ceva. Dacă azi e luni 19, el o să spună că-i marţi 20.

— Şi-ar vinde şi sufletul pentru cinci bani, pretinse Steiner.

Micuţul se pregăti să protesteze. Ridicase chiar un scaun, dar Legionarul îl reţinu de braţ şi-i şopti câteva cuvinte care-l potoliră pe loc.

Ne apucarăm să jucăm zaruri. Doamna Dreyer aţipise şezând pe un scaun lângă perete. Râsul nostru o trezi.

— Aş vrea să merg acum acasă. Credeţi că maşina o să vină repede?

— Banco! strigă Porta arătând cele şase zaruri.

— Domnul Bielert mi-a promis c-o să mă pot întoarce curând acasă.

Refuzam s-o ascultăm. Nu era decât o femeie bătrână, care nu pricepuse nimic şi mai ales că se afla în mâinile justiţiei necruţătoare a unei dictaturi.

Heide culese zarurile, le scutură energic, după care le lansă elegant pe masă. Şase aşi. Scoase răcnete de bucurie, le adună din nou şi le scutură într-o tăcere mormântală.

— Domnule Feldwebel, n-aţi vrea să daţi un telefon ca să vedeţi dacă n-a sosit cumva maşina? Mi-e somn şi sunt obosită.

Heide făcu zarurile să se rostogolească. Şase aşi. Nimeni nu sufla. Tensiunea creştea. Porta luă două zaruri şi le examină. Heide surâse, citindu-i gândurile.

— Dezolat, Herr Obergefreiter Joseph Porta, dar nu sunt măsluite. Ca să joci, e nevoie de inteligenţă, şi numitul Heide posedă aşa ceva. Mai scot pentru a treia oară aşii şi, sau vă umflu tot, sau dublaţi miza.

— E cu neputinţă, îl întrerupse Barcelona.

Heide rânji. Agită violent cornetul de piele, îl învârti deasupra capului, ridicând în sus braţele, apoi îl trânti de masă cu gura-n jos. Rămase aşa vreo două minute, fără să ridice mâna, după care, foarte decontractat, îşi aprinse o ţigară. Porta nici măcar nu observă că fusese una de-a lui.

— Am picioarele umflate şi mă strâng pantofii, scânci doamna

Dreyer. Sunt plecată de dimineaţă.

Heide arătă cornetul care trona în mijlocul mesei.

— Ridică-l, fir-ar să fie, ridică-l! gemu Steiner.

— Pentru ce? râse Heide. Pot să vă spun de-acum ce-i sub el: şase aşi. Daţi-mi tot ce-aveţi. Al meu e totul!

— Lăudărosule! mârâi Porta.

— Fie şi aşa, hotărî Heide. Dacă nu-s dedesubt şase aşi, mărim de zece ori miza.

Porta se răsuci ca pe jăratec, stăpânit de patima jocului. Ochişorii săi porcini i se învârteau în cap. Îşi trecu o mână prin claia sa roşcovană.

— Fir-ar să fie, Julius, faci mişto de noi? N-ai de unde şti că-s şase aşi. E imposibil.

— E ceasul două, domnule Feldwebel. Dacă maşina n-a venit, peste trei ore o să iau tramvaiul.

— Ai zis de zece ori miza? Mi-e cam frică.

— Arată-ne, imploră Barcelona. Ridică scufia, Julius!

Încet, încet, Heide deplasă mâna spre cornetul de piele. Se simţea ca un împărat, deşi picături de sudoare îi broboneau fruntea.

De enervare, Micuţul îşi scărpină obrazul. Uitase că are o ţigară aprinsă şi nu simţea cum îi ard buzele şi mâna. Bătrânul era pe jumătate culcat pe masă, hipnotizat şi el de cornetul de piele.

— Eşti sigur că-s şase aşi?

— Îhî, mormăi Heide. Întocmai cum v-am spus: şase aşi. Aţi pierdut.

— Imposibil, suspină Barcelona.

Un pistol-mitralieră căzu pe jos. Nimeni nu-l băgă în seamă.

— Uite o maşină. Poate că-i pentru mine.

Doamna Dreyer se sculă de pe scaun şi începu să încheie nasturii paltonaşului ei ponosit.

Încet de tot, Heide ridică cornetul. Dedesubt erau şase aşi. Micuţul făcu un salt îndărăt, răsturnând scaunul.

— Are un pact cu diavolul! strigă el.

Porta ridică privirea.

— Cum dracu’ faci, Julius? Nu-mi vine să cred. De trei ori la rând şase aşi. Aşa ceva n-am mai văzut.

— Nu-ţi bate tu capul cu asta, răspunse arogant Heide, şi dă-mi ce-mi datorezi. Poţi şterge datoriile mele din carneţelul tău

negru.

Porta miji ochii şi-l fixă intens pe Heide.

— Heide, ce-ar fi să mai facem o mână? De douăzeci de ori miza.

Heide tremura de enervare. Era lac de sudoare. Îi privi pe rând pe cei din jur. Pretutindeni îl pândeau ochi lacomi. Tentaţia era mare. Aruncă însă cornetul pe jos.

— Nu, nu vreau.

— Laşule! mârâi Porta, neputându-şi ascunde dezamăgirea.

— De ce a venit Gestapo-ul să vă caute? o întrebă Heide pe doamna Dreyer, nu fiindcă l-ar fi interesat, ci ca să-l abată pe Porta de la joc.

— Vecina mea, doamna Anna Becker, i-a scris domnului Bielert că l-am insultat pe Führer.

Ciulirăm cu toţii urechea: insultă adusă Führer-ului!

— Paragraful 106 2b, capitolul 2 din Codul Penal al Reich-ului, suspină Steiner.

Stege se aplecă peste masă şi recită cu voce scăzută: „Cel care prin cuvânt sau scriere îl insultă pe Führer va fi pasibil de pedeapsa cu temniţa ori cu moartea.“

O privirăm pe doamna Dreyer cu alţi ochi. Devenise interesantă. Nu probabila ei condamnare la moarte o găseam noi extraordinară. Doar văzuserăm atâtea! Interesant era că ea nu-şi dădea seama de ce o aşteaptă.

— Şi ce-aţi spus? întrebă Heide.

Doamna Dreyer îşi şterse fruntea cu o batistă micuţă, ce mirosea a lavandă.

— Oh, nimic altceva decât ce spune toată lumea. Era după marele raid aerian de anul trecut. Ştiţi, când au bombardat Landungsbrüke şi pensionul din spatele statuii lui Bismarck. Doamna Anna Becker şi cu mine ne-am dus să vedem. Şi eu am zis atunci acele cuvinte care nu i-au plăcut domnului Bielert: „Era mai bine pe timpul împăratului. Nu se bombardau aşa oraşele. Acum n-avem mâncare pe săturate! Şi pantofii sunt găuriţi în talpă. Adolf Hitler nu se pricepe. S-a născut sărac; numai cei de familie bună ştiu să guverneze o ţară.“

— Dumnezeule! exclamă Barcelona. Dacă a recunoscut toate câte le-a spus, s-a terminat cu ea. Cunosc treaba asta de pe vremea când lucram la Servicios Especiales în Spania.

— Ia scutură niţeluş zarurile, să vedem ce iese! sugeră Porta.

Ţineam cu toţii degetul gros lipit de marginea mesei. Heide scutură zarurile.

— Pe ce jucăm?

— Pe păsărica de pe gardul parcului, răspunse Porta.

— As, zise Micuţul.

— As contra şase, spuse Porta.

— As contra şase, făcurăm cu toţii în cor.

Zarurile se rostogoliră pe masă. În beciul Gestapo-ului, opt ostaşi dădeau cu zarul, la fel cum făcuseră cândva nişte soldaţi romani la poalele unei coline de lângă Ierusalim.

— Potoliţi-vă! Sunteţi nebuni, şopti Bătrânul şi, întorcându-se spre doamna Dreyer, începu o discuţie animată despre nu ştiu ce, doar ca să-i abată atenţia de la jocul nostru macabru.

Zarurile ne priveau. Patru aşi şi doi de şase.

— S-a zis cu ea, constată Barcelona. Zarurile nu mint niciodată.

— Toată lumea a zis as contra şase? întrebă Heide.

Porta făcu semn că da.

— Şase pentru viaţă, as pentru moarte.

Legionarul începu să fredoneze: *Vino, vino, moarte.*

O priveam pe doamna Dreyer care-i explica Bătrânului că trandafirii ei au nevoie de apă şi că arşiţa uscase totul.

— Soţul meu a căzut la Verdun, spuse ea în continuare. Era comandant de gardă la Regimentul 3 Dragoni, care-şi avea garnizoana la Stental. Era simpatic la Stental. O cazarmă veche, veche de tot. Bărbatu-meu slujea la 3 Dragoni din 1908 şi a murit la 23 septembrie 1917. Plecase să caute un brad pentru pomul de Crăciun. A căzut pe când se întorcea. Cu bradul peste el. A fost împreună cu Hauptmann Haupt şi cu Oberleutnant Jenditsch când ai noştri au luat fortul Douaumont.

— Prea mult n-au stat ei acolo. Franţujii i-au dat afară în doi timpi şi trei mişcări, constată Heide.

— Ah, da, îmi aduc aminte, urlă triumfător Micuţul. Profesorul nostru de la orfelinat ne-a povestit. Prusacii au fost goniţi peste Rhin, iar fleţii din Paris au rămas în fort distrându-se să-i bumbăcească pe răcăneii Kromprintz-ului. Sictir, ce faci? ţipă el, întorcându-se către Heide. Încetează să mă pocneşti cu piciorul! Ce-am povestit e cât se poate de corect din punct de vedere istoric.

— Povesteşte-o altfel, îi aruncă Heide. Soţul doamnei a căzut

la Verdun.

— Da’ eu ce vină am? se bosumflă Micuţul. Nu i-aş face doamnei nicio plăcere dac’ aş zice că prusacii au rămas la Douaumont. Şi nici nu exagerez când zic că franţuzii i-au alungat cu picioare-n fund.

— Adevăr grăieşti, Micuţule, râse Porta. Parizienii i-au caftit atât de rău în bătălia de la Douaumont, că tăticu-mpăratu’ i-a tras o praftură straşnică lui fi-su Kronprintz-ul.

— Babaroasele astea-s nişte ticăloase de zaruri, mârâi Micuţul. Pariez unu la zece că spun adevărul şi că băbuţa s-a ars.

— Ce v-a spus Kriminalrat-ul? întrebă Bătrânul, răsucindu-se la iuţeală spre doamna Dreyer.

Heide se juca cu zarurile.

Doamna Dreyer se uită cu blândeţe la portretul lui Heinrich Himmler. Sub fotografie era scris cu litere aurite:

HEINRICH HIMMLER
Reichsführer der S.S.
Chef der Polizei, Minister des Inneren.

— Un om atât de drăguţ, Herr Kriminalrat Bielert. M-a asigurat că totul s-a terminat, că nu trebuie să mă mai gândesc la cele întâmplate şi că nu se va mai vorbi de mica mea istorie.

— V-a spus cumva ce-o să urmeze? întrebă Barcelona. Au pus pe hârtie ce le-aţi povestit?

— Da, domnul Bielert i-a dictat unui alt domn. Nici n-am ascultat ce zicea, fiindcă începuse să mi se facă somn. Au umplut multe pagini. Aproape o carte întreagă. Domnul Bielert mi-a spus c-o să merg la Berlin.

— Ca să-l vedeţi pe Führer? o iscodi în continuare Barcelona.

— Nu, nu de el era vorba, răspunse bătrânica şi privi portretul lui Himmler. Nu-mi mai aduc aminte, dar era ceva cu nişte litere.

Barcelona şuieră printre dinţi şi rosti încet de tot:

— R.S.H.A.[63]

— Da, da, R.S.H.A. (Doamna Dreyer păru vizibil uşurată.) Ştiţi

[63] Reichsicherheitshauptmat: Direcţia generală a securităţii Reich-ului. Organism creat în 1939 prin contopirea Gestapo-ului, Reichskriminalipolizei şi a S.D. Toate trei au continuat însă să-şi păstreze denumirile iniţiale. (N.T.)

ceva de ea, Herr Feldwebel?

Barcelona ridică din umeri şi îi aruncă o privire lui Heide, care continua să se joace cu zarurile.

— Cred şi eu. E o afacere în stil mare la Berlin.

— Şi cu ce se ocupă? întrebă, candidă, doamna Dreyer.

— Cam cu de toate. E un fel de intermediară între registrul de stare civilă şi biroul de plasare.

Porta râse pe înfundate.

— Iată o excelentă comparaţie! Totuşi, nu-i cea mai bună definiţie a ospiciului ăluia de nebuni.

— Bine, atunci să vă explic, ripostă Barcelona.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ia mai scuteşte-ne de bancurile tale, făcu, sec, Bătrânul.

— Mi-e teamă c-o să întârzii mâine la pedichiuristă, gemu doamna Dreyer. O să trebuiască să renunţ de data asta, şi mi-e necaz fiindcă de plătit tot o să plătesc. Două mărci şi douăzeci şi cinci de pfenigi e o sumă…

— Vă supără picioarele? întrebă Micuţul. Dacă-i ceva grav, îl putem ruga pe doctorul nostru să vă examineze. Face tot ce-i cerem. Îl avem în buzunarul de la ceas. Cât ne place nouă, atâta rămâne el medic. L-am priponit din ziua-n care am observat că ospătăriţa Coadă-de-Mătură îi plasează lovele. Şi asta – aici Micuţul îşi ciocăni fruntea îngustă cu un aer plin de subînţelesuri – fiindcă ne umblă mintea. Ne-am prins că ceva nu-i în regulă. De unde până unde să-i dea Coadă-de-Mătură bişţari unui medic militar? Am îmbătat-o pe Coadă-de-Mătură. Ne-a costat treizeci şi una de mărci, dar i-a rambursat doctoru'.

— Ai să taci o dată din gură? se stropşi Porta. Flecăreala ta o să ne ducă-ntr-o zi la eşafod.

Pe Micuţul însă nu-l puteai opri aşa, cu una, cu două. Continuă deci:

— Când Coadă-de-Mătură s-a pilit niţel, a apucat-o mâncărimea de limbă. Porta i-a dat a înţelege că nouă ni se poate spovedi în linişte. Era o chestie interesantă şi ne-am prins la iuţeală. Îi procura doctorului clientelă. Tot soiul de cucoane bogate care vroiau să scape de-un plod făcut pe de lături. I-am cerut atunci politicos o gratificaţie, ca să uităm de datoria noastră faţă de Führer, Popor şi Patrie. Dar Coadă-de-Mătură ne-a dat cu tifla (ce muiere prost crescută!). Atunci ne-am dus la doctor. Era acasă şi era târziu. Când l-am văzut, m-a umflat

râsul. Avea pe el un halat lung, gri deschis, şi un fular alb. Nu m-aş duce înţolit aşa nici pân' la closet! Totul s-a petrecut cum era şi de aşteptat. A început prin a ne ameninţa cu închisoarea şi cu Curtea Marţială. L-am rugat atunci să nu ţipe aşa de tare. Dădea din mâini ca un apucat. A fost însă de ajuns ca Porta să-i explice că aveam dreptul să-l arestăm şi a devenit pe dată foarte amabil. Cum nu era prost, a înţeles prea bine că nu i-ar sta deloc bine să ajungă, el, ditamai medicul, la Gestapo. Ne-a oferit deci o primă lunară destul de rotunjoară pe care ne-o aduce chiar el cu regularitate.

— Pe Allah, povestea asta n-o ştiam! exclamă Legionarul.

— Eşti cel mai mare idiot din întreaga armată! urlă, furios, Porta, aruncându-i Micuţului o privire ucigaşă.

— S-a dus secretul, ricană Legionarul. Acum, că tot v-a dat combinaţia în vileag, hai, povesteşte-ne ce-a făcut doctorul vostru!

— O face şi acum şi, de altfel, bine face că o face, bubui Micuţul. Porta i-a dat a înţelege că doar o bună cotă din veniturile lui ne-ar putea ajuta să uităm de îndatoririle noastre civice. Tipul ăsta frânează procesul demografic şi aşa ceva nu-i apreciat în ţara lui Adolf. Porta i-a spus: „Ascultaţi aici, dom'le doctor. Dacă afacerea asta transpiră, veţi fi trimis la Regimentul 27 Tancuri, batalionul 2, compania a 5-a, plutonul 1, grupa întâi, unde eu vă voi numi servantul aruncătorului de flăcări, ceea ce e cam nasol. Niciunul dintre servanţii aruncătorului de flăcări n-a supravieţuit la mai mult de două, hai, trei atacuri." Atunci a capitulat, deşi tot a mai încercat să se tocmească niţel.

— Măcar o dată taci şi tu din gură, zise Bătrânul. Pe doamna Dreyer o dor picioarele altfel decât crezi tu.

Micuţul nu mai pricepea nimic. În mintea lui, picioarele nu puteau să doară altfel decât paradite după un marş.

— Atunci de ce vrea să o vadă un doctor? Să te doară picioarele când n-ai băşici? Slavă Domnului, aşa ceva nu cunosc! Vă amintiţi când am fost la doctor, la Grasul?

— Gura, fir-ar să fie! Şi să n-o deschizi decât atunci când te întreb eu! porunci Porta.

Doamna Dreyer începu să istorisească. Avea aerul că se adresează mai curând portretului lui Himmler de pe perete decât nouă.

— Tocmai ieşeam de acasă când au venit. (Închise ochii şi se

lăsă pe spătarul scaunului.) Mă duceam la Gänsemarkt să-i achit domnului Berg nota. Pân' la tren mai aveam timp berechet. Ca de obicei. Îmi place să stau pe-o bancă în gară şi să mă uit la lume. E plăcut la gară. Ş-apoi, pe vremea asta, sunt flori. Domnul Gelbenschneid, şeful gării, se pricepe grozav să cultive trandafirii. Pesemne că-s îngrăşămintele pe care i le aduc ţăranii. Soţul m-a învăţat să vin întotdeauna mai devreme. De fiecare dată, el era primul. Când am ajuns în stradă, am zărit imediat maşina. Era un Mercedes mare, cenuşiu, cu nişte fanioane pe care erau S-urile acelea în formă de fulgere. Mi-am zis că pesemne se duc s-o vadă pe doamna Becker, vecina mea. Are un fiu în S.S. E Untersturmführer în Divizia „Das Reich". Înainte de a fi fost avansat ofiţer, fusese în Regimentul S.S. „Westland". Ca şi fiul meu cel mic. L-am certat când s-a angajat în S.S. Îl atrăsese uniforma. Sunt sigură de asta. Era un copil bun. Acum e mort. Mi-au trimis Crucea lui de Fier. S-a supărat pe mine când i-am spus că tatălui său nu i-ar fi plăcut să-l ştie în S.S. Ar fi trebuit să aştepte încorporarea, la fel ca şi ceilalţi trei fraţi ai lui. Doi dintre ei sunt la infanterie. Cel mare, la pionierii de asalt. E şi el mort. Ceilalţi doi au fost daţi dispăruţi. Am aflat-o acum câteva luni. La plecare, cel mai mic mi-a spus: „Mamă, ar fi de datoria mea să te denunţ pentru defetism, dar de data asta o să mă fac că n-am auzit ce-ai spus." Nici măcar n-a vrut să mă sărute înainte de a se duce. Acum e mort. Nu mi-a rămas decât Crucea lui de Fier. Am pus-o în sertarul în care le păstrez cămăşuţele de pe vremea când erau mici.

Limuzina cea mare şi luxoasă nu se ducea însă la doamna Becker. Mergea încet şi, când ajunse în dreptul meu, se opri. Un tânăr foarte prezentabil coborî din ea. Imediat m-am dus cu gândul la Paul, fiul meu cel mai mic. Semănau între ei. Înalt, aproape doi metri. Subţirel ca o fată. Dinţi albi, frumoşi. Ochi căprui, calzi. Foarte, foarte arătos. Părea binecrescut şi era extrem de politicos. Păcat că purta mantaua aceea de piele neagră. Nu mi-au plăcut niciodată. Sunt reci şi atât de impresionante.

Barcelona îi şopti Bătrânului:

— Are perfectă dreptate. Mantalele astea miros a moarte. Pe vremuri, călăul era un bătrân alcoolic. Azi i-au luat locul tinerii binecrescuţi în mantale din piele neagră.

Doamna Dreyer nu-i auzi. Continua să-i vorbească portretului

lui Himmler.

Ne imaginam cu uşurinţă întreaga scenă. Ştiam exact ce-i spusese tâlharul cu irişi căprui. Văzut de ochii naivi ai doamnei Dreyer, totul părea atât de drăguţ. Noi însă ştiam că altfel stătuseră lucrurile.

„Doamnă Dreyer?“ întrebase el coborând din maşină.

L-a privit mirată, apoi s-a prezentat, zâmbindu-i.

„Emilie Dreyer.“

El şi-a mângâiat bărbia cu degetele-i înmănuşate, apoi a clipit din ochii săi calzi şi căprui.

„Emilie Dreyer, Hindemburgstrasse 9? Exact?“

Bătrânica a dat din cap. Nu ghicise ce primejdie se ascunde în dosul politeţii. El a pipăit buzunarul în care-şi avea Waltherul său calibru 7,65 mm. Mai avea şi un pistol de serviciu într-un toc, la subţioara stângă.

„Avem ceva de discutat cu dumneavoastră. Poftiţi cu noi.“

Ea îi explică însă că aşa ceva era cu neputinţă. Trebuia să meargă în oraş să-şi achite facturile şi apoi avea oră la doctorul Jöhr.

S.S.-istul râse cu poftă. În toată cariera lui nu auzise motivare mai stupidă pentru a nu merge la Gestapo.

„La pedichiurist! hohotise el. Vă duceţi la pedichiurist, doamnă Dreyer?“ Şi-l apucă din nou un râs nebun.

Doamna Dreyer însă nu pricepea defel ce-i aici de râs. Îi explică aşadar că era absolut necesar pentru ea să-şi facă pedichiura, că doctorul avea o clientelă numeroasă şi că, dacă nu erai la ora fixată, te ştergea de pe listă, însă de plătit, tot plăteai. S.S.-istul se înclină politicos. Băiatul avea simţul umorului şi nu izbutea să-şi stăpânească râsul. Hotărât lucru, bătrânica asta era de departe cea mai ţicnită persoană din câte îi fusese dat să vadă. Totuşi, o lămuri că va lua legătura cu pedichiuristul şi că nu va avea nimic de plătit. Ea continuă să protesteze. Atunci el o apucă de umăr şi doamna Dreyer observă că n-are decât un singur braţ. Mâneca stângă spânzura goală.

„Vai, Dumnezeule, atât de tânăr şi frumos, dar ciung de-o mână!“ exclamase ea.

El mârâi că celălalt îi rămăsese la Stalingrad.

Ea îi arătă inelul său de S.S.[64]

[64] Membrii S.S. purtau un inel cu insigna organizaţiei şi cu deviza „Onoarea

„Şi fiul meu a fost în Divizia «Das Reich».“

Pe ciung treaba asta nu-l interesa. Ai fi zis că nici măcar nu auzise. A fost aşezată pe bancheta din spate a limuzinei gri. Mergeau repede. Oamenii cu mantalele negre sunt întotdeauna grăbiţi. Şoferul reprezenta un alt fel de tip decât ciungul. Era chior. Ochiul său de sticlă fusese prost făcut şi-ţi venea greu să-ţi desprinzi privirea de la el.

„Să nu faci pe nebuna, babaco, auzi?“ ameninţă el în clipa când doamna Dreyer luase loc.

O clipă a fost cuprinsă de spaimă întrezărind adevăratul chip al Gestapo-ului, dar ciungul se stropşi imediat la şofer.

„Taci din gură, Scharführer! Treabă dumitale e să conduci şi atâta tot.“

Ajunseseră în tăcere în piaţa Karl Muck. Există funcţionari incoruptibili şi lipsiţi de cel mai mic sentiment omenesc. Ciungul era dintre aceştia. Un lup sângeros într-o blăniţă de oaie. Unul dintre acei oameni ai Gestapo-ului care verifică mai întâi dacă documentul e autentic şi abia apoi citesc conţinutul, capabil, o dată această verificare făcută, să-şi execute propria mamă. Politicos chiar şi faţă de un cadavru. Doar cei care cunoşteau bine Gestapo-ul îşi puteau da seama cât de primejdios era un astfel de om.

Doamna Dreyer respiră adânc şi deschise ochii.

— N-a fost frumos din partea şoferului să-mi zică „babacă“. Nimeni nu-mi vorbeşte aşa. Cunosc cuvântul şi nu-l găsesc drăguţ.

— Ba eu apuc să zic unele şi mai şi, mărturisi Micuţul.

— Iar te bagi! i-o tăie Porta. Răspunde prin da sau nu. În felul ăsta, nu rişti nimic.

— Vorbeşti şi tu ca să n-adormi! răcni, gesticulând, Micuţul. Prima oară când am zis „da“ în faţa unui tribunal, m-a costat două luni de pârnaie. De-atunci am hotărât să spun întotdeauna „nu“. Da’ şi cu „nu“-ul ăsta a fost cât p-aci să-mi las pielea la Minsk.

— Atunci ţine-ţi gura! propuse Heide.

— Nici aşa nu merge. Când am fost la 11 Tancuri şi-a fost furtul ăla baban de la Bielefeld, am încercat s-o fac pe mutul. Vă amintiţi de chestia cu Skoda blindată şi cu locomotiva lui

---

mea este credinţa“. În caz de deces, inelul era trimis familiei. (N.T.)

Göring? Eu am plătit întreaga notă fiindcă am stat mut ca peştele. Doamne, ce primire mi-au făcut atunci la Fagen!

Legionarul îi atinse mâna cu un gest care atesta o admiraţie fără margini.

— *Bon, camarade,* dar nu le-a mers.

— Strict imposibil, hohoti Micuţul. M-au dat afară din lagăr. Cică eram „dăunător pentru disciplină“. Aşa ziceau. Nu îndrăzneau să mă lichideze direct, fiindcă prea veneam din cadrele armatei. Dimpotrivă, trebuiau să vegheze ca să nu mi se întâmple nimic. Se credeau deştepţi propunându-mi s-o şterg. Unul dintre cei vechi mă pusese însă în gardă. Era pentru a şasea oară la Fagen. Bineînţeles, devenisem prieteni, cu toate că garidul fusese genist, or pe ăştia nu i-am putut înghiţi niciodată. Da’ el era băiat de comitet. S.S.-iştii mi-au promis o groază de lucruri numai să evadez. Era singurul lor mijloc de a-l pune cu botul pe labe pe unul care aparţinea armatei. Aveau grijă să aibă la-ndemână şi câţiva civili, membri de partid, ca martori ai evadării. Prima oară m-au lăsat pe-o piatră şi mi-au spus s-o roiesc. Da’ eu-s mai şmecher ca ei şi m-am prins că postaseră în dosul tufişurilor nişte gagii cu puştile-ncărcate.

Data următoare, supraoamenii ăştia au ales propriul lor poligon. Era într-o după-amiază de toată frumuseţea. Eu şi alţi câţiva colegi ne distram privind buruienile. Sturmführer-ul S.S. care trebuia să ne păzească se instalase pe o piatră. Îl chema Greis. Ăl mai mare ticălos din câţi au purtat vreodată chipiul cu cap de mort. Fuma liniştit o ţigară cu marijuana, dar fuma ca o târfa: o bobiţă atâtica vârâtă la mijlocul ţigării.

Alţi doi S.S.-işti veniră în vizită la Greis. Parlagii sadea. Au şopocăit ei ceva împreună, după care s-au pus pe râs. Un râs d-ăla care nu înşeală pe nimeni.

„Ăştia întâi trag şi pe urmă te-ntreabă, a şoptit unul dintre noi. Atenţie să nu dăm de bucluc!“

Şi ţin-te! Un adevărat balet în vârful picioarelor. Grija cea mare era să nu depăşim nici măcar cu un milimetru zona permisă. După un timp, mă cheamă la el Oberscharführer-ul Breit. Era atât de amabil, că-ţi venea să borăşti. Mă plesneşte uşurel cu mănuşile, după care-mi zice cu un zâmbet de unchi cumsecade:

„Pariez că ţi-ar place să pleci de-aici.“

„Da, Herr Oberscharführer.“

I-a umflat pe toţi trei râsul şi s-au grăbit să mă încredinţeze că voi pleca în curând.

Ne-am înapoiat în lagăr. În coloană de trei, pas de defilare, glezna bine întinsă. Dar, o dată sosiţi, am plecat din nou cu cei trei S.S.-işti. Pe drum au discutat prieteneşte ba de una, ba de alta. Le-am povestit de copilăria mea petrecută în casa de corecţie „Sonenheim“. Directorul era un făţarnic scârbos.

„Ai vrea să cafteşti un popă?“ m-a întrebat Greis.

„N-aş zice ba.“

Dar Oberscharführer-ul ne-o tăie scurt la amândoi.

„N-o să caftească niciun popă. O să plece.“

Şi iarăşi s-au pornit pe un râs nebun. Pe Greis baremi l-a apucat sughiţul şi-i curgeau lacrimile pe obraz. Eu, unul, nu găseam nimic caraghios în treaba asta. Ei mă arătau cu degetul spunând nu ştiu ce de mutra mea. Şi ţin-te, din nou, râs. Când am ajuns pe poligon, Oberscharführer-ul îmi arătă trei mesteceni.

„Creutzfeldt, vezi mestecenii ăia de-acolo?“

Fireşte că-i vedeam, îţi săreau de-a dreptul în ochi.

„Tot aşa ziceam şi eu, rânji el. Creutzfeldt, eşti de ani de zile soldat şi ştii ce-i acela un ordin. Ei bine eu, Oberscharführer-ul tău, îţi dau un ordin: Vei fugi cât poţi tu de iute până la copacii aceia. Dacă ajungi în mai puţin de două minute, vei fi un om liber şi te vei putea întoarce la regimentul tău de blindate.“

„Şi dacă nu ajung în două minute?“ întrebarea o pusesem, fireşte, aşa, de sanchi.

Mai-mai să plesnească praporele-n ei de atâta râs. Se pocneau cu mâinile peste coapse, nechezau.

„Oho-oho, Micuţule, dacă n-ajungi, se cheamă că n-ai ajuns, sughiţă unul dintre ei. Da’ fă totuşi ce ţi s-a spus. Încearcă să vezi dacă ajungi.“

„Aş vrea să ştiu ce-o să-mi faceţi dacă n-ajung.“

„O să-ţi cumpărăm o floare, hohoti Greis. O floare roşie pe care ţi-o vom sădi pe burtă. Hai, mişcă! Galop!“

Eu însă mă prinsesem. N-aveam niciun chef s-o iau din loc. Greis avea o carabină cu lunetă. Ştiam de-a ce vor să se joace. De-a iepurele şi vânătorii. Că doar nu-s născut de azi, de ieri! Mă informasem. La Fagen, ăsta era unul dintre jocurile lor preferate: de-a iepurele şi vânătorii. Doamne, ce-am putut să încasez de la ei! A început cu un pat de puşcă peste ceafă şi s-a

terminat cu un pas de defilare, în fiecare cizmă având eu câte o pietricică rotundă. În sinea mea îmi spuneam într-una: „Nu te împotrivi, Micuţule, nu te împotrivi“. Băgasem de seamă că unul dintre ei avea degetul pe trăgaci.

M-au pocnit în cap cu un pietroi. Am avut însă baftă. Pietroiul era rotund. Am dat ochii peste cap, dar m-au trezit cu un şut. Am ţâşnit în sus, ca un obuz care explodează într-un câmp de mine.

— Bun, bun, i-o tăie Bătrânul. Restul ni-l povesteşti altă dată.

Şi, adresându-se doamnei Dreyer, zise:

— Ce s-a întâmplat după aceea?

— Mergeam cu maşina. De mai multe ori am fost cât p-aci să dăm peste oameni. De fiecare dată, şoferul cel chior râdea. La Harvesterhude s-au oprit ca să îmbarce o tânără fată care plângea foarte tare. Au lovit-o peste tâmplă şi i-au zis că o s-o radă cu briciul ăla mare. Ce voiau să spună cu asta, Herr Feldwebel?

— Oh, era un fel de a vorbi, răspunse Bătrânul, ridicând din umeri.

Micuţul se repezi să explice, dar Legionarul îl opri la iuţeală.

Barcelona şi Heide jucau, în tăcere, zaruri. Porta se lăbărţase pe un scaun, ocupat să pună-n ordine una dintre perechile sale de cărţi măsluite. O învelea atent în celofan, având grijă cum îi pune banderola-sigiliu. Fraierii se prindeau regulat la figura asta cu pachetul de cărţi, chipurile neatins. Şi, dacă vreunul insinua cum că ceva nu-i în ordine, Porta nu risca nimic, fiindcă-l lăsa întotdeauna pe partener să rupă banderola.

— Când am sosit aici, la Prefectură, continuă doamna Dreyer, am fost dusă într-o cameră de la etajul trei, unde mai era o groază de lume. După un timp, au venit să mă ia şi ne-am dus înapoi la Friedrichsberg. Acolo au scotocit peste tot şi-au luat o mulţime de scrisori vechi. Apoi am aşteptat iarăşi sus, la etajul trei. Nu mi-a plăcut. Până şi pereţii păreau răi. Ne păzea un bătrân S.S.-ist. Unul ciudat. Nu mai ştia să vorbească omeneşte. De altfel, era interzis să vorbim, şi dacă unii o făceau totuşi, el, S.S.-istul, îi lovea. Un domn distins a spus că o să-l reclame. S.S.-istul s-a mulţumit să râdă şi, scuipându-l pe domnul cel distins, i-a spus:

„Când o să te duci să mă reclami, nu uita că te-am şi scuipat.“

După câteva ore, Oberscharführer-ul acela amabil şi ciung a

venit să mă caute şi m-a dus într-un mic birou unde se aflau doi bărbaţi în civil. Unul dintre ei m-a întrebat dacă am zis că Führer-ul nu pricepe nimic.

„N-am spus niciodată aşa ceva.“

El m-a mângâiat atunci pe obraz şi mi-a zâmbit prieteneşte.

„Dar aţi pretins că Führer-ul e prost.“

Am negat din nou. Cel de-al doilea s-a ridicat de la biroul lui şi a venit lângă noi.

„Ascultaţi-mă, doamnă. Nu ne îngreunaţi munca. Vrem doar să rezumăm în câteva cuvinte această poveste. E deja veche, dar n-o putem clasa până nu-i punem concluzia. Mărturisiţi ce-aţi spus, semnaţi, iar noi vom trimite dosarul la arhivă şi totul va fi uitat. I-aţi spus vecinei dumneavoastră, doamna Becker, că Führer-ul a fost prost începând acest război.“

„Adevărat. Am spus-o şi-o cred în continuare.“

Au izbucnit toţi trei în râs, iar Oberscharführer-ul ciung a dat de câteva ori din cap, uitându-se în tavan.

„Vedeţi, doamnă? Recunoaşteţi deci că aţi spus că Führer-ul e prost.“

Le-am explicat că nu la felul acesta de prostie mă refeream eu. Ş-apoi, o groază de oameni spun ca şi mine.

„Cine, de pildă?“ m-a întrebat secretarul.

„Herr Gelbenschneid, şeful de gară, o spune adesea, le-am răspuns eu. Pe urmă, doamna Dietrich, asistenta pedichiuristului meu, zice şi ea.“

Am mai numit câţiva care spun asemenea lucruri. Unul dintre domni a scris totul pe-o hârtie pe care a dat-o ciungului. După aia m-au întrebat dacă am stat vreodată într-o casă de odihnă.

— Asta mă întreb şi eu, murmură Porta.

— Au umplut câteva pagini cu vorbele mele. Le-am spus c-aş vrea să-mi cer scuze. Mi-era teamă să nu mă amendeze, fiindcă n-am prea mulţi bani. Doar pensioara mea de văduvă. Am început chiar să plâng de frică să nu-mi dea o amendă şi să n-o pot plăti. Ei însă m-au liniştit cu amabilitate şi mi-au spus că totul se va aranja. După aceea m-au întrebat de băieţii mei, de camarazii lor, de ce gândesc ei despre Führer. Le-am vorbit de Bent, un camarad de-al lui Paul, Obersturmführer în Divizia „Das Reich“. Avea tot pieptul plin de decoraţii, dar adesea nu era de acord cu ce făcuse Führer-ul şi tot adesea era mânios pe Himmler. Într-o zi a spus că ce făceau cei doi nu era bine. Ei m-

au întrebat atunci când a spus Bent asta. Nu mi-a fost greu să-mi amintesc, fiindcă tocmai era ziua de naştere a lui Paul, exact în ajunul plecării batalionului pe front.

— Doar n-aţi spus toate astea? exclamă Bătrânul.

— Ba da, ce era rău aici? Mi-au replicat chiar că acel Obersturmführer este prea inteligent ca să mai fie ţinut pe front, că va fi mutat la Hamburg. Le-am spus că Bent o să se bucure, fiindcă şi-a dorit întotdeauna o slujbă în garnizoană. Ei au făcut mare haz şi m-au bătut prieteneşte pe umăr. Apoi mi-au vorbit de nepotul meu Kurt, student la teologie. Gândeau că el trebuie să fi exprimat multe păreri proaste despre Führer. Le-am spus că, dimpotrivă, n-a vorbit niciodată despre aşa ceva. Atunci s-au supărat şi m-au ameninţat. Trebuia să le destăinui ce-a spus Kurt, că n-o să i se întâmple nimic. Domnul cu un singur braţ, care şedea în spatele lor, mi-a făcut nişte semne, îl vedeam că dă din cap de câte ori îl priveam, dar n-am priceput. Tocmai mă pregăteam să-l întreb ce va să zică semnele acelea, când a sunat telefonul. Şi-au băgat revolverele îndărăt în tocuri şi-au zbughit-o afară. Un alt S.S.-ist a venit şi m-a condus în odăiţa cea mică. Treaba asta s-a repetat de două sau trei ori. La urmă de tot aveau aerul că-s foarte osteniţi.

La ultima întâlnire, secretarului îi curgea sânge din nas şi nu mai erau deloc drăguţi. Au ţipat la mine şi au notat tot ce-am spus. Scriseseră aproape o carte. Am semnat. Secretarul mi-a împrumutat stiloul lui. Am semnat: „Emilie Dreyer, casnică“. După asta au redevenit drăguţi. M-au tratat cu cafea şi prăjituri.

Tocmai atunci a intrat un domn, micuţ de statură. Purta ochelari negri şi era tot îmbrăcat în negru. Nu mi-a plăcut. Când a intrat, ceilalţi au făcut feţe-feţe. Cred că le era teamă de el. Mi-a arătat tot ce scriseseră ei despre mine.

„Ne-aţi povestit multe lucruri, mi-a spus el. Sunteţi sigură că totul e adevărat?“

I-am răspuns că eu nu mint niciodată. Auzindu-mă, a părut înveselit, după care a spus ceva ce n-am înţeles prea bine.

— Ce anume? întrebă, curios, Barcelona, aprinzându-şi o ţigară.

— A spus că adesea adevărul e stupid. Atât a spus şi a plecat la fel de neauzit cum venise. Parcă ar fi plutit. Ceilalţi mi-au spus că poartă tălpi de cauciuc. Ciungul a zis: „Ticălosul!“ Nu-i voie să vorbeşti astfel de şeful tău, nu-i aşa? Spuneţi-mi, domnule

Feldwebel, credeţi că maşina o să vină curând?

Bătrânul încuviinţă. Şi-i aruncă o privire Legionarului, care clătină din cap oftând.

— Păcat.

— Într-o zi, când veţi avea timp, treceţi să mă vedeţi, soldăţeilor. Am să vă fac o tartă cu struguri. Băieţilor mei le plăcea tare mult.

— Ar trebui să încercaţi şi una cu ienupăr. E foarte bună, propuse Legionarul.

Bătrânica notă sfatul, după care adormi, sforăind subţirel. Porta terminase cu aranjatul pachetului său de cărţi. Ne propuse o partidă. Am fost de acord, cu condiţia să jucăm cu cărţile lui Barcelona. Un timp jucarăm în tăcere. Apoi sună telefonul. Nimeni nu-l auzi. Doamna Dreyer dormea. Jocul ne prinsese într-atâta, încât nu mai aveam timp nici să mergem la closet; urinam de-a dreptul în chiuvetă. Deodată auzirăm soneria de la uşă şi lovituri de cizmă în canat. Barcelona se duse să deschidă. În prag, doi S.D.-işti cu pistolul-mitralieră pe piept.

— Heil Hitler, prieteni! Aveţi o oarecare Emilie Dreyer.

— Eu sunt.

Bătrânica se trezi şi se ridică în picioare, clătinându-se.

— Bun, spuse unul dintre S.D.-işti. Luaţi-vă boarfele şi la drum spre Fuhlsbüttel.

— Nu mă duc la Fuhlsbüttel, protestă ea. Eu merg acasă.

— Cu toţii o să mergem acasă, rânji S.D.-istul. Dar facem întâi un mic ocol.

Doamna Dreyer începu să se agite. În ea se strecura frica. Se uita pe rând la noi şi pe rând ne întoarserăm privirea. Cu mişcări de orb, căuta mâna Bătrânului.

— Dumnezeu să vă aibă în grijă, murmură el şi se repezi afară.

Acum începuse să înţeleagă. Vorbindu-şi încetişor sieşi, se luă după cei doi S.D-işti. Unul dintre şireturile de la pantofi îi atârna dezlegat. Ciorapii tricotaţi din aţică făceau creţuri-creţuri.

Uşa pocni, masivă. Jos, în curte, acolo unde aşteptau furgoanele penitenciare, răsunau voci. Nimeni nu rosti un cuvânt. Fiecare îşi găsise ceva de făcut. Ne era ruşine. Ruşine de uniforma pe care o purtam. Puţin mai târziu, Micuţul se scula şi ieşi pe culoar urmat de Porta. Auzirăm deschizându-se o uşă, apoi strigăte, şi Micuţul apăru ca suflat de vânt.

— Krug şi-a luat biletul pentru iad! Atârnă acolo spânzurat de bretele!

Agitaţie mare. Ne repezirăm cu toţii să-l vedem. Pe jos, chipiul său cu cap de mort. Se spânzurase de gratii. Faţa îi era vânătă şi umflată. Gâtul, nefiresc de lung. Ochii, ca de peşte, cătau, stinşi.

— Nu arată prea bine, şopti Barcelona.

— I-a dat plasă lui Dirlewanger, zise Legionarul.

— Face tribunalul economie de timp, comentă Heide.

— Nu le rămâne decât să întocmească procesul-verbal de deces, rânji răutăcios Porta.

Micuţul îşi suflă nasul cu degetele.

— N-o să-l plângă nimeni. Avea o faimă proastă.

— Ba unii vor răsufla, cu siguranţă, uşuraţi, gândi cu glas tare Stege.

Bătrânul se instală la masă să-şi scrie raportul.

— De n-am avea necazuri cu istoria asta!

— Oricum, nu-i frumos din partea lui, comentă Steiner. Putea să aştepte pân’ la Fuhlsbüttel.

Aveau amândoi acelaşi grad. În ciuda diferenţei de uniformă, erau, şi unul şi altul, doi mari coţcari, doi caizi ai bursei negre care vindeau de toate – de la femei până la cartuşe trase de revolver. Erau soldaţi până în măduva oaselor, dar în ruptul capului n-ar fi admis aşa ceva, nici măcar faţă de ei înşişi.

Şoferul S.S. cântări în palmă ţigara răsucită de mână şi o mirosi.

— Cred că eşti un mincinos fără pereche, murmură el. Nu simt nimic. Ia desfă-ţi cuiele tale de sicriu să văd eu bobiţa de opiu.

— Dacă-ţi spun că-n fiecare ţigară e o bobiţă, înseamnă că aşa e, protestă Porta şi expedie un scuipat pe fanionul S.S. care împodobea aripa dreaptă a Mercedesului cenuşiu.

S.S.-istul îi întoarse îndată politeţea, scuipând pe monumentul infanteriştilor din Regimentul 76, căzuţi în primul război.

— Am câteva cauciucuri de maşină, propuse S.S.-istul, dar să ştii că frig la deşte.

— Să vezi ce-o să te frigă pe tine la târtiţă dacă pici vreodată mesa, îi prezise Porta. Ajungi la noi. Şi continuă imediat: Am fost şi eu şofer ca tine. Da' la un colonel. M-a dat afară.

— De ce? întrebă S.S.-istul.

— Am spălat cu apă şi săpun drapelul regimentului şi-n plus îi haleam din mâncare. Când i-am arătat drapelul bine spălat şi călcat, patru ceasuri a urlat într-una. Pretindea că jegul ce-l spălasem era patina Austerlitzului.

— Îţi pot oferi adresa unei case unde damele urcă goale puşcă pe ring şi se caftesc între ele.

Porta ciuli urechea, iar pe faţă îi apărură pete roşii. Îşi suflă zgomotos nasul. Se aşezară amândoi pe scara maşinii şi încheiară târgul la iuţeală.

PORTA ŞI S.S.-ISTUL

Într-o zi, locotenentul Ohlsen a fost arestat. Era de doi ani la companie, iar în regiment servea din 1938. La 27 Tancuri avea mulţi camarazi. Unii fuseseră simpli soldaţi, ca şi el, în 21 Tancuri.

Era acuzat că ar fi întreţinut legături cu un grup de ofiţeri complotişti. Mai târziu aflarăm că-l denunţase propria lui soţie. Un ofiţer şi doi poliţişti militari veniră să-l caute. Sosiseră într-o

dimineaţă pe furiş, exact în momentul plecării la instrucţie. Le-ar fi plăcut să poată dispărea tot atât de discret cum veniseră. Experienţa le-o dovedise că e preferabil aşa. Fără tapaj. Asemenea lucruri era bine să se petreacă pe tăcute. Fuseseră însă văzuţi. Îl înştiinţarăm imediat pe colonelul Hinka. Ofiţerul-aghiotant se repezi să-i intercepteze pe poliţişti în timp ce aceştia ieşeau din clădirea companiei. Porţile au fost închise. Nimeni nu mai putea părăsi cazarma. Ofiţerul-aghiotant zâmbi amabil şefului poliţiştilor.

— Comandantul nostru ar dori să stea de vorbă cu dumneavoastră, locotenente. Urmaţi-mă, vă rog, până la biroul dumnealui.

Locotenentul şi cei doi poliţişti se luară după el, fără a-l slăbi pe locotenentul Ohlsen.

O aprigă discuţie izbucni în biroul colonelului Hinka. Firele telefonice zbârnâiau. Toate serviciile posibile fură alertate. Mai întâi Comenduirea din Hamburg. Fără rezultat. Apoi divizia sa staţionată la Hanovra. Fără rezultat. Abwehr-ul[65] la Berlin. Fără rezultat. În ultimă instanţă, Hinka luă legătura cu Serviciul personalului armatei din Berlin, unde reuşi să dea de generalul de infanterie Rudolf Schmidt. Evident, o asemenea activitate febrilă desfăşurată într-o dimineaţă oarecare nu scăpă neobservată de Gestapo. Un Mercedes cenuşiu, lung şi jos, având înăuntru doi Unterscharführer-i S.S. şi un civil pirpiriu, îmbrăcat tot în negru, se opri în faţa P.C.-ului regimentului. Civilul părea, deopotrivă, şi înfricoşător, şi ridicol. Semăna cu un mic funcţionar pornit la o înmormântare într-un costum luat cu chirie. Melon negru, palton pe talie, tot negru, mănuşi albe puţin cam mari şi o eşarfă de asemenea albă, înfăşurată de câteva ori în jurul gâtului. În plus, o umbrelă neagră, cu mâner galben.

Avea faţa palidă, cu trăsături ascuţite. Văzându-l, te gândeai îndată la un şoarece rebegit de frig. Căpitanului de cavalerie Brockmann, comandantul companiei de S.P.W.-uri[66], nu-i veni să-şi creadă ochilor când întâlni pe scara mare acest uluitor personaj.

— Cine dracu’ e ăsta? îl întrebă el pe subofiţerul de serviciu.

— Nu ştiu, domnule căpitan, eu i-am cerut actele, dar el a

[65] Serviciul de spionaj şi contraspionaj al armatei. (N.T.)

[66] Schutzpanzerwagen: automobile blindate folosite special pentru acţiuni de recunoaştere şi cercetare. (N.T.)

continuat să urce scara de parcă aş fi vorbit cu un mort.

— Un mort? zise căpitanul. Aş zice mai curând un nebun. Un om normal nu s-ar înţoli aşa. Apucă telefonul: Paul, un naşparliu de maimuţoi pică la tine într-o clipă. Trimite-mi-l sub escortă! Se plimbă prin cazarmă ca printr-o crâşmă.

Râse înveselit, frecându-şi de plăcere mâinile.

Căpitanul Brockmann era socotit unul dintre marii şugubeţi ai regimentului. Glumele lui aveau însă un caracter mai aparte. Cu o lună în urmă, îl împinsese la sinucidere pe locotenentul Kohler. Chemă deci la el vreo doi-trei dintre camarazii săi ofiţeri. Ciudatului civil i se pregătea o primire călduroasă. Un soi de competiţie: cine născoceşte figura cea mai tare. Brockmann socotea că cel mai nimerit ar fi să-l bage la secret şi să-l acuze de spionaj. Apoi ar putea fi vărsat pe şest într-o companie de recruţi. În caz de ceva, se putea spune oricând că a fost o greşeală.

Civilul pirpiriu a fost arestat pe culoar de către un Feldwebel şi doi ostaşi şi invitat să-i urmeze la ofiţerul de serviciu. Omuleţul surâse în chip sardonic, încuviinţă din cap şi-i urmă fără un cuvânt până la corpul de gardă. Cu pumnii zdravăn înfipţi în şolduri, după moda prusacă, căpitanul de cavalerie Brockmann întâmpină cortegiul, făcându-le în acelaşi timp cu ochiul camarazilor săi care profitau, încântaţi, de spectacol.

— Cum dracu' îndrăzneşti să te fâţâi aşa prin cazarmă? începu căpitanul. Civilii n-au ce căuta aici, bagă-ţi asta bine-n cap! Se legănă pe vârfuri, ridicând progresiv tonul: Ai dopuri în urechi sau ţi-e falca blocată, urâtule? Nici măcar n-ai vrut să asculţi de somaţia subofiţerului de serviciu!

Plesni cu cravaşa peste cizme, făcând pintenii să sune. Purta întotdeauna pinteni cu rozetă, care scoteau un zornăit formidabil. De câte ori clocea în minte un proiect, îşi sugea o măsea. Gura îi mirosea urât, dar asta el n-o mai ştia.

— Te-aş putea închide până putrezeşti. Unui avorton negru ca dumneata i-ar putea da prin cap să arunce cazarma în aer. Pari de-a dreptul periculos.

Ofiţerii mai-mai că nechezau de plăcere. Civilul rămânea impasibil, fără o sclipire, de parcă nici n-ar fi fost vorba despre el.

— Ai un permis de port-armă? continuă căpitanul Brockmann, arătând spre umbrelă.

— E în mare ţinută de sabotor, constată, încântat, locotenentul Berni.

Hohot general de râs. Se-nvârteau în jurul civilului şi-l studiau ca şi când ar fi fost unul dintre exponatele rarisime ale Muzeului Naţional.

— I-ar prinde bine să devină soldat, spuse locotenentul Reichelt, considerat printre ofiţeri ca cel mai mare erotoman.

Întotdeauna avea cel puţin trei amante deodată şi nu păstrase niciodată pe vreuna mai mult de o lună. În civilie, era negustor de vinuri. Nu fusese niciodată pe front; se răscumpăra cu sticle de şampanie şi de coniac.

Căpitanul de cavalerie proptise capătul cravaşei sub bărbia omuleţului.

— Cum o fi reuşit babacul dumitale să fabrice un asemenea specimen?

— Pesemne avea piedica de siguranţă pusă, râse locotenentul Berni.

— Semeni cu un cârnat afumat, necheză în culmea încântării intendentul-şef Schmidt.

Acosta din urmă îi compara pe toţi oamenii cu diverse produse alimentare. Nu trăia decât pentru mâncare. Fusese pe punctul de a se sminti când douăzeci şi cinci de lăzi cu cârnaţi de Turingia dispăruseră fără urmă. Ameninţase şi urlase atât de tare, încât îl puteai auzi din stradă şi era ca şi cum un cutremur de pământ ar fi zgâlţâit Intendenţa. Brusc, însă, nimeni nu-l mai auzi vorbind de cârnaţii dispăruţi. Mai mult decât atât, Schmidt pretindea acum că nici nu existaseră vreodată, deşi opt oameni erau gata să jure că fuseseră furaţi dintr-o magazie secretă, închisă cu cheia şi în care nimeni n-avea voie să pună piciorul decât escortat de intendent. Magazia n-avea ferestre, ci doar ziduri groase. Uşa, din metal, era prevăzută cu patru broaşte şi un dispozitiv de alarmă verificat zilnic. Intendentul izbuti însă să demonstreze cum că la mijloc era o eroare: carnaţii nu figurau în niciun inventar. Cei avizaţi pricepură. Hoţul îşi găsise naşul. Dar ceea ce ignorau cu toţii era că Porta furase cârnaţii şi-i vânduse unui măcelar de pe Lübeckerstrasse, măcelar care negustorea cu tot ce se fura de prin cazărmi.

— Brockmann, socot că ar trebui să-i verifici livretul şi documentele, sugeră intendentul-şef. Nici vorbă că a făcut vreo coţcărie ca să scape de serviciul militar. Ar ieşi din el un pifan a-

ntâia. Cu siguranţă că ţi-ar place, se adresă el civilului şi adăugă în chip de concluzie: Ce figură!

Brusc, un Unterscharführer lung de doi metri apăru în uşă. Pe mâneca sa străluceau, brodate cu argint, literele S.D. Cascheta cu capul de mort, şi el de argint, stătea dată, impertinent, pe ceafă. Ridică braţul pentru salut:

— Heil Hitler, Standartenführer! Mesaj din partea R.S.H.A. recepţionat prin radioul maşinii. Comandoul de şoc numărul 7 a operat arestări.

Omuleţul încuviinţă din cap. De după lentilele negre ale ochelarilor, ochii săi aruncau fulgere.

— Bine, Müller. Anunţă-i pe cei în drept că prizonierii trebuie ţinuţi la secret. Secret absolut.

Îi privi pe ofiţerii prezenţi.

— Vă mulţumesc pentru mica distracţie. Ne vom mai vedea, domnilor! Heil Hitler!

În dosul ochelarilor negri, ochii i se ghiceau scăpărând de ură. Dintr-o dată, camarazii căpitanului Brockmann nu mai găsiră nimic caraghios în pirpiriul civil.

— Să mor dacă pricep ceva, murmură Brockmann. Ei, fir-ar să fie, sergent, exclamă el, adresându-se subofiţerului de serviciu, dacă nu vrei să ajungi într-o companie de marş, află-mi cine a fost domnul acesta!

— Să fi fost Gestapo-ul? întrebă intendentul-şef Schmidt, frământat de amintirea cârnaţilor săi şi gândindu-se în acelaşi timp la cele câteva lăzi cu şuncă şi fasole italienească şi alte câteva flecuşteţe.

Dintr-o dată, se arătă zorit să plece. Se năpusti deci spre biroul său cu toată viteza pe care i-o îngăduiau picioruşele sale dolofane. Zbieră la subalterni şi o porni în goană. Prin depozite, reuşind într-un timp record să întoarcă totul cu fundul în sus.

Douăzeci de minute mai târziu, două autocamioane încărcate vârf cu şuncă şi fasole părăseau cazarma. Totul a fost depozitat într-o ascunzătoare sigură, la intendentul-şef al regimentului de artilerie. Operaţiunea aceasta îl costă pe Schmidt nouăsprezece lăzi cu şampanie, adică întregul beneficiu realizat de la şuncă. Dar, Dumnezeule, ce frică-i era! Nu toată lumea din cazarmă se lăsase impresionată de această vizită neobişnuită, şi mai cu seamă santinela din faţa clădirii Statului-Major, un Obergefreiter. Discuta, la modul cel mai amical posibil, cu

şoferul Mercedesului despre o afacere ale cărei amănunte e mai bine să nu fie scoase la lumină.

— Zi-i odată, fir-ar să fie! bombăni S.S.-istul, care purta pe braţul drept o brasardă albă cu litere negre pe ea: R.S.H.A. Cât vrei pe cele douăşpe „cuie“?

— Sunt scumpe, afirmă Obergefreiter-ul. Cât dai?

— Un miar, propuse S.S.-istul, ducând totodată mâna la buzunar ca să scoată de-acolo teancurile de bancnote prinse cu un elastic.

— Eşti diliu la bilă? îi râse în nas Obergefreiter-ul. Ce, crezi că sunt agenţie de binefacere? (Îşi aşează casca drept pe cap, rectifică poziţia puştii, după care îşi înfundă ambele mâini în buzunare, la modul cel mai puţin regulamentar cu putinţă.) Ştii, urmă el, nimeni nu te obligă să cumperi „cuiele“. Ţi le propun fiindcă am impresia că eşti capabil să tragi un folos de pe urma lor.

— Le-aş putea avea şi gratis, spuse S.S.-istul şi scuipă pe placa comemorativă pusă în amintirea ostaşilor din Regimentul 76 Infanterie din Hamburg căzuţi în primul război mondial.

— Ei da, c-oi fi vreun tolomac, răspunse Obergefreiter-ul şi-şi suflă nasul în degete, aşa încât să nimerească pe zvastica de pe fanionul de tablă fixat pe aripa din faţă a maşinii.

S.S.-istul se făcu că nu vede nimic. În schimb, mai scuipă o dată pe monumentul eroilor. Obergefreiter-ului puţin îi păsa. Scuipă şi el, atingând capul vulturului imperial exact în acelaşi loc ca şi S.S.-istul.

— S-ar zice că nu ştii cine-s eu şi cine-i şeful meu? se grozăvi S.S.-istul. El s-a dus să-l umfle pe comandantul tău.

— Nu mai pot eu!

— Mira-m-aş când ţi-oi spune cine e. Presimt chiar că o să-mi dăruieşti „cuiele“ tale, doar-doar să uit ce-mi porunceşte datoria.

Şi întinse braţul, arătând brasarda albă.

— Şi eu sunt un soi de poliţist.

— Eşti un căcănar, constată, impertinent, Obergefreiter-ul. Şi păstrează-ţi sănătos ameninţările!

Tacticos, făcu de două ori ocolul Mercedesului, scuipând de fiecare dată pe fanionul S.S.

— Şi nu-ţi mai da atâtea aere, maimuţoi bătrân! Te cunosc eu bine, chiar prea bine. Dacă mi-ar da prin gând să ciripesc niţel,

nu mai rămâne mare brânză din tine, mă, linge-blide!

S.S.-istul rânji. Se simţea cât se poate de sigur pe sine. Se aplecă peste portieră.

— Ţine-ţi bine puşcociul c-o să cazi în fund! Şeful meu e Standartenführer-ul S.D. Paul Bielert, „Frumosul Paul“.

Triumfa. Rostea „Frumosul Paul“ cu aceeaşi devoţiune cu care un predicator ar fi vorbit de Iisus unei adunături de beţivani într-o crâşmă.

— Ei, ţi-a cam pierit piuitul! exclamă el.

— Vax! Nu mai pot eu de „Frumosul Paul“.

— Eşti nebun! strigă S.S.-istul şi-l privi pe Obergefreiter ca şi cum nu i-ar fi venit să-şi creadă urechilor. „Frumosul Paul“ e a mai mare scârbă din toată ţara. Până şi Heinrich S.S.-istul face în pantaloni când îi aude numele. Nu există decât un singur om căruia nu i-a fost niciodată frică de „Frumosul Paul“: Diavolul din Praga, Gruppenführer-ul S.S. Heydrich.

— Înseamnă că şi ţie ţi-e frică?

— Tuturor le e frică şi o să-ţi fie şi ţie când ai să-l cunoşti. Şi bagă-ţi în cap că atunci când vorbeşti de şeful meu trebuie să spui Standartenführer.

— Prefer mai curând să-i zic hienă.

— Dă tu din gură, amice, dar aşteaptă până te-oi denunţa eu că ascunzi droguri şi atunci să vezi ce-o să mai crăpi de frică!

Şi, agitând un deget profetic sub nasul Obergefreiter-ului, îi şopti confidenţial:

— Până şi locotenentului lui Dumnezeu de la Roma, Papei însuşi, i-ar fi frică. Ba cred că şi diavolului din iad.

— Ascultă, bă, tac-tu era cumva matol când te-a fabricat, de suferi de un asemenea complex de persecuţie?

— Ţine-ţi gura! După ce-o să-l vezi, ai să fii la fel ca mine. Ăsta trece pe lângă un tip, se uită în fugă la el, se opreşte o clipă, aprinde o ţigară, apoi zâmbeşte şi zice, aşa simplu, de parcă ar vorbi de starea vremii: „Executaţi-l pe acest om“. După care se întoarce liniştit la el acasă şi-şi vede de treabă. Alaltăieri, nouă băieţi s-au făcut îngeraşi. Nouă S.D.-işti acuzaţi de şantaj. Pân’ să apuce ei să zică „pâs“, au şi fost atârnaţi la uscat. I-au lăsat doar atât cât să zică „Bună dimineaţa, soare. La revedere, soare“. Şeful meu adoră să execute oameni. Îi place cum ne place nouă să dăm pe gât un păhărel.

— Ăsta-i un fleac pe lângă un comandant pe care l-am avut

mai înainte, se lăudă Obergefreiter-ul. Îl chema Lindenau. Noi îi spuneam Papa Lindenau. A ars la Kiev-Pavlo.

Şi-l umflă râsul de parcă ar fi găsit ceva nespus de comic în faptul că şeful său arsese la Kiev-Pavlo.

— Când Papa Lindenau primea de la divizie ordin să atacăm, ne ţinea totdeauna câte un mic discurs, o frumuseţe. Ce mare scofală e să zici ca şeful tău:" Executaţi-l pe acesta"? Oricare idiot poate s-o facă dacă are un dram de putere. Şeful tău e un tranca-fleanca. Am auzit de el, cu mult înainte de a fi venit tu să-ţi speli obielele la Totenkopf Division. S-ar putea chiar să ne şi cunoaştem, nu?

— Vrei să spui că-l cunoşti personal pe „Frumosul Paul"?

Obergefreiter-ul râse misterios, făcu doi-trei paşi pe lângă maşină, îşi trase nasul şi scuipă pe fanion.

— Nu scuipa pe fanionul meu!

— Cine-i ăla de mi-o cere?

— N-auzi?

— Hai, plimbă ursul!

Şi, pentru a-şi sublinia vorbele, Obergefreiter-ul mai scuipă o dată.

S.S.-istul preferă să se facă că nu vede.

— Ziceai că-l cunoşti pe „Frumosul Paul"?

— Aiurea! N-am spus niciodată aşa ceva. Am spus că s-ar putea să-l cunosc. Fă tu însă porcăria cu ţigările şi ai să vezi dacă-l cunosc sau nu. Pot doar să-ţi spun că ai să capeţi imediat un bilet numai dus pentru regimentul meu, via Torgau, şi atunci o să ai prilejul să mă cunoşti. Ştiu că-ţi voi deveni comandant pe terenul de instrucţie, căci Dumnezeu e mare, e bun şi e întotdeauna drept. Ai să ajungi să blestemi ziua în care l-ai întâlnit pentru prima oară pe Joseph Porta, Obergefreiter prin graţia lui Dumnezeu.

— Baţi câmpii. Îmi povesteai tocmai de comandantul tău şi nimeni n-a zis c-ar vrea să te denunţe.

— Ba tu ai zis-o!

— Fleacuri! Se spun atâtea. Mă gândeam că poate te prind la înghesuială. De unde era să ghicesc cu cine eşti prieten şi ce sfinţi ai pe sus? Hai, zi-mi preţul „cuielor" tale. Le iau fără tocmeală şi-n plus îţi dau adresa unei case de întâlnire unde vin numai cucoane.

Porta se prefăcu că n-a auzit nimic.

— Bun, zise el, vorbeam de comandantul meu. Drăgălaş, el îşi începea discursul aşa: „Ticăloşilor, a venit ceasul. E ordin să executăm un atac psihologic. Regimentul nostru e singurul căruia Ivan îi face cinstea de a-l cita la radio. Nu uitaţi asta şi fiţi la înălţime. Porcilor şi derbedeilor, baioneta la armă! Pas alergător! După mine, candidaţi la moarte!“ Alerga, se uita îndărăt şi urla: „Să păzească sfântul pe lepădătura care rămâne-n urmă cu o juma’ de metru! Îl spintec cu mâna mea“. Şi pornea, uite-aşa, la goană în fruntea regimentului cu pistolul-mitralieră la şold şi cu sabia fulgerând la soare. Îi auzeai înjurăturile de la câţiva kilometri.

— Doar nu vrei să mă faci să cred că atacaţi cu arme albe?

— La noi se atacă numai la pumnal sau la baionetă, explică Porta cu un gest larg. Suntem specialişti ai şişului. Du-te de te uită la terenul nostru de antrenament, uite colo, în dosul garajelor. Ai să vezi nişte saci cu nisip. Pe ei ne antrenăm zilnic câte două ceasuri la lupta cu baioneta. (Îşi mângâie baioneta care strălucea ameninţător la ţeava puştii.) Până să apuci tu să zici „uf“, ultimul dintre noi ţi-a şi azvârlit puşca din mâini.

— Fir-ar să fie! făcu S.S.-istul.

— La atac, Papa Lindenau urla mai tare ca noi toţi.

— Ce strigaţi? Ura?

— „Ura“? Idiotule! îl maimuţări Porta. Doar pifanii de duzină şi, fireşte, lepădăturile din companiile voastre strigă aşa ceva.

— Pentru tine companiile S.S. Sunt lepădături?

— Ai dopuri în urechi? Da’ ce altceva sunt? Nu strigaţi voi „Ura“ când atacaţi?

— Ba da, fireşte, făcu, şovăind, S.S.-istul.

— Noi înjuram cât ne ţinea gura. Şi din când în când îl mai auzeam pe Papa Lindenau: „Înainte, candidaţi la moarte, strângeţi rândurile, şacali râioşi“! Noi alergam cât puteam şi-n timpul ăsta tot căutam momentul potrivit să expediem un glonte în spinarea blestematului de colonel. Cu el însă nu ţinea figura. Era întotdeauna în gardă şi poseda o mie de ochi. Până şi-n ceafa avea unul care se aprindea exact în momentul în care puneai degetul pe trăgaci. Odată, eram într-o groapă, la cinci metri de el. Aveam un glonţ înfăşurat frumuşel într-o cârpă, o minune de glonţ, crestat în vârf, pregătit special pentru treaba asta. L-am vârât în încărcător, dar exact în clipa când ridicam arma ca să-l expediez pe scumpul meu Papa Lindenau drept în

braţele lui Scaraoţchi, îl aud urlând: „Cotârlă râioasă, nu vezi că ţinteşti în colonelul tău“? Doamne-Dumnezeule, ce spaimă am tras! Am aruncat puşca din mână de parcă mi-ar fi fript deştele.

„Obergefreiter-ul Porta raportează că s-a înşelat, domn’ colonel! Credeam că dom’ colonel e un ofiţer rus.“

Ticălosul a rânjit şi s-a apucat să-l implore pe bunul Dumnezeu ca în atotputernicia lui să abată peste mine fulgere, tunete şi-un potop de scârnă. La întoarcerea de pe poziţii, am făcut opt ceasuri instrucţie sub comanda sa personală, ca să mă înveţe să nu mă mai înşel. De-atunci am devenit gorila lui.

— E adevărat că vă lichidaţi ofiţerii? întrebă înfiorat S.S.-istul.

— Se-ntâmplă. De pildă, la compania a 2-a, unde-i o adunătură de ticăloşi, toţi trăgători de elită. Când eram în Finlanda, compania a fost trimisă într-o expediţie în Laponia. La întoarcere, unsprezece zile mai târziu, nu mai aveau nici ofiţeri, nici Feldwebeli. Trei locotenenţi, un Stabsfeldwebel, doi Oberfeldwebeli şi patru Feldwebeli dispăruseră cu toţii. Compania o comanda un bătrân subofiţer, fără nas. Nasul şi-l pierduse la Varşovia. I-l retezase o fată cu sabia unui ulan polonez. Dintr-o singură lovitură, ca un mezelar care taie o porţie de cârnat. Un motan roşcat a înhăţat bucăţica şi dus a fost. De-atunci, compania a 2-a a avut numai ofiţeri cumsecade.

— Ăştia dintr-a „2-a“ trebuie să fie nişte tipi daţi dracului. Cum e într-o companie disciplinară?

S.S.-istul se arătă deosebit de interesat. În sinea lui îşi zicea: „E bine să te informezi din timp. Nu se ştie niciodată ce-ţi rezervă viitorul“. Porta rânji, miji cu viclenie ochişorii săi porcini, îşi suflă din nou nasul cu degetele şi din nou reuşi să nimerească fanionul.

— O, depinde, depinde mai cu seamă de ofiţeri. Dacă-s nişte ticăloşi care vor ca băieţii să-şi frângă ciolanele pe pista cu obstacole, atunci e nasol. Cu asemenea ofiţeri e normal ca şi gradaţii să devină fiare. Cum e stăpânul, aşa-i şi sluga. Am avut odată un Hauptmann pe nume Meier, a cărui păsărică era să comande: „Sub tanc! Pe tanc!“. Uneori maşinile se-nfundau în pământul moale şi-l striveau pe cel de dedesubt. Asta îl amuza grozav pe Hauptmann Meier.

— Ce i-aţi făcut tipului?

— I-am vârât un cartuş de dinamită-n târtiţă şi s-a zis cu el, explică lapidar Porta. Am mai avut un Hauptfeldwebel căruia îi

ziceam Maţ-Gros. Ăstuia i-am prins când dormea câteva grenade de gât şi i-am vârât sub pat un calup de trotil, al cărui detonator l-am fixat de cizmele gagiului. Urmarea, ţi-o închipui. Cum şi-a mişcat copita, cum şi-a luat zborul fără probleme de decolare. Şi, crede-mă, era dat în mă-sa, Maţ-Gros ăsta. Odată, l-a pus pe Micuţul să traverseze de douăzeci de ori un râu, târându-se pe burtă. Pân' la urmă, Micuţul ajunsese să latre, se credea o focă. Noi stăteam şi ne uitam ca proştii cum cizmele Micuţului dispăreau sub apă la un ţărm şi cum, după un timp, casca îi apărea la celălalt. Sufla Micuţul apa din el ca o balenă când iese la suprafaţa mării. Maţ-Gros abia că nu înjura de ciudă de fiecare dată când casca se ivea din nou.

„Stânga-mprejur, târâş, înainte!“ comanda el şi cizmele Micuţului ne făceau „pa şi puşi“.

Pe urmă l-a pus să mărşăluiască. El îl urma călare pe-o motocicletă. Douăzeci şi cinci de kilometri, cu echipamentul complet, pe o temperatură de plus 22 de grade. Şi bagă de seamă: în manta, cu raniţă în spinare şi cu cartuşierele umplute cu nisip ud.

— Şi cu masca de gaze? întrebă S.S.-istul.

— Bineînţeles, rânji Porta. Ce, crezi că ne jucam de-a cercetaşii? Pe Micuţul îl durea undeva de toate astea, dar în noaptea următoare Maţ-Gros şi-a luat zborul către stele şi a dispărut în văzduh propulsat de un pachet de grenade. Pace lui!

— Şi la noi se lasă uneori cu bubuială, pretinse S.S.-istul şi-şi lustrui capul de mort de pe caschetă. Pricepi, eu nu-s decât provizoriu la locanta asta. Îşi umezi buzele cu limba şi urmă cu vădită mândrie: Adevărata mea unitate e Divizia S.S. de cavalerie „Florian Geyer“. Am avut însă nişte încurcături pe-acolo şi m-au expediat pentru un timp la Divizia „T“. Dar şi aici am făcut-o de oaie şi m-au pus pe făraş. Înţelegi, i-am ras o labă unui Untersturmführer, o brută de la Dachau, venită în vizită. Chiseliţă a făcut din mine, scârnăvia. Am stat opt săptămâni la infirmerie, după care m-au expediat în convalescenţă la S.D.-ul din Hamburg. Acum sunt şoferul „Frumosului-Paul“. Da' să fiu al dracului dacă-mi place! Vreau înapoi la căluţii mei. Eram trompet la escadronul 1. De dor mă îmbăt în fiecare seară, însă trebuie să fiu cu oarecare băgare de scamă, altminteri, la prima ocazie, iau drumul Torgaului. E ceea ce, de altfel, îmi explică în fiecare dimineaţă Hauptscharführer-ul nostru, cel mai împuţit

Hauptscharführer din lume. A fost şef de baracă la Buchenwald. Se spune că-i gâtuia pe deţinuţi cu propriile mâini şi-i cu siguranţă adevărat. Întotdeauna îl vezi că se uită cu atenţie la gâtul oamenilor.

S.S.-istul se aplecă peste portiera maşinii şi, coborând vocea, şopti confidenţial:

— Dar nici eu nu-s fraier, îi duc cât pot de nas, băga-i-aş pe toţi în mă-sa! Ceea ce voiam să-ţi povestesc era în legătură cu traiul nostru de la „Florian Geyer“. Dur al dracului. Comandantul nostru, Standartenführer-ul Rochner, a curăţat o dată trei băieţi pentru că au spus ce gândeau despre Adolf. Era într-o seară, chiar înainte de stingere. Tocmai îmi lustruiam trompeta. „Stingerea“ o sunam mai întotdeauna eu.

— Şi eu cânt din trompetă, spuse Porta. (Brusc, îl găsea extrem de simpatic pe S.S.-ist.) Eşti tare?

— Oho, şi încă ce tare! Sunt cel mai bun trompet din toată armata lui Adolf. Am cântat de două ori la Nürnberg, exact în momentul în care Adolf urca la tribună, cu picioarele lui strâmbe.

— E adevărat că are picioarele strâmbe?

— Doamne, ce nu ştii? De câte ori n-am râs pe chestia asta. Dreptul îl ţine totdeauna strâmb, adus înăuntru.

— Cum suni tu stingerea?

— Uite cum: mai întâi un semnal lung şi imediat unul scurt, aşa încât să ţi să pară că trompeta plânge după o zi minunată care s-a sfârşit. Trompeta e ceva viu, trebuie s-o tratezi ca pe o fiinţă iubită. Altminteri, nu cântă bine. Am cunoscut un trompet care suna deşteptarea dintr-o trompetă pătată. Nu ieşea nimic. Trompeta refuza să râdă şi să salute ziua cea nouă. A mea însă ştie s-o facă. Când o îndrepţi spre soarele ce răsare, ea se bucură, fiindcă, pricepi tu, trompeta mea n-are o pată, o chem pe nume şi-i vorbesc ca unui om. E întotdeauna atârnată deasupra patului meu. Într-o zi o să te las să cânţi din ea. N-am făcut niciodată aşa ceva, dar văd că tu eşti un adevărat trompet.

— În cazul ăsta şi eu. Te voi lăsa să cânţi din fluierul meu. Vorbeşte-mi însă de comandantul tău.

— Intraseră în dormitor chiar în momentul în care mă pregăteam să sun. I-a chemat la el pe cei trei tipi şi l-a întrebat pe primul dacă într-adevăr a zis cutare lucru despre Führer.

Tipul, evident, a negat. „Ticălosule! a zbierat la el Standartenführer-ul, îl minţi pe comandantul tău?“ Şi, poc-poc, două focuri din Waltherul său de 7,65 mm. Două-trei convulsii, şi totul era terminat. Dracu’ să-l ia! Ne-a zgâriat cu pintenii superbul nostru parchet. Din pricina asta, câteva zile la rând a trebuit să ne spetim muncind. E o adevărată dambla în unităţile S.S.: vor mereu parchete lună. Comandantul s-a întors către ceilalţi doi. Erau simpli soldaţi. Unul dintre ei îşi încinsese sabia, tocmai se pregătea să intre de gardă. Au mărturisit amândoi deodată. Fiecăruia două gloanţe în scăfârlie. Unul dintre ei fusese doar rănit din primul foc. Se arunca de colo până colo prin cameră cu faţa plină de sânge. Ai văzut vreodată o găină căreia i s-a tăiat capul? Comandantul a tras în el fără să-l atingă. Sărmanul era înnebunit de groază. A sărit pe fereastră şi a fugit până la padocul central. Trei oameni au sărit după el şi l-au găbjit. Tot ei l-au ţinut când comandantul i-a înfipt în cap un ţăruş. Încearcă de găseşte printre ai voştri un comandant mai împuţit!

— Aici te înşeli. Ceea ce mă interesează însă e să ştiu dacă ucigaşul ăsta de comandant mai trăieşte. Dacă un asemenea tip e încă în viaţă, înseamnă că sunteţi o adunătură de haimanale.

— S-a zis cu el. L-au înhăţat pe când traversam Elbrusul. Noi nu ne ucideam ofiţerii.

— Pentru că sunteţi nişte târşeloşi. Vă lăsaţi torturaţi şi îi torturaţi şi pe alţii. Ştabii voştri atâta ştiu să zică: „Executaţi-l pe cutare“. Din ’33 v-aţi obişnuit atât de mult să ucideţi oameni inofensivi, încât acuma o faceţi fără să vă mai gândiţi. Ofiţerii voştri nu-s la fel de daţi dracului ca ai noştri. Au chiar mai puţină imaginaţie. Să ucizi un om e la îndemâna oricărui idiot. Mergi-ori-Crapă, care a slujit doisprezece ani în Legiunea Străină, şi Blom din Barcelona, care a fost trei ani la spanioli, susţin amândoi că la noi e mai dur decât la alţii. Nu poţi să-ţi închipui câte am văzut şi am pătimit în 27 Tancuri. Un nasture prost cusut te costă trei ceasuri de alergătură prin nisip, cu mantaua în spinare, cu echipamentul de companie, cu sacii plini de grenade de mână, şi toate astea se întâmplă, fireşte, la orele cele mai călduroase ale zilei. Oberfeldwebel-ul Brandt, căruia noi îi zicem Gangsterul, fiindcă e în stare să cureţe cu pistolul un tip de la cincizeci de metri distanţă, poate să te alerge până crăpi. E atât de dat în mă-sa, încât atunci când face instrucţie cu

compania, în plin marş, e capabil să-i repereze pe cei cărora le-au sărit nişte ţinte de la cizme. Fiecare ţintă lipsă înseamnă la noi trei ceasuri de marş pe nisip. În urmă cu cincisprezece zile, Micuţul s-a învârtit de nouă ceasuri. Or, acum noi ştim că zilele Gangsterului sunt numărate. Satan îi şi aşterne culcuşul.

— Recunosc că sunteţi o bandă de duri, dar, ia zi-mi, facem sau nu afacerea? Ce-ai spune tu de trei miare, o ladă cu lapte praf danez furată de la O.T.[67] şi în plus adresa casei de *rendez-vous* unde vin cucoane.

Porta se prefăcu că reflectează. Îşi mai suflă o dată nasul, se scărpină la subsuoară şi-şi împinse casca pe frunte. Gânditor, îşi sugea o măsea.

— Uite, îmi aduc acum aminte, urmă celălalt, că am şi un teanc de fotografii cu dame goale pe care ţi le-aş da în plus. Nişte dame grozave, cum n-ai mai văzut. Şi nu marfa d-aia veche, ci dintr-acelea care-ţi plac ţie şi mie.

— Ia să-ţi văd marfa! ceru, Porta întinzând mâna.

S.S.-istul fremătă de indignare.

— Doar nu-ţi închipui că sunt vreun fazan. Ai văzut vreo târfă să ceară banii după? Păi, ar muri de foame.

— În cazul ăsta nu facem niciun târg.

Şi Porta se pregăti să plece.

— O clipă, cocoficule! Voi ţine fotografiile în mână, aşa ca să le poţi vedea.

— Ştii că-ţi vând „cuiele“ foarte ieftin? Şi asta numai fiindcă te găsesc simpatic. Eşti un amărât la fel ca şi mine. Îmi spune mie ceva că, în curând, ai să fii dintr-ai noştri. Simt eu aşa că la Torgau tocmai se mătură o celulă.

— Aici te-nşeli, puişorule. Dacă mă pun pe făraş cei de la S.S. şi mă trimit la Torgau, n-o să vin în împuţiciunea voastră, ci într-un regiment disciplinar de cavalerie.

— O să-ţi schimbi părerea. Vorbeşti de Regimentul 37 Ulani. Nu mai există. L-am halit noi. Divizia 49 de cavalerie „Calmâcă“ a făcut din el la cotul Donului tocătură pentru crenvurşti. Dacă au scăpat zece! De-atunci s-a renunţat să se mai refacă regimentul.

— Crezi, într-adevăr, că dacă mă dau afară de aici aterizez la voi? Aveţi trompeţi?

Porta triumfa:

---

[67] Organizaţia Todt. (N.T.)

— Te cam trec năduşelile, ai? S-a dus cu aerele tale!

— Niciodată nu poţi să fii sigur de nimic, răspunse cu convingere S.S.-istul şi-şi împinse pe ceafă chipiul cu cap de mort. Când slujeşti la „Frumosul Paul“, nu prea izbuteşti să faci mulţi purici. Dacă aş veni la voi, crezi că ai avea niscaiva pile care m-ar putea ajuta să devin trompet? (Şi, trăgându-se îndărăt în maşină, scoase de acolo o trompetă argintată. O trompetă cu ciucurele auriu al unităţilor de cavalerie. Îi arătă lui Porta patru insigne fixate pe ea.) Pe asta am căpătat-o fiindcă eram cel mai bun. Am cântat odată la un banchet dat de Adolf. În ’38 i-am cântat lui Chamberlain, când s-a lăsat dus de nas de Adolf. Eram dat în ziarele englezeşti cu nume cu tot. Oamenii se uitau mai mult la mine decât la Chamberlain şi Adolf. Dacă ajung trompet în compania voastră, o să vi se ducă faima.

— Suntem şi aşa cunoscuţi mai mult decât ar trebui, replică sec Porta. Dar în ziua în care vei veni – şi sunt sigur că o să se întâmple – mă voi ocupa de tine. Am nişte relaţii de mâna întâi. În realitate, eu sunt comandantul companiei. Treci pe la Bernard-Sugativă şi arată-i ce ştii să faci. Şi „cuiele“? Le vrei sau ba?

— Bineînţeles că le vreau, deşi preţul îmi cam taie din poftă. N-ai să găseşti nicăieri fotografii atât de frumoase ca ale mele. Sunt cele mai mişto de pe piaţă. Numai ele singure valorează cât „cuiele“ tale. Scoase una şi o vârî sub nasul lui Porta: Ia gineşte-te încoace’!

Porta luă un aer detaşat. Dar strălucirea ochişorilor săi porcini îi trădă interesul. Amănuntul nu scăpă atenţiei S.S.-istului, care zâmbi pieziş. Mai scoase o fotografie reprezentând o scenă pornografică dezgustătoare.

— Grozavă, nu? Până şi pe un popă jugănit l-ar apuca năbădăile. Şi-i încă una dintre cele mai nasoale.

— Mă crezi vreun codoş?

— Ba bine că nu, rânji S.S.-istul. Eşti dintre aceia care ar face orice pentru bani. Până şi raiul l-ai vinde dracului. Dacă ai putea.

— Ia nu mai trăncăni atât şi arată-mi catalogul tău de scârboşenii! M-a mai dus o dată unul cu o chestie d-asta, un pescar care mi-a vândut treizeci şi cinci de poze, patru dintre ele erau într-adevăr pornografice, dar celelalte erau după basmele lui Grimm. Opt zile l-am căutat pe ticălosul ăla. Am ajuns chiar să-i făgăduiesc Micuţului două sticle de vodcă dacă

mi-l găseşte pe garid, dar parcă-l înghiţise pământul.

— Şi ce i-ai fi făcut dacă-l găseai?

Porta rânji parşiv şi scoase din carâmbul cizmei un pumnal lung. Îşi plimbă degetul peste lamă. Vârful limbii îi ieşea printre buze.

S.S -istul pricepuse.

— Doar nu mă crezi atât de mârşav încât să fraieresc un prieten?

Porta îl observă printre gene.

— Oricând şi oriunde. Pentru că îmi semeni, iar eu îi fraieresc pe ceilalţi de câte ori pot. Însuşi Dumnezeu a hotărât aşa. Altminteri n-ar exista pe lume proşti şi deştepţi.

S.S.-istul se şterse la gură şi îşi scărpină urechea cu cheia de contact.

— Dacă vrei, pot să te las să vezi marfa, dar vreau ca în timpul ăsta să am unul din „cuie“ în mână.

— De acord.

Porta înhăţă fotografiile şi le frunzări precipitat, lingându-se pe bot.

— Sfinte Hristoase, ce putori! Dacă întâlneşti una dintr-astea şi te pui pe făcut treabă cu ea până-ţi dai duhul, încalte mori fericit! S-a făcut, amice. Mă predau. Am găsit chiar şi un ciubuc formidabil; când o să mă satur de ele, le închiriez. Micuţul o să-şi dea solda pe un an întreg pentru dreptul de a le privi un ceas.

Trei teancuri groase de bancnote trecură dintr-o mână într-alta. Porta le numără. S.S.-istul mirosi ţigările. Dădu din cap satisfăcut. Erau cele mai grozave „cuie“ pe care le văzuse în ultima vreme. Pe loc, hotărî ca într-o bună zi să-l îmbete pe Porta, ca să afle cum şi le procură.

— Lipsesc o sută de mărci, constată Porta.

— Imposibil, protestă S.S.-istul. Erau câte o mie de bancnote în fiecare teanc. (Se apucă să le verifice. O făcu de trei ori. Până la urmă, dădu din cap, arătând prin asta că nu mai pricepe nimic.) Ciudat, fir-ar să fie!

Mai scoase o hârtie de o sută de mărci şi i-o dădu lui Porta. Porta prinse într-un elastic fiecare teanc.

— Cu banii am terminat. Mai era însă şi adresa curvelor din lumea bună. N-o uita.

S.S.-istul scrise o adresă pe un petec de hârtie.

— E pe lângă Alster. O casă albă, cu acoperiş negru. Înainte

vreme stăteau acolo nişte chinezi.

— Sunt cumva şi asiatice? Zău că aş avea mare chef de una. Am auzit că pot s-o facă stând în mâini şi cu picioarele în aer.

— Eu unul n-am văzut, dar gagici sunt acolo puzderie. Nu trebuie să spui decât că vii din partea lui Kebler, Rudolf Kebler. Ăsta sunt eu. Iar dacă ai chef într-o zi să stăm de vorbă, mă găseşti la cazarma Longhorn. Acolo mi-e domiciliul.

În aceeaşi secundă scoase un mic fluierat de alarmă şi se instală ţeapăn la volan. Într-o fracţiune de secundă se transformase într-un automat disciplinat.

Porta îşi potrivi puşca pe umăr cu degetul gros pe cureaua armei, strict după regulament. Patruzeci şi cinci de grade între picioare. Braţul stâng pe vipuşca pantalonului, cotul la nivelul cataramei centironului. Îi urmări cu privirea pe cei trei care ieşeau din biroul comandantului. Paul Bielert în civil, un Unterscharführer S.D. cu mâna pe tocul pistolului, iar între ei locotenentul Ohlsen. Uriaşul Mercedes părăsi cazarma. Porta îşi reluă garda. O clipă se întrebă ce se-ntâmplase cu locotenentul Ohlsen. Se-ndreptă către garaj. Ascuns după doi mesteceni de lângă rampa pentru spălatul tancurilor, se apucă să studieze fotografiile. Îşi aranjă bancnotele în trei teancuri. Dintr-un mic buzunărel ascuns în căptuşeala vestonului extrase o hârtie de o sută de mărci. Râse mulţumit. Se pare că Kleber nu cunoştea figura cu escamotarea unei bancnote în timp ce le numeri. Râzând pe înfundate, îşi urmă drumul până la stiva de lădiţe cu cartuşe, unde Julius Heide îl aştepta stând şi el de santinelă.

— Ce dracu'-i cu tine? întrebă el. Micuţul a dat pe aici de două ori până acum.

— Ia mai slăbeşte-mă! Am altceva mai bun de făcut decât să stau de santinelă.

— Ai putea să fii puţin mai cuviincios faţă de mine, bombăni ofensat Heide. La urma urmei, sunt superiorul tău. Te acopăr într-una. Ştii că Gestapo-ul se vântură prin cazarmă? Îl caută pe unul şi cred că e vorba de tine. Totul îmi spune că o să sfârşeşti cu o sforicică de cânepă în jurul gâtului.

— Eşti în urmă, Julius. S-au dus şi au luat cu ei şi vânatul. Dar, fiindcă tot ai zis că mă acoperi, te povăţuiesc să continui. Ar fi mai mult decât nasol pentru tine dacă m-aş abate de la principiile mele de discreţie. Vezi tu, Julius, ştiu exact care ar fi viaţa ta. Dacă mai trăieşti după ce vom fi pierdut războiul

acesta, vei continua să rămâi în armată, afară doar de cazul când o să decazi şi mai tare şi o să te faci poliţai. Eşti născut pentru treaba asta.

— Şi de ce naiba n-aş continua să rămân în armată? întrebă naiv Heide. La fiecare zece zile mi-aş căpăta solda, aş avea un pat pe cinste şi aş fi liber de vineri seara până duminică seara. Le-aş îngădui recruţilor să-mi arate recunoştinţă pentru că mă port drăguţ cu ei. Cei care n-or să vrea să scuipe loveaua, vor fi supuşi unui tratament special. Iar îndată ce războiul va fi uitat, ceea ce o să se întâmple după puţin timp, îmi voi lustrui toate medaliile şi crucile şi o să vezi atunci cum vin fetele să se vâre în patul meu. Voi fi un erou şi tuturora o să le placă să umble cu mine.

— Ştiam eu! triumfa Porta. Aici rămâi! Eu, unul, prefer comerţul şi libera concurenţă. Când o să apari tu în cine ştie ce hârb de maşină a armatei, mă vei întâlni într-un Mercedes decapotabil cu o damă, numai în blănuri, alături. O damă extra, cu fusta bine strânsă pe şolduri. Şi în timp ce tu vei zbiera lunea de dimineaţă, pe ploaie, la nişte recruţi amărâţi, eu mă voi lăfăi în dosul unui birou mare cât un camion de zece tone, numărându-mi biştarii.

Şi, ca din întâmplare, scoase fotografiile şi le trecu la repezeală pe sub nasul lui Heide.

— Sfinte Sisoe! Dă să le văd!

— Cu plăcere, zâmbi Porta. Ţi le las o oră întreagă.

— Dă-le-ncoa mai iute!

Heide îşi linse lacom buzele, în timp ce pe obraji îi apăreau două pete roşii.

Porta rânji. Frunzări pozele destul de încet, astfel încât Heide să poată vedea cât sunt de reuşite.

— Te las, Julius, să te uiţi la ele.

— Cu cât le vinzi?

— Nu le vând. Le închiriez cu o sută de mărci ora, întreaga serie, sau cinci mărci bucata.

— Eşti bolnav la cap! Crezi că o să-ţi dau o sută de mărci ca să mă uit la putorile tale de mână a zecea?

Heide se prefăcu scandalizat. Îşi umflă pieptul ca un adevărat subofiţer ce era, dar Porta nu se lăsă impresionat.

— Nimeni nu vă obligă, domnule subofiţer Julius Heide. Dumneavoastră aţi fost cel care le-aţi cerut.

Făcu să dispară fotografiile în cutia măştii de gaz, dădu o lovitură de picior în broasca unei lăzi cu cartuşe şi constată cu plăcere că belciugul sărise.

— O să aveţi neplăceri, domnule subofiţer, dacă Cur-şi-cizme vine şi vede belciugul spânzurând în aer.

— Te-ai ţicnit? auzi, să rupi belciugul! Am să fac un raport!

— Aşa să faci! îi râse în nas Porta şi plecă nepăsător către garaje, unde avea ascunsă o sticlă cu bere.

Câteva clipe Heide privi furios belciugul şi, după o oarecare caznă, reuşi să-l fixeze îndeajuns ca să nu se observe imediat că este smuls. Esenţialul pentru el era ca stricăciunea să treacă neobservată până la sfârşitul schimbului său. Satisfăcut, dădu din cap şi o luă la goană după Porta.

— Adă-ncoa pozele! Ţine o sută de mărci. Sper că ştii însă că asta-i cămătărie curată.

— Da' ce, îţi-nchipui că sunt o instituţie de binefacere?

O dată terminat schimbul, Heide se prezentă la postul de control, după care dispăru la closet, unde rămase o oră întreagă în tovărăşia fotografiilor.

— Au venit să-l caute pe locotenentul Ohlsen, spuse Barcelona când apăru Porta în corpul de gardă.

— O să se descurce el, răspunse Porta. De ce anume este acuzat?

— Asta n-o ştie nimeni, dar întregul Stat-Major e în fierbere. Hinka zbiară atât de tare, încât îl poţi auzi de la kilometri. Adjutantul a borât de trei ori de frică. Se pare că vom avea un nou comandant de companie. Mi-a spus-o Feldwebel-ul Grun.

— E în budă, oftă Legionarul. Crimă împotriva statului. I-am văzut plecând. Un Mercedes S.S., 333 300. Secţia a IV/2, secţia „Frumosului Paul". Cei de acolo nu se ocupă decât de cazuri importante.

Porta dădu indiferent din umeri:

— Prea flecăresc mult domnii ofiţeri! Când o iau razna, uită să-şi mai supravegheze limba. D-aia sunt atâţia care rămân fără creieri, deşi aşa ceva nici c-au avut vreodată. Se cred la adăpost din pricina colecţiei de tinichele care le zdrăngăne pe piept, ş-apoi mai e şi amorul lor propriu! (Scuipă pe jos.) Rahat! Pariez zece contra unu că n-o să-l mai vedem niciodată pe locotenentul Ohlsen.

Micuţul intră ca o furtună. Îşi aruncă puşca în rastel, zvârlind

casca peste picioarele lui Barcelona şi scuipă în ceaşca lui Heide. Era clar că umbla să stârnească un caft.

— E vreunul care are chef de svast? se informă el furios. Cât am fost de santinelă, m-am distrat cu o gagicuţă lângă gardul de sârmă electrificată, dar totul s-a dus dracului că mi-a venit să mă piş. Mă dor până şi flocii.

Porta surâse cu viclenie şi se scărpina în ureche cu o vergea de curăţat arma.

— Am reuşit să pun mâna pe câteva poze ale dracului de mişto, Micuţule! Şi le închiriez o oră. O sută de mărci. Ce părere ai? Exact pe gustul tău. Mai bune decât un film proiectat în cel mai porcos dintre cinematografe.

Micuţul îşi uită de îndată furia.

— De acord. Nu-mi dai din întâmplare pe credit?

Porta se strâmbă la el.

— Bine, s-a făcut. Mă duc să iau o sută de mărci de la un tip care tocmai a primit un mandat de acasă. Un zgârie-brânză împuţit. Dacă nu-mi dă, îi scap câteva labe peste bot.

— Asta-i hoţie, spuse Stege.

— Câtuşi de puţin, protestă Micuţul. Ăsta-i comerţ. O să-i vând un pont cum să cureţe ţeava armei cu hârtie igienică. Un asemenea pont face o sută de mărci.

— E-n regulă, zise Porta. Banii n-au miros. (Scoase din buzunar cele trei teancuri cu bancnote şi le numără lingându-se pe buze.) Poate ar trebui să trag nişte copii fotografice după ele. În felul ăsta aş putea închiria mai multe serii deodată.

— Dumnezeule, n-ai să te schimbi niciodată? îl întrebă Bătrânul. Nu te gândeşti decât la bani.

— Îţi spun eu când o să mă schimb. Cel mai târziu la trei ani după ce Adolf îşi va fi luat papucii, iar eu voi fi restituit uniforma la magazie. Atunci, firma mea de neon – roşu, verde, galben – va străluci: „Joseph Porta import-export. Cumpără tot. Vinde tot.“

— Da’ de ce roşu, verde şi galben? întrebă Barcelona.

— Roşu pentru dragoste, verde pentru speranţă şi galben pentru ticăloşie, explică Porta. Să nu vii să zici că nu-mi avertizez clienţii.

— Aveam nouăsprezece ani când am asistat prima oară la o execuţie, povesti Legionarul. S-a întâmplat la Casablanca, pe când slujeam în Regimentul I Infanterie al Legiunii Străine. Cel condamnat avea în spinare doisprezece ani de armată. Dezertase. De atunci am văzut multe altele. Dar prima n-o uit niciodată.

— Eu n-aveam decât optsprezece ani, spuse Barcelona. S-a întâmplat la Madrid. Eram în plutonul 1 al Batalionului Thalmann[68]. Am executat pe unul în dosul abatoarelor. Era feciorul unui bogătan. Am tras foarte prost: lipsă de antrenament. Ţeasta i-a explodat ca o grenadă. După aia am borât cu toţii, sprijinindu-ne de puşti, de parcă aveam rău de mare.

Legionarul întinse pe jos covoraşul său de rugăciune şi se lăsă în genunchi, mormăind. Se ruga lui Allah să-l absolve de toate execuţiile la care participase.

Heide ridică din umeri.

— Eu, unul, nu mă gândesc niciodată la aşa ceva. În fond, e acelaşi lucru dacă omori pe unul care-i legat de stâlp sau cureţi un pifan înspăimântat care aleargă peste câmp.

— Vă amintiţi când am executat-o pe Blitzmädel[69] aia din marina de război? întrebă Micuţul. Ce spectacol! Vina a fost a lui Stege şi a lui Sven. Voiau s-o facă pe galanţii şi să o scutească de suferinţă. Fata a scăpat, a luat-o în goană pe culoar şi pe urmă pe scară. Gustav-cel-de-Fier ne-a interzis să tragem. Conform regulamentului, trebuia să fie împuşcată la stâlp. Altminteri, zicea el, nu-s actele în regulă. Am reuşit s-o înhăţăm doar după ce-am pocnit-o. Infirmierii au trebuit s-o ducă pe braţe până la stâlpul de execuţie, iar doctorul n-a vrut să-i facă nicio injecţie.

— Era o asasină, spuse Heide, îşi otrăvise prietena. Am văzut dosarul cu acte la Hauptfeldwebel-ul Dorn. Ce făcuse era o ticăloşie.

— Din cauza unui tip, adăugă Porta.

— Da, zise Heide, a unui tip cu parale.

— Săptămâna viitoare vom fi de gardă la Fuhlsbüttel,

---

[68] Batalion de voluntari germani, făcând parte din Brigăzile internaţionale, care au luptat de partea republicanilor în războiul civil spaniol. (N.T.)

[69] Denumire dată personalului auxiliar feminin din cadrul armatei. (N.T.)

murmură Steiner. M-am aranjat cu Feldwebel-ul de la infirmerie să-mi dea scutire medicală. Treaba m-a costat două cartuşe de ţigări. Am aflat că cinci tipi de acolo urmează să fie lichidaţi.

— Pe mine nu mă priveşte, zise Porta. Mi s-a dat o sarcină care o să-mi ia cel puţin o săptămână: să ung mitralierele.

— La Fuhlsbüttel căpătăm prime, remarcă Micuţul, practic. Am mare nevoie de biştari. Dacă nu-i executăm noi pe cei cinci, or să se găsească alţii în locul nostru. Şi-atunci vor umfla ei bănişorii.

— Puţin îmi pasă ce trebuie să fac, răspunse Heide. E foarte bine când eşti de gardă la Fuhlsbüttel.

DETENŢIE PREVENTIVĂ

În birourile Gestapo-ului de pe Standthausbrücke 8 locotenentul Ohlsen şedea în faţa lui Paul Bielert, Kriminalrat.

Locotenentul Ohlsen ţinea în mână un document. „Frumosul Paul“ fuma, gânditor, un trabuc, urmărind zâmbitor cu privirea volutele fumului. Era cea de-a o sută douăzeci şi treia arestare din cursul săptămânii. Gruppenführer-ul Müller, de la Berlin, nu va putea decât să-şi exprime satisfacţia. Müller era o canalie. Nu semăna nici pe departe cu Obergruppenführer-ul Heydrich, cel care fusese asasinat. Acela fusese un şef. Inteligent, fără scrupule, arogant. Un arhanghel al diavolului. Până şi Heinrich, şeful S.S.-ului, se temea de el. Cine ştie dacă nu cumva Himmler şi Führer-ul nu fuseseră niţeluş amestecaţi în moartea lui Heydrich. Toată afacerea asta era atât de nebuloasă! Un mister care nu mirosea a bine. De ce nu supravieţuise niciunul dintre agresori? Ordinul Gruppenführer-ului S.D. Nebe, cel care comandase operaţiunile, glăsuia: „Nu se ia niciun prizonier. Să fie toţi lichidaţi, chiar dacă va trebui să fie arsă blestemata aia de biserică în care se ascund.“ Profesorul, pe care până la urmă au reuşit să-l găsească în vechea Pragă, ridicase labele în sus fără niciun fel de împotrivire, dar înainte de a fi apucat să dea vreo explicaţie fusese curăţat în biroul lui Nebe. În ziare s-a scris că se sinucisese. Au crezut până şi englezii, care au dat ştirea la radio.

Paul Bielert deschise sertarul şi trecu afectuos mâna peste oţelul albăstrui al pistolului său de 7,65 mm. Cu pistolul acesta îl

împuşcase pe profesor, ultimul dintre membrii pretinsului complot. După terminarea anchetei, Nebe fusese îndepărtat şi ar fi vrut să continue. „Frumosul Paul“ râse încetişor. El, unul, se prinsese imediat: era ceva care şchiopăta în toată afacerea asta. Pricepuse şi-şi ceruse la iuţeală mutarea. Mai târziu, lichidaseră un sat întreg din apropierea Pragăi. Treaba asta fusese făcută de unităţi ale poliţiei militare. Se zvonise că era opera S.S.-ului, dar adevărul era că nu fuseseră nici cinci S.S.-işti în tot comandoul. Fuseseră poliţişti militari din Dresda şi Leipzig.

Paul Bielert chicoti gândindu-se la toată istoria aceea. Obergruppenführer-ul S.S. Berger fusese cel care se opusese ca trupe Waffen-S.S. să fie folosite pentru lichidarea satului. Aşa ceva ar fi putut prejudicia recrutarea de voluntari din Boemia şi Slovacia. Ideea cu satul aparţinea lui Himmler şi Nebe. O idee excelentă. Să comiţi un lucru îngrozitor, care să aibă un uriaş răsunet în întreaga lume, în aşa fel încât toţi să priceapă cât de stupidă fusese Rezistenţa cehoslovacă, executându-l pe Heydrich. Mânia şi disperarea provocate de toate aceste represalii urmau să se-ndrepte dintr-o dată împotriva Rezistenţei. Englezii, însă, au fost mai iuţi. Ei au înţeles care este combinaţia, şi în ceea ce priveşte batalionul de poliţişti, şi în ceea ce priveşte numeroasele execuţii. Ei au repetat neîncetat până când le-au băgat în cap oamenilor că vinovaţii au fost S.S.-ul şi Gestapo-ul. Voluntarii din Boemia şi Slovacia au început să dezerteze. Centrele de recrutare au devenit pustii. Rezistenţa a căpătat amploare.

Îl privi pe locotenentul de tancuri. O să-i vină repede de hac. Era o metodă bună să-i laşi pe intelectualii ăştia ridicoli să-şi citească mandatul de arestare. Aproape imediat simţeau cum le fuge pământul de sub picioare şi atunci începeau să-şi deşerte sacul. Zâmbi şi ciocăni de câteva ori cu degetele mâinii stângi în rezemătoarea fotoliului, contemplând în acelaşi timp scrumul albicios al trabucului său brazilian. Ştia că locotenentul reciteşte acum pentru a treia oară mandatul de arestare. O făceau cu toţii. Prima dată nu pricepeau o iotă. A doua oară începeau să-i prindă sensul, iar a treia oară teroarea punea stăpânire pe ei. La a patra lectură pierdeau cu desăvârşire orice autocontrol.

Locotenentul Ohlsen nu constituia nicio excepţie de la regulă. Citea încet şi nu înţelegea nimic. Era desigur un vis urât, un

coşmar din care urma să se trezească de îndată.

Preşedintele Tribunalului Popular
Tribunalul Popular
7.I.639/43 (53/43-693)

Hamburg, 3 aprilie 1943
8, Stadthausbrücke
Hamburg 2

MANDAT DE ARESTARE

Locotenentul de rezervă Bernt Viktor Ohlsen, născut la 4 aprilie 1917, la Berlin-Dahlem, servind actualmente în Regimentul 27 Tancuri, batalionul 2, compania a 5-a, urmează a fi arestat de către Poliţia Secretă de Stat. Regimentul 27 Tancuri se află cantonat până la noi ordine în cazarma Regimentului de Infanterie Hamburg-Altona. Batalionul 2 urmează să constituie în mod provizoriu batalionul de pază al garnizoanei Hamburg.

Împotriva lui Bernt Viktor Ohlsen urmează să fie deschisă o acţiune judiciară. El este suspectat de a fi voit să tulbure ordinea publică prin difuzare de păreri defetiste şi prin incitare la sabotaj şi rebeliune.

Motivarea sus-menţionatei acuzări:

La 22 ianuarie 1943, în timp ce regimentul se afla pe frontul de Est, Bernt Viktor Ohlsen a declarat unui camarad ofiţer:

„Scârba asta de război este pierdut pentru Reich-ul aşa-zis milenar. În curând, englezii şi americanii vor invada Germania prin Italia şi Balcani. Şi atunci va veni rândul jigodiei de Himmler şi a tuturor amicilor lui să treacă prin cuptoarele pe care le-au născocit.“ n plus, acuzatul a arătat unui subintendent manifeste de propagandă care îndemnau pe soldaţii germani să dezerteze.

Delictul comis reprezintă încălcarea paragrafelor 5 şi 91, articolul 1 al Codului Penal. Arestarea şi instrucţiunea preliminară urmează a fi efectuate de către Poliţia Secretă cu sediul în Hamburg 2, Stadhausbrücke, 8. Detenţia e motivată de faptul că acuzatul va încerca, probabil, să fugă. Delictul comis este susceptibil să atragă după sine o pedeapsă foarte aspră.

Mandatul de arestare şi detenţia pot face obiectul unui apel în faţa Preşedintelui Tribunalului Popular.

Dr. MICKERT
Preşedintele Curţii de Apel

Locotenentul Ohlsen lăsă să-i cadă din mână faimosul document, îl privi pe Kriminalrat Paul Bielert.

— Ce trebuie să spun? întrebă el, făcând un gest resemnat.

Paul Bielert ridică indiferent din umeri şi trase din trabuc.

— De unde vrei să ştiu ce intenţionezi dumneata să spui? Nu eu sunt cel acuzat de înaltă trădare. Dimpotrivă, ţi-aş putea explica ce intenţionez eu să fac, în calitatea mea de şef al instrucţiunii juridice. (Se aplecă peste birou şi aţinti asupra lui Ohlsen trabucul.) Aici, la Gestapo, nu suntem nişte idioţi. Când arestăm pe careva, când îl scoatem din viaţa lui cotidiană, avem dovezi serioase. În serviciul meu, nimeni nu s-a înşelat niciodată. Dacă te încăpăţânezi să negi, nu vei reuşi decât să-ţi agravezi cazul. Până la urmă tot vei sfârşi prin a spune ceea ce dorim noi. (Zâmbi. Din spatele lentilelor negre, ochii săi aruncau fulgere.) Pentru noi nu contează mijloacele. Dumneata însuţi vei decide dacă vrei să ieşi de aici pe propriile-ţi picioare sau târât ca un sac cu cartofi. Dar nu vei părăsi acest birou înainte de a fi făcut mărturisiri complete. (Se răsturnă în fotoliul său şi-l lăsă câteva clipe pe deţinut în pace. Apoi continuă, surâzând amabil. Schimba fără încetare tonul.) Dacă însă vei mărturisi imediat, astfel încât să nu pierdem prea mult timp cu prostiile astea... (lovi uşurel cu mâna teancul de hârtii din faţa sa), vei scăpa după toate probabilităţile cu două sau trei săptămâni făcute la Torgau, de unde vei fi trimis apoi ca simplu soldat într-un regiment disciplinar sau vei eşua într-un F.G.A.[70], unde, vei rămâne maximum trei luni.

Locotenentul Ohlsen îşi trecu mâna prin păr şi-l privi atent pe ofiţerul de poliţie.

— Mi se pare seducător, domnule Kriminalrat, şi presupun că majoritatea oamenilor vă şi cred. Eu însă am servit într-un regiment disciplinar şi ştiu că nimeni nu poate supravieţui mai mult de două luni într-un F.G.A.

Bielert ridică din umeri.

— Exagerezi niţeluş. Cunosc personal câţiva care au scăpat teferi de la F.G.A., dar, fireşte, condiţia era ca aceşti domni să fie gata să colaboreze cu noi. După părerea mea, n-ai de ales. Din pricina prostiei dumitale, ai reuşit să fii acuzat de înaltă trădare. Mărturiseşte şi hai să terminăm! Dacă însă faci parte

[70] Feldgenfangenenabteilung: lagăr disciplinar. (N.T.)

dintre spiritele naive care-şi închipuie că pot să scape basma curată clamându-şi inocenţa, te-nşeli îngrozitor. (Îl ameninţă pe locotenent cu stiloul. Ochii îi scăpărau de răutate.) Sunt capabil să montez împotriva dumitale o acuzaţie atât de gravă, încât domnul Rottger, călăul din Platensee, va avea dreptul să te decapiteze. L-ai văzut vreodată slujindu-se de securea sa? E un expert. O singură lovitură, şi eşti descăpăţânat ca o găină. Şi să nu-ţi închipui cumva că-i o ameninţare în vânt. Eu, unul, sunt împotriva oricărui bluff. Ceea ce spunem noi, aici, la Gestapo, e o realitate. Nu facem nimic pe jumătate. Dacă am pornit o acţiune, o ducem la bun sfârşit, oricare ar fi preţul. În serviciul acesta al meu suntem atât de bine informaţi, încât ştim până şi ce vorbesc oamenii noaptea în somn. Informatorii mei se află pretutindeni. În naosul bisericii. În sala de joacă a creşei. Puţin îmi pasă de categoria căreia îi aparţin cei ce lucrează pentru mine. Totul e să lucreze. Mă folosesc de generali, de târfe şi de peşti. Pe unii îi întâlnesc în saloane, pe ceilalţi în closete de cârciumi împuţite. În răstimpul a cincisprezece zile, domnule locotenent, voi examina viaţa dumitale atât de minuţios, încât îţi voi putea indica culoarea primului dumitale biberon.

Locotenentul Ohlsen vru să-l întrerupă, dar Bielert ridică mâna oprindu-l.

— O clipă. Vei avea tot timpul să te explici. De pildă, ştim de pe acum că ai vorbit cu oamenii dumitale de înaltă trădare, de sabotaj şi de dezertare. L-ai insultat pe Führer şi ai discutat literatură interzisă, în special despre dezgustătorul roman „Pe frontul de vest, nimic nou“, din care ai citat mai multe pasaje. Toate acestea le pot include în paragraful 91. Soţia dumitale va face şi ea alte depoziţii. Spune tot, şi vom termina întreaga afacere într-un ceas. Vei dispărea în închisoarea garnizoanei, unde te vei calma la iuţeală. Cam într-o lună vei compărea în faţa Consiliului de Război, care va aprecia la şase-şapte săptămâni de Torgau tâmpenia dumitale, după care vei fi degradat şi încorporat ca simplu soldat. Dosarul va fi închis, iar dumneata îţi vei băga în cap că pe viitor e bine să-ţi supraveghezi limba.

— Îmi garantaţi, domnule Kriminalrat, că n-o să mi se întâmple nimic altceva? Am auzit că unii au fost executaţi pentru şi mai puţin.

— Se spun atâtea, răspunse Paul Bielert. Dar, firește, nu eu

sunt judecătorul dumitale şi nu-ţi garantez nimic. Am însă suficientă experienţă în legătură cu ceea ce păţesc indivizi ca dumneata. Orice sentinţă trebuie să ne fie supusă spre sancţionare şi noi le putem modifica pe acelea care nu ne convin. Dacă judecătorul a fost excesiv de blând, avem ceea ce se cheamă lagăre de securitate, în care îi internăm simultan şi pe judecător, şi pe condamnat. Putem transforma o pedeapsă capitală într-o punere imediată în libertate. (Zâmbi.) Problema e, domnule locotenent, dacă oamenii vor sau nu să colaboreze cu noi. Colaborarea ne interesează întotdeauna. Poate ai vrea să lucrezi la noi. M-ar interesa în mod special câteva informaţii în legătură cu comandantul dumitale, colonelul Hinka. Aveţi de asemenea în regiment pe căpitanul de cavalerie Brockmann, care se socoate un om de spirit. Furnizează-mi informaţii în legătură cu aceştia doi. Căpitanul de cavalerie mă interesează în mod deosebit. Mi-ar plăcea să-i văd capul pe butuc. A vândut la bursa neagră produse alimentare aparţinând armatei. Aş vrea să cunosc numele cumpărătorului, dar înainte de asta, hai să terminăm cu afacerea dumitale! Mărturiseşte, execută-ţi stagiul la Torgau şi după trei săptămâni voi veni să te caut ca să te reexpediez tot ca locotenent la regimentul dumitale. Lucrurile se vor petrece aşa fel, încât faţă de camarazii dumitale ele să pară absolut fireşti. Vei putea dovedi repede că regreţi comportarea dumitale stupidă, dar de forţat nu forţăm pe nimeni să colaboreze cu noi. Decizi dumneata însuţi.

Locotenentul Ohlsen se foi nervos pe scaunul său. Îl privi lung pe civilul poliţist, care-şi ascundea ochii în dosul lentilelor negre şi mari. Avea impresia că şade în faţa diavolului. Ochelarii negri îl făceau pe Bielert anonim. Doar vocea îi era personală; un lung şuvoi de vorbe veninoase.

— Domnule Kriminalrat, resping categoric acuzaţiile dumneavoastră, iar în ceea ce priveşte colaborarea, îmi cunosc îndatoririle de cetăţean al celui de la treilea Reich: să comunic imediat orice bănuială legată de cuvinte sau gânduri îndreptate împotriva statului.

Bielert râse.

— Nu te lansa prea tare! Nu sunt un idiot. Oare nu înţelegi ce vreau? Puţin îmi pasă de dumneata. Nu doresc decât un membru al familiei dumitale. Mă voi mulţumi cu unul singur. Aş putea aresta întreaga familie, dacă aş vrea, dar n-o voi face. Ne

trebuie doar câte un singur membru din fiecare familie a ţării. E o necesitate.

Locotenentul Ohlsen se crispă.

— Nu vă înţeleg, domnule Bielert. Nu văd în ce măsură cazul meu priveşte şi familia mea.

Bielert frunzări hârtiile din faţa lui. Aruncă cu un gest neglijent ce mai rămăsese dintr-un trabuc prin fereastra deschisă.

— Ce-ai zice dacă am începe prin a emite un mandat de arestare împotriva tatălui dumitale? La 26 aprilie 1941, la ora unsprezece şi nouăsprezece minute discuta politică împreună cu doi amici. În cursul acestei conversaţii, el a spus printre altele că a încetat să creadă într-o victorie nazistă şi că socoate statul drept un colos cu picioare de lut. La prima vedere, domnule locotenent, toate astea nu par deosebit de grave. Dar, după ce le vom fi aranjat noi niţel, vei rămâne pur şi simplu uimit. N-o să fie numai paragraful 91. Fratele dumitale, Hugo, care slujeşte la Regimentul 31 Tancuri din Bamberg, a exprimat o opinie cel puţin ciudată în legătură cu oamenii de stat din cel de-al treilea Reich. Aş putea, de asemenea, trimite o invitaţie mamei sau surorii dumitale. Să ne oprim o clipă la sora dumitale. (Se răsturnă în fotoliu şi răsfoi prin acte.) Este infirmieră într-un spital militar al aviaţiei situat în Italia. În timp ce lucra pe un vas-spital la Neapole, ea a declarat, la 14 septembrie 1941, că blestemă nebunia semănată de Hitler în lume. El este singurul răspunzător pentru suferinţele răniţilor. Paragraful 91, domnule. După cum vezi, ştim totul. Niciun cetăţean, niciun prizonier nu poate întreprinde ceva fără ca noi să nu aflăm. Ascultăm zi şi noapte. Privirile noastre pătrund până şi-n cimitire. (Mâna i se abătu cu zgomot pe teancul de documente.) Am aici dosarul unui funcţionar superior din Ministerul Propagandei. Idiotul şi-a deschis inima în faţa amantei sale. Când o să-i povestesc toate escapadele sale de la Hamburg, va fi imediat gata să colaboreze. Aş vrea tare mult să pun un pic de ordine în ministerul doctorului Goebbels. Doi dintre oamenii mei au plecat la Berlin ca să-i înmâneze acestui scârţa-scârţa pe hârtie de la Ministerul Propagandei invitaţia de a veni pentru o mică discuţie cu mine. (Râse cu plăcere, îşi rectifică nodul cravatei sale gri deschis şi scutură un pic de scrum de pe costumul său negru.) E de-a dreptul ridicol. Oamenii se plâng veşnic că nu sunt prea văzut. Dar când îi poftesc la o conversaţie intimă, treaba asta nu

le mai place defel. Şi când te gândeşti că stăm cu masa pusă douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Oricine este binevenit. Şi, în plus, ştim să ascultăm ceea ce e agreabil în societate.

— Aveţi un ciudat simţ al umorului, nu se putu împiedica să zică locotenentul Ohlsen.

Paul Bielert îl privi cu ochii săi reci ca o noapte îngheţată de ianuarie.

— Nu mă interesează umorul. Sunt şeful secţiei executive a Poliţiei Secrete. Gluma nu ne place. Ne facem datoria. Viaţa noastră e serviciul. Pe umerii noştri stă siguranţa ţării. Lichidăm orice persoană care nu ştie să trăiască în societatea noastră. Acum însă nu mai am timp să mă ocup de dumneata. Semnează declaraţia şi voi lăsa în pace impertinenta dumitale familie. Cum îţi spusesem mai adineauri, ne trebuie un singur membru din fiecare familie. Asta a fost ideea lui Reinhard Heydrich. Aşteaptă numai să terminăm războiul şi vei vedea cum toată populaţia Europei va saluta făcând temenele fiecărui ofiţer din S.S. Acum câteva luni mă aflam în Japonia şi am văzut acolo olandezi şi englezi aplecându-se umili în faţa unui locotenent de infanterie.

Se răsturnă în fotoliul lui mare şi capitonat, sprijinindu-şi ceafa de mâinile sale fine. Pe rezemătoarele fotoliului era sculptată emblema S.S.-ului: capul de mort.

Locotenentul Ohlsen se cutremură. Nu lipseau decât câţiva corbi ca totul să semene cu tronul Satanei ori al vreunei vrăjitoare. Îşi aruncă ochii pe fereastră. Sirena unui pachebot mugea pe Elba. Doi porumbei gângureau drăgăstos pe cornişe şi deasupra intrării flutura drapelul roşu cu zvastică. Semnul născut din sânge. Ţipând, doi pescăruşi îşi disputau o coajă de pâine. Detesta pescăruşii din ziua când, după ce fusese torpilat în Mediterana, îi văzuse scoţând ochii comandantului de navă. Comandantul nu murise încă. Corbii şi vulturii, chiar şobolanii şi hienele aşteaptă ca victima să fie moartă. Cu pescăruşii e altfel. N-au răbdare. Ei ciugulesc ochii şi-i smulg din orbite în clipa în care omul nu se mai poate apăra. Uneori, pescăruşii mai mici scăpau ochii din ciocuri. În mintea lui, pescăruşii erau Gestapo-ul păsărilor.

Îl privi pe „Frumosul Paul“ în costumul lui negru şi îngrijit şi înţelese brusc că Gestapo-ul păsărilor era infinit mai caritabil decât cel al oamenilor. Luă declaraţia şi o semnă, apatic. Din

clipa aceasta era indiferent la orice. Spusese atâtea despre Führer. Lucruri mult mai rele decât cele scrise aici. Denunţătorul nu avusese o memorie formidabilă. Dar putea măcar afla cine fusese acesta şi să-i trimită un mesaj lui Porta şi Legionarului. Se-nveseli o clipă gândindu-se ce i se va întâmpla tipului. N-ar scăpa, fie el şi general de brigadă. Porta curăţase pe mulţi. Avea întotdeauna buzunarul plin de gloanţe crestate în vârf. Cu unul dintre acestea îi ucisese pe căpitanul Meier şi pe gestapovistul Brandt, care, camuflat în simplu caporal, fusese repartizat într-o zi la companie. Legionarul descoperise însă insigna ovală a poliţiştilor. La întoarcerea din prima misiune de cercetare, caporalul Brandt a fost dat dispărut. Când patrula trecu în repaus, Porta rostise cu voce suficient de tare ca să fie auzit de toată lumea:

„Dumnezeu e bun. El mi-a hărăzit un ochi sigur şi un deget făcut să apese pe trăgaci. Tot el aşează înaintea mea ţintele interesante, căci ştie în cine se ascunde diavolul.“ Apoi, întorcându-se către Micuţul, continuase: „Ar fi bine să mergem la popă şi să ne spovedim.“

Acum, bătrânul maior Stuber va deveni cu siguranţă comandantul companiei a 5-a. Nu era deloc omul potrivit să se măsoare cu hăndrălăii de-acolo, n-avea nici cea mai vagă idee de ceea ce înseamnă un individ dur. Era însă obligat să ceară un post de comandant într-o unitate combatantă. Avea nevoie de îndemnizaţia de front ca să satisfacă ambiţiile grăsanei sale neveste. Voia mobilă frumoasă şi covoare scumpe. Nu admitea nici în ruptul capului să fie mai prejos decât soţia comandantului garnizoanei şi-i plăcea să primească vizite.

Maiorul Stuber îl implorase pe colonelul Hinka să-i încredinţeze comanda unei unităţi de front. Colonelul dăduse un răspuns evaziv. Ştia că Stuber nu era apt să slujească în linia întâi, dar până la urmă, excedat, îi făgăduise, şi iată că acum compania a 5-a devenea liberă. Compania cea mai dură din toată armata germană. I se mai zicea şi „compania dracului“. Întregul corp al ofiţerilor îi cunoştea pe trăgătorii de elită ai companiei: Porta, Legionarul, Barcelona şi Micuţul. Îi cunoştea şi pe aruncătorii de grenade: Steiner, Julius Heide şi Sven, care puteau să nimerească o ţintă de la optzeci de metri. Pentru aceşti ţintaşi şi grenadieri era atât de uşor să lichideze un indezirabil! De altfel, se şi întâmplase de mai multe ori, fără ca

cineva s-o fi putut dovedi. E un asasinat, ziceau unii. E autoapărare, ziceau alţii. Odată, Legionarul spusese: „Participăm la un război în care nu ne batem pentru nimic altceva decât pentru propria noastră viaţă. Ucidem şi chinuim oameni aparţinând altor naţiuni împotriva cărora n-avem nimic, nişte camarazi la fel cu cei alături de care păşim, când inamicul e de fapt printre noi.“

Nimeni nu-i răspunsese. Era atât de adevărat, atât de idiot. Kriminalrat Paul Bielert luă documentul semnat, oferi locotenentului Ohlsen unul dintre trabucele sale braziliene şi constată lapidar:

— Iată totul terminat.

Locotenentul Ohlsen nu-i răspunse. Nu-i mai rămăsese mare lucru de spus. Ar fi putut tergiversa instrucţia, ar fi putut nega, dar rezultatul ar fi fost acelaşi. Singurele lucruri care contau pentru Gestapo erau mărturisirea şi judecata.

Zece minute mai târziu, doi Untersharführeri S.D. intrară în birou. Unul dintre ei lăsă o mână grea pe umărul locotenentului Ohlsen şi rosti vesel:

— Vom face acum, domnule locotenent, o mică plimbare cu maşina şi ne-ar bucura să ne însoţiţi.

Râseră. Unterscharführer-ul acesta zicea întotdeauna: „Nu trebuie să fii brutal, dacă poţi, fii amabil.“ Cu câtva timp în urmă, când plutonul său fusese desemnat ca pluton de execuţie, îi spusese unei doctoriţe în timp ce-i lega ochii cu o cârpă neagră: „Nu fac decât să vă pun o perdeluţă în faţa ochişorilor, scumpă doamnă, fiindcă nu totul face să fie privit. Închipuiţi-vă că ne jucăm de-a baba-oarba.“ Întregul pluton izbucnise în râs. Din ziua aceea nu le spuneau execuţiilor altfel decât „de-a baba-oarba“.

Aşa era Unterscharführer-ul Bock. În clipa de faţă şedea lângă şofer şi explica tot ce vedea aidoma unui ghid turistic. Se angajară pe Monckerbergstrasse, traversară apoi piaţa Adolf Hitler. Din pricina bombardamentelor, fură nevoiţi să facă un ocol şi s-o ia prin Alster, unde trecură prin faţa hotelului „Vier Jahreszeiten“. Bock simţi nevoia să spună:

— Toţi fecioraşii ăştia de bani gata stau şi huzuresc aşteptând să pierdem războiul: dar o să-i scoatem noi curând de prin culcuşurile lor.

Traversară apoi Gänsemarkt, o luară prin Zeughausallee şi se

angajară după aceea în Reeperbahn. Pretutindeni era o foială de oameni veseli, care băteau cârciumile.

— Dacă n-am fi grăbiţi, zise Bock, am putea rade o sticlă de bere.

O coadă interminabilă aştepta pe Kleine Mariastrasse. Maşina opri în faţa Statului-Major şi pătrunse încet, în viteza întâi, prin poarta de fier. Balamalele scârţâiră. Nu mai fuseseră unse de multă vreme.

— De unde şi încotro? întrebă santinela, vârându-şi capul prin geamul portierei.

— Gestapo IV/2, Stadthausbrücke 8, lătră şoferul. Un transport pentru închisoarea garnizoanei.

— Ordinul de parcurs, ceru santinela.

Controlă cu privirea cele trei persoane, oprindu-se o clipă la locotenentul Ohlsen. „S-a terminat cu tine, îşi zise el. Este ultima ta plimbare pe o banchetă capitonată. Următoarea va fi într-o cotigă, sub escorta a doisprezece oameni“. Trecu în faţa maşinii, ca să controleze numărul, după care salută ferm pe ofiţerul prizonier.

Mercedesul îşi continuă drumul prin curtea cazărmii. Un panou indica viteza: 20 km/h pe teritoriul unităţii.

Locotenentul Ohlsen remarcă un grup de ofiţeri în vestoane albe, ce urcau larga scară care ducea spre Cazinou. Cunoştea cazinoul ofiţerilor de la cazarma cavaleriei, cel mai bun din întreaga regiune militară.

Automobilul continua să înainteze încet prin uriaşul padoc, unde mii de recruţi, dragoni şi ulani, ridicaseră praf, nu glumă, din 1896, dată când împăratul inaugurase cazarma. Apoi, o luă pe lângă grajduri, care acum serveau drept garaje şi depozite. Focoşii cai de cavalerie dispăruseră de mult. O frână seacă îi stopă în faţa închisorii garnizoanei.

— Iată-ne sosiţi, râse mulţumit Bock. O baie înviorătoare şi un pat cald aşteaptă în fiecare dintre garsoniere. Aici deviza e: „Totul pentru clienţi.“ Uşile sunt zăvorâte doar ca să nu poată intra „bau-bau“ înăuntru.

— Ce de tâmpenii mai poţi spune! bombăni şoferul.

— În schimb, nu sunt hoţ, îi replică rânjind Bock.

— Ce vrei să zici cu asta? întrebă şoferul, mijindu-şi ochişorii vicleni.

— Te las să ghiceşti de trei ori, răspunse Bock cu un zâmbet

ce spunea mult.

Şoferul murmură ceva ininteligibil. Undeva, în adâncurile închisorii, răsună o sonerie. Se auzi zgomotul unor cizme ţintuite şi zăngănitul sinistru al cheilor. Un Obergefreiter de cavalerie deschise uşiţa de fier.

— Predau un deţinut preventiv aparţinând Regimentului 27 Tancuri. Trimis de Gestapo IV/2, Hamburg, răcni Unterscharführer-ul Bock.

Obergefreiter-ul dădu din cap, fără să spună o vorbă, şi îl luă în primire pe locotenentul Ohlsen, ca pe un obiect oarecare.

— Un candidat la secure? întrebă el după ce-i înmână lui Bock hârtiile semnate.

— Nu se ştie niciodată, râse acesta.

Trei braţe se ridicară pentru salut, apoi Bock şi Obergefreiter-ul îşi strânseră mâinile, urându-şi baftă.

Locotenentul Ohlsen încetase să mai existe. Era în viaţă şi, totuşi, murise.

— Înainte, marş! comandă Obergefreiter-ul. Al doilea culoar la dreapta. Pas de manevră, un-doi-un-doi! N-ai făcut niciodată instrucţie? De două ori la stânga, înainte, stai! La dreapta!

Deschise o uşă şi-i ordonă locotenentului Ohlsen să intre într-un birou, unde un Stabsfeldwebel de artilerie trona în spatele unui birou din scândură de brad nevopsită. Un individ musculos, chel şi cu o înfăţişare fioroasă. Pe pieptul său spânzurau Crucea de Fier, clasa I şi clasa a II-a. Stabsfeldwebel-ul nu se arătă defel zorit. Parcurse încet de tot hârtiile locotenentului Ohlsen. Se ridică apoi ca o gorilă ostenită. Îşi mijise ochişorii săi galbeni. Sprâncenele spălăcite îl făceau să semene cu un porc. I se spunea, de altfel, Vierul. Îşi ridică o sprânceană; se linse pe buze, extrase cu ajutorul unui chibrit o bucăţică de carne rămasă între dinţi şi se legănă înainte şi înapoi, făcând să scârţâie cizmele lungi, de artilerist.

— Criminal de stat, constată el. Criminal de stat. (Tonul era dispreţuitor.) N-a şterpelit nimic. Regretabil, foarte regretabil. Adevăraţii criminali sunt, zău, preferabili vouă, ăstora, cu paragraful 91. În cei „verzi“ poţi avea încă încredere, dar voi, ăştia, „roşii“ niciun pic. Îi prefer chiar şi pe galbeni[71]. E adevărat

[71] În lagărele de concentrare şi în închisorile hitleriste, deţinuţii erau clasaţi pe culori: verde pentru cei de drept comun, roşu pentru cei politici şi galben pentru invertiţii sexuali, prostituate şi membri ai diverselor secte religioase.

că ăia halesc Biblia cât e ziulica de lungă, dar se dau pe brazdă. Nu sunt idioţi ca voi. Voi vă luptaţi cu morile de vânt. Da' cine poate să bage ideea asta în scăfârliile voastre înguste! Fii atent, deţinut! Goleşte-ţi buzunarele şi nu uita de ascunzătorile secrete. Scotoceşte-te bine şi pune totul aici pe masa mea. De la dreapta la stânga, dar în linie dreaptă, stimabile, două degete distanţă între fiecare obiect. Bricheta şi chibriturile la extrema dreaptă. Banii la cea stângă. Hai, în viteză, suntem în război şi n-avem timp de pierdut cu criminalii de stat.

Locotenentul Ohlsen privea la lucrurile sale înşirate pe masa Stabsfeldwebel-ului: o brichetă, un stilou, un ceas, o pipă, un carneţel de notiţe şi tot ce mai are, în mod normal, un om prin buzunarele sale. La extrema dreaptă, treizeci şi două de mărci şi şaizeci şi şapte de pfenigi. Îi părea rău că nu trimisese banii aceştia fiului său în tabăra în care se afla. Totul a fost trecut conştiincios într-un inventar. Fiecare obiect separat căpăta o etichetă, ceea ce, în cazul unora dintre ele, cum ar fi fost pila de unghii sau bricheta, prezenta oarecare dificultăţi.

— Ce idee să umbli cu drăcii dintr-astea prin buzunare! exclamă Vierul, încercând să le lege cu o sforicică.

Când să termine, văzu pe portofelul locotenentului Ohlsen o steluţă roşie. Era cocarda unui ofiţer sovietic, o amintire de la Harkov.

— Asemenea chestii nu se păstrează, decise Vierul.

Şi, smulgând steluţa roşie, o aruncă pe jos şi o călcă în picioare.

— Luptăm împotriva lor şi îi nimicim!

În timpul acestei operaţiuni distractive, până şi greii pinteni de la cizmele sale păreau că zăngăne cu o ardoare războinică.

Stabsfeldwebel-ul Stahlschmidt îşi iubea munca. Ştia că e poreclit Vierul, dar nimeni nu îndrăznise vreodată să i-o spună în faţă. Şi să-l păzească Dumnezeu şi dracul pe cel care ar fi făcut-o! Curând avea să împlinească cincisprezece ani de când era la închisoarea garnizoanei din Altona. Pe piept avea câteva barete multicolore: medalia de merit şi medalia pentru serviciu exemplar, în primul război mondial, în bătălia de pe Somme, fusese rănit uşor. Un grenadier britanic îi tăiase niţel coapsa stângă cu baioneta. Răcnetul pe care-l scosese atunci Vierul fusese auzit de la distanţă de kilometri. În timpul convalescenţei

---

(N.T.)

reuşise să obţină postul de ajutor la închisoarea de campanie a Diviziei 31 Infanterie, din Mons. Apoi se învârtise să rămână în cadrul închisorilor militare. După ce slujise câteva luni, în 1920, ca simplu soldat sub ordinele generalului von Luttwitz, comandantul Freikorps-ului,[72] devenise ajutorul pazniculuişef la închisoarea civilă din Hanovra. Viaţa civilă nu durase decât două luni. Intrase apoi în Reichswehr. În mijlocul acestei armate de o sută de mii de oameni, în cadrul căreia fuseseră concepute toate maşinaţiile susceptibile de a-i deschide cale liberă lui Hitler, el se simţise precum peştele în apă. Fără această armată, naziştilor le-ar fi fost cu neputinţă să creeze, după numai unsprezece ani, Werhmacht-ul. Reichswehr-ul făcuse totul ca să iasă basma curată; nu izbutise însă niciodată. Vierul a fost numit şeful închisorii militare în Zelle, o închisoare mică şi simpatică. Acolo asasinase el pentru prima oară un deţinut. O făcuse cu stângăcie, şi era cât pe-aci s-o păţească. Cum reuşise să-şi salveze pielea rămăsese o enigmă. Un locotenent se interesase în mod special de această afacere. Dar, un lucru ciudat, locotenentul muri întâmplător pe drumul care ducea spre cazarma din Bergen, exact în acelaşi loc unde câţiva ani mai târziu a fost instalat lagărul de concentrare.

Trei ani mai târziu, Vierul era avansat Oberfeldwebel. Şi se instala la închisoarea militară Hamburg-Altona. Aici, l-a luat în primire Werhmacht-ul lui Hitler. Pentru noua armată, el reprezenta o moştenire preţioasă şi extrem de utilă, lăsată de aroganta Reichswehr, cea care se putea făli cu personaje ca mareşalii Paulus şi Keitel, fără să-l uităm pe Obergruppenführer-ul S.S. Berger, comandantul secţiei S.S. de muncitori civili, secţie compusă din prizonierii K.Z.[73] Acum, Vierul devenise Hauptfeldwebel şi se simţea atotputernic.

În 1940, Wehrmacht-ul îl avansase Stabsfeldwebel, gradul cel mai ridicat la care putea aspira. Şedea în fundul închisorii sale aidoma unui păianjen în mijlocul plasei ţesute. Rar de tot era văzut afară. Unii chiar susţineau că-i era frică de o întâlnire cu foştii lui deţinuţi. Alţii ziceau că murea dacă vedea soarele. Îi ura năprasnic pe toţi ofiţerii. Ura aceasta data dintr-o zi de la

[72] Formaţie contrarevoluţionară creată în 1920, care, având drept ţel combaterea comunismului, a constituit nucleul a ceea ce a fost o anume perioadă „Die Schwarze Reichswehr“. (N.T.)

[73] Konzentrationslager: lagăr de concentrare. (N.T.)

jumătatea lui august 1940, când, scoţându-şi nasul din vizuina sa, dăduse peste un locotenent de nouăsprezece ani pe care nu-l mulţumise felul în care l-a salutat. Băieţandrul îl mânase pe Stabsfeldwebel-ul în vârstă de cincizeci şi doi de ani peste toate obstacolele pistei militare şi o făcuse cu atâta energie, încât Vierul pierduse opt kilograme şi jumătate. Jurase atunci să se răzbune pe toţi ofiţerii care i-ar fi căzut în mână, şi-şi ţinea jurământul.

Acum, locotenentul Ohlsen stătea în picioare în faţa lui şi se afla la cheremul său. Toate lucrurile ce-i aparţinuseră fuseseră înregistrate şi vârâte într-un săculeţ alb, ce urma să fie atârnat de un cârlig pe partea dinafară a uşii de la celulă.

Se trecu la îmbrăcăminte. Acesta era momentul care-i plăcea cel mai mult Vierului. Plesni din limbă, mormăi satisfăcut şi-şi şterse mâinile umede de pantalonul său de călărie, gri-deschis. Cu ochii pe jumătate închişi, îl observa atent pe locotenentul Ohlsen şi-şi spunea că ăsta era o cârpă care nu va îndrăzni să protesteze. Pe de altă parte, însă, existau şi surprize. Trebuia să ştii cum să provoci incidentele. Esenţialul era să ajungi ca prizonierul să înceapă să urle, după care nu mai era nevoie de mult timp ca să-l faci să-şi piardă într-atât stăpânirea de sine, încât să sară la bătaie. Abia atunci Vierul putea să treacă la contraofensivă. Obergefreiter Stever era un martor înţelegător. În clipa aceea, se găsea în faţa uşii aidoma unei stânci de carne şi oase. Gânditor, Vierul îşi plesnea uşurel cizmele cu o cravaşă lungă şi suplă. Cu câtva timp în urmă avuseseră de-a face cu un idiot de colonel de la Regimentul 123 Infanterie, acuzat de sabotaj la nivel de comandament. Când dăduse ţoalele de pe el, omul devenise complet isteric. Urla şi zbiera, ameninţa şi înjura, aşa cum se cuvine când eşti colonel.

Vierul îi râsese în nas şi-i spusese:

„Sunteţi colonel şi comandant de regiment încărcat de decoraţii şi de alte aiureli; aveţi un nume distins, sunteţi din vechea nobilime. Toate astea le ştiu. Dar, în acelaşi timp, sunteţi un nimic scos în afara legii. Dacă o să trăiţi îndeajuns, domnule colonel, veţi fi executat prin împuşcare de către doisprezece trăgători de elită, şi asta chiar dacă sângele dumneavoastră este la fel de albastru ca Mediterana. Am însă un soi de presimţire că n-o să apucaţi ziua aceea. Sunt sigur că o să vă adune ca pe o grămadă de gunoi dintr-una din celulele

noastre, ca să vă arunce după aceea pe grămada de balegă din dosul grajdurilor, ca pe un mânz avortat, iar după aceea veţi ajunge o dată cu bălegarul pe o tarla cu cartofi. Şi dacă aş şti care parcelă anume aţi îngrăşa-o, aş cumpăra toţi cartofii de pe ea şi i-aş hali.“

Atunci colonelul explodase. Obergefreiter Stever îl îmbrâncise din spate, în aşa fel încât colonelul căzu peste el, Vierul, care-i expediase imediat un pumn în burtă, urlând: „Pasca şi dumnezeii, ataci un funcţionar în exerciţiul funcţiunii?“

Colonelul ţâşnise în sus ca un obuz de 75 mm. Reuşise s-o zbughească pe culoar, galopând, cu poalele cămăşii fluturând peste picioarele sale slabe şi, ajungând la grilaj, se căţărase pe el. Atârnat ca o maimuţă de tavan, ţipa după ajutor. Chema pe rând când poliţia, când pe bunul Dumnezeu, dar de venit nu venea nimeni. În locul lor, se iviră Vierul şi Stever. Îl traseră jos şi-l aranjară aşa de bine, încât socotiră că e mai prudent să-i închidă definitiv gura. Îl uciseră cu un foc de revolver, dar în aşa fel încât să pară o sinucidere. În tot timpul acesta, colonelul îi implorase să-l lase în viaţă. Hultanul (subofiţerul Greiner) îl ţinea, în timp ce Obergefreiter-ul Stever îl forţa să ia revolverul şi să apese pe trăgaci. În vremea asta nenorocitul plângea şi-şi dădea cuvântul de onoare că va tăinui toate cele întâmplate dacă-l lasă să trăiască. Le propunea bani, foarte mulţi bani. Pe Vierul îl apuca şi acum râsul gândindu-se la toată istoria aceea. Doar că nu le oferise pe deasupra şi nevasta, şi fiicele sale! După ce-l omorâră, înaintară un raport la Statul-Major al Armatei a X-a. Când citi raportul Vierului, Stever era cât p-aci să se înece cu berea pe care-o înghiţea.

RAPORT

Închisoarea militară X76ID233
Hamburg/Altona 28 august, 1941
Către Comandantul General al Armatei a X-a
Hamburg/Altona

Astăzi, în timpul plimbării cotidiene, deţinutul colonel Herbert von Hakenau a izbutit să pună mâna pe pistolul Obergefreiter-ului de serviciu Egon Stever, din Regimentul 3 Cavalerie. În ciuda unei intervenţii imediate, deţinutul a reuşit să lipească ţeava armei de tâmpla sa dreaptă şi să se împuşte mortal. Cadavrul a fost ridicat imediat şi depus în celulă, după care a

fost chemat un medic.

M.STAHLSCHMIDT
Haupt-und-Stabsfeldwebel

Au trimis după doctor ca să aibă un certificat de deces. Venise un aspirant-medic, un idiot care nu se pricepea la nimic. A împins cu piciorul stâng corpul costeliv al colonelului şi i-a cerut lui Stever să-i ia pulsul.

„E mort, domnule locotenent“, a anunţat Stever.

„Da, şi mie mi se pare la fel“, a răspuns aspirantul, luând stiloul pe care i l-a întins Vierul.

Semnase certificatul de deces spre imensa uşurare a tuturor. Drept cauză a morţii, indicase sinucidere prin foc de pistol în tâmpla dreaptă. Perforarea craniului. Moarte instantanee. Colonelul a fost îngropat în cimitirul criminalilor, treabă cu care se însărcină Gestapo-ul. Mormântul său a căpătat un simplu număr. Pe toate hârtiile sale a fost aplicată ştampila „Secret“ şi ele au dispărut într-un voluminos dosar intitulat GEKADOS. De acum încolo, nimeni n-ar mai fi putut vreodată să-i descopere mormântul.

Abandonând aceste plăcute amintiri, Vierul se întoarse către locotenentul Ohlsen şi ordonă:

— Deţinut, scoate-ţi hainele! Aşează-le pe două scaune! Hainele pe cel din dreapta. Lenjeria pe cel din stânga. Cizmele între ele. În ordine, te rog.

Un moment îl pândi pe locotenentul Ohlsen. Spre marea sa surpriză, acesta nu avu nicio reacţie. Tanchistul ăsta era un imbecil. N-o să aibă parte de nicio plăcere. O treabă de rutină. Plicticos până la moarte. Va rămâne în celula sa, va fi interogat, se va supune regulamentului. Cei de la tribunal vor veni să-l vadă şi vor umple zece pagini cu tâmpeniile lor. Pierdere de timp. Sentinţa va fi oricum aceeaşi, cu sau fără proces. După toate probabilităţile, pedeapsa cu moartea. Vor veni într-o dimineaţă către ora 7 să-l ia. Doisprezece oameni escortă. Băieţi zdraveni, cu cizmele bine lustruite şi echipament strălucind. Vor glumi între ei ca să-şi calmeze nervii. În ziua de azi toţi vor să fie luaţi drept tipi duri, chiar dacă fac în nădragi de frică. Îl vor încărca într-o cotigă care va porni hurducându-se peste poligonul de tir, de partea cealaltă a şoselei ce duce spre Bremen. Acolo, îl vor lega de un stâlp şi-i vor agăţa pe piept o

ţintă de carton. Iar în celula sa va pătrunde un nou deţinut.

Locotenentul Ohlsen se dezbrăcă cu răbdare de înger. Vierul simţi că ar face bine dacă i-ar zice ceva ca să-l iuţească.

— Doar nu-ţi închipui că aici e un bordel pentru ofiţeri, unde poţi s-o lălăi câteva ceasuri până îţi deschei prohabul. Hai, dă-i bătaie!

Dar nici aşa nu izbuti să-l scoată din pepeni pe recalcitrantul locotenent. Vierul îşi dezveli dinţii galbeni într-un rânjet şi-şi zise: „Aşteaptă numa' să fii prezentat comandantului şi atunci să vezi cum o să zbârnâi. Nimeni n-a ieşit încă de la comandant fără să fi încasat câteva labe“. Îl privi surâzător pe deţinutul dezbrăcat din faţa lui şi se lansă într-o nouă tentativă de provocare.

— Deţinut, eşti o zdreanţă! Dacă te-ai putea vedea acum într-o oglindă, ţi-ar veni să borăşti. Nici tu uniformă, nici tu grade, un zero. Un maimuţoi cu genunchi ascuţiţi şi picioare strâmbe. În comparaţie cu tine, recrutul ăl mai amărât e un războinic valoros.

Şi, făcându-i cu ochiul Obergefreiter-ului Stever, începu să se învârtă în jurul locotenentului Ohlsen. Ai fi zis că e un tanc într-o curte pavată. Vierul era mândru nevoie mare de călcătura sa.

— Deţinut, zece lăsări pe vine cu braţele desfăcute! Trebuie să ne asigurăm că n-ai uitat nimic în anumite ascunzători indecente. Pune palmele pe podea, întinde genunchii şi apleacă-te înainte! Stever, verifică-l peste tot!

Obergefreiter Stever rânji şi se făcu că verifică: cu ocazia asta îi dădu locotenentului Ohlsen un şut în fund, în aşa fel, încât ofiţerul căzu brusc înainte, dar, spre marele regret al Vierului, fără ca măcar să-l atingă. Dacă ar fi făcut-o, Vierul i-ar fi putut repezi o lovitură zdravănă de picior în mutră, sub pretextul că deţinutul l-a atacat. Cu aproximativ o lună în urmă, avuseseră un Feldwebel căruia Stever îi dăduse un asemenea şut, încât acela, căzând, îl răsturnase pe Vier. Îi rupsese trei coaste, după care îl lăsase în grija Hultanului, ce îl întinsese pe podeaua celulei şi, suindu-se pe o masă, sărise de câteva ori cu picioarele peste burta nefericitului. Feldwebel-ul urlase mai bine de un sfert de ceas. Strigătele sale erau atât de puternice, încât treziră întreaga închisoare. În perioada aceea, în celula numărul 7 erau închişi doi nebuni, doi Gefreiteri din Regimentul 9 Artilerie. Nu se ştia exact din ce pricină deveniseră nebuni. Se vorbea că ar fi

opera a doi subofiţeri care ar fi depăşit niţeluş limita sancţiunilor disciplinare, dar care scăpaseră doar cu mutarea la un alt regiment. Feldwebel-ul maltratat a fost băgat în celulă cu cei doi nebuni. Li se dădu câte o scândură şi li se porunci să dea în el. Nebunii rânjiseră şi se puseră să-l ciomăgească pe nenorocitul lipsit de apărare. Până la urmă, înnebuni şi el. La câtva timp după aceea, i se făcu o injecţie, fiind considerat incurabil. La fel păţiră şi cei doi Gefreiteri, dar treaba asta nu mai privea administraţia puşcăriei. Ţinea de parohia doctorului Werner Heide.

Vierul zâmbi mulţumit. Ştia ce face. El era cel care hotăra în închisoare. Comandantul, ce e drept, venea din când în când pentru câte o inspecţie, dar asta n-avea nicio importanţă. Comandantul Rotenhausen ştia să tacă. O anchetă niţeluş mai aprofundată n-ar fi putut să-i aducă decât neplăceri şi ar fi avut drept prim rezultat un marş forţat către Est. Un om cu mintea-ntreagă nu-şi taie niciodată craca de sub picioare.

— Bretelele şi centura se lasă în sac, mârâi Vierul, arătând săculeţul alb. N-avem nevoie de sinucideri aici. Ţi-ar plăcea să tragi pe sfoară Tribunalul Militar? Ei bine, deţinut, află că aici noi veghem ca clienţii noştri să nu tragă chiulul de la nimic. Instrucţia prealabilă, aşteptarea, procesul şi, la sfârşit, bucăţica cea mai bună: ocnele de la Torgau sau Glatz. Sper că vei ajunge la Glatz. Acolo e colonelul Remlinger. Ştie el cum să-i vină de hac unui tip ca tine. Domneşte acolo o disciplină care l-ar face până şi pe bătrânul Fritz să pălească de invidie. Ţi se măsoară în milimetri dacă distanţa dintre vârfurile picioarelor, atunci când stai în poziţie de drepţi, este cea bună şi fiecare milimetru în plus sau în minus te costă douăzeci de lovituri la fund. Acolo, ăi mai vajnici dintre eroii tranşeelor se prefac în cârpe. Acolo, cobori scările de la etajul patru în mâini. Am auzit că trei deţinuţi, dintre care unul era în momentul încarcerării paralizat, s-au angajat după eliberare acrobaţi la un circ de renume mondial. Dar, la urma-urmei, nici măcar nu e sigur că ai să ajungi acolo, dom’le locotenent. S-ar putea să fii decapitat. Cine ştie? Poate că „Frumosul Paul“ vrea să te vadă cu scăfârlia pe butuc. E nasol. Dacă stau să mă gândesc, eu, unul, prefer stâlpul de pe câmpia Luneburgului. (Vierul se scărpina gânditor după ceafă.) Odată am văzut şi eu cum e treaba asta. Şi mi-a ajuns. Dar, ia grăbeşte-te niţeluş, deţinut! Pune-ţi ţoalele, şi în

viteză! Aici, la mine, nu-i loc pentru mocăiţi. Să ţii minte asta, locotenente! Arăţi de parcă ai vrea să faci nani. Îţi închipui cumva că Obergefreiter-ul Stever o să-ţi spună un basm de Andersen? „Răţoiul cel răutăcios“, de pildă?

Stever pufni într-un râs înăbuşit.

Locotenentul Ohlsen se echipă în viteză. Acum, fără centură, era obligat să-şi ţină pantalonii cu mâna.

— Aici gulerul se încheie până sus, ordonă Vierul. Cravata este interzisă. Nu facem lucrurile pe jumătate.

Locotenentul Ohlsen îşi petrecu în tăcere largile revere ale tunicii, îl încheie pe cel de deasupra sub epolet şi prinse gulerul în copci.

Vierul dădu din cap aprobator.

— Ai să vezi că până la urmă ajungem să scoatem om din tine. Mulţi ofiţeri au devenit la noi adevăraţi ostaşi. Braţele sus! Săritură pe loc cu picioarele alăturate! Hop, hop, hop! Un-doi-trei, un-doi-trei!

Locotenentul Ohlsen sărea cu braţele ridicate. Pantalonul îi alunecă în jos. Vierul şi Stever jubilau. Dar locotenentul sărea impasibil şi părea cu desăvârşire indiferent. Vierul se nelinişti. „E probabil ţicnit“, îşi zise el. Nu văzuse încă niciodată un ofiţer suportând aşa ceva. Majoritatea dintre ei explodau în momentul percheziţiei. Cei mai tari ţineau până la salturi. Şi Stever era mirat. Nu mai pricepea nimic. Parcă era de lemn locotenentul ăsta.

— Pe burtă, culcat! ordonă Vierul. Treizeci de răsuciri în jurul buricului!

Locotenentul Ohlsen se trânti pe podea. Locotenentul Ohlsen se învârti. Vierul îl călcă pe degete. Ofiţerul gemu, dar încetişor, chiar şi atunci când una dintre unghii i-a fost smulsă. Îi dădură apoi o puşcă, o armă grea, şi sub comanda lui Stever şi a Hultanului, Ohlsen se apucă să execute mânuiri, sub supravegherea Vierului.

— În genunchi, luat! comandă Stever.

Colegul său, Hultanul, dădu ocol deţinutului îngenuncheat ca să controleze corectitudinea poziţiei, dar rămase dezamăgit. Locotenentul Ohlsen ştia să execute.

— În picioare, la ochi, luat! strigă Stever.

Dar abia ajunse în picioare locotenentul Ohlsen, cu puşca în poziţie de tragere, patul bine înşurubat în umăr şi cotul în unghi

drept, că Stever răcni:

— Culcat! Şi imediat după aceea: În genunchi, luat! La ochi! La dreapta, vă aliniaţi! Culcat! Drepţi! Repaus! Drepţi! Stânga-mprejur! Atenţiune! Drepţi! Prezentaţi arm'! Baionet' arm'! Înainte, fandaţi! La stânga-mprejur! Săritură pe loc! Hop, hop!

În sfârşit, Hultanul îl prinse în ofsaid pe locotenentul Ohlsen.

— Ei, asta-i bună! Un ofiţer care nu ştie mânuirea armei! Şi mai pretinde să-i instruiască pe recruţi! Pentru onor, la dreapta!

Locotenentul Ohlsen se clătină, dar atât de uşor, încât doar cineva ca Hultanul ar fi putut să-l observe.

— Uite-l că mişcă, răcni Hultanul, mişcă la poziţia de drepţi!

Vierul şi Stever se retraseră discret într-un colţ. Ei nu văzuseră nimic. Ei nu ştiu nimic. Hultanul începea să fiarbă.

— Precista şi dumnezeii mă-sii! Lepădătura tremură ca o cotârlă udă şi asta la poziţia de drepţi. La aşa ceva văd roşu înaintea ochilor. Un ofiţer care nu ştie să execute. Mă, balegă, n-ai citit ce scrie deasupra porţii şcolii recruţilor? „Întâi ascultă, apoi comandă". Stai drept, maimuţoiule! Când îţi ordon „Drepţi", te transformi în statuie, în bolovan, în stâlp de telegraf, într-un munte!

Locotenentul Ohlsen se clătină pentru a doua oară.

Hultanul îşi miji ochii, aşează regulamentar tocul pistolului, trase de marginile vestonului şi-şi dădu pe ceafă cascheta. O caschetă de artilerist, cu paspoal de culoarea sângelui.

— Fir-ar să fie! scrâşni el. Un simplu subofiţer trebuie să înveţe un ofiţer ce-i aia disciplină!

Muşcându-şi buza, ţinti faţa locotenentului Ohlsen. Pumnul său ţâşni năprasnic, izbind cu sunet surd obrazul deţinutului.

Locotenentul Ohlsen se dădu câţiva paşi îndărăt, dar îşi recăpătă de îndată echilibrul. Puşca reveni lângă şold, iar el înţepeni în poziţie de drepţi cu tot sângele care-i curgea din nas.

Hultanul urlă dispreţuitor:

— Domnul locotenent s-a lovit la cioculeţ? Se mai întâmplă la instrucţie. Repaus, ţap bătrân! Drepţi, bâtlan sălbatic!

Hultanul era un dicţionar zoologic ambulant. Cunoştea animalele cele mai bizare, cele mai fantastice. Încetişor, dădu roată deţinutului care stătea în poziţie de drepţi, examinând dacă patul puştii se afla exact pe linia degetului de la piciorul drept şi dacă degetul cel gros al mâinii stă lipit lângă ultimul inel.

— Drepţi, capul la dreapta, cretinule! Nasu’ înainte!

Hultanul trecu apoi la un război al nervilor, aşa cum se practică el în toate armatele din lume. Nu există soldat care să nu fi trecut prin aşa ceva, dar Hultanul depăşea cu mult limitele admisibile, începu prin a se instala la câţiva centimetri de locotenentul Ohlsen, privindu-l drept în ochi. După ce se amuză astfel câtva timp, se apropie şi mai mult şi încercă să-l facă să-şi coboare privirea. Nereuşind, se apucă să se învârtă în jurul lui Ohlsen. Încet de tot, fără să scoată un zgomot, asemeni unei pisici care se joacă cu şoarecele. Unii rezistau cinci minute, cei foarte antrenaţi zece minute. Numai extrem de puţini ţineau un sfert de oră. Locotenentul Ohlsen rezistă treisprezece minute. Apoi, pleoapele începură să i se zbată, genunchii să-i tremure, degetele să aibă crampe. Era exact ce aştepta Hultanul, călău cu experienţă. Se plasase în spatele locotenentului şi stătea acolo fără să mişte. Brusc, întinse braţul şi atinse arma care scăpă din mâna locotenentului Ohlsen şi căzu pe podea cu un zgomot asurzitor. Prefăcându-se indignat, Hultanul se porni pe urlat:

— Asta le întrece pe toate! maimuţoiul s-a ţicnit de-a binelea! Auzi, să arunce pe jos o puşcă! Un excelent Mauser german, model 08,15! Culcat, şobolan mâncător de hoituri! Târâş, înainte, şarpe cu clopoţei! Ia puşca şi linge-o, dar târăşte-te mai departe, cotârlă, altminteri îţi deschid botul şi-ţi bag puşca în burtă! Târăşte-te şi linge, linge şi târăşte-te!

De câte ori nenorocitul trecea prin dreptul Vierului şi al lui Stever, aceştia îl călcau în picioare, vărsând peste el hârdaie de înjurături, de vorbe scârboase şi abjecte. Îi sângerau mâinile, îi sângera nasul, iar din gură i se prelingea un firicel roşu. Îl loviră cu picioarele. Făceau cu schimbul ca să dea în el. Râdeau văzându-l. Apoi îi apucară furiile pentru că le mânjise cu sânge frumuseţea lor de parchet. Zbierau furioşi tustrei deodată. Sub viziera caschetelor, ochii se bulbucau, dementi. La un moment dat, Ohlsen rămase inert. Ca un balon de gumă care s-a dezumflat. Loviturile nu-i mai provocau nicio reacţie. Nici chiar atunci când Hultanul îi desfăcu picioarele şi izbi între ele. Asta se întâmpla pe când lingea parchetul.

— Sângele-i preţios, spuse Vierul. Nu trebuie pierdut. Azvârliţi-l la numărul 9, mârâi el până la urmă şi se-ndreptă cu un mers sonor şi sigur.

Fusese o zi bună. Locotenentul tanchist fusese al patrulea căruia îl aplicaseră tratamentul de bun venit. Îşi freca mâinile de plăcere. De-ar putea într-o zi să pună mâna pe locotenentul artilerist Hans Graf von Breckendorf. Infamul mucos îl gonise pe el, Haupt-und-Stabsfeldwebeb-ul Stahlschmidt, încolo şi încoace pe câmpul de instrucţie, ca şi când ar fi fost ultimul dintre recruţi. Îl apuca ameţeala numai când se gândea ce i-ar face cocoşelului ăluia de artilerist. De-ar trăi şi-o sută de ani şi tot n-ar uita-o!

Era într-o călduroasă după-amiază de sâmbătă, în iulie. Vierul se-ndrepta către cantină să bea o bere rece. Îi lăsa gura apă numai când se gândea la asta. Îşi descheiase gulerul tunicii şi îşi dăduse cascheta pe ceafa. Exact în faţa cantinei, fusese oprit de locotenentul artilerist Graf von Breckendorf, care fusese avansat locotenent în ajunul împlinirii celor nouăsprezece ani ai săi. Se plimba călare pe un cal rotat prin manej când îl zări pe Vierul. Galopase până la Stabsfeldwebel-ul care nu bănuia nimic şi se oprise atât de aproape, încât spuma calului îi pătase uniforma. Cu lunga sa cravaşa, arătase gulerul descheiat şi-i spusese pe un ton caustic:

„În calitatea dumitale de Stabsfeldwebel, ar trebui să ştii că nu se umblă într-o asemenea ţinută. (Totodată, îl plesnise uşor cu cravaşa peste nas.) Dar s-ar putea ca, ascunzându-te de atâta timp în închisoare, să fi uitat regulamentul. Şi apoi eşti prea gras. Ai nevoie de puţin exerciţiu. Direcţia câmpul de instrucţie, pas alergător.“ Vierul începuse să alerge alături de cal, care înainta la trap. Din ziua aceea, mirosul harnaşamentelor îmbibate de sudoare îl dezgusta profund.

Tânărul locotenent îl pusese să treacă peste toate obstacolele de pe câmpul de instrucţie. După ce se strecurase prin reţeaua de sârmă ghimpată, uniforma Vierului era toată numai zdrenţe. Când locotenentul s-a plictisit de câmpul de instrucţie, au reluat şmotrul la manej, unde Vierul a fost obligat să execute salturi. Dar nici asta nu i-a fost de ajuns locotenentului von Breckendorf. I-a ordonat să se prezinte după fix zece minute, în ţinută de campanie, cu masca de gaze, şi să facă de treizeci şi şase de ori în fugă înconjurul manejului. În tot acest timp, Vierul simţise lângă umărul său vârful cizmei locotenentului. Când scăpă, în sfârşit, era gata-gata să leşine.

Locotenentul i-a spus zâmbind:

„Ne vom revedea, Stabsfeldwebel.“

Vierul nădăjduia din toată inima. În fiece dimineaţă, examina febril listele sosite în timpul nopţii ca să vadă dacă nu figura un deţinut cu numele de Hans Graf von Breckendorf. Aproape că nu mai putea suporta decepţia. Făcea în sinea lui tot soiul de rugăciuni, doar-doar i s-o realiza dorinţa. Ceea ce nu ştia era că de mai bine de un an locotenentul von Breckendorf murise la Sevastopol în fruntea bateriei sale. Se-ntâmplase în zori. Bateria primise ordinul să schimbe poziţia. Urma să însoţească infanteria aflată în ofensivă. Locotenentul Breckendorf încăleca şi acum acelaşi cal rotat. Smulgându-şi sabia din teacă, a înălţat-o deasupra capului şi, ridicat în scări, le-a strigat ostaşilor săi, toţi nişte ţărani solizi din câmpiile Saxoniei:

„Bateriee, după minee, galooop!“

Conducătorii şi-au biciuit caii, servanţii s-au agăţat de chesoane. Locotenentul jubila. Adora clipele astea. Nu-i lipseau decât câţiva ruşi să-i masacreze. Preferabil, nişte ruşi neînarmaţi.

Căzuse exact cum căzuse şi tatăl său, căpitan în Regimentul 21 Husari, mort în timpul unei şarje de cavalerie la Signy-l’Abbaye, în septembrie 1918. Călărea şi el, în fruntea escadronului său, un cal rotat. În familia von Breckendorf toţi bărbăţii fuseseră ofiţeri de cavalerie. Evident, husari. Dar asta pe vremea împăratului.

Din nefericire, locotenentul Hans Ulrich von Breckendorf fusese numit la Regimentul 22 Artilerie. Aici îşi făcuse, în schimb, un măgulitor renume graţie succeselor sale ecvestre. Tradiţia familiei cerea însă să moară călare pe un cal rotat. Mai trăi două ore şi jumătate după ce fusese rănit şi trebui să constate, spre marea sa uimire, că a muri e un lucru extrem de neplăcut. Lăsă în urma lui un băieţel de trei ani, ce urma a fi crescut conform tradiţiilor familiale, îi era interzis să plângă după tatăl său. Aşa ceva nu se cădea. În fiece duminică, era dus la biserică îmbrăcat în uniforma bleu a husarilor, cu dolman roşu, respectuos salutat de toţi locuitorii satului, care considerau pe membrii familiei contelui ca pe nişte reprezentanţi ai lui Dumnezeu. Băieţelului i se spunea „domnul conte“. Sărmanul pici transpira ca un purcel pus la frigare sub uriaşa căciulă miţoasă, în uniforma tivită cu blană, ţinuta de paradă a husarilor.

În zilele următoare, personalul închisorii era într-atât de ocupat, încât unii dintre noii deţinuţi scăpară de ceremonialul înmatriculării. Fusese întreprinsă o acţiune de mare anvergură. Forurile superioare hotărâră să bage spaima în ofiţeri. Unii dintre aceştia deveniseră niţeluş cam prea liberali în relaţiile lor cu populaţia de pe teritoriile ocupate. Un Hauptmann din Regimentul 16 Infanterie din Oldenburg fusese arestat fiindcă spunea oricui vroia să-l asculte că-l găsea pe Churchill infinit mai simpatic decât anumite persoane. Fişa de pe uşa celulei sale purta menţiunea: paragraful 91.

La Cazinou, un locotenent de la Şcoala de cavalerie din Soltau ridicase braţul pentru salutul hitlerist. Din nefericire pentru el, în aceeaşi secundă îi veni teribil de originala idee să-şi desfacă degetele închipuind „V-ul“ englezesc[74]. Cinci zile mai târziu, se găsea la „Frumosul Paul“ acuzat de infracţiune la paragraful 91. Gestapo-ul primise de la Serviciul de Contrainformaţii un raport de patru rânduri asupra figurii cu V-ul. Cele patru rânduri au fost transformate la iuţeală în patruzeci de pagini bine umplute. Pe prima pagină, în dreapta sus, se aplicase o ştampilă roşie: GEKADOS. Acuzatul dispăru fără să lase o urmă, ca un grăunte de praf suflat de vânt. Majoritatea acuzaţilor rezistau cam o oră, după care mărturiseau şi se apucau să înşire şi numele diverşilor camarazi, inocenţi sau nu.

Şi pentru locotenentul Ohlsen veniră lungi ceasuri neplăcute, consumate în interogatorii „psihologice“, în biroul auster mobilat al „Frumosului Paul“. Singura podoabă a acestei încăperi era o vază cu garoafe roşii, din care în fiece dimineaţă „Frumosul Paul“ lua o floare pe care o înfigea la butonieră.

În celula numărul 9, locotenentul Ohlsen zăcea pe jos, răcorindu-şi fruntea înfierbântată de cimentul rece al pardoselii. Regreta tranşeele. Comparate cu viaţa de aici, tranşeele erau un model de confort. Nu înţelegea de ce nimeni din compania sa nu încerca să ia legătura cu el. Poate că îl socoteau deja mort. Gestapo-ul ar fi putut foarte bine să anunţe executarea lui. Îl ţineau strict izolat. Nu-i vedea pe ceilalţi deţinuţi decât în timpul plimbării, dar îi era imposibil să le vorbească. Cât ţinea plimbarea, erau supravegheaţi de cei doi: Vierul şi Hultanul.

[74] V-ul, prima literă a cuvântului englezesc *victory,* a constituit în timpul războiului unul dintre semnele preferate ale Aliaţilor şi simpatizanţilor acestora. (N.T.)

Stever şi alţi doi paznici şedeau pe zid, făcându-se că moţăie, dar nu le scăpa nimic. Plimbarea zilnică era un adevărat infern, în care prizonierii trebuiau să alerge prin curte timp de o jumătate de oră, obligaţi să-şi ţină picioarele ţepene şi mâinile împreunate la ceafa. Ca spectacol era comic, dar ajungeau chiar şi numai cinci minute ca să-ţi piară cu totul pofta de râs. De fiecare dată când călcâiul izbea pământul, durerea te fulgera până în ţeastă. Acest gen de plimbare era invenţia personală a Vierului. În domeniul său foarte limitat, Vierul era un geniu. S.D.-iştii veniţi să-l ia pe locotenentul Ohlsen la interogatoriu se amuzară copios văzându-i obrazul tumefiat.

— Aţi căzut pe scară? întrebară ei râzând.

În hohotele generale, Vierul pretinse că locotenentul căzuse din pat. Visase, pesemne, urât.

— Clienţii tăi cad cam des din pat, remarcă un Unterscharführer S.D. Nu crezi că ar trebui să le aşterni pe jos nişte covoraşe?

Gluma a fost socotită atât de bună, încât simţiră imediat nevoia s-o stropească cu ceva în biroul Vierului. La puţin timp după aceea, întreaga închisoare îi auzi cântând.

În colţul dinspre patul locotenentului Ohlsen, cineva zgâriase pe zid o strofă:

Fiul meu drag, o, fericirea mea,
Trebuie să te las orfan.
Părăsesc nu un popor, ci doar pe tine
Şi-o lume-ntreagă vei avea drept tată.

ERICH BERNERT
Colonel 15. IV.1940

Recita versurile acestea într-una. Se gândea la fiul său Gerd, pe care mama lui şi familia ei îl plasaseră într-o tabără de educaţie naţional-socialistă de lângă Oranienburg. Acolo, conducători ai Hitlerjugend-ului îi vor explica lui Gerd ce ticălos avusese drept tată. Un duşman al poporului. Un individ care şi-a trădat patria. Minunata sa familie, Lander-ii cei „distinşi“ vor fi, desigur, încântaţi în fariseismul lor. Soacră-sa se va simţi ca peştele în apă. Îl va clasa printre dezechilibraţii sexuali şi asasini. Aproape că o auzea povestindu-le prietenilor, în timp ce-şi sorbeau ceaiul, ce ruşine se abătuse asupra familiei. Dar,

în acelaşi timp, în fundul sufletului său, îi va fi recunoscătoare pentru că i-a furnizat asemenea subiect de conversaţie.

Locotenentul Ohlsen era uitat. În lungile ore petrecute în celulă, o disperare adâncă îi cuprinsese sufletul.

Dar iată că, într-o zi, Bătrânul şi Legionarul veniră în vizită. Din clipa aceea, îşi regăsi curajul. Era ca şi cum o uşă s-ar fi crăpat puţin spre lumea din afară. Evident, ei nu puteau să-l elibereze şi nici nu puteau face nimic ca să-i amelioreze soarta. Dar îl vor răzbuna. Şi totul devenea mai lesne de suportat când ştiai că cel care te chinuieşte se va trezi într-o bună zi în faţa unui braţ răzbunător.

Micul legionar îi fotografiase cu privirea pe cei trei: Vierul, Stever şi Hultan.

Stever, care asista la vizită, simţi dintr-o dată o stranie nelinişte, încerca şi el să ia parte la discuţie, dar Legionarul îl ţinea la distanţă. Subit, le oferise chiar şi ţigări, deşi fumatul era interzis. Îl refuzară şi fumară din ţigările Legionarului.

La terminarea vizitei, Legionarul ieşi ultimul şi, oprindu-se în uşă, se răsuci către Stever, zicându-i:

— Pe tine te cheamă Stever, nu-i aşa? Iar malacul din birou cu trei steluţe pe umăr este Stahlschmidt? Şi amicul tău, subofiţerul cu nasul strâmb, e poreclit Hultanul, nu-i aşa?

Puţin descumpănit, Stever dădu afirmativ din cap.

— Bine că ştiu, zise Legionarul. Într-o zi o să ne-ntâlnim tuspatru. Poate la un pahar cu bere. Ai auzit vreodată de ceaiul amar a generalului Thes Sof Feng?

— Nu, niciodată, murmură Stever. Cine-i ăsta?

— Unul care-şi bea întotdeauna ceaiul cu duşmanii. Dar ceaiul generalului era dulce.

Şi Legionarul fredonă: *Vino, vino, vino, moarte.*

După plecarea lor, Stever veni în celula locotenentului Ohlsen. La început, pălăvrăgi de una, de alta. Apoi se aşeză într-un mod cu totul neregulamentar pe marginea patului şi declară pe neaşteptate:

— Sergentul-major ăla micuţ, cu faţa desfigurată şi ochi de viperă, care spunea atâtea tâmpenii, este individul cel mai îngrozitor din câţi am întâlnit vreodată. Cum a putut un ofiţer ca tine să facă vizite unei asemenea brute? Mi-a îngheţat până şi măduva oaselor. Ai zice că-i nebun.

Locotenentul Ohlsen dădu din umeri.

— Nimeni nu-l frecventează. Singura lui prietenă e Moartea.

— Moartea! Nu pricep. E un asasin?

— Într-un sens, da, într-altul, nu. E-n acelaşi timp judecător şi călău. Scheletica sa stăpână, femeia cu coasa, îi şopteşte la ureche pe cine trebuie să expedieze în împărăţia morţilor şi, când e gata hotărât, el îi fredonează aria.

— O invitaţie la moarte? murmură Stever şi-şi şterse cu dosul palmei sudoarea de pe frunte. Nu vreau să-l mai întâlnesc niciodată pe tipul ăsta. (Se sculă şi făcu câţiva paşi.) Am întâlnit multe bestii la R.S.H.A. Tipi care-ţi făceau pielea găină. Dar ăsta, care a venit să te vadă, e cel mai înfiorător dintre toţi. Te ia cu frig numai uitându-te la el. Stever se aşează din nou pe pat. Apoi, nemaiputându-se stăpâni, zise: N-are nimic împotriva mea, ce zici?

— Nu ştiu, răspunse obosit locotenentul Ohlsen. Nimeni nu ştie niciodată dacă are sau n-are ceva împotriva cuiva. Iar când o afli e-n genere prea târziu. Ai remarcat, poate, Stever, că merge absolut fără zgomot. Este singurul soldat din toată armata germană care poartă tălpi groase de cauciuc. Are patru perechi de cizme cu tălpi dintr-acestea. Am impresia că sunt americane. Şi să ştii, Stever, că, dacă are ceva împotriva dumitale, nu vei întârzia s-o afli.

— Dar pentru Dumnezeu, nu ştiu să-i fi făcut vreodată ceva. Nu l-am văzut niciodată şi nici nu vreau să-l revăd.

Acum aproape că striga. Izbutise să se înspăimânte pe sine însuşi. Puse mâna în dreptul gurii, scutură din cap, îşi scoase cascheta, se frecă pe obraz, pipăi cu degetele vulturul de pe mâneca vestonului.

— Nu sunt decât un amărât de Obergefreiter, care ascultă de ordine. (Se aplecă confidenţial către locotenentul Ohlsen, care stătea, aşa cum o cerea regulamentul, în picioare lângă zidul de sub fereastră.) O să-ţi spun ceva: Vierul, lepădătura aia, e omul cel mai periculos de aici. E Stabsfeldwebel, mare grangur. Dacă prietenul celei cu coasa vrea să se distreze cu unul dintre noi, din pricina ta, fii băiat de comitet şi explică diavolului ăluia că se-nşeală dacă se ia de un prieten. Pe Haupt-und-Stabsfeldwebel-ul Stahlschmidt trebuie să pună el gheara, Marius Alois Joseph Stahlschmidt. Ţi-o spun cinstit, tipul ăsta mititel nu-mi place deloc. O să cer să fiu mutat. Nu mai vreau să rămân aici. Simt că se apropie finişul. Toţi cei care au scăpat de

aici vor reveni într-o zi. Lămureşte-l că nu am ajuns aici în acelaşi fel ca Vierul sau Hultanul. Am fost mutat. (Scoase livretul militar şi-l arătă, ca dovadă, locotenentului Ohlsen.) Uită-te, am aparţinut Regimentului 12 Cavalerie, care e la Paris. Măgarii ăia m-au dat afară şi m-au trimis aici. Eu n-am cerut-o niciodată. Dimpotrivă, de câteva ori am cerut să plec, dar Vierul nu vrea să se despartă de mine. Ţine la mine, în timp ce eu nu-l pot suferi. Spune-i individului cu mutra plină de cicatrici că-l voi ajuta cu plăcere sa pună laba pe Vier şi pe Hultan şi, dacă va avea nevoie de un alibi după ce o să-i cureţe, voi jura pe toţi sfinţii, cu mâna pe Biblie, că-i nevinovat.

— Nu crezi în Dumnezeu, Stever?

— Nu prea.

— Nu te-ai rugat niciodată?

— Doar o dată sau de două ori, când m-am înfundat rău de tot în mocirlă. Acum o să mă ocup puţin de tine, locotenente. Şi am să-ţi găsesc ceva de citit, dar bagă de seamă să nu te prindă Vierul. De Hultan să nu-ţi fie teamă, n-are ce căuta în celulele mele. Uite şi nişte ţigări. Ia-le, bătrâne. Suntem prieteni, nu-i aşa? (Stever îndesă sub saltea un pachet întreg.) Fumează-le lângă gura de aerisire, locotenente, în felul ăsta nu se simte fumul.

Dădu să iasă din celulă, dar, chiar în clipa în care se pregătea să închidă uşa, se răsuci şi spuse:

— În seara asta căpătăm raţia de ciocolată. Am să ţi-o dau pe a mea. Am s-o pun în rezervorul de apă ca s-o poţi lua când ai să te duci la closet, dar fă-mi serviciul ăsta şi explică-i amicului tău că sunt un tip corect. Gândeşte-te la tot ce risc pentru tine. Mi-ai fost simpatic din momentul în care te-am văzut. N-ai observat că ţi-am făcut şi un semn cu ochiul? Să nu-ţi închipui că mi-e frică. Nu mă tem de nimic pe lume. Ţi-o pot spune toţi cei care mă cunosc. Cele două cruci de fier le-am câştigat în Polonia şi, zău, că n-a fost prea uşor acolo. Am fost singurul din companie decorat. Explică-i şi prietenului tău. Şi eu sunt combatant. La Westa Plata am curăţat un pluton întreg. Pentru asta am căpătat E.K-II[75]. La Varşovia am lichidat cu aruncătorul de flăcări patru adăposturi antiaeriene. N-a scăpat niciunul. Au ars cu toţii înainte să fi apucat să zică „au“! Pentru treaba asta mi-au dat E.K.-I. Vezi şi tu, deci, că nu sunt un târşelos. Te rog

[75] Das Eiserne Keuz H. Klasse: Crucea de Fier, clasa a II-a. (N.T.)

să mă crezi că mi-a venit să urlu de ciudă că n-am fost şi eu la Stalingrad. Amicul tău mă-nfioară însă. Foloseşte cuţitul? Vreau să zic, pumnalul?

Locotenentul Ohlsen dădu afirmativ din cap.

Stever se cutremură şi trânti uşa celulei. Se duse până la spălător, îşi vârî capul sub robinetul de apă rece şi stătu aşa cinci minute. Se simţea al dracului de prost.

Locotenentul Ohlsen respiră adânc. Netezi patul pe care şezuse Stever. Apoi se lăsă pe el şi-şi cuprinse capul în palme. Acum îi era mai bine. Avea aliaţi.

După ce Obergefreiter-ul Stever se răcori sub robinet, fugi cât putu de iute de-a lungul coridorului şi intră în biroul Vierului. Era chiar cât p-aci să uite să bată la uşă. Cuvintele îi ţâşneau şuvoi din gură.

— I-aţi văzut pe vizitatorii de la numărul 9, Stabsfeld'? P-ăla micu' l-aţi remarcat? Era dracul în persoană.

Vierul îl cercetă pe Stever cu privirea. Mijiţi, ochişorii săi vicleni abia se zăreau prin crăpătura pleoapelor.

— Nu te enerva, Stever. Erau nişte amărâţi. Mititelu' cred că era beat. Când pleca, l-am văzut fredonând ceva ciudat despre moarte. Dacă nu era beat, atunci căpătase probabil o schijă de obuz în bilă. De atâtea decoraţii mergea cocoşat. Un idiot de linia-ntâi care-şi închipuie că ne face praf pe noi, cei de aici, cu vitrina lui de tinichele.

— Ce mutră! Până şi unui canibal i-ar fi ruşine să aibă una la fel. Aţi remarcat cicatricea aia lungă care-i tăia obrazul şi care-şi tot schimba culoarea? Dar ochii? N-o să-i uit niciodată ochii. Şi mâinile? Erau mâini făcute să sugrume.

Vierul luă permisul de vizită care era în faţa lui, pe masă, şi citi cu jumătate de voce: „Feldwebel-ul Willie Beier şi sergentul-major Alfred Kalb."

— Asta-i! strigă Stever, Alfred Kalb. O să-mi aduc aminte de numele acesta.

Se-apucară împreună să examineze permisul de vizită. Deodată, Vierul tresări.

— Arhanghelul, dumnezeii şi iadul mă-sii! Uită-te la semnătura asta!

— Da' ce-are semnătura? întrebă mirat Stever.

— Obergefreiter Stever, te socoteam om inteligent. Altminteri, de mult te-aş fi expediat într-un batalion de marş. Nu frecventez

decât persoane inteligente. Ceilalţi te-ndobitocesc. Crezi că aş fi ajuns ceea ce sunt dacă nu mă serveam de creierii mei? Uită-te bine la semnătura asta, Stever, ce dracu'!

Stever studie atent semnătura şi fu nevoit să-şi mărturisească sieşi că nu găsea nimic ciudat. Se feri s-o spună cu glas tare. În loc de asta, răspunse prudent, lăsându-şi o portiţă de scăpare.

— Uitaţi, acum că mi-aţi atras atenţia, e într-adevăr ceva care nu-i normal în semnătura asta.

— Evident, strigă Vierul! Te-ai prins şi tu! Ţi s-au deschis obloanele! Da' ţi-a trebuit cam mult timp, Stever. Trebuie să te culci mai devreme seara. (Scoase din sertarul biroului o sticlă de whisky şi umplu două pahare.) Stever, ai perfectă dreptate, semnătura asta e falsificată. Noroc că ai văzut-o.

Stever era cât pe-aci să protesteze. Examină din nou semnătura şi nu înţelese de ce ar fi falsă.

— Vezi tu, Stever, continuă Vierul, am văzut destule permise de vizită de când suntem în coşmelia asta, dar poţi să-mi spui când ne-a venit vreunul semnat de Standartenführer-ul S.D. Paul Bielert în persoană? Şi nu o parafă, ci o adevărată semnătură cu stilou şi cerneală. Pur şi simplu. Aşa ceva nu se poate întâmpla. Ar fi o dovadă de degradare umană. Un om normal, care are posibilitatea, se serveşte de parafă. Chiar şi tu te serveşti de a mea.

— N-am făcut-o niciodată, Stabsfeld', protestă indignat Stever.

Vierul râânji perfid.

— S-ar putea să fi făcut-o fără să-ţi dai seama, Stever. Asemenea chestii nu se descoperă decât la o revizie serioasă şi să ştii că te-ai ars, Stever, dacă te-ai servit de parafa mea fără încuviinţare.

— De ce aş fi făcut-o?

— S-ar putea găsi o sumedenie de motive, Stever. (Vierul se instală mai comod pe scaun, ca să se poată bucura în voie de surescitarea lui Stever.) Poate din lipsă de bani. Poate pentru rechiziţionarea unui produs pe care urma să-l vinzi pe sub mână. O asemenea parafa poate sluji la multe chestii, Stever. O ştii la fel de bine ca şi mine. Faci parte dintre oamenii inteligenţi şi ăştia sunt cu toţii, într-o măsură mai mare sau mai mică, bandiţi.

— Dar, Stabsfeldwebel, şi dumneavoastră faceţi parte dintre

oamenii inteligenţi.

Vierului îi sări muştarul.

— Ia aminte la ce spui, Stever. Nu uita că eşti doar un Obergefreiter. Abia ai apucat să fii clasat printre oamenii inteligenţi. Dar să lăsăm dracului toate astea şi să examinăm mai atent acest permis falsificat. Îmi spune mie ceva că în curând îi vom avea aici pe cei doi.

— Să-mi ierte Dumnezeu păcatele! exclamă Stever. Dacă, într-adevăr, se întâmplă minunea asta, o să merg o dată pe lună la biserică şi am să stau două ceasuri la slujbă. Şi mă jur că de fiecare Crăciun o să pun nişte flori la icoana Fecioarei. Să nu uităm că în perioada asta a anului florile sunt scumpe. Să-l văd pe diavolul ăla mic înlănţuit la noi aici! Îi scot ochii. Pe toţi dracii, dacă n-o fac!

Vierul îşi frecă mâinile şi rânji:

— Cum a făcut Hultanul cu maiorul de la Statul-Major?

— Întocmai! strigă entuziasmat Stever. Cu degetul cel gros. O cârpă în gură, şi treaba-i gata, fără zgomot.

— Crezi că ai putea-o face, Stever?

Stever îşi suflă nasul.

— Cu acest Alfred Kalb, da. Zău că mă simt acum mai bine, Stabsfeld'! Îl şi văd intrând aici, escortat de doi tipi de la Gestapo.

Vierul, sigur pe sine, dădu aprobator din cap. Se simţea tare pe poziţie. Apucă telefonul şi-l ceru pe Feldwebel-ul Rinken, primul secretar al procurorului militar.

— Ei, Rinken, tu eşti? începu el cu insolenţă. De ce dracu' nu te prezinţi, ca să ştie omul cine pârţâie la capătul celălalt al firului? Aici Stahlschmidt. Haupt-und-Stabsfeldwebel Stahlschmidt de la închisoarea garnizoanei. Au fost pe-aici în vizită doi derbedei. Ai un creion, bă păduche? Cui îi zic păduche? Bineînţeles că ţie. Cine altcineva ai vrea să fie? N-ai să faci niciodată parte dintre persoanele inteligente, Rinken. Haleşti prea multe paragrafe. Hai, apucă-te să notezi numele, şi mai repede! Fir-ar să fie! N-am timp de pierdut cu treburi dintr-astea. Ştii foarte bine cât suntem de ocupaţi cu toate chestiile pe care le lăsaţi în seama noastră. Noi trebuie să facem totul. Într-o zi ai să-mi ceri poate să-ţi trimit un om ca să te scarpine pe burtă. Zici că sunt impertinent? Cu tine am să fiu de câte ori îmi place. Nu uita că sunt Stabsfeldwebel. Notează, Rinken:

Feldwebel Willie Beier; sergent-major Alfred Kalb. Reperează-l mai ales pe ăsta din urmă. E un diavol care a suferit un şoc nervos şi acum umblă ameninţând pe toată lumea. Ce fel de ameninţări? Ce-ţi pasă ţie, vezi-ţi de treaba ta şi fă ce-ţi spun! Sunt amândoi din subunitatea de pază al Regimentului 27 Tancuri, batalionul I, compania a 5-a. Au pătruns pe baza unui permis falsificat şi au vizitat un prizonier aflat la secret.

Vierul făcu o pauză, apoi urmă:

— De rest te las pe tine să te ocupi, Rinken. Eu voi pregăti o celulă pentru Kalb. Spune-le poliţiştilor că trebuie să-l aducă în lanţuri.

La capătul celălalt al firului, Feldwebel-ul Rinken chicoti:

— Ia spune-mi, Stahlschmidt, ai căzut cumva în cap? E ceva care te apasă? Afacerea ta nu mă priveşte defel. Conform Heeresarmeevorschrift[76] 979 din 27 aprilie 1940, paragraful 12, articolul 8, când o asemenea treabă se întâmplă în sectorul tău, eşti obligat să înaintezi un raport. Sper însă, în propriul tău interes, că totul n-a fost decât un vis urât. Permis falsificat? Contact ilegal cu un deţinut aflat la secret? Ce blestemăţie! Nădăjduiesc că i-ai arestat pe cei doi înainte de a fi părăsit închisoarea ta!

Stever, care ţinea celălalt receptor, îl scăpă din mână ca şi când l-ar fi fript. Cuprins ca de un cârcel, Vierul îşi înghiţi saliva.

— Ai înnebunit, Rinken? reuşi el să îngaime. Îţi explic că m-am gândit doar că permisul ar putea fi fals.

— Asta o spui tu acuma, Stahlschmidt. Da’ un minut mai devreme mi-ai explicat că cei doi derbedei au pătruns în celula unui deţinut băgat la secret cu ajutorul unui permis de vizită fals. Şi am martori ai acestei îngrozitoare declaraţii. Aici posedăm receptoare duble, Stahlschmidt.

— Nu te enerva, Rinken! Nu-mi pasă de martorii tăi. N-am zis niciodată că permisul era fals. Am zis numai că presupun asta.

Rinken râse.

— Ştii că eşti bine, Stahlschmidt! Ascultă-mă acum: toată povestea asta s-a întâmplat la tine, în sectorul tău, şi ne-ai explicat nu o dată că în închisoarea ta eşti singurul stăpân pe hotărâri. Presupun deci că, dacă nu te-ai ţicnit de-a binelea, cei doi sunt de mult priponiţi. Acum, că am auzit toată tărăşenia asta, mă voi duce la procurorul de serviciu, locotenent-colonelul

[76] Buletinul oficial al armatei. (N.T.)

Segen, şi-l voi anunţa că ai închis doi indivizi. Apoi vom veni să-i luăm la interogatoriu.

Pe Vier îl apucară toate năbădăile. Furios, dădu un şut într-o cască de pe jos, imaginându-şi că nu-i o cască, ci Rinken.

— Închide-ţi pliscul, Rinken! N-ai să faci nimic! (Râse forţat.) Era un banc, Rinken. Am vrut doar să-ţi torn o gogoaşă.

Urmă o scurtă pauză.

— Nu mă duci tu pe mine, Stahlschmidt. Cine a eliberat permisul?

— „Frumosul Paul“.

Numele îi scăpă fără voie. Mai bine şi-ar fi muşcat limba. Acum se vârâse în mocirlă până-n gât. Nu mai putea da îndărăt.

Rinken râse.

— Nu eşti prea şmecher, Stahlschmidt. Sunt foarte nerăbdător să văd permisul de vizită şi încă mai nerăbdător să-i văd pe cei doi arestaţi, dar în clipa asta mă pornesc la locotenent-colonelul Segen, ca să-l previn de surpriză. Restul te priveşte, Stahlschmidt. Apropo, ştii că se formează un batalion de marş în cadrul regimentului de infanterie şi că se caută foarte tare subofiţeri calificaţi?

— Potoleşte-te, Rinken! Ce dracu’, începu umil Vierul. Lasă-l în pace pe locotenentul tău colonel. Noi, ceştilalţi, subofiţerii, trebuie să ne ţinem umăr la umăr. Altminteri, se duce naibii totul. Nu ştiu, zău aşa, dacă permisul e fals sau nu. A fost doar o idee care mi-a trecut prin cap şi n-am arestat pe nimeni. Cei doi indivizi s-au cărat.

— S-au cărat? se miră Rinken, care izbutea cu greu să-şi ascundă plăcerea diabolică. Da’ ce, la tine se intră şi se iese ca-ntr-o moară? Cine le-a deschis poarta, Stahlschmidt? Am impresia că se petrec lucruri ciudate pe acolo, pe la tine.

— Ştii foarte bine cine-i primeşte şi cine-i conduce afară pe cei care vin aici. Eu şi numai eu. Nu face pe idiotul! Mai bine dă-mi un sfat. Eşti atât de descurcăreţ, Rinken, şi te-am socotit întotdeauna drept prieten.

— Uite, profitând de faptul că eşti la telefon, continuă cu răceală Rinken, sper că n-ai uitat cele o sută de mărci pe care ţi le-am împrumutat şi nici că dobânda era de optzeci la sută?

— Ştii foarte bine, Rinken, că sunt pe jantă. În momentul de faţă, îmi merg prost afacerile. Am cumpărat două uniforme negre şi a trebuit să plătesc pentru o pereche de cizme ofiţereşti

de patru ori preţul. Ca Stabsfeldwebel, oricum nu-mi pot permite să umblu ca un coate-goale. Şi, în plus, suta de mărci a fost dată fără dobândă.

— Nu văd, Stahlschmidt, în ce măsură mă pot interesa uniformele tale. Ai împrumutat de la mine o sută de mărci cu optzeci la sută dobândă, iar acum negi. Fie cum zici tu, dar eu mă duc chiar în secunda asta la locotenent-colonelul meu.

Se auzi un declic. Rinken închisese. Câteva secunde, Vierul privi aiurit telefonul.

— Ce-a zis? întrebă Stever, care, ca să nu se compromită la telefon, se retrăsese într-un colţ.

— Tacă-ţi fleanca! urlă Vierul şi repezi un şut în coşul de hârtii, care-şi răspândi conţinutul pe jos.

Apoi ocoli de două sau de trei ori biroul, scuipă furios în portretul lui Himmler, agăţat pe perete, şi se apucă să-l ocărască.

— Toate astea-s din pricina ta, idiotule! De ce dracu’ n-ai rămas în Bavaria?

Înhăţă telefonul şi-l ceru din nou pe Feldwebel-ul Rinken.

— Paul, începu el cu o voce mieroasă. Aici Alois. Ascultă, iartă-mă pentru chestia aia cu împrumutul. Îmi aduc foarte bine aminte că era vorba de optzeci la sută, dar ştii şi tu în treburi dintr-astea protestezi din obişnuinţă. M-a luat şi pe mine gura pe dinainte.

— Bine. E-n regulă, răspunse destul de rece Rinken. Aştept deci să-mi restitui banii, inclusiv dobânda, cel târziu mâine la prânz.

— Îţi jur, Paul, că vei avea până la ultimul pitac. O să pun banii într-un plic închis, pe care o să i-l dau lui Stever.

Stahlschmidt se făcu că nu vede cum Stever dădea din cap protestând violent. Ajută-mă să ies din încurcătură, Paul!

— Poţi face două lucruri, Stahlschmidt. Îi poţi telefona comandantului tău şi explica afacerea. Dacă este îndeajuns de idiot, o s-o înghită, şi în felul ăsta rămâi liniştit. Dar, dacă are măcar un dram de minte, o să-ţi râdă în nas şi o să se spele pe mâini. În acest caz, o să te trezeşti într-o încurcătură dintre cele mai împuţite. Mai poţi face şi altceva. Să nu-i spui nimic comandantului tău şi să telefonezi direct la Gestapo. Dacă o faci, te sfătuiesc să fii foarte atent şi să-ţi cântăreşti fiece cuvânt. Ar fi bine ca, înainte de a suna, să faci o repetiţie

generală. Dacă permisul e bun, o să te trezeşti cu „Frumosul Paul“ pe cap şi atunci vei zbura în doi timpi şi trei mişcări din postul tău de gardian-şef al închisorii. Dacă e fals, îţi vor cere imediat să-i vadă pe cei doi indivizi. Până şi un copil de ţâţă ţi-ar putea spune ce se va întâmpla când vor constata că i-ai lăsat să plece pe tâlhari. Chiar dacă mi-ai da un milion şi tot n-aş vrea să fiu în clipa aceea în pielea ta.

Vierul sugea un creion, meditând. Aproape că i se auzeau creierii cum scârţâie. Apoi, ochii săi mici şi vicleni se luminară. Jubilă în receptor:

— Paul, mi-a venit o idee trăsnet. Vrei să uiţi de discuţia noastră? Să-ţi închipui că a fost un vis? Iar eu te invit diseară să-i tragem un chef la mine în birou. Ştii că nu-mi place să-mi scot nasul afară din închisoare. Voi mai invita vreo doi buni amici.

— Să uit? întrebă mirat Rinken. Sincer vorbind, este foarte greu, Stahlschmidt. Am un post expus, dar foarte agreabil, şi n-am chef să ajung într-un batalion de marş; pe de altă parte, însă ideea ta nu-i tocmai rea. Prefer să nu am nimic de-a face cu permisul tău. Deci, am uitat mica noastră conversaţie de dimineaţă. Îmi amintesc doar că m-ai invitat pe diseară. La cât să vin?

— Către ceasurile opt, dragul meu Paul, strigă bucuros şi uşurat Vierul. Eşti un adevărat prieten. Onoarea corpului de subofiţeri. Asta am spus-o întotdeauna. Acum voi face să dispară blestematul ăla de permis. Să nu ştiu de el. O să dau pe gât un păhărel şi o să uit de toată aiureala asta.

— Evident, ar fi bine să fie aşa, Stahlschmidt. Numai că nu ţine. Cunoşti regulamentul. Înainte de douăzeci şi patru de ore trebuie să trimiţi la emitent toate permisele vizate în prealabil şi, cum pe acesta există o semnătură excepţională, ţi se va reproşa că n-ai telefonat spre verificare. Aici, în biroul nostru, nu ştim şi n-am auzit nimic.

— Îi telefonez comandantului, spuse Vierul. N-o să-mi fie greu să-l fac pe dobitocul ăla să-mi înghită găluşca.

— Încearcă, sugeră Rinken. Aici, la noi, nimeni n-are treabă cu povestea ta. În locul tău, l-aş prefera de departe pe comandant ciracilor „Frumosului Paul“. Să fiu al dracului, Stahlschmidt, dacă te invidiez cât de cât. S-ar putea ca cheful de diseară să fie un banchet de adio şi ca mâine să mărşăluieşti cu o companie spre front. Lucrurile astea merg iute de tot. Furierul n-are de

completat decât patru rânduri. Odată am cronometrat chiar timpul necesar: fix două minute şi patruzeci de secunde.

— Ai un fel ciudat de a înţelege gluma, bombăni Vierul. În orice caz, n-o să le vină niciodată ideea să mă bage în aceeaşi companie cu ăia de-i am aici.

— Oh, oricând e plăcut să întâlneşti vechi prieteni şi să pălăvrăgeşti cu ei despre vremurile bune de altădată, îl consolă Rinken, în chip de rămas bun.

Câteva secunde, Vierul contemplă telefonul. Avea o senzaţie ciudată, ca şi cum i s-ar fi învârtit capul. Era ca un om care se afla în mijlocul deşertului, fără apă, fără busolă. „Da' dacă-s bolnav? se gândi el. În vreme de război apar atâtea maladii stranii!“ îşi pipăi pulsul. Apoi îl privi pe Stever.

— Poate că aş face mai bine dacă m-aş prezenta la doctor. Mă simt cam prost, Stever. Cât timp aş sta la infirmerie, ai putea foarte bine să-mi ţii locul.

Stever păli.

— Nu cred că ar merge, Herr Stabsfeldwebel! Hultanul ar fi mai calificat decât mine să vă înlocuiască. De altfel, e şi mai vechi în slujbă.

— Hultanul e un bou, decise Vierul.

Apoi, luând brusc o hotărâre, ridică receptorul şi îl ceru pe maiorul Rotenhausen, comandantul închisorii. Auzind vocea scrâşnită a superiorului său, sări involuntar de pe scaun.

— Domule maior, răcni el, înăsprindu-şi glasul. Haupt-und-Stabsteldwebel-ul Stahlschmidt raportează că un anume Feldwebel Willie Beier şi un sergent-major, Alfred Kalb, din Regimentul 27 Tancuri, făcând parte actualmente din batalionul de pază al Hamburgului, s-au prezentat aici la închisoare cu un permis de vizită fals. Falsul a fost descoperit abia după plecarea celor doi oameni.

Urmă o lungă tăcere, apoi comandantul întrebă scurt:

— Pe cine au vizitat?

— Pe locotenentul de rezervă Bernt Ohlsen, mugi Vierul.

— Idiotule, vreau să ştiu al cui e deţinutul.

Vierul clipi din ochi şi respiră mai iute. Simţea cum comandantul îi scapă printre degete. „Ploşniţă, gândi el. Ploşniţă ticăloasă. Aşteaptă să-mi pici într-o zi ca deţinut!“ Se făcu mic de tot pe scaun şi şuşoti cu o voce ce abia se mai auzea:

— Gestapo IV/2, domnule maior.

— Cine a semnat permisul?

Vierul respiră zgomotos. Nimic nu-l mai putea salva.

— Standartenführer-ul S.D. Paul Bielert, declară el cu jumătate de glas.

Acum, Vierul şedea contemplând din nou telefonul mut. Luă permisul şi îl puse în dreptul luminii. Era o bucată de hârtie obişnuită, din cele ieftine. O pipăi aşa cum pipăie un specialist care apreciază o bucată de mătase excepţională. În acelaşi timp, îl fixa pe Stever, al cărui obraz bronzat îşi pierduse culoarea.

— Stever, constată el confidenţial, suntem într-o încurcătură de toată frumuseţea. Ce dracu' e de făcut? Prăpăditul ăla de Rinken s-a spălat pe mâini, dar las' că-i vine şi lui rândul. E plin de ifose, fiindcă îl ajută în fiecare zi pe împuţitul său de procuror să-şi îmbrace mantaua. Secătura asta mică a uitat însă că înainte de armată era băiat de prăvălie la un lăptar. O să se-ntoarcă el la sticlele lui, mă jur pe ce am mai sfânt, şi o să fac în aşa fel ca el să vină să-mi pună sticla cu lapte în faţa uşii. Şi o să mă plâng în fiece zi de el. Iar comandantul, ce crezi că e? O lepădătură. O să înveţe şi el să mă cunoască. Stever, pune-ţi în funcţiune materia cenuşie! Cum procedăm?

Stever, pe care perspectiva de a fi amestecat în afacerea asta nu-l încânta defel, răspunse prudent:

— Herr Stabsfeldwebel, veţi găsi dumneavoastră cu siguranţă un mijloc de a ieşi din încurcătură.

Vierul dădu de câteva ori din cap, privindu-l cu stăruinţă drept în ochi. „Îţi închipui pesemne, amice, că eşti şmecher, gândi el, dar, în ceea ce mă priveşte, te-nşeli. Dacă în treaba asta eu îmi frâng gâtul, tu o să-ţi frângi spinarea. Dacă va trebui să plec cu o companie de marş, ai să-mi ţii tovărăşie. Vom mărşălui mână-n mână."

Se ridică brusc, răsturnând scaunul şi, îngândurat, începu să măsoare camera. Ca din întâmplare, luă un băţ de chibrit din scrumieră şi-l ascunse sub giurgiuvea, în aşa fel încât în afară să iasă doar un căpeţel. În felul acesta va avea prilejul să-l înjure bine pe deţinutul cu curăţenia, un căpitan de cavalerie, care aştepta să plece la Torgau. Idiotul nu va găsi niciodată chibritul. Pentru asta ar fi trebuit să fie şi subofiţer, şi inteligent.

După un sfert de ceas, ridică de jos scaunul şi se lăsă greoi să cadă pe el. Scotoci ceva printre hârtiile de pe birou.

— Ce grămadă de balegă! strigă el, descoperind lista cu numerele de telefoane şi parcurgând-o cu degetul.

Stever, care-l privea din colţul său, gândi că e momentul să-i vină într-ajutor.

— Numărul 10.001, Stabsfeld'.

— Îl ştiu şi eu, fir-ar să fie! bubui Vierul, aruncând furios lista.

O tăcere grea se lăsă în birou. Stever se apucă să toarne apă în vasele puse pe calorifer. Vierul îl observa interesat.

— Aerul devine prea uscat, Stever, când nu-i apă în vase. Ce se-ntâmplă cu izmenele pe care deţinuţii de drept comun trebuiau să le cârpească? Sunt gata?

— Nu, răspunse Stever. I-am tras o săpuneală Gefreiter-ului Weil, dar el şi ceilalţi doi de acolo sunt nişte terchea-berchea. E cam multă neglijenţă în sectorul „drept comun".

Vierul aprobă din cap cu un aer obosit.

— Cred că a sosit timpul să-i expediez într-o companie de marş. Ce dracu'! Doar nu le-o trebui un an întreg ca să cârpească nişte izmene.

Chiar în clipa aceea, sirenele să porniră să urle.

Vierul şi Stever îşi regăsiră curajul.

— Uite-i pe canadieni, constată Stever.

— Hai să coborâm în pivniţă, propuse Vierul. Să luăm şi whisky-ul cu noi. Poate dă Dumnezeu şi aruncă o bombă peste Gestapo.

— Şi peste comandant, visă cu încântare Stever.

— Şi peste idiotul ăla de Rinken şi toţi procurorii lui, rânji Vierul. Dacă s-ar întâmpla aşa ceva, pe cinstea mea că aş trimite o scrisoare de mulţumiri aviaţiei canadiene.

Goniră cu toată viteza spre pivniţă, în timp ce văzduhul era străbătut de un muget lung şi continuu.

Atacul dură douăzeci de minute, dar zona vizată fusese partea de sus a portului.

Din nou Vierul şi Stever se regăsiră în birou. Atunci, primul luă o hotărâre ce fusese mereu amânată. „Trebuie să termin şi cu asta", îşi spuse el, şi făcu numărul detestat: 10.001. Dar, enervat cum era, băgă degetul alături şi formă alt număr. Când pentru a doua oară greşi, se porni să urle ca un apucat:

— La dracu' cu bideurile voastre! Ţineţi-vă labele departe de telefon, atunci când nu sună pentru voi! Vă arăt eu cine sunt, las' pe mine! Ce dobitoci! zise el şi se-ntoarse spre Stever. Fac

ceva pe bideurile lor!

A treia oară, reuşi să facă numărul cel bun. Era vizibil terorizat când o voce ursuză îi răspunse:

— Poliţia Secretă de Stat, secţia Stadthausbrücke.

Vierul îşi înghiţi saliva şi cu mare greutate reuşi să îngaime un raport.

— O clipă, Stabsfeldwebel, strigă vocea.

Majurul vedea parcă aievea capul de mort argintiu de pe chipiu, în telefon se auziră nişte pocnituri îngrozitoare. „Nu prea au aparate bune, îşi zise el. Eh, dacă aş fi eu mai mare peste baraca aia! Le lipsesc persoanele inteligente.“ O nouă voce îi parveni, făcându-l să sară aproape de pe scaun.

— Serviciul executiv IV/2.

Vierul se puse să povestească toată tărăşenia cu permisul fals. Sudoarea îi şiroia pe frunte. Flanela i se lipise de piele şi-şi scărpina braţele care-l mâncau.

— Cine a semnat permisul? întrebă vocea răstită şi impersonală.

— Domnul Standartenführer S.D. Paul Bielert, grohăi umil Vierul, făcând totodată o plecăciune în faţa telefonului.

— Poţi renunţa la „Domnul“, îl informă de la capătul celălalt al firului gestapovistul. Aici, la noi, am suprimat încă de mult idioţeniile astea plutocratice.

Vierul era cât p-aci să se scuze. Se mărgini la un scurt „bine“, bătând de două ori din călcâie.

— Ai legătura cu Standartenführer-ul, scrâşni vocea.

Urmă un nou zgomot ciudat în telefon. Vierul transpira din răsputeri. Se simţea ciudat de-a binelea. Dorinţa lui cea mare ar fi fost să smulgă telefonul şi să-l arunce în curte. În receptor răsuna un glas plăcut: un glas care amintea pe cel al unui preot.

— Aici Paul Bielert. Cu ce vă pot servi?

Cuvintele ţâşniră şuvoi din gura Vierului. Nu izbutea defel să se controleze. Povestea totul talmeş-balmeş. Ba gândea şi credea că permisul era fals, ba constata că era. Îl denunţă pe comandant. Îl denunţă pe Rinken. Îi denunţă pe toţi procurorii militari din cadrul Armatei a X-a. Îi explică apoi că toţi subordonaţii săi sunt nişte ticăloşi, că închisoarea e o cocină blestemată, iar cazarma o baracă împuţită. La un moment dat, trebui să se oprească, ca să-şi tragă sufletul.

Atunci Paul Bielert întrebă suav:

— Stabsfeldwebel, oare nimeni nu ţi-a spus niciodată că eşti un idiot?

Vierul se foi pe scaun; nu ştia prea bine ce-ar fi putut răspunde. Era o întrebare pe care în cei douăzeci şi opt de ani de slujbă nu i-o pusese încă nimeni. Înainte însă de a fi apucat să găsească un răspuns, Standartenführer-ul continua cu aceeaşi voce suavă şi agreabilă.

— Nu cred că eşti la înălţime, Stabsfeldwebel. Dacă permisul este într-adevăr fals, probabil că şi numele Feldwebel-ului şi al sergentului-major sunt de asemenea false? Presupun însă că ai procedat încă deja la percheziţionarea prizonierului. Şi, evident, a celulei.

— Obergefreiter-ul Stever, adjunctul meu, a făcut cele de cuviinţă, Standartenführer!

— Şi ce-a găsit adjunctul dumitale?

— Nimic, Standartenführer.

Vierul se ridică, se scărpină în fund şi rânji diabolic, privindu-l pe Stever, care înlemnise în colţul său, cu gura căscată, uluit de întorsătura pe care o luase povestea asta.

— Percheziţia pe care Obergefreiter-ul dumitale Stever a făcut-o a fost, se vede treaba, foarte superficială. Ascultă-mă cu atenţie, Stabsfeldwebel.

Vierul sări automat în picioare şi răspunse:

— Da, Standartenführer!

Detaşând fiecare silabă, Paul Bielert continuă:

— Te fac responsabil de tot ce e în legătură cu acest caz. Dacă deţinutul se sinucide cu ajutorul vreunei otrăvi introduse prin fraudă, vei fi spânzurat.

Vierul nu mai izbutea să-şi stăpânească dârdâitul genunchilor. Frica îl cuprinse, sugrumându-l aproape. Pentru prima oară în viaţa sa, ar fi dorit să fie pe front.

— Permisul de care vorbim, continuă Bielert cu glasul său monoton, trebuie să fie remis la biroul meu, personal, cel târziu într-o oră. Şi scuteşte-mă de orice fel de adrese sau rapoarte. De fapt, ia spune-mi, câte persoane ai reuşit să alertezi în legătură cu chestia aceasta?

Vierul muşcă firul de telefon. Simţi cum i se-nnoadă maţele. În ordine cronologică, enunţă numele tuturor celor cu care vorbise.

— Eşti împăratul cretinilor, constată Bielert. Mă mir că n-ai transmis ştirea şi presei. N-ai semnat oare niciodată o declaraţie

privind secretul profesional?

Vierul se holbă aiurit la receptorul devenit mut. Avea senzaţia că sufletul îl părăsise şi că trupul rămăsese singur-singurel undeva departe, în urmă.

Îi trecu chiar prin minte ideea să dezerteze. Deci permisul era fals. Scoase pe rând nişte sunete bizare, care îl uluiră pe Stever. Nu-l văzuse niciodată într-o asemenea stare. Erau cu toţii tare morcoviţi. Slavă Domnului, el, unul, nu era decât un simplu Obergefreiter.

Vierul se învârtea ca turbat prin cameră, aruncând priviri pline de ură spre portretul lui Himmler. Tot ce se întâmpla era din vina idiotului de bavarez. Nimic bun nu venise de acolo. N-o să mai bea niciodată bere de München! Avea sau nu avea blestematul ăla de deţinut otravă? Poate că o înghiţea chiar în clipa aceea. Se opri brusc şi zbieră furios la Stever.

— Fir-ar să fie, Obergefreiter, de ce dracu' stai şi nu faci nimic Percheziţionează la numărul 9, şi asta imediat! Scotoceşte-l peste tot! Să-mi aduci numaidecât tot ce are la el! Chiar şi păduchii lui trebuie să se găsească aici, pe biroul meu, în următoarele cinci minute!

Stever făcu o săritură şi ţâşni afară din birou. Mirat, Hultanul îl întrebă dacă arde pe undeva.

— Ai s-o afli tu, n-avea nicio grijă! răspunse enigmatic Stever. Ia rapid doi oameni şi vino cu mine. Trebuie să cernem ca prin sită celula numărul 9 şi să aducem tot ce găsim Vierului.

Intrară în trombă la locotenentul Ohlsen, îi smulseră hainele de pe el, sfâşiară salteaua, sparseră practic tot ce era în celulă, smuciră gratiile de la fereastră, sondară podeaua, pereţii, tavanul, examinară ţucalul şi pe faţă, şi pe dos.

Stever reuşi să ascundă faimoasele ţigări pe care i le dăduse locotenentului Ohlsen. Gardienii răcneau şi zbierau ca nişte apucaţi, îşi vârâră degetele lor murdare în nasul şi în gura locotenentului Ohlsen, îi cercetară bucăţică cu bucăţică tot corpul. Dar nu izbutiră să descopere dintele cu pivot în interiorul căruia era acum ascunsă o minusculă pilulă galbenă. O pilulă conţinând atâta otravă, încât ar fi putut ucide şi zece oameni. O otravă pe care micul legionar o adusese din Indochina.

În timp ce se desfăşura percheziţia, Vierul se-nvârtea de colo până colo în biroul său, gândindu-se într-una la permis şi aruncând priviri tandre culegerilor de legi, stivuite pe poliţă.

Erau cărţi pe care le cumpărase pe rând, în anii slujbei sale. Datorită acestor volume groase, se simţea aproape un legiuitor. Ibovnicelor sale le spunea întotdeauna că este inspector al penitenciarelor. În cârciuma „La cârpa roşie“, unde-i plăcea lui să se ducă, toată lumea îi spunea „domnu’ inspector“, lucru care-l încânta. Învăţase pe de rost un număr de paragrafe, pe care le cita ori de câte ori se ivea ocazia. Obişnuiţii cârciumii recurgeau la el ca la un consilier juridic. Mai mulţi dintre ei însă, urmându-i sfaturile, avură de suferit amare decepţii. Ceea ce nu ştiau era că, de fiecare dată când Vierul avea de a face cu o dispoziţie pe care nu o cunoştea, inventa pe loc un paragraf, cu referire la treaba în chestiune.

Telefonul zbârnâi. Vierul îl privi enervat şi ezită mult înainte de a răspunde. În răstimpul unei singure ore, ajunsese să deteste acest aparat. De aici i se trăgea tot răul. Ridică până la urmă receptorul şi spuse cu o voce joasă:

— Închisoarea garnizoanei.

Faptul că se prezenta într-un mod anonim era cu totul fără precedent. De obicei răcnea: „Haupt-und-Stabsfeldwebel Stahlschmidt!“ Blestematul de permis stricase însă totul.

— Pari cam trist, răsună de la capătul celălalt vocea lui Rinken. Cum merg treburile? Ai vorbit cu cei de la Stapo? Cum se prezintă chestia?

— Oh, mai taci şi tu din gură, mormăi Vierul. Cred că voi cere mutarea. Aici, drept recunoştinţă pentru munca ta conştiincioasă, n-ai decât necazuri şi bătaie de cap.

— Asta-i o treabă lesne de aranjat, Stahlschmidt. Batalionului de marş tot îi mai lipsesc trei subofiţeri. Vor fi încântaţi să te aibă. Vrei să le telefonez?

— Vezi-ţi de treburile tale! grohăi Vierul. Mai bine dă-mi un sfat. Nu ştiu cum să ies din încurcătura asta. Mă gândesc într-una la „Frumosul Paul“. Diavolul în persoană. Acum vrea să-i remit personal permisul.

— Ţi-e cumva teamă să mergi în Stadthausbrücke 8? N-ai niciun motiv atâta timp cât cugetul ţi-e curat.

— Nu face pe naivul, Rinken. Nimeni n-are cugetul într-atât de curat. Până şi gardienii S.D. de la Fuhlsbüttel şi Neuengamme fac pe ei când se apropie de Stadthausbrücke.

— Ai să vezi c-ai să scapi, răspunse cu veselie Rinken. Există totuşi şi unii care s-au înapoiat după ce plecaseră cu un batalion

de marş.

Vierul n-avea de unde să ştie de vizita pe care-o făcuse Legionarul lui Tanti Dora, patroana „Uraganului“, în ajunul dispariţiei acesteia. Oficial, plecase în Westfalia, la o prietenă bolnavă, văduva unui Gauleiter. Ca de obicei, se aşezaseră la o măsuţă ovală din colţul „olandez“ al localului. Trăseseră aproape complet perdeaua. În faţă aveau o farfurie cu castane coapte. În timp ce flecăreau cu voce scăzută, scuipau din când în când cojile pe jos. Tanti Dora îşi plimbă pe sub nări paharul cu Pernod, mirosindu-l.

— Aha! Deci Paul l-a înhăţat pe micul vostru locotenent. Pesemne că era niţel ţicnit, de vreme ce a povestit în dreapta şi-n stânga tot ce-a povestit.

Legionarul dădu din umeri şi examină atent băutura sa favorită, „Micul caporal“. O bea dintr-un pahar de apă, găsind bolurile de coniac întru totul ridicole; prea trebuia să le umpli des.

— Ai dreptate, *mon amie.* Nouă, unora, aşa ceva nu ni s-ar întâmpla. Ştim cum să umblăm cu şobolanii turbaţi, dar, uite, că pe imbecilul ăsta îl cunosc de multă vreme şi trebuie să fac ceva pentru el.

Tanti Dora rânji şi scuipă dezgustată o castană stricată.

— Scroafa asta de bucătăreasă ar merita câteva palme. Ieri s-a apucat să facă amor cu unul exact în mijlocul prânzului. E ceva de groază cu personalul din ziua de azi. Fac tot posibilul ca să am ce-i mai bun. Contabilul meu, de pildă, un avocat care a făcut trei ani de puşcărie pentru escrocherie, cunoaşte toate sforăriile. Dar e o lepădătură. Fetele pe care le am sunt şi ele târfe de duzină. Le acopăr faţă de poliţia de moravuri, dar ele continuă să mă fure. Uite, bunăoară, Lisa de la casă. E a patra oară de când mă anunţă că-i bolnavă şi-mi telefonează cu o voce sleită. L-am trimis pe Gilbert, succesorul lui Ewald, să vadă mai de aproape despre ce e vorba.

Tanti Dora privi resemnată tavanul, apoi dădu brusc o violentă lovitură de pumn în masă, făcând paharele să valseze.

— Putoarea îşi făcea de cap c-un tip pe malul Elbei! O doare-n cot de casa mea, dar las’ c-o să vadă dânsa!

— E-ntr-adevăr greu. Dora, de ce nu angajezi personal străin?

— A, nu, mulţumesc. N-am nevoie de aşa ceva. Prea sunt mulţi informatori recrutaţi de Gestapo dintre străini şi, înainte să

apuc eu să zic „uf“, m-au şi înhăţat de chică şi m-au târât până la Stadhausbrücke. Să revenim, însă, la locotenentul tău. De ce anume-i acuzat? Vreau să zic, în care paragraf a fost încadrat.

— 91 b, *mon amie,* răspunse Legionarul, luând o castană.

Îşi clăti gura cu ce mai rămăsese în pahar. Lunga cicatrice, care-i tăia în diagonală faţa, lucea roşie ca o dâră de sânge.

— Mi-e teamă să nu-şi piardă minţile, continuă el. Gestapo-ul e asemeni unui câine mare şi hămesit, care nu lasă cu una cu două osul din gură. Porta mi-a făcut cunoştinţă cu un tip de la biroul procurorului militar, un naşparliu ce se făleşte cu titlul său de doctor, de fapt e o canalie căreia am reuşit să-i găsesc punctul slab. A devenit blând ca un mieluşel şi ne-a lăsat să vedem dosarul. Copii după documentele Gestapo-ului. Totul a fost aranjat cum nu se poate mai bine. Locotenentul Ohlsen trebuie să slujească de exemplu. Cunoşti procedeul: în momentul execuţiei, cazul este prezentat trupei. Aşa ceva îi face să pălească chiar şi pe cei mai curajoşi.

— Ce-i ăla curaj, Alfred? Vorbe în vânt. Un lucru cu care se mândresc anumite persoane atunci când nu le ameninţă nimic. Nu există oameni curajoşi. Când cei de la Gestapo se pun serios pe treabă, nu le trebuie nici zece minute ca să-l frângă pe cel mai îndărătnic. Nu există decât un singur mijloc de apărare împotriva lor, şi anume să ştii ceva compromiţător despre ei. Îl ţii în hăţuri numai pe cel pe care-l poţi compromite. Orice om e înclinat să-şi umfle peste măsură propria-i greşeală.

Legionarul dădu gânditor din cap, trase adânc din ţigară, dădu drumul fumului pe nas şi se aplecă confidenţial peste masă.

— Ai dreptate, Dora. Practic această filosofie de la vârsta de zece ani. Aveam un învăţător, o jigodie care se ţinea tot timpul scai de mine. Nu eram prea solid, ba chiar eram cel mai mic din clasă şi nu prea ştiam să mă servesc de pumni. Asta am învăţat-o abia în Legiune. Dar am descoperit că-i plăcea grozav nevasta comisarului de poliţie. Din ziua aceea a devenit deosebit de drăguţ faţă de mine. Ca şi muierea, de altfel.

— La zece ani? râse Tanti Dora. Erai al dracului de precoce. Mie mi-au trebuit şaptesprezece ca să mă prind cum e figura..

Legionarul zâmbi din colţul gurii.

— Bine, după care ai cumpărat însă locanta asta. N-ai putea face rost de un permis de vizită? Ştii câte ceva pe socoteala

„Frumosului Paul“, nu-i aşa? Dar poate nu îndeajuns ca să obţii eliberarea locotenentului Ohlsen.

— Cred că aş putea aranja pentru permis, Alfred. O punere în libertate, însă, e prea greu. Chiar şi căţelul cel mai blând muşcă dacă vrei să-i iei osul. Ai spus-o chiar tu mai adineauri. „Frumosul Paul“ este un şarpe veninos doar pe jumătate domesticit. Poţi reuşi cele mai extraordinare figuri de dresaj cu asemenea lighioane, atâta timp cât le e frică de tine, dar dacă depăşeşti anumite limite şi le ceri lucruri mult prea grele, uită de teamă şi te muşcă. Locotenentul Ohlsen e un idiot. Nu-i un personaj atât de important, încât să am chef să risc totul pentru el. Fireşte, dacă ar fi vorba de tine, Alfred, lucrurile ar sta altfel. E primejdios să te atingi de deţinuţii „Frumosului Paul“.

— Ştiu, murmură Legionarul. Colecţionează deţinuţi, aşa cum alţii colecţionează timbre.

— Deţinuţi şi execuţii, adăugă Tanti Dora, luând o castană şi dând-o prin unt topit. E foarte periculos. Eu, una, o să dispar câtva timp. Voi lăsa cheia locantei Brittei şi nu voi veni decât să le urez bun-venit englezilor.

Legionarul râse şi-şi frecă cicatricea.

— Vor să pună gheara pe tine, Dora? înseamnă că ai împins lucrurile prea departe.

— Ştiu şi eu? răspunse Tanti Dora, mijindu-şi ochii şi scărpinându-se cu o furculiţă în laţele sale nepieptănate. Aud însă un glas îndepărtat care-mi şopteşte: „Dora, întinde-o!“. De vreo zece zile prea ne-au vizitat des tipi cu borul pălăriei lăsat pe ochi.

— Dintr-aceia care tuşesc după ce beau un Pernod? întrebă Legionarul.

— Întocmai. Indivizi care put a bere de la o sută de metri. Vin aici să încerce cum e Pernodul. Nu izbutesc, şi asta-i trădează.

— Pentru aşa ceva Pernodul e ideal, aprobă Legionarul. Demască ipocrizia. Îţi aduci aminte de S.D.-istul căruia i-am tăiat beregata?

Tanti Dora se scărpină între sâni.

— Taci din gură, Alfred. Îmi faci pielea de găină. Mi-aţi mânjit tot garajul meu de biciclete. Ewald a fost nevoit să scoată scândurile duşumelei ca să dispară petele de sânge.

O sirenă se porni să urle.

— Sictir, o alarmă, înjură Tanti Dora. Umflă vreo două sticle

de vin şi hai în pivniţă!

Personalul de serviciu sosi în goană. Sub una dintre mese se deschise un chepeng. Se-nfundară în pivniţă, urmând o scăriţă îngustă. Sticlele trecură din mână în mână. Cu toţii se aşezară cât mai confortabil. Doar Gilbert, portarul, rămase sus. În ciuda sancţiunilor extrem de severe prevăzute de lege, erau dese cazurile de jaf în timpul alarmei.

— Uite că se întorc acasă la ei să-şi bea ceaiul, aristocraţii ăştia ai bombei!

Alarma dură o oră, după care reveniră cu toţii la suprafaţă. Tanti Dora trase de rochie şi-şi scărpină coapsa.

— *Merde,* zise Legionarul. Consolează-te! Acolo sus le era la fel de târşă ca şi nouă jos, în pivniţă.

— Alfred, o să-i dau acum un telefon „Frumosului Paul“. Vino să mă vezi mâine dimineaţă, dacă poţi ieşi din cazarmă. Voi încerca să-ţi obţin permisul. Dacă nu izbutesc, Paul şi cu mine intrăm la zdup mână în mână.

Legionarul se ridică, îşi puse pe cap chipiul său mic şi trase de marginile vestonului scurt de tanchist.

— Nici tu, nici Paul n-o să ajungeţi la zdup. Voi fi aici la ora 11.

Ieşi în stradă. O pipiţă îi zâmbi provocator şi-i ceru o ţigară. O respinse brutal:

— Cară-te de aici, putoare!

Fata îi strigă ceva porcos. Legionarul întoarse capul pe jumătate. Târfuliţa o rupse la fugă înspre Hansaplatz şi două zile de-a rândul nu îndrăzni să scoată nasul afară.

Două ceasuri mai târziu, Tanti Dora se-ntâlni cu Kriminalrat Paul Bielert la colţul dintre Neuer Pferdenmarkt şi Neuer Kamp Feldstrasse de lângă abatoare. Traversară Neuer Pferdemarkt şi intrară la hotelul „Johnke“, unde se aşezară la o măsuţă retrasă.

Tanti Dora merse drept la ţintă.

— Am nevoie de un permis de vizită. Sunt grăbită. Personalul îmi face greutăţi. N-am parte decât de griji.

Bielert zâmbi în colţul gurii.

— Dacă vrei, pot să-ţi găsesc nişte străini.

— Mulţumesc frumos, ricană Tanti Dora. Ţine-ţi turnătorii cât mai departe de stabilimentul meu! Am însă nevoie de permis.

Gânditor, Paul Bielert fixă o ţigară în muştiucul său de argint.

— Eşti foarte pretenţioasă, Dora. Nu-i uşor să obţii un permis de vizită. E o marfă foarte cerută.

— Lasă-te de gargară! Comandă-mi mai bine un pahar de rom, dar fierbinte de tot.

— Foloseşti expresii vulgare, Dora. Nu te prind.

— Puţin îmi pasă de ce mă prinde şi de ce nu. Am afacerile mele, care-mi înghit tot timpul. Dar ne îndepărtăm de permisul cerut. Sictir, romul ăsta e abia călduţ!

— Mai întâi, trebuie să ştiu pentru cine e permisul.

Tanti Dora îi întinse un petec de hârtie.

— Ai aici numele.

— Locotenentul Bernt Ohlsen? pronunţă cu încetineală Bielert şi studie bucăţica de hârtie. Un criminal de stat. Şi ai vrea să-i îngădui primirea de vizite? N-am decât dispreţ pentru asemenea indivizi. Pilonii ăştia ai plutocraţiei trebuie lichidaţi cu toţii. Ah, de-aş avea mână liberă! Aş nimici familii întregi!

Obrazul său era desfigurat de o ură bolnăvicioasă.

Tanti Dora îl urmărea indiferentă. Câţiva clienţi aşezaţi în capătul opus al salonului se-ndepărtară neliniştiţi. Simţiseră cine era. Deveniseră brusc extrem de grăbiţi, aruncau banii pe masă şi părăseau restaurantul.

— Am o listă de nume atât de lungă, continuă el, încât Gruppenführer-ul Müller ar rămâne cu gura căscată. Aici nu-i vorba numai de război. Trăim o revoluţie şi mă consider ca fiind unul dintre şefii ei. Munca mea e-o muncă oribilă, dar o iubesc.

— Ai dreptate, îl aprobă Tanti Dora, observându-l printre pleoapele pe jumătate lăsate. Nu trebuie să fii prea moale cu trădătorii şi dezertorii. Uite, pe mine mă chinuie conştiinţa. Adesea simt nevoia să restitui tot ce am prin diversele mele ascunzători. Lucruri pe care le-am uitat de multă vreme şi, deodată, hop! Mă trezesc în mână ba cu nişte fotografii, ba cu nişte documente, despre care ştiu că e de datoria mea să le trimit la Berlin. Acum o zi sau două l-am văzut pe Müller. Venise pe nepusă masă în locanta mea. Nu-l mai văzusem de ani de zile. De bucurie că ne-am revăzut, ne-am îmbătat criţă.

— Care Müller, întrebă Paul Bielert, cu nelinişte în priviri.

— Adjunctul lui Heydrich, şeful tău decedat. Brigadeführer-ul Heinrich Müller. Am stropit zdravăn evenimentul. Nu ne mai văzuserăm din ziua când fusese avansat Untersturmführer.

— N-am ştiut niciodată că îl cunoşti pe Heinrich Müller, murmură Bielert, neizbutind să-şi ascundă mirarea. Şi, cu toate astea, n-ai fost niciodată la Berlin. Ştiu cu precizie.

— Doar n-o să-mi spui c-o filezi pe vechea ta prietenă, Paul?

— Cine vorbeşte de filaj? Nu mă gândesc decât la propria-ţi securitate, zâmbi el dulce ca un pisoi. În vremurile astea tulburi, se pot întâmpla multe lucruri…

— Eşti foarte drăguţ, Paul, răspunse ea sarcastic. Când însă vorbeşti de siguranţă, nu cumva te gândeşti mai curând la propria-ţi siguranţă? Dacă aş păţi ceva, te-ai trezi într-o mare mocirlă.

Bielert dădu din umeri, aprinse o nouă ţigară şi sorbi din coniac.

— Despre ce-aţi discutat, tu şi cu Müller?

— Despre criminalii de stat, suspină Tanti Dora. Era de-a dreptul înduioşător cât de perfect ne înţelegeam. „Sunt informat, mi-a spus el, că ştii o serie de indivizi care urau Stapo-ul, dar care azi lucrează acolo.“ Am fost cât p-aci să-i destăinui unele mici secrete, dar, aşa cum prea bine ştii, am o inimă bună, care veşnic mă face să uit de datoria faţă de Führer şi patrie. (Fără pic de jenă, Dora scoase o scrisoare de sub fustă.) Ia uită-te ce-am găsit mai zilele trecute, făcând ordine într-un sertar. O scrisorică al dracului de interesantă despre celula numărul 31 şi, închipuie-ţi, de câteva ori e vorba de un oarecare Paul Bielert în calitatea lui de secretar al acestei celule. S-ar putea crede că tu eşti acela.

Îi întinse scrisoarea.

Impasibil, Bielert o citi.

— Ia te uită! într-adevăr, foarte interesantă. (O împături şi o vârî în buzunar.) Îmi dai voie, nu-i aşa?

Tanti Dora avu un surâs mieros.

— Poftim, poftim. Am şi altele în acelaşi gen. Într-o bună zi am să deschid poate un muzeu.

Bielert holbă ochii.

— Cum de-ai reuşit să pui mâna pe corespondenţa asta dinainte de ’33?

Tanti Dora privea în gol.

— Paul, pe vremea când tu mai mulgeai vacile la casa de corecţie a popilor, visând la revanşă, eu m-am tras pe tuşă, aşteptând să se-ntoarcă roata. Mi-am zis: mai bine să mă asigur din timp. Când ai ieşit din umbră şi ţi-ai trimis mesagerii la celula 31, băieţii s-au oprit la mine să bea un păhărel. Fetele mele le-au golit frumuşel buzunarele. Restul nu-i greu de

înţeles, nu-i aşa, Paul? – şi Dora îi zâmbi seducător. Dar, la urma urmei, de ce să răscolim toate astea? În fond, tot ce-ţi cer e un simplu permis.

— Vino să-l iei de la biroul meu.

— Ah, nu, mersi, Paul. Nu cred că aerul de la voi mi-ar prii la inimă. Trimite-mi permisul cu unul dintre oamenii tăi.

— Mă întreb tocmai dacă n-ar fi o idee bună să trimit pe câţiva tineri de ai mei să-ţi răscolească niţel locanta. După aceea te-ar putea aduce la mine la serviciu. Acolo am face totul ca să-ţi fie bine. Sunt sigur că la capătul câtorva zile ne-ai putea povesti o grămadă de lucruri interesante. După aceea am putea face o mică plimbare cu maşina, în timpul căreia am aranja o drăgălaşă tentativă de evadare. Am un Unterscharführer care trage atât de bine, încât nimereşte ţinta chiar şi cu ochii legaţi.

— Evident, ar fi o idee, consimţi Tanti Dora, dând din cap, ca să arate că a priceput. Cu siguranţă că ţi-a trecut nu o dată prin minte, dar gândesc că eşti îndeajuns de inteligent ca să-ţi dai seama că nu e lipsită de primejdii. În clipa în care m-aş afla într-una dintre celulele tale, tu te-ai găsi alături.

— Atenţie, Dora! Într-o bună zi vei sfârşi prin a te lăsa descoperită şi atunci securea va cădea. Vei căpăta permisul la ora 3. O să ţi-l aducă Grei.

— Foarte bine. Grei şi cu mine ne înţelegem. E foarte mulţumit de gradul său de Oberscharführer şi preferă uniforma neagră hainelor vărgate. Îi place să cânte „Horst Wessel-lied“[77]. Numai un idiot încearcă să înoate contra curentului.

Paul Bielert se ridică.

— Bagă de seamă, Dora! Ai mulţi duşmani.

— Ca şi tine, Paul. Noi doi ne-nţelegem.

Standartenführer-ul S.D. Paul Bielert se foi, punându-şi paltonul negru, strâns pe talie. Îşi şterse ochelarii negri. Apoi dispăru în ploaie. Un lup. Un lup primejdios în haine de cioclu.

Se opri la abatoare. Intră fără grabă în marea hală în care vitele erau sacrificate şi-i privi pe parlagii cum spintecau cu îndemânare hoituri de vacă. Nările lui aspirau mirosul sângelui. Cineva i se adresă. Nu-i răspunse şi-şi văzu indiferent de drum. Sosi un inspector zelos.

— Ei, dumneata! strigă el. Crezi că aici e un spectacol de

[77] Imnul naţional-socialiştilor. Horst Wessel, unul din capii puciului hitlerist, fusese împuşcat de poliţie cu prilejul represiunii. (N.T.)

varietăţi? Intrarea e interzisă! Te rog să pleci imediat!

Inspectorul îl înhăţă de braţ. Atunci Paul Bielert scoase din buzunar plăcuţa[78] sa ovală şi o plimbă pe sub nasul inspectorului. Inspectorul îi dădu drumul instantaneu, de parcă s-ar fi ars. Făcu servil o plecăciune.

— Vă pot fi de folos cu ceva?

— Cară-te! şuieră printre dinţi Paul Bielert.

[78] Confecţionată din metal, această plăcuţă servea drept legitimaţie. (N.T.)

Stever era un bun soldat. Slujea de cinci ani în armată. Putea fi însă bun soldat şi numai după cinci luni. Aici, nu timpul conta. Vierul slujea de aproape treizeci de ani, dar nu era un bun soldat. Maiorul, comandantul închisorii, purta şi el uniforma de-o bună bucată de vreme. El însă nu fusese niciodată soldat şi nici nu avea să ajungă vreodată. Nu dorinţa era ceea ce îi lipsea, ci pur şi simplu n-avea aptitudini.

Atât Vierul cât şi comandantul erau răi şi însetaţi de putere. Doi buni gardieni, unelte folosite în statul nazist.

Obergefreiter-ului Stever de la Dragoni puţin îi păsa de putere. Nu era nici rău din cale afară, dar nici deosebit de bun. Era mulţumit. Avea două uniforme de oraş, două uniforme de serviciu şi trei costume de vară. Toate uniformele îi fuseseră făcute de comandă de un croitor care locuia la „Grosser Burstah“ şi al cărui fiu fusese deţinutul lui Stever. De atunci, croitorul Bille îi cosea întotdeauna uniformele.

Obergefreiter-ul Stever îi clasa pe oameni în patru categorii: soldaţi activi, civili, femei măritate şi femei nemăritate. Le prefera pe cele măritate. De la vârsta de cincisprezece ani descoperise că majoritatea femeilor măritate sunt subalimentate sexual. De atunci, Stever avusese o groază de aventuri erotice interesante.

— Cu femeile ai de dus o luptă, nu lipsită de riscuri. Ar putea chiar să-ţi zdruncine nervii. Trebuie să fii drăguţ cu ele şi nu să le vâri imediat mâna sub fustă, îi explica el Obergefreiter-ului Braun, căruia rareori îi pica o fată, deşi în mod categoric era mai bine făcut decât Stever.

Când Stever părăsea închisoarea ca să-şi viziteze iubitele sale măritate, nimeni n-ar fi crezut că ostaşul acesta, impecabil îmbrăcat şi cu un surâs mulţumit pe buze, era acelaşi cu cel care, cu o perfectă indiferenţă, îi ciomăgea pe deţinuţi. Desigur, n-o făcea decât din ordin şi ar fi fost din cale afară de mirat dacă cineva i-ar fi reproşat-o. Nu ucisese pe nimeni. Obergefreiter-ul Stever de la Dragoni, gardian la închisoarea militară din Hamburg, făcea din treaba aceasta un punct de onoare.

DISCIPLINĂ PENITENCIARĂ

O dată pe lună, comandantul Rotenhausen venea la

închisoare ca să-i fie prezentaţi noii deţinuţi. Cu aceeaşi ocazie, îşi lua la revedere de la condamnaţi. Nu de la condamnaţii la moarte. Aceştia din urmă nu-l interesau. Doar de la cei care urmau să plece la închisorile militare de la Torgau, Glatz şi Gemersheim.

Prefera întotdeauna să vină târziu. Niciodată înainte de ora 22. Mai curând către 21, când prizonierii apucau să adoarmă, întotdeauna se producea o învălmăşeală totală când prizonierii, încă buimaci de somn, erau scoşi de prin paturile lor şi goniţi ca să fie prezentaţi comandantului, de regulă uşor ameţit. Ceea ce urmează s-a întâmplat la patru zile după povestea cu permisul de vizită. Exact înainte de miezul nopţii. Venea direct de la Cazinou. Elegant, bine dispus. Pelerina sa gri-deschis, dublată cu mătase albă, culoarea infanteriei, flutura uşor în vânt. Cizmele de lac scârţâiau. Purta un pantalon, şi el cenuşiu-deschis, cu vipuşca largă. Epoleţii săi, epoleţi împletiţi din fir ai ofiţerilor de stat-major, erau din aur masiv. Maiorul Rotenhausen făcuse în urmă cu trei ani o căsătorie de interes. Era ofiţerul cel mai elegant şi mai bine îmbrăcat din întreaga Armată a X-a. Cascheta sa, care evident era o caschetă de cavalerie, avea calota de mătase, cu liziere de argint. Lizierele galbene ale cavaleriei fuseseră fireşte înlocuite cu cele albe ale infanteriei. Deţinea un post pe care-l râvneau mulţi. În primul rând era preşedintele Cazinoului Statului-Major al Armatei a X-a. Cazinoul era deschis şi pentru ofiţerii din Regimentul 76 Infanterie. Treptat, li s-a permis accesul şi celor din Regimentul 56, dar, fireşte, nu gratuit. Era şi normal. În fiecare lună, domnul Rotenhausen încasa în mod nestatutar nişte bani, care, oficial, figurau drept contribuţie pentru amenajarea Cazinoului. Cazinoul din Altona al maiorului Rotenhausen ajunsese să fie renumit în toată regiunea militară.

O singură dată era cât p-aci s-o încurce rău de tot. Un foarte tânăr colonel, care-şi pierduse un braţ la sud de Minsk, începuse să epureze comandamentul general. Se afla doar temporar la ei, între spitalul militar şi front. Când acest băieţandru îşi făcu apariţia, toţi membrii Cazinoului se simţiră dintr-o dată extrem de stânjeniţi. Avea maximum treizeci de ani şi poseda toate decoraţiile existente, plus medalia de aur a marilor răniţi. Uniforma sa era tot ce poate fi mai regulamentar. Doar vestonul fusese făcut de comandă. În rest, mantaua, pantalonul,

cascheta, cizmele şi până şi tocul pistolului şi centironul veneau din magazia de efecte. Nu purta nici măcar un Walther, pistolul ofiţerilor, această mică bijuterie pe care o poseda oricare ofiţer de garnizoană dacă se respecta cât de cât. Tânărul colonel purta Parabellum-ul cazon, al cărui toc era plasat conform regulamentului, exact la patru degete în stânga cataramei centironului. Ceea ce-i făcu pe membrii Cazinoului să devină deosebit de circumspecţi era şnurul fluierului, care apărea de sub clapa buzunarului din dreapta, de la piept. Exact cât era prevăzut: trei centimetri şi jumătate. Nici mai mult, nici mai puţin.

Colonelul făcea parte din trupele de vânători de munte. Era de ajuns ca să-i pună în gardă pe cei de la garnizoană. Pe mâneca lui stângă lucea mândru *Edelweiss*-ul[79]. Gulerul tunicii şi epoleţii aveau verdele veninului.

O jumătate de oră după sosirea sa, colonelul îi adună pe toţi membrii Cazinoului, de la simpli soldaţi până la locotenenţi-colonei. Cu o voce seacă, le spuse că a preluat provizoriu comanda Statului-Major şi că în acelaşi timp îl înlocuieşte pe comandantul garnizoanei, îi privea pe fiecare drept în ochi, de parcă ar fi vrut să le smulgă creierii şi să-i cântărească.

— Sunt colonelul Greif, din Regimentul 9 Vânători de munte, se prezentă el, fără însă a da mâna cu vreunul. Întotdeauna raporturile mele cu subalternii au fost bune. Există un singur lucru pe lume pe care-l dispreţuiesc: chiulul. (Se legăna pe picioare, lovind uşor cu palma tocul pistolului.) Vă este cunoscut oare, domnilor, că unităţile de pe front au nevoie de oameni? În regimentul meu sunt soldaţi care în trei ani de zile n-au căpătat nici o singură permisie.

Separat, întrebă pe fiecare de cât timp se află în garnizoană, mirându-se cu glas tare de numărul mic al celor care fuseseră pe front.

A doua zi, se şi apucă să formeze companii de marş. În a treia zi, toate uniformele de fantezie fuseseră dosite. Se adunaseră atâtea caschete de cavalerie, încât un regiment întreg ar fi avut ce pune pe cap. Subit, toată lumea începu să poarte uniforme prost ajustate, venite direct din magaziile de efecte. Gradaţii purtau fluier cu şiret, iar pistolul regulamentar se afla fix la

[79] Denumirea germană a florii de colţ, emblema trupelor de vânători de munte. (N.T.)

patru degete în stânga cataramei centironului. Nicio caschetă nu mai stătea şmechereşte pe-o sprânceană. Monoclurile dispăruseră şi ele. Până şi comandantul Regimentului 76 Infanterie, colonelul Brandt, fusese obligat să-şi abandoneze lornionul. În poziţie de drepţi, era obligat să-l asculte pe tânărul colonel, care ar fi putut să-i fie fecior, zicându-i că se află într-o garnizoană militară, în timp de război, şi nicidecum într-o menajerie, unde oricine se poate deghiza cum îi trăsneşte, şi că, dacă are vederea proastă, să se ducă la oculist şi să-şi comande ochelari.

Evident, toată lumea îl blestema pe-nfundate. Unii se gândeau chiar că ar putea fi organizat un accident. Un locotenent avu chiar excelenta idee de a expedia un deţinut anonim la Gestapo. Într-o zi, însă, avură o surpriză teribilă şi toată lumea se felicită că denunţul nu fusese trimis.

Colonelul primi vizita lui Heydrich în persoană. Acum totul era clar. Adjunctul diavolului! Brusc, îi cuprinse pe toţi dorinţa să părăsească Hamburgul. Un comandant prieten cu Heydrich putea să aducă belele cu carul. Până şi pisica nu se mai simţea în siguranţă. Îşi părăsi locul său obişnuit de lângă cămin şi se refugie în beciul companiei a 21-a, unde se ascunse în spatele unei grămezi de măşti de gaz. În beci stăpânea Feldwebel-ul Luth, care era considerat drept analfabet din punct de vedere politic.

Într-o dimineaţă, la ora 3, maiorul Rotenhausen a fost trezit din somn. În ajun fusese la un chef în oraş şi era încă destul de mahmur, dar se dezmetici într-un timp record, când înţelese ce anume îi spunea subofiţerul de serviciu. Urma să ia neîntârziat comanda unei companii de marş ce avea să plece a doua zi.

Maiorul însă era norocos. Dumnezeu ţinea o mână protectoare deasupra lui. Cu două ceasuri înainte de plecarea companiei de marş, colonelul Greif fusese prevenit printr-o telegramă că fusese mutat. I se încredinţa comanda grupării de şoc a Diviziei 19 Infanterie, angajată în luptă la sud-est de Stalingrad. La trei ore după sosirea telegramei, colonelul decola într-un avion de transport JU-52. N-avea să mai revadă Germania. Muri de frig într-un troian de zăpadă, exact în faţa uzinei de tractoare „Steaua Roşie“ din Stalingrad. La 3 februarie 1943, cei câţiva ostaşi sovietici care dădură peste corpul lui îl întorseseră cu baionetele să vadă dacă mai trăieşte. Dar

colonelul Greif era rece şi mort.

Maiorul Rotenhausen a fost imediat înlocuit de la comanda companiei de marş printr-un locotenent de Panzer-Grenadieren. Timp de patru zile şi patru nopţi, ofiţerii garnizoanei sărbătoriră plecarea colonelului Greif. Înlocuitorul său era un general de brigadă, simpatic de imbecil. Când ofiţerii soseau în vizită împreună cu soţiile lor, generalul de brigadă le pupa mâinile cucoanelor, mai exact le umplea de bale, scoţând totodată nişte sunete bizare, aducând a nechezat de cal răpciugos. Se prezenta: „General de brigadă von der Oost, din Infanterie“. Lăsa să-i scape un râs ca un croncănit, fornăia puternic pe nas şi se trăgea de guler, de parcă acesta l-ar fi sugrumat. Apoi cotcodăcea:

— Scumpă doamnă, scumpă domnişoară, nu ştiu cine sunteţi. Eu sunt comandantul garnizoanei. Ştiţi de ce sunt ofiţer de infanterie?

Evident, cucoana căreia îi era pusă această întrebare nu izbutea să ghicească. Generalul de brigadă râdea încântat.

— Simplu, explica el, pentru că nu sunt ofiţer de artilerie. Nu mi-a plăcut niciodată artileria. Face atâta zgomot, încât mă apucă durerea de cap.

Sosea obosit la Cazinou şi numai că-l auzeai cârâind cu vocea sa de bătrân:

— Domnilor, astăzi sunt mulţumit. Ştiţi dumneavoastră de ce?

Ofiţerii prezenţi cunoşteau dinainte răspunsul, dar, evident, se făceau că nu ştiu de ce e mulţumit generalul de brigadă.

Într-al nouălea cer, chicotea:

— Pentru că nu sunt trist.

După ce toată lumea râdea complezent de această glumă, el continua:

— Ieri am fost îngrozitor de trist. Pentru că n-am fost mulţumit.

Era un comandant ideal. Semna orice hârtie pe care i-o băgai sub nas, fără ca măcar să arunce o privire asupra conţinutului, fie că era vorba de o rechiziţie ilegală a câtorva pachete de margarină, fie de un ordin de execuţie capitală. Unii răutăcioşi susţineau chiar că nici măcar nu ştie să citească. De fiecare dată când semna câte ceva, cotcodăcea:

— Iată, domnilor, că am făcut-o şi pe asta. Muncim, nu glumă! La noi nu se trândăveşte. Muncim pentru victorie.

— Ieri au fost executaţi la Fuhlsbüttel trei soldaţi de infanterie, observă indiferent aghiotantul.

— Fiecare război cere sacrificii, explică generalul de brigadă. Altminteri n-ar mai exista războaie.

În timpul Kriegspiel-ului[80], adormea regulat, şi asta chiar de la bun început. În genere, se trezea subit pe la jumătatea exerciţiului şi începea să strige:

— E foarte important, domnilor! Trebuie distruse diviziile blindate inamice, altminteri ele vor pătrunde în Germania şi vor provoca ambuteiaje pe şosele. Esenţialul într-o asemenea bătălie este să acţionezi în aşa fel, încât inamicul să nu mai aibă muniţii. Ce-i un tanc fără obuze? E ca o cale ferată fără trenuri.

Ofiţerii dădeau din cap şi mişcau conştiincios machetele prin nisip. Nimeni însă nu era în stare să găsească un mijloc susceptibil de a împiedica aprovizionarea inamicului cu muniţii. Ca atare, fiecare nou Kriegspiel începea printr-o declaraţie:

— Domnule general, inamicul n-are muniţii.

Atunci bătrânul îşi freca mâinile:

— Am câştigat. Nu ne rămâne decât să-i bombardăm fabricile de muniţii, după care încheiem pacea.

Într-o zi, mâţa, care revenise la Cartierul General, declanşă o adevărată catastrofă în lada cu nisip. Se găsise să-şi fete puii drept pe cota 25. Toate machetele de tancuri şi tunuri erau talmeş-balmeş, de parcă o bombă ar fi explodat în mijlocul lor. Pisica îşi alese foarte prost momentul, deoarece de astă dată erau poftiţi la exerciţiu şi ofiţerii din unităţile vecine.

Pe generalul de brigadă îl apucară furiile şi ceru ca pisica să fie adusă în faţa Consiliului de Război. Jocul trebuia jucat. Doi Feldwebeli înhăţară pisica şi o ţinură cât timp dură procesul. A fost condamnată la moarte pentru sabotarea instruirii ofiţerilor. A doua zi o graţiară, urmând însă să stea legată de cămin. Ordonanţa generalului primi ordin s-o păzească.

Într-o zi, ostaşul anunţă că pisica dispăruse. În realitate, o dăduse tot el unui brutar din cartierul Saint Georges. Atunci, generalul de brigadă, căruia îi părea rău de pisică, porunci să se cumpere alta.

Pacea şi securitatea domneau în întreaga garnizoană. Puterea maiorului Rotenhausen sporea zi de zi, căci generalul de brigadă

---

[80] În traducere literală: joc de război. Este un exerciţiu tactic executat la lada cu nisip. (N.T.)

adora coniacul franţuzesc, iar maiorul putea să i-l procure. Vizita colonelului Greif, de la care se scursese doi ani, era acum aproape uitată.

Maiorul Rotenhausen mergea deci cu un pas ferm spre închisoare. Sub braţ avea o cravaşă lungă. De încălecat nu încăleca niciodată, fiindcă-i era frică. Cravaşa era destinată oamenilor. Deţinuţilor din închisoare.

Plin de morgă, îl salută pe Vier, avertizat telefonic de vizita comandantului. Obergefreiter-ul Stever fusese adus în grabă din Reeperbahn, unde se delecta cu vizionarea unui oribil film pornografic, ce rula într-un cabaret clandestin de pe Grosse Freiheit. Când comandantul intră, abia apucase să-şi încheie centironul.

Vierul luă poziţia de drepţi şi răcni:

— Detaşament, drepţi!

Stever, care era în flancul drept, verifică alinierea.

— Gefreiter Schmidt, un pic înainte. Ostaş Paul, suge burta. Obergefreiter Weber, piciorul stâng mai în faţă.

După aceea îşi reocupă locul în flancul drept.

— Pentru onor, la stânga! urlă Vierul. Porni cu paşi ţepeni către comandant, se opri, pocni scurt călcâiele, salută şi strigă: Domnule comandant, Haup-und-Stabsfeldwebel Stahlschmidt se prezintă la ordinele dumneavoastră împreună cu detaşamentul de pază al închisorii garnizoanei: cincisprezece subofiţeri, douăzeci şi cinci de soldaţi, trei bolnavi la infirmerie, un subofiţer în permisie, un Gefreiter dezertor, doi soldaţi arestaţi şi închişi la arestul Regimentului 12 Cavalerie din Elmstedt. În închisoarea garnizoanei Hamburg-Altona se află o sută cinci deţinuţi. Niciun bolnav. Totul este în ordine. Nimic de semnalat. Închisoarea a fost curăţată şi aerisită.

Comandantul verifică alinierea, trecu fără grabă prin faţa şirului de soldaţi bine hrăniţi, înţepeniţi în poziţia de drepţi, dădu mulţumit din cap, rectifică poziţia tocului pistolului unui Gefreiter şi îl întrebă pe un Obergefreiter celibatar ce-i mai face nevasta. Fără să mai aştepte răspunsul, se dădu câţiva paşi îndărăt, salută cu două degete la cozoroc şi se adresă Vierului:

— Sunt mulţumit, Stabsfeld'. După cum ştii, sunt însă grăbit şi, deci, hai să trecem la treabă.

Merseră în birou, unde totul se prezenta impecabil. Toate obiectele de pe masă erau aşezate conform prescripţiilor

regulamentului. Cel care ar fi avut chef putea să verifice, lucru pe care maiorul se şi grăbi să-l facă. Cu ajutorul unei rulete de metal, el constată că între marginea mesei şi teancul de dosare erau exact zece milimetri. Cu un compas, măsură lăţimea panglicilor roşii aplicate pe ştergarele şi vestele de bumbac atârnate lângă chiuvetă. Merse la closet şi ceru să vadă şurubul de închidere al sifonului, pe care îl săltă de câteva ori în palmă şi constată, oarecum dezamăgit, că era perfect curat şi strălucitor. Trecu apoi la rezervorul de apă, dar şi acesta era curat. Nici urmă de vopsea cojită sau rugină. Cu un briceag, încercă să descopere niscaiva jeg pe partea dinăuntru a colacului. Dezamăgirea sa era evidentă. Totul era curat. Vierul rânji triumfător în spatele comandantului şi-i făcu cu ochiul lui Stever, ca şi cum i-ar fi zis: „E naiv bătrânu'. Trebuie să fie cineva mult mai şmecher ca să ne prindă la-nghesuială".

Se reîntoarseră în birou. „Şi când te gândeşti, zicea Vierul în sinea sa, că un asemenea idiot a putut ajunge ofiţer! Dacă aş fi fost în locul lui, aş fi găsit de mult ocazia ca să urlu. Tolomacul nu cunoaşte nici măcar figura cu băţul de chibrit pe care-l ascunzi şi-l găseşti apoi".

Comandantul ceru să vadă lista deţinuţilor. Vierul pocni de trei ori din călcâie şi i-o întinse. Acesta-şi puse monoclul, pe care de altfel îl fixă cu greutate, şi întrebă zâmbitor:

— Câţi noi veniţi, Stabsfeld'? Câţi urmează să fie transferaţi?

— Şapte noi veniţi, domnule maior, strigă Vierul. Un locotenent-colonel, un căpitan de cavalerie, doi locotenenţi, un Feldwebel şi doi simpli soldaţi. Paisprezece pentru transfer. Cu toţii la Torgau: un general de brigadă, un colonel, doi maiori, un căpitan de cavalerie, un Hauptmann, doi locotenenţi, un Feldwebel, trei subofiţeri, un marinar, un soldat. În închisoare se mai află patru condamnaţi la moarte, care urmează a fi împuşcaţi. Graţierea a fost refuzată. Administraţia cimitirului a fost informată şi sicriele comandate la tâmplăria batalionului.

— Bine, Stabsfeld'. Mă bucur să găsesc totul în ordine. Îţi cunoşti munca. Eşti un subofiţer în care se poate avea încredere. Nu ca la închisoarea din Lübeck, unde-s numai hahalere. La dumneata totul merge perfect, totul e bine uns. Fii atent însă la accidente! Mă refer la cele mortale. Dacă vreunul dintre nenorociţii ăştia îşi rupe un picior sau amândouă, puţin îmi pasă, dar când mor se iscă prea multă tevatură. La

Stadthausbrücke există un Kriminalrat pe nume Bielert, un personaj foarte dezagreabil, care începe să se intereseze cam prea mult de închisoarea noastră. Nu-mi place treaba asta. Pretutindeni dai de el. Ieri seară a sosit la Cazinou, şi încă la 2 dimineaţa. Pe timpul împăratului, aşa ceva n-ar fi fost niciodată tolerat. Individul ar fi fost gonit cu picioare în fund. Un locotenent care nu-l cunoştea l-a luat drept popă. Halal popă! oftă comandantul. A doua zi am fost nevoiţi să-l trimitem pe locotenent la o companie de marş. Totul s-a rezolvat prin telefon. Acest Bielert este unul dintre preferaţii lui Heydrich. Bagă bine de seamă! Nu-i da prilej să miroasă ceva, altminteri o să ne trezim cât ai bate din palme în pădurile din jurul Minskului. Când vrei să-ţi dresezi deţinuţii, bate-i fără teamă, Stabsfeld'. Există o groază de locuri unde-i poţi lovi fără să laşi semne. În felul acesta nu rişti nimic. O să-ţi arăt imediat ce începem prezentările. Apropo, cu siguranţă că există unu-doi oameni pe care nu-i prea iubeşti şi pe care din principiu i-am putea expedia într-un batalion de marş. Făcând treaba asta din când în când, am izbuti poate să mulţumim pe toată lumea. Bine. Şi acum să începem. Suntem grăbiţi.

Pe coridor fuseseră adunaţi toţi cei care urmau să fie prezentaţi. Mai întâi, nou veniţii. Un locotenent în vârstă de cincizeci şi opt de ani, care fusese încarcerat pentru refuz de executare a ordinelor, rezistă exact trei minute şi patru secunde. Ieşi clătinându-se, sprijinit de doi Gefreiteri. Nici urmă de sânge.

Triumfător, Stever rânji şi dădu o palmă peste burta locotenentului.

— Doamne, ce mai fetiţă! Numai trei minute. Ar fi trebuit să-l vezi pe Feldwebel-ul pe care l-am avut aici. S-a ţinut două ceasuri. Comandantul a fost nevoit să se oprească fiindcă se sleise.

Locotenentul, leşinat, a fost dus de-acolo cu o zdrelitură largă pe frunte.

Locotenentul Ohlsen stătea pe culoar împreună cu cei care aşteptau să fie prezentaţi. Erau cu faţa la perete, cu vârful picioarelor şi nasul lipite de zidul vopsit în verde, iar cu mâinile împreunate la ceafă.

Două santinele, înarmate până-n dinţi, se plimbau de colo până colo pe culoar, ţinând pistoalele-mitralieră gata de tras.

Se-ntâmplase o dată sau de două ori ca un prizonier să-şi iasă din minţi şi să încerce să sară la beregata comandantului. Niciunul dintre ei nu putuse povesti eşecul tentativei sale. Fuseseră scoşi morţi din birou şi aruncaţi în celula disciplinară din beci, cu o etichetă legată de picioare.

— Deţinutul Bernt Ohlsen, locotenent de rezervă, urlă Stever. Prezentarea, fuga marş! Comandantul e grăbit.

Locotenentul Ohlsen ţâşni, pocni călcâiele şi încremeni privind drept înainte, exact dincolo de prag. „Acum să fiu atent, gândi el. O singură mişcare greşită şi se dezlănţuie“. Îşi lipi degetele de vipuşca pantalonului, alinie coatele, stând drept ca o coadă de mătură.

Comandantul trona în spatele biroului. Pe masă, în faţa lui, se afla cravaşa. Vierul stătea în picioare, exact în spatele său, în mână cu un lung baston de cauciuc, mânjit de sânge închegat.

Stever trecu în spatele locotenentului.

— Heil Hitler! spuse comandantul.

— Heil Hitler, domnule maior! strigă locotenentul Ohlsen.

Comandantul zâmbi şi frunzări dosarul locotenentului.

— Cazul dumitale se prezintă prost. Cred că-ţi pot prezice cu exactitate ce-o să se întâmple. Vei fi condamnat la moarte. Dacă eşti ghinionist, o să fii decapitat. După părerea mea, eşti ghinionist. Dacă, totuşi, îţi va surâde norocul, vei fi împuşcat. Decapitarea este dezonorantă şi inestetică. N-am putut niciodată suporta spectacolul capetelor care se rostogolesc în coş, şi apoi curge prea mult sânge. Ai vreo plângere? Ai de cerut ceva?

— Nu, domnule maior.

Comandantul ridică alene capul; îl fotografie din ochi pe locotenentul Ohlsen.

— Deţinut, nu-ţi ţii capul drept.

Vierul ridică mâna dreaptă.

Stever lovi o dată cu patul pistolului său mitralieră.

— Deţinut, când ţi se spune să iei poziţia de drepţi, trebuie să stai drept, spuse comandantul, zâmbind amabil.

O durere fulgurantă şi arzătoare străbătu corpul locotenentului Ohlsen. Reuşi cu greu să rămână în picioare.

— Deţinut, ai mişcat, constată lapidar comandantul.

Vierul ridică mâna stângă. Stever izbi de două ori, de data aceasta cu ţeava pistolului-mitralieră. Lovise cu toată forţa la

nivelul rinichilor.

Locotenentul Ohlsen avu senzaţia că ace înroşite în foc i se implântară în spinare. Căzu în genunchi. Din ochi îi ţâşniră lacrimi. Comandantul clătină din cap cu un aer întristat.

— Asta-i insubordonare, deţinut! Refuzi să stai în picioare? Te aşezi în genunchi ca o muiere?

Comandantul făcu un semn Vierului, care ridică mâna stângă de două ori.

Stever lovea cu patul, lovea cu ţeava, izbea cu piciorul în corpul ofiţerului prăbuşit la pământ. Ochind buricul, izbi de patru ori consecutiv. Locotenentul Ohlsen urla. Din colţul gurii i se prelinse puţin sânge. Foarte puţin. Abia un firicel subţire.

Comandantul izbi în masă cu cravaşa.

— Obergefreiter, ia ridică-mi-l în picioare pe deţinut!

Acum, Stever dădea cu ţeava armei. Cătarea despică adânc pometul stâng al deţinutului.

Locotenentul Ohlsen răcnea cât îl ţineau puterile. Se gândea la Gerd, băieţelul său. Murmura cuvinte de neînţeles, pe care ceilalţi le socotiră proteste. În realitate, el îi vorbea copilului său.

Vierul ridică încă o dată mâna. Stever înfipse ţeava pistolului său mitralieră în coloana vertebrală a locotenentului Ohlsen.

Îl duseră, leşinat, înapoi în celulă.

Se trecu apoi la cei care trebuiau să plece la Torgau. Fiecare trebuia să semneze o declaraţie prin care să afirme că fusese tratat corect şi în conformitate cu regulamentul şi că nu are de formulat nicio plângere. Fiecare declaraţie era contrasemnată de alţi doi deţinuţi care serveau ca martori.

Un general de brigadă refuză să semneze.

— Domnule maior, spuse el calm şi cu răceală, am de făcut maximum doi ani la Torgau. Dacă înaintez însă un raport despre dumneavoastră, căpătaţi douăzeci şi cinci de ani. Aici, în închisoare, s-au comis pe puţin două omoruri cu premeditare. După ce-mi voi termina stagiul la Torgau, voi face şase săptămâni într-un lagăr de reeducare. Apoi mi se va restitui gradul şi voi căpăta după toate probabilităţile comanda unei divizii disciplinare de infanterie. Şi vă dau cuvântul de onoare că voi răsturna cerul şi pământul ca să vă am în divizia mea, promiţându-vă în acelaşi timp că la mine în unitate veţi fi trataţi corect, exact după prevederile regulamentului regimentelor disciplinare.

În birou se lăsase o tăcere de moarte. Stever îl privi pe Stabsfeldwebel, dar acesta nu ridică mâna. Aşa ceva nu se mai întâmplase niciodată. Un deţinut care să ameninţe. Un deţinut care să acuze.

Comandantul se răsturnă cu nonşalanţă în fotoliu, aprinse o ţigară de foi, luă cravaşa şi o îndoi gânditor. Îl cerceta cu privirea pe generalul de brigadă stând drepţi în faţa lui.

— Deţinut, îţi închipui cumva că un om de vârsta dumitale va rezista şase săptămâni într-un batalion disciplinar? După trei zile, o să-ţi plângi singur de milă.

Îşi scoase pistolul şi-l aşeză pe marginea biroului, exact în faţa generalului.

— Uite, îţi fac o ofertă. Ia cu propria dumitale mână acest pistol şi suprimă-te înainte de a pleca spre lagărul de reeducare.

Îşi agită cravaşa pe sub nasul generalului de brigadă. Reţinându-şi respiraţia, Vierul se gândea: „Dumnezeule, dacă îl plesneşte şi tipul soseşte la Torgau cu urme de lovituri de cravaşă pe faţă, suntem în pom. N-o să ne putem justifica niciodată“.

Comandantul rânji cu răutate.

— Ţi-ar prinde bine, nu-i aşa, dacă te-aş lovi? În felul acesta ai putea, într-adevăr, povesti colonelului Vogel de la Torgau ce se petrece aici. Nu suntem însă atât de idioţi. De altfel, ai s-o afli destul de repede. Respectăm regulamentul. N-avem defel nevoie să uzăm de violenţă când vrem să punem cu botul pe labe un deţinut rebel.

Se răsuci spre Stever.

— Obergefreiter, în zece minute, deţinutul să fie în curte, echipat în ţinută de campanie, cu cincizeci de kilograme de nisip ud în raniţă şi încălţat cu cizmele cele mai scorojite şi mai ţepene pe care le poţi găsi. În fiecare cizmă pui câte o pietricică rotundă. Începi cu două ore de pas alergător.

Vierul rânji. Stever rânji. Comandantul surâse.

Figura generalului de brigadă rămase impasibilă. Ordinul comandantului era corect, absolut corect din punct de vedere al regulamentului prusac. Cu regulamentul acesta puteai ucide un om. Întrebarea era dacă inima avea să reziste.

— Deţinut, stânga’ mprejur! comandă Stever. Înainte, pas alergător!

Comandantul îşi puse pelerina, strânse centironul său galben,

aşează corect tocul pistolului şi-şi puse cascheta, aplecată pe o parte şi lăsată pe sprânceana dreaptă. Aşa, avea o înfăţişare îndrăzneaţă. Îşi luă cravaşa, se plesni uşor peste picior şi se-ntoarse către Vier.

— Vino după mine, Stabsfeld'! Am să-ţi arăt ce trebuie făcut când vrei să eviţi complicaţiile.

Vierul aprobă, dând din cap, şi-şi puse mantaua. Era cât p-aci să-şi aşeze cascheta la fel cum făcuse comandantul, dar se abţinu şi o aşeză pe cap, dreaptă, cu cozorocul lăsat pe frunte. Avea un aer idiot, dar era mai bine aşa decât s-o păţească. De la un comandant atât de distins te puteai aştepta la orice.

Epoleţii de aur masiv ai comandantului străluceau. Îşi puse la gât lănţucul de aur al pelerinei şi-i desfăcu reverele albe. Semăna cu un ofiţer de operetă invitat la bal mascat.

Generalul de brigadă străbătu, tropăind, lungul coridor, stimulat de ordinele răcnite de Stever.

În curte, Rotenhausen preluă comanda. Verifică mai întâi ţinuta şi constată că totul era corect. Înlocui una dintre pietricele cu alta mai mică. Apoi se instală în capul scării. Stever se postă în fundul curţii, cu pistolul-mitralieră gata de tragere. Chiar şi un bătrân general putea să piardă controlul asupra nervilor. Vierul se proţăpi în stânga comandantului.

— Observă cu atenţie totul, Stabsfeld', zâmbi comandantul. Dacă i se întâmplă ceva în timpul exerciţiului, nimeni nu se poate atinge de noi.

Râse încetişor.

— Dacă cineva suportă acest exerciţiu de două ori pe zi timp de o săptămână, poate să se laude după aceea că este cel mai călit infanterist din lume.

Comandantul îşi săltă centironul şi îşi desfăcu picioarele după moda prusacă. Se legănă uşor şi începu să comande răstit:

— La dreapta! Drepţi! La stânga! Pas alergător, pe loc! Atenţie, înainte, pas alergător! Mai iute, deţinut, mai iute! Genunchii mai sus, mai sus! Mişcă-te, babalâcule! Culcat! De douăzeci de ori ocolitul curţii, târâş!

Generalul de brigadă începu să transpire. Sub cască, ochii prinseră luciri de nebunie. Ştia că cea mai mică slăbiciune va fi considerată drept refuz de executare a ordinelor şi le va da celorlalţi prilejul să se servească de armele lor. Generalul de brigadă slujise patruzeci şi trei de ani în armata prusacă. La

cincisprezece ani intrase în Şcoala de elevi-ofiţeri „Gross Lichterfelde“. Cunoştea milităria pe degete şi ştia până unde pot fi împinse lucrurile. Pierderea cunoştinţei era singurul lucru care îl scutea pe un ostaş să execute un exerciţiu comandat.

— Deţinut, stai! Pe vine lăsat, sărind, înainte!

Fiecare săritură era un adevărat supliciu în nisipul moale, presărat peste cimentul curţii. Pietricelele din cizme începuseră să-şi facă efectul.

Vierul se amuza pe faţă. Comandantul râdea mulţumit.

— Hai, deţinut! Mai mult suflet! Un pic de exerciţiu face bine la sănătate! Saltul mai sus, saltul mai lung. Mai iute! Puşca în mână, braţele întinse! Acum comenzile se succedau cu repeziciune: Culcat! Târâş înainte! Săritură pe loc cu picioarele apropiate! Pas alergător! Stai! Stânga-mprejur! Înainte, pas alergător! Împunge cu baioneta! Atac de cavalerie din dreapta! Parează cu baioneta!

La capătul a douăzeci de minute, generalul leşină pentru prima oară, însă în două minute şi jumătate Stever îl readuse în simţiri.

Când comandantul termină cea de-a treia ţigară de foi, generalul începu să strige. La început nu se auzi decât un geamăt, o şoaptă vagă. Dar la o oră după ce izbucnise primul ţipăt, întreaga închisoare se trezi. În toate celulele, oamenii ascultau îngroziţi. Cei care erau de mai multă vreme închişi ştiau ce se petrece. Instrucţie specială de infanterie în curte.

Bătrânul ofiţer ţipa acum aproape fără întrerupere. Fiecare strigăt se termina cu un horcăit înăbuşit.

Stever izbea cu ţeava pistolului-mitralieră în burta deţinutului, vizând de fiecare dată acelaşi loc, un centimetru şi jumătate deasupra buricului. Aşa ceva nu lăsa urme. În cel mai rău caz, se puteau rupe pereţii stomacului, dar un asemenea accident putea să se întâmple şi în timpul unui exerciţiu mai riguros, şi care este armata în care exerciţiile să fie interzise?

Comandantul încetase să mai râdă. Ochii îi străluceau. Gura se prefăcuse într-o dungă subţire.

— Deţinut, urlă el, în picioare! Obergefreiter, ajută-l!

Stever izbea ca un automat.

Generalul de brigadă reuşi să se scoale în picioare. Se clătina ca un om beat mort. Abia se mai târa prin curte. Fiecare pas era un chin.

Comandantul strigă:

— Stai! Cinci minute repaus! Deţinut, ai ceva de zis înainte de reluare?

Bătrânul privi în gol. Ochii îi erau împăienjeniţi. Părea un mort care încă mai mişcă. Reuşi să pronunţe cu un glas ce abia se-auzea:

— Nu, domnule maior.

Stever, care stătea în picioare în spatele deţinutului, cu pistolul-mitralieră atârnat pe umăr, se gândi: „O să crape! Din fericire, cel târziu într-o jumătate de oră o să fiu în pat, scăpat de individul ăsta. Trebuie să fii nebun ca să îndrăzneşti să-l ameninţi pe comandant. Mâine va fi şters de pe lista celor trimişi la Torgau“.

— Deţinut, sus! şuieră comandantul.

Generalul mai făcu de două ori înconjurul curţii, apoi se prăbuşi, drept înainte, ca un butuc.

Stever îl izbi de câteva ori cu patul pistolului-mitralieră.

— Ridică-te! ordonă comandantul.

Deţinutul se sculă, clătinându-se.

Stever stătea în faţa lui, cu pistolul-mitralieră în mână, gata să tragă.

„E cu siguranţă sfârşit, îşi zise el. De ce n-o fi murind, idiotul? Asta ar trebui să facă. De ce dracu’ nu-nţelege? Dacă povestea continuă încă multă vreme, n-o să mai am timp să dorm în noaptea asta. Nu mai sunt decât trei ceasuri până la deşteptare. O să-i altoiesc acum una zdravănă ca să terminăm odată“.

Deţinutul stătea drept în picioare, cu mâinile lipite pe vipuşca pantalonului. Casca lunecase într-o parte. Din ochi îi şiroiau lacrimi. Părul alb se lipise de frunte. Curelele raniţei îi tăiau umerii ca nişte cuţite. Avea senzaţia că fiecare os a fost smuls de la locul său. Îşi linse buzele şi gura i se umplu de sânge.

— Domnule maior, vă raportez că nu am plângeri de formulat. (Făcu o scurtă pauză şi respiră adânc.) Am fost întotdeauna tratat în mod corect. Cer să semnez declaraţia.

— De acord, făcu maiorul. E ceea ce aşteptam de la bun început. Vezi bine că toată lumea semnează.

Se legănă pe vârfuri, aprinse un nou trabuc, suflă fumul şi privi cu interes scrumul alburiu.

— Sper că-ţi dai seama că scopul exerciţiului nu a fost acela de a-ţi smulge prin forţă semnătura. Facem lucrul acesta din

când în când numai ca să-i menţinem pe deţinuţi în formă, astfel încât să poată suporta mai bine rigorile lagărului disciplinar. Deţinut, ţi-e sete?

— Da, domnule maior.

— Puţină sete n-a făcut rău nimănui. În Rusia vei avea deseori ocazia să mărşăluieşti vreme îndelungată fără a putea bea.

Bătrânul a fost nevoit să mai alerge o jumătate de oră prin curte. Cădea într-una, dar Stever era un gardian conştiincios şi-l repunea de fiecare dată pe picioare.

În ultimele zece minute, generalul începu să vomită sânge.

În sfârşit, comandantul ordonă.

— În celulă, pas alergător!

Ajuns în celulă, generalul se prăbuşi. Stever avu nevoie de câteva minute să-l aducă în simţiri. Încet şi cu greutate, bătrânul se ridică.

Comandatul îl observă cu ochiul la pândă.

— Deţinut, dezechiparea pentru baie!

Îl vârâră sub duş, dădură drumul la apa rece şi-l siliră să stea aşa timp de zece minute. Apoi îl târâră până la birou şi-i ţinură mâna ca să poată semna. Comandantul flutură hârtia ca să se usuce cerneala şi îl întrebă amabil:

— De ce n-ai făcut-o din primul moment?

Generalul parcă nici nu-l auzi. Privea drept înaintea sa cu ochii aproape stinşi.

— Deţinut, mă auzi? strigă comandantul.

În aceeaşi clipă se produse un lucru îngrozitor. Generalul se uşură pe parchet, drept în faţa comandantului, în aşa fel încât stropii săriră pe pantalonii cenuşiu-deschis, cu dungă impecabilă. Furios, maiorul făcu un salt îndărăt. Un asemenea lucru nu se mai văzuse până atunci.

Vierul explodă furibund, uitând complet de prezenţa superiorului.

— Porc bătrân! Te uşurezi pe parchetul meu! Obergefreiter Stever, bate-l până faci din el tocătură pentru cârnaţi!

Stever îşi legănă leneş bâta de cauciuc, rânjind sardonic. Grozavă chestie! Auzi, să te slujeşti de biroul Vierului ca de o latrină! Îl lovi pe general peste burtă şi apoi în multe alte locuri, având totodată grijă să nu dea decât acolo unde nu rămân urme. Îl apucă de păr, îl sili să se culce pe jos şi-i vârî capul în băltoacă.

Comandantul clătină din cap.

— E cu totul regretabil ca un asemenea lucru să i se întâmple unui om ca dumneata, un vechi ofiţer. Poţi să faci cu el ce vrei, Stabsfeld'. Individul ăsta nu mă mai interesează câtuşi de puţin, dar aminteşte-ţi ce ţi-am spus: fără urme.

Vierul pocni din călcâi şi strigă plin de zel:

— Am înţeles, domnule maior!

Comandantul luă registrul de inspecţie, în care semnă, după ce mai întâi scrise cu litere mari, uşor de citit:

„Efectuat inspecţie la închisoarea garnizoanei. Verificat totul.

Deţinuţii au fost prezentaţi pentru eventuale plângeri. Nimic de semnalat.

P. ROTENHAUSEN
Comandantul închisorii"

Puse două degete la liziera caschetei şi părăsi biroul, mulţumit de sine însuşi. Se ducea acum în Blankensee, la amanta sa, nevasta unui locotenent. Şi, în timp ce savura în intimitatea doamnei o pulpă de căprioară savant pregătită, deţinutul von Peter, general de brigadă, muri.

Vierul se aplecă furios deasupra leşului.

— Acum poate c-o să avem şi noi niţică linişte. Ce dobitoc! Să se uşureze pe parchetul meu. Şi când te gândeşti că au făcut ofiţeri din asemenea căzături! Ce zici, Stever? Ţi-ar veni vreodată ideea să te uşurezi pe parchetul meu?

— Niciodată în viaţă, Stabsfeldwebel.

— Nădăjduiesc asta în interesul tău, răspunse sec Vierul şi-i arătă cadavrul bătrânului.

— Ia-l de aici! Nu vreau hoituri în biroul meu. Noroc că nu i s-a dat să mănânce prea mult. Ar fi murdărit şi mai tare parchetul nostru. Lasă-l pe amărâtul de locotenent de la numărul 9 să spele şi să cureţe. E cum nu se mai poate mai drept ca treaba asta să fie făcută tot de un ofiţer.

— Ce să fac în legătură cu decesul? întrebă Stever.

— Are cumva urme? mormăi Vierul, scărpinându-se pe piept.

Stever examină minuţios cadavrul. Exceptând câteva vânătăi, nu exista nicio urmă.

— Pe cuvântul meu, îţi cunoşti meseria, Obergefreiter, îl felicită Vierul. Ai să-ţi închei cariera ca gardian-şef. Ţi-ar surâde

să-mi urmezi aici, când voi fi numit subofiţer-şef al închisorii militare din Potsdam?

Îşi scărpină coapsa. Cizmele sale lungi de artilerist scârţâiau. Făcu câteva flexiuni cu braţele întinse.

— Pentru că voi deveni.

Înveselit, se apucă să umble de colo până colo prin birou. Cu mâneca vestonului, frecă K.V.-ul[81], şi aşa strălucitor.

— Ce-ai zice, Stever, de aşa ceva? Ţi-ai putea agăţa şi dumneata de tunică o drăcie ca a mea. Ştii, ca s-o capeţi, nu-i nevoie să dai ochi în ochi cu rusul.

— Ar fi dorinţa mea cea mai mare, Stabsfeld', dar nici nu mă ispiteşte din cale afară să fac doi ani la Şcoala de subofiţeri de cavalerie de la Hanovra.

— N-ai niciun fel de imaginaţie, Stever? Persoanele inteligente n-au nevoie să meargă la şcoală. E de ajuns să devii un intelectual, ca mine. N-am fost niciodată, în nicio şcoală. Nici măcar la cursurile pentru Hauptsfeldwebel.

— E oare cu putinţă aşa ceva?

Stever rămase cu gura căscată.

Vierul rânji şi se umflă în pene.

— Totul e posibil, Obergefreiter. Învaţă pe de rost cincizeci de citate luate din terfeloagele lui Goethe şi Schiller. Citează în dreapta şi stânga titlurile câtorva bătrâni mâzgălici şi devii îndată un intelectual, chit că nu ştii să citeşti. În viaţă totul este să fii descurcăreţ, Stever. Răcneşte tu cât poţi, alţii vor tăcea. Să nu încerci însă şi cu mine! N-o să-ţi meargă! Uite ce curat am aranjat povestea cu generalul! Ai putea începe să te exersezi de pe acum, în aşa fel încât să poţi lua în primire puşcăria atunci când voi pleca la Potsdam. Din comandantul ăsta cu pelerină facem ce vrem, iar în ziua în care n-o să ne mai placă n-avem decât să înaintăm un raport anonim prin telefon „Frumosului Paul" şi scăpăm de el. Niciunul dintre ofiţerii ăştia n-are pic de minte. Uite câţi din ei sunt aici, închişi la zdup. Le lipseşte şmecheria noastră, Stever.

Stever aprobă gânditor. În parte era de acord cu Vierul.

— Obergefreiter, du-te şi caută-l pe Gefreiter Holzer, continuă Vierul, şi faceţi o frânghie din pătura imbecilului ăstuia bătrân. Aşezaţi un scăunel sub fereastră şi puneţi laţul de gâtul cadavrului. Atenţie, însă: nodul să fie la ceafă, să nu faceţi

[81] Kriegsverdienstkreuz I Klasse: Crucea meritului militar, clasa I. (N.T.)

aceeaşi tâmpenie ca şi colegul meu de la Innsbruck, care a uitat nodul în faţă. Pentru asta, idiotul s-a ales la rândul său cu un laţ în jurul gâtului. Într-un cuvânt, aranjează-mi o sinucidere regulamentară. În timpul ăsta eu îl scol pe doctor ca să avem un act de deces care să ne scutească de orice responsabilitate. Doi subofiţeri şi doi soldaţi trebuie de asemenea treziţi, ca să slujească de martori.

Înainte de a trece la treabă, luară câte un pahar de coniac din rezerva Vierului. Pe urmă, Stever şi Holzer cărară cadavrul în celulă şi procedară aşa cum li se ordonase. Din uşă, priviră la generalul spânzurat. Stever îşi frecă mâinile.

— Straşnic cadavru! Ştii, Holzer, mă apucă întotdeauna râsul când văd pe câte unul bălăbănindu-se aşa în streang. Şi când te gândeşti că sunt unii care îşi închipuie că acum ăsta se plimbă prin ceruri. Uite-l cum atârnă! Poţi să ţi-l imaginezi în chip de îngeraş, stând cu fundul pe un norişor jilav? Eu, unul, zău că nu.

— Nu-mi plac chestiile astea, murmură Holzer. De altfel, nu-mi place de loc să mă gândesc la Dumnezeu. Când văd pe stradă câte un popă, schimb totdeauna drumul. Ceva îmi spune că într-o bună zi ne vine şi nouă rândul. Prea mulţi dintre cei pe care i-am avut în celule au scăpat cu viaţă. La ora actuală există la Hamburg un regiment disciplinar de tancuri. Mai acu' o zi eram la cârciuma „Uragan“ de pe Hansaplatz. Acolo am întâlnit trei indivizi din regimentul ăsta. Ca să se distreze, mi-au pus un juvăţ de gât şi mi-au înfipt în burtă ţeava unui pistol. Uite-aici, drept în stomac. După care s-au pus pe râs, zicându-mi: „Azi n-a fost decât o repetiţie“.

Stever duse mâna la beregată. Zâmbetul i se cam ofili.

— Unul dintre ei nu era cumva mic de statură, cu o cicatrice mare pe faţă? Fuma cumva ţigară după ţigară?

— Da, întocmai. Îl cunoşti? întrebă uluit Holzer.

— Da, a venit aici la închisoare în vizită. Fredona cumva ceva, Holzer?

— Da, ceva despre moartea care o să vină. M-a încercat pe loc gândul să-l denunţ la Gestapo. Găseşti întotdeauna câte ceva de ciripit. Din fericire, n-am făcut-o, fiindcă altminteri eu aş fi fost cel care se trezea la pârnaie. Oamenii lui Paul roiesc uite-aşa în jurul cumetrei, care-i patroana cârciumii, şi-i lesne de ghicit ce le şopteşte ea la ureche. Drace, până şi pe Müller din Berlin îl are în buzunarul mic. Gestapo-ul nu îndrăzneşte să se

atingă de ea. Zău, Stever, mi-e o frică nebună. Ieri-seară i-am zis vreo două vorbe, aşa, fără să mă gândesc. Şi ştii cine m-a scos pe uşă afară? Doi S.D.-işti care lucrează pentru Dora. Şi au făcut-o cu atâta delicateţe, că era cât pe-aci să-mi rup gâtul, aterizând în stradă.

— Devii ţicnit de-a binelea, Holzer, îngăimă Stever. Ce se întâmplă? Nu faci destul amor.

— O, ba da. De trei săptămâni, în fiece noapte. Le-am încercat pe toate târfele de la Reeperbahn. Şi pe cele profesioniste şi pe cele ocazionale. Dar peste tot, pe unde umblu, dau de oameni din Regimentul 27. De câte ori pot, mă îmbăt până mă fac praf. Stever, toate astea nu-mi plac. Vreau să plec. Nu mai vreau să stau aici.

— Ai căzut în cap, Holzer? N-ai de ce să-ţi fie frică. Aici, la închisoare, nu te pot atinge. Dar dacă pleci în Est, unde tot soiul de psihopaţi se plimbă cu grenade şi alte născociri drăceşti prin buzunare, ai încurcat-o în mod sigur. Nu apuci să trăieşti nici trei zile. Aici eşti în siguranţă. Nu trebuie însă să-ţi fie milă. Nu-i socoti pe deţinuţi drept camarazi. Sunt nişte ploşniţe care trebuie strivite. Doar n-ai să lăcrimezi împreună cu cei care urmează să fie legaţi la stâlp. Fă ce ţi se ordonă şi nu te mai ocupa de rest.

— Ştiu că ai dreptate. Am încercat tot ce era de încercat, dar nu slujeşte la nimic. Cât îi ziua de lungă, simt că mă doare burta de frică. Mâine trebuie să mai împuşcăm pe unul, pe cel de la numărul 20. Izbucneşte în plâns ori de câte ori intru la el în celulă. Alaltăieri, când nevastă-sa a venit pentru vizita de adio, au gemut amândoi de nu se mai termina. M-au rugat să-i ajut de parcă aş fi putut-o face. Pentru aşa ceva, trebuie să te adresezi lui Adolf sau lui Heinrich S.S.-istul. Beau, bag în mine la basamac şi-i îngrozitor. De la al şaselea pahar încep să nu mai văd limpede. Atunci trag direct din sticlă. Noapte de noapte beau şi fac amor, dar dimineaţa sunt din nou aici, cu mahmureala mea, cu bătăile şi tot restul. Noaptea este scurtă, ziua lungă.

— E ceva în neregulă cu tine, îi explică Stever. În fond, ce se petrece aici? Nimic deosebit. În medie, împuşcăm pe săptămână cinci-şase indivizi. Uneori mai mulţi, alteori mai puţini. Sunt şi săptămâni când nu împuşcăm pe nimeni. Iar pe front, la fiecare oră, câte un batalion întreg e curăţat. Crezi că din pricina asta

comandanţii de baterii au dureri de cap? Crezi că un comandant de tanc are nervii în pioneze din pricină că a terciuit sub şenile un pluton întreg? Dă o raită pe la Spitalul militar de la Saint Georges şi ai să vezi ce n-ai mai văzut. Toţi cei de acolo sunt nevinovaţi. Singura lor crimă este că s-au născut nemţi şi de sex bărbătesc, ceea ce i-a obligat să îmbrace uniforma *feldgrau* şi să apere patria. Toţi cei pe care-i avem aici însă, şi cărora le retezăm capul, au făcut câte ceva şi, dacă stau în puşcărie, e din vina lor.

— Stever, mi-e târşă să-l văd pe omul cu securea. Nici n-apucă să-şi şteargă sângele de pe lamă şi, hop! Un alt cap se rostogoleşte, iar comandanţii nici măcar nu sunt nişte criminali atât de mari.

— Aici te înşeli, Holzer. Dacă ai violat legea, înseamnă că eşti criminal, chiar dacă n-ai făcut decât să treci peste „stop“. În ţara asta e interzis să spui ce gândeşti. Celui care o face i se taie capul.

Şi Stever vârî un deget moralizator sub nasul lui Holzer, sprijinindu-se de corpul generalului spânzurat.

— Ce, noi doi spunem cumva ce gândim?

Holzer se scărpină pe sub cască. Rosti apoi categoric:

— Dumnezeule, nu. Nu suntem într-atât de nebuni.

— Vezi bine, râse Stever. Suntem nişte buni cetăţeni. N-o să ne schimbăm culoarea decât atunci când se va schimba şi drapelul. Mie unuia puţin îmi pasă dacă trebuie să ridic laba dreaptă şi să strig: „Trăiască cutărică!“ în loc de „Hei! Hitler!“

— Nu vreau să mai rămân aici, Stever. Vreau să plec. Când se vor întoarce de pe front, îl vor lichida pe Vier şi o dată cu el îi vor curăţa şi pe alde tine şi mine. Şterge-o împreună cu mine, Stever, dacă ai minte! Ne va suna ceasul cât de curând. Înfrângerea îşi va arăta repede chipul. E timpul să camuflăm cămăşile brune.

— Rămâi, Holzer! Şi nu fi idiot! Uite, vom ajuta pe doi-trei dintre deţinuţii aflaţi închişi. Vom şterpeli şi câteva hârtii şi, dacă se poate, o ştampilă. Vom aranja o evadare şi, când toată nebunia asta va sări în aer, vom fi doi eroi: asta am fost, asta suntem. N-ai nimic de câştigat expunându-te în chip de parapet la gloanţele ruseşti. Fă mâine în zori o plimbărică şi treci pe la cazarma Regimentului 76. Tocmai expediază o companie de marş. Mergi cu ei până la gară, flutură din mână în chip de

rămas bun şi urlă „Heil Hitler“ până răguşeşti. Sunt gata să pariez o sticlă de bere de fiecare moacă voioasă pe care o s-o vezi, dar n-ai să întâlneşti niciuna. Cu toţii or să aibă nişte mutre de îngropăciune. Vezi tu, ştiu că ai o drăguţă, una nostimă foc, parfumată şi cochetă. Crezi că în tranşee o să mai găseşti aşa ceva? În cel mai bun caz, vei da peste o cotoarbă, scârboasă şi plină de păduchi. Ascultă sfatul unui om înţelept. Rămâi aici. Linguşeşte-l pe Vier. Zi „da“ la tot ce-ţi spune! Fă tot ce-ţi ordonă! Culcă-te cu femei şi bea cât poţi! Ce? E vina ta că închisoarea asta e aşa cum este? *No, Sir!* Ai fost invitat de ei în ziua când şi-au născocit legile? Nu te-au ameninţat cu moartea dacă nu te prezinţi? Dacă ar fi să-l plăteşti, i-ai comanda croitorului un costum tot atât de nasol ca cel pe care-l porţi acum?

— Dumnezeu’ mă-sii, Stever! Nu pot să sufăr nici verdele, nici griul. Şi nici kakiul nu e pe gustul meu. Ce-mi place e bleumarinul. Cu o dunguliţă albă şi subţire şi cu un pantalon atât de strâmt, încât să ai nevoie de un încălţător ca să-l îmbraci. Doamne-Dumnezeule, Stever, Obergefreiter de cavalerie. De-am putea să ne schimbăm pielea cât mai curând!

Stever râmji.

— Fă ca mine. Învaţă de pe-acum să zici: *Yes, Sir, No, Sir.*

Gânditori, se uitară la generalul spânzurat.

— Ăsta şi-a schimbat deja pielea, murmură Stever. Dacă e adevărat ce zice popa, acum stă pe un norişor şi nu-i pasă de noi. Gata cu regulamentul. Gata cu grijile. În fond, mi-e milă de el. Ar fi putut să ne fie bunic. Dumnezeule, şi ce-am mai cărat la el! A fost unul dintre tipii cei mai daţi dracului din câţi am caftit. Mă pricep la asemenea treabă şi va fi întotdeauna nevoie de oameni ca mine. În viaţă totul e să devii specialist în ceva. Uite, acum o jumătate de oră, Vierul mi-a propus o sumedenie de chestii. Am zis „da“ la toate tâmpeniile lui, dar n-am câtuşi de puţin intenţia să merg pe drumul indicat de el. Am un camarad de regiment care a trecut la S.S. Când l-am văzut pentru prima oară la escadron – pe-atunci slujeam la regimentul de cavalerie din Stettin – m-au şi pus să-l scutur de purici. Îl mardeam seară de seară. Are şi acum pe buza de jos o cicatrice cât toate zilele, datând din vremurile acelea. L-am băgat pe sub toate robinetele de apă rece. A ieşit la raport, dar atât căpitanul cât şi colonelul i-au dat cu tifla în nas. Şi, ştii ceva, Holzer? Astăzi e

Hauptsturmführer S.S. şi lucrează sub ordinele „Frumosului Paul“. Ştii ce specialitate are? Ai, Holzer?

— Nu, murmură, şovăitor, Holzer, trăgând cu coada ochiului la generalul spânzurat în faţa ferestrei. De unde dracu’ să ştiu care-i specialitatea camaradului tău de regiment? Sunt chiar bucuros să n-o cunosc. Când s-o-ntoarce roata, ar fi în stare să te umfle chiar şi numai pentru o chestie ca asta.

— Ai perfectă dreptate, Holzer. Nu eşti prea prost, dar pentru moment vorbim aşa cum vorbeşte camaradul meu de regiment, iar când s-or întoarce lucrurile vom pune mâna pe el şi-l vom aduce ca chezaş. N-ai să ghiceşti niciodată specialitatea. Nici Papa n-ar ghici-o! Camaradul meu de regiment reuşeşte să-i facă pe toţi să declare exact ce doresc şefii săi. Nu se slujesc însă de el decât atunci când au de-a face cu câte unul deosebit de încăpăţânat. Are un colţ al lui în fundul beciului. Acolo locuieşte.

— Încetează, Stever, protestă Holzer. Nu vreau să mai aud nimic din toate astea.

Dar, curiozitatea fiind mai tare, adăugă:

— Pe de altă parte, m-ar interesa, într-adevăr, să ştiu cum face camaradul tău.

Stever râse.

— Simplu ca bună ziua. Electricitate. 220 volţi. Două fire electrice şi nişte apă. Din când în când, un braţ rupt. După ce au urmat timp de o jumătate de oră tratamentul pretenarului meu, toţi devin grozav de grăbiţi să mărturisească. El e un tip şmecher şi şi-a preparat totul ca în doi timpi şi trei mişcări să poată sări din tren şi schimba cocarda. În ceea ce ne priveşte pe noi doi, Holzer, nu trebuie decât să facem ceea ce ni se spune. Într-un cuvânt: şefule, comandă, noi te urmăm! Stever rânji şi adăugă scurt: fără responsabilităţi.

Această interesantă conversaţie a fost întreruptă de apariţia medicului-aspirant, care sosi în goană, cu halatul alb, fluturând după el.

Stever îşi făcu raportul. Medicul se uită la spânzurat, ridică din umeri, scoase câteva hârtii din geantă şi se aşeză la masa din scândură negeluită. Actul de deces a fost completat la repezeală şi ştampilat. Întinzându-i-l lui Stever, medicul nu se putu împiedica să nu remarce:

— Ce bine aş duce-o dacă toate decesele ar fi la fel de simple!

Obergefreiter, dezleagă-l pe individ şi îngroapă-l!

După care dispăru aidoma unui norişor alb suflat de vânt.

Stever şi Holzer ridicară de jos scăunelul răsturnat şi se apucară să-l dea jos pe general.

— Recunoaşte că e idiot, bombăni Holzer. Mai întâi îl spânzurăm şi ne chinuim al dracului ca să facem un nod ca lumea, iar acum salahorim ca să-l dăm jos. M-apucă pur şi simplu năbădăile şi-mi vine să borăsc.

— Mai termină cu tâmpeniile! se stropşi Stever. În fond, nu-i chiar atât de rău aici. Putem sta în dosul gratiilor noastre şi să le dăm cu tifla pifanilor care se omoară cu instrucţia. Mai ştii vreo mânuire de armă? Eu, unul, zău dacă-mi aduc aminte când am ieşit pentru ultima oară la instrucţie.

Înjurând şi blestemând, izbutiră să-l care pe general până la gura beciului. Acolo, zvârliră cadavrul pe scări, acuzându-se reciproc că nu l-au ţinut bine. Apucându-l de picioare, îl târâră de-a lungul coridorului. Cu un zgomot surd, capul mortului se lovi de pragul celulei disciplinare.

— Fir-ar să fie, ce, suntem ciocli? spuse exasperat Holzer. Nu mai vreau să rămân, Stever! Demisionez chiar astăzi.

— Taci o dată sau îţi cârpesc o pereche de palme! răcni Stever. Dacă te pune dracul să te duci la Vier şi să-i ceri mutarea, o să-şi închipuie cine ştie ce. Ai auzit vreodată de arme care se descarcă accidental?

— Ducă-se... murmură Holzer. Dumnezeule, ce silă mi-e!

Aplecându-se peste barul cârciumii „La Motan“, Obergefreiterul Stever aţinti un deget spre Emil Inimă-de-Piatră, patronul stabilimentului.

— Nu pricepi nimic, Inimă-de-Piatră. Cei mai mulţi se lasă decapitaţi fără să facă pe nebunii. Momentul cel mai îngrozitor este când îi leagă şi când placa basculează[82].

— Nu vreau să ascult nimic în legătură cu maşinăria ta de ucis oameni, se oţărî Emil. Treaba mea e să vând basamac. Restul nu mă interesează.

— În momentul de faţă avem la zdup un locotenent de tancuri. Băiat bun. Le ia pe toate cu seninătate. O să facă şi el călătoria cea mare. Cumsecade, băiatul. Nu se smiorcăie.

— Nu-mi placi, Stever. Eşti un tip scârbos, zise Emil şi se prefăcu că se interesează numai şi numai de paharul pe care-l tot lustruia.

Stever îl goli pe al său şi ceru să-i fie umplut.

— Şi de ce, mă rog, sunt un tip scârbos, Inimă-de-Piatră?

— Pentru că la tine puşcăriile şi războiul sunt totuna. Nu mai eşti un om. Îţi place să faci rău.

— Te-ai ţicnit, Emil? Nu-mi placi deloc! Nu mă plac nici măcar pe mine însumi!

— Ei, vezi! exclamă triumfător Inimă-de-Piatră şi aşează paharul pe raftul de deasupra oglinzii. Tu însuţi mărturiseşti că eşti un tip dezgustător. Nimeni nu te iubeşte. Într-o bună zi ai să te bălăbăni într-un ştreang. Pe tipi ca tine îi aşteaptă spânzurătoarea.

Stever se scutură şi se răsuci către o jună care-şi aştepta clienţii, stând într-un colţ. Era încă prea devreme. Lumea începea să vină la „Motan“ abia după 10 seara.

— E adevărat, Erika, că sunt un tip scârbos?

— Eşti o ladă de gunoi. Emil are dreptate. Într-o zi vei fi spânzurat. Miroşi a închisoare şi a eşafod.

Stever dădu din cap.

— Nu pricepeţi nimic. Mi-e milă de cei care pică la noi. Pe Dumnezeul meu că da. De ce însă aş pleca la război când pot fi în siguranţă în puşcăria mea? Într-un oarecare birou s-a luat

---

[82] La execuţiile prin decapitare practicate în cel de-al treilea Reich, condamnatul era ataşat de o placă de lemn aşezată în poziţie verticală, care apoi bascula cu el până la orizontală. (N.T.)

hotărârea ca Obergefreiter-ul de dragoni Stever să fie gardian, şi niciodată nu trebuie să te împotriveşti sorţii. Dacă într-o zi îmi vei pune în mână o bucată de hârtie, zicându-mi: „Obergefreiter Stever, du-te să dai nasul cu ruşii“, voi pleca fără niciun fel de împotrivire, pentru că va trebui să plec. Acum mă aflu la închisoare, şi nu din vina mea. Ce, eu fac legile? Eu am pornit războiul? Nu fac decât ceea ce îmi poruncesc ştabii. Nici mai mult, nici mai puţin. Iar în ziua în care războiul se va termina şi roata se va întoarce (ceea ce se va întâmpla), îmi voi pune uniforma mea de paradă, cea cu pantalonii gri-deschis şi paspoal galben şi mă voi duce la „Uragan II“, la Tanti Dora, ca să sărbătoresc pacea şi noile vremuri. Apoi, voi lăsa toţi captivii să iasă din cuşcă şi mă voi pregăti să-i primesc pe cei de mâine, iar tu, Emil – Stever îndreptă un deget acuzator spre Inimă-de-Piatră – tu, care ai vândut băutură pe datorie tuturor adoratorilor orătaniei, vei mărşălui în pas de gâscă împreună cu ceilalţi de-o seamă cu tine, direcţia: Cuşcă. Va fi atunci rândul vostru să primiţi picioare-n fund. Savanţii numesc asta Nemesis.

Aruncă pe tejghea două mărci şi ieşi rânjind.

EXECUŢIA

În ziua următoare, locotenentul Ohlsen a fost adus în biroul Vierului, care, rânjind batjocoritor, îi prezentă actul de acuzare. Trebuia să semneze în trei locuri diferite, după care a fost condus îndărăt în celulă şi i s-a lăsat la dispoziţie un ceas pentru lectura documentului.

Locotenentul Ohlsen despături solemn actul de acuzare:

Poliţia Secretă de Stat
Secţia Hamburg
Stadthausbrücke 8

ACT DE ACUZARE
Comandatura Wehrmachtului, Hamburg
Divizia Altona
Jurn. nr. 14b

Către generalul von der Oost, comandantul garnizoanei, Regimentul 76 Infanterie, Altona.

Consiliul de Război 391 X. Acţiune împotriva locotenentului de rezervă Bernt Viktor Ohlsen, din Regimentul 27 Tancuri, născut la Berlin / Dahlem la 12 mai 1919, căsătorit, un copil. Condamnat anterior, la 19 decembrie 1940, pe când făcea parte din Regimentul 13 Tancuri, staţionat la Paris, la cinci ani de închisoare pentru abateri în serviciul comandat. După opt săptămâni de detenţie la fortăreaţa din Glatz, mutat într-un regiment disciplinar de tancuri. Actualmente, în detenţie preventivă din ordinul Gestapo IV/2 Hamburg. Închis în arestul garnizoanei Altona, sub responsabilitatea comandantului Regimentului 76 Infanterie. Până în prezent, fără avocat.

Acuz pe Bernt Ohlsen de pregătirea crimei de înaltă trădare prin:

1. Incitare prin cuvinte indirecte şi în repetate rânduri la asasinarea Führer-ului Adolf Hitler.

2. Propagarea de glume injurioase la adresa membrilor guvernului celui de al treilea Reich, aleşi de către poporul german, conform legilor în vigoare. Sus-amintitele „glume“ sunt anexate acestui act într-un dosar albastru, însemnat cu litera L, numerotate de la 1 la 10 şi purtând ştampila GEKADOS.

3. Acuzatul, răspândind zvonuri false, i-a ajutat pe duşmanii celui de al treilea Reich să saboteze moralul poporului german.

În temeiul acestor motive, cer ca acuzatul să fie condamnat la moarte conform articolului 5 al Legii privind protecţia poporului şi a statului din 28 februarie 1933, articolului 80/S2, articolului 83/2-3, punctul 3, precum şi articolului 91 b/73, Stbg.

Conform articolului 5 din legea promulgată la 28 februarie 1933, incitarea la asasinarea Führerului atrage după sine moartea de mâna călăului, prin decapitare.

Piese la dosarul acuzării:

1. depoziţia acuzatului;.

2. mărturia voluntară a trei martori:

a) femeia de serviciu de la cazarmă, doamna K;

b) locotenentul P. din departamentul politic militar;

c) Gefreiter-ul H. de la serviciul politic al securităţii militare.

Martorii nu vor fi prezenţi la tribunal. Depoziţiile lor (optsprezece pagini) sunt anexate acestui act, purtând ştampila „Secret de Stat“. Aceste depoziţii vor fi distruse imediat după pronunţarea sentinţei, conform articolului 14 din Legea privind

securitatea statului.

Întregul caz va fi clasat ca GEKADOS şi remis la R.S.H.A., Prinz Albrechtstrasse 8, Berlin.

Instrucţia a fost condusă de Standardtenführer-ul S.D., Kriminalrat Paul Bielert.

F. WEYERSBERG
Înalt comisar
Gruppenführer S.S.
Procuror General

Locotenentul Ohlsen privi spre fereastră. Cer cenuşiu şi zăbrele. Acest act de acuzare era pesemne o glumă. Numai Gestapo-ul putea scorni aşa ceva. La Torgau se-ntâmpla adesea ca zece prizonieri să fie scoşi pentru execuţie. După ce opt erau executaţi, se graţiau ultimii doi. Datorită terorii prin care trecuseră în timpul execuţiei celor opt camarazi ai lor, erau gata să colaboreze cu Gestapo-ul. Întregul Gestapo era eşafodat pe existenţa a mii şi mii de informatori, de oameni aparent inofensivi, dar extrem de primejdioşi din pricina situaţiei în care Gestapo-ul îi pusese.

Toate acestea locotenentul Ohlsen le ştia prea bine; ceea ce nu ştia însă era faptul că în aceeaşi zi o scrisoare a Comandaturii Wehrmacht-ului din Hamburg fusese remisă la Comenduirea pieţei din Altona.

Ordin trimis de înaltul Comisar al corpului armată
din zona de apărare numărul 9.
GEKADOS EXPRES

Această notă urmează a fi distrusă imediat după lectură de către doi ofiţeri. Confirmarea de primire va fi transmisă oral, prin telefon, înaltului Comisar.

Obiectul notei: execuţia acuzaţilor ca urmare a condamnării la moarte.

Tribunalul de urgenţă prezidat de Generalul Comandant al zonei de apărare numărul 9 va pronunţa probabil mâine condamnarea la moarte a patru militari:

Oberleutnant de infanterie Karl Heinz Berger din Regimentul 12 Grenadieri;

Locotenent Bernt Viktor Ohlsen, din Regimentul 27 Tancuri;

Oberfeldwebel Franz Gernerstadt, din Regimentul 19 Artilerie;
Gefreiter Paul Baum din Regimentul 3 Vânători de munte.

Ultimii doi militari menţionaţi vor fi condamnaţi la moarte prin împuşcare. Regimentul 76 Infanterie şi instrucţie va avea grijă să formeze două plutoane de execuţie sub comanda unui ofiţer. Plutoanele vor fi alcătuite din doi Feldwebeli şi doisprezece soldaţi. Doi oameni din fiecare pluton vor avea sarcina să-i aşeze pe condamnaţi la stâlpul de execuţie. Doctor W. Edgar, medic de rezervă al infirmeriei numărul 19, va asista la execuţie.

Ceilalţi doi acuzaţi vor fi condamnaţi la decapitare. Regimentul se va îngriji să aducă de la Berlin pe călăul Rottger. Cazarea călăului şi a celor două ajutoare cade în sarcina regimentului. Decapitarea va avea loc în curtea închisă B, de la închisoarea garnizoanei.

Dacă condamnaţii o doresc, părintele Blom poate asista la execuţie.

Patru sicrie vor fi rechiziţionate de la Regimentul 76 Infanterie.

Certificatele de deces vor fi eliberate de către medicul-şef imediat după terminarea execuţiilor şi vor fi transmise prin curier administraţiei cimitirului. Cadavrele vor fi îngropate în cimitirul special, sect 12/31.

A. ZIMMEMANN
Oberstleutnant

Înainte chiar ca procedura să fi fost începută şi sentinţa dată, totul fusese prevăzut cu sânge rece în vederea executării şi înmormântării celor patru oameni.

Umanitarismul era ceva necunoscut în cel de al treilea Reich. Totul era construit pe instrucţiuni şi paragrafe. Cea mai mică încălcare a unui paragraf atrăgea după sine condamnarea, fără nicio consideraţie pentru persoana umană. Cuvintele „circumstanţe atenuante“ nu existau.

Sala numărul 7 din clădirea Consiliului de Război gemea de lume. Toate locurile rezervate publicului fuseseră ocupate de soldaţi. Nu veniseră de bună voie, ci în cadrul serviciului. Rolul acestor procese militare trebuia să fie acela de a băga groaza în oameni.

În momentul de faţă, un Gefreiter din Vânătorii de munte,

palid şi timid, îşi aştepta sentinţa. Curtea se retrăsese pentru deliberare.

Procurorul îşi aranja hârtiile, pregătindu-se pentru cazul următor. Gefreiter-ul din Vânătorii de munte nu-l mai interesa.

Apărătorul se juca cu creionul, un creion galben. Se gândea la Elisabeth Peters. Îi făgăduise pentru seară picioare de porc cu varză. Adora varza cu carne. Fireşte, o iubea şi pe Elisabeth, dar o masă fără varză cu carne nu era masă.

Secretara îl contempla pe Gefreiter-ul din Vânătorii de munte, gândind în sinea sa: un ţăran posac, cu coşuri şi puncte negre. Nu m-aş putea culca niciodată cu el.

Tânărul vânător de munte se uita în pământ, jucându-se cu unghia de la degetul său gros. Se apucă să numere scândurile de sub picioare: condamnat la moarte sau condamnat la închisoare. Ajunse cu număratul la „condamnat la moarte“ când simţi cu piciorul că mai sunt trei scânduri sub banca pe care şedea, ceea ce însemna „închisoare“. Pe furiş, aruncă o căutătură spre uşa albă din colţul încăperii. De-acolo aveau să iasă cei trei judecători graşi şi soarta avea să i se hotărască, indiferent de ce spuneau scândurile.

Întregul proces intentat ostaşului de optsprezece ani durase abia zece minute. Preşedintele completului pusese câteva întrebări. Cel care vorbise aproape tot timpul fusese procurorul. Avocatul se arătase mai puţin vorbăreţ. Spusese doar:

— Cer indulgenţa tribunalului, dându-mi în acelaşi timp seama de situaţia dificilă în care se găseşte inculpatul. Disciplina trebuie menţinută fără menajamente faţă de sentimentele omeneşti.

Povestea tânărului vânător de munte era limpede, cel puţin din punctul de vedere al jurisdicţiei militare.

Neliniştit, tânărul soldat nu-şi mai găsea locul. Îi era frică.

Oberfeldwebel-ul cu cap de buldog, care şedea lângă el, îi aruncă o privire reprobatoare. Ostaşul îşi frângea mâinile, simţind o nevoie irezistibilă să urle, să mugească precum un cerb furios într-o seară de octombrie, între zidurile umede ale pădurii. De ce nu cădeau de acord cei trei judecători închişi în dosul uşii albe? Dar, dacă nu erau de acord, înseamnă că mai avea o şansă. De-aia şi erau trei, ca totul să fie drept.

Nimeni din sala numărul 7 nu putea ghici ce făceau cei trei oameni cu epoleţi de fir împletit în odăiţa lor. Şi era perfect

normal. Omenesc şi lesne de înţeles. Cei trei gustau pur şi simplu din vişinata Oberkriegsgerichtsrat-ului Jeckstadt.

Kriegsgerichtsrat-ul Burgholz îşi ridică paharul şi se lansă într-un amplu discurs despre vinuri.

După ce goliră două-trei pahare, se hotărâră să se întoarcă în sala numărul 7. Evident, cazul în sine nu însemna pentru ei nimic. O jumătate de pagină în procesul-verbal al audienţei. O ştampilă. Câteva semnături. Şi asta era totul.

Uşa cea albă se deschise.

Tânărul ostaş păli. Spectatorii se ridicară precipitat, fără să li se fi comandat ceva, şi rămaseră în poziţie de drepţi.

Preşedintele şi cei doi asesori se aşezară în spatele mesei ce închipuia o potcoavă. Toţi trei miroseau a rachiu.

— Gefreiter-ul Paul Baum, din Regimentul 3 Vânători munte, în vârstă de optsprezece ani, necăsătorit, citi preşedintele cu un glas surd şi monoton, este condamnat la moarte pentru dezertare voluntară.

Adolescentul se clătină pe picioare, mai alb la faţă ca zidul.

Uriaşul Feldwebel îl sprijini.

Preşedintele continuă impasibil:

— Sentinţa este fără apel. Cererea de graţiere este neavenită şi dinainte refuzată. Sentinţa rămâne definitivă.

Oberkriegsgerichtsrat-ul termină lectura, împături actele, îşi tamponă uşor fruntea cu o batistă parfumată şi aruncă o privire indiferentă băieţandrului din faţa sa. Luă apoi un alt dosar, trecu mâna uşor, ca o mângâiere, peste cartonul roz şi se uită la placa de argint în formă de semilună, insigna jandarmeriei, de pe pieptul Oberfeldwebel-ului. Cazul următor: proces împotriva locotenentului de rezervă Bernt Ohlsen. Dosar nr. 19661/M. 43 H.

Totul mergea ca pe roate. Nimic nu scârţâia. Un minunat exemplu de ordine germană.

Obergefreiter-ul Stever deschise uşa celulei şi spuse locotenentului Ohlsen, rânjind încurajator:

— Hai! Te vor. Se plictisesc fără tine!

— Trebuie să merg la tribunal? întrebă încetişor locotenentul Ohlsen, simţind un gol în stomac.

— Da’ ce, îţi închipuiai că ai să mergi la bordel? Eşti pe rol la camera numărul 7, la Jeckstadt, o vită împuţită, pe care o s-o spânzurăm când s-o întoarce roata. E un porc Jeckstadt ăsta, un

porc mare şi gras.

Coborâră scara, flecărind de una – de alta, şi o apucară în lungul coridorului. Lângă uşa cu aplicaţii de fier forjat a Tribunalului Militar, doi jandarmi îl luară în primire pe locotenentul Ohlsen după ce semnară într-un registru negru, cu un vultur auriu ştanţat pe el.

— *Hals-und-Beinbruch*[83], ricană Stever.

Jandarmii mormăiră ceva de neînţeles şi îl încătuşară pe Ohlsen. Câte doi gardieni pentru fiecare inculpat. Aşa cerea regulamentul.

Zgomotul cizmelor lor ţintuite răsună sub bolţile coridorului, înainte de a sosi la tribunal, se încrucişă cu Gefreiter-ul condamnat. Ostaşul urla şi se zvârcolea. Un puşti, fireşte. Ostaşul urla:

— Termină cu nevricalele! îl ameninţă unul dintre jandarmi. Tot nu te ajută la nimic. O să meargă repede. Pe mine, unul, nu mă mai impresionează. Văd aşa ceva în fiecare zi. Mai devreme sau mai târziu, ajungem cu toţii la acelaşi sfârşit. Poate că Iisus Hristos te aşteaptă şi, acolo sus, o să-ţi fie mai bine decât pe pământ.

— Nu vreau! urla puştanul, smucind de cătuşe. Fecioară Maria, Maica Domnului, ajută-mă! Nu vreau să mor!

Ochii săi aruncau licăriri de nebunie. Ca printr-o ceaţă, îl zări pe locotenentul Ohlsen.

— Domnule locotenent, ajutaţi-mă! Vor să mă împuşte! Zic că trebuie să mor. N-am părăsit regimentul decât pentru două zile. Vreau să merg într-un regiment disciplinar. Fac orice! Sunt gata să pilotez un Stuka. Heil Hitler! Heil Hitler! Heil Hitler! Fac orice! Numai lăsaţi-mă să trăiesc!

Se zbătea cu disperare, încercând să-şi elibereze mâinile. Izbutise să-l răstoarne pe unul dintre jandarmi şi toţi trei se prăvăliră jos.

— Sunt un bun naţional-socialist. Vreau să trăiesc! Am fost în Hitlerjugend[84].

Vocea i se stinse într-un horcăit. Ultimul cuvânt pe care-l putuse scoate fusese „mămico!“. Un strigăt care în istoria omenirii făcuse să se cutremure atâtea eşafoade şi închisori.

---

[83] În traducere literală: „Să-ţi rupi gâtul şi picioarele!“ Se foloseşte însă strict ca urare de noroc. (N.T.)

[84] Organizaţie a tineretului hitlerist. (N.T.)

Apoi îşi pierdu cunoştinţa. Dulăii armatei îşi făcuseră treaba. Se ridicară şi porniră târând după ei trupul dezarticulat. Unul dintre ei înjură printre dinţi.

— Ne-a făcut figura, mucosul ăsta! Merită o lecţie. Uite ce circ pentru că-l aşteaptă un glonte!

Locotenentul Ohlsen se opri o clipă şi privi băieţandrul leşinat.

— Înaintează, mârâi unul dintre jandarmi, smucind de lanţ. Hai, înaintează!

— Săracul copil, murmură locotenentul Ohlsen. Nu-i decât un puşti.

— Destul de mare ca să dezerteze, se stropşi jandarmul cu insigna lui de vânător de oameni. Şi destul de bătrân ca să înţeleagă cât îl costă. Dacă l-ar fi graţiat, se apucau cu toţii s-o roiască.

— Ai copii, Oberfeldwebel? întrebă locotenentul Ohlsen.

— Patru. Trei în Hitlerjugend şi unul pe front. În Divizia S.S. „Das Reich“.

— Să sperăm că fiul dumitale din „Das Reich“ nu va fi şi el eliminat la fel într-o bună zi.

— Aşa ceva n-o să se întâmple, dom’le locotenent, râse jandarmul, sigur pe sine. Fiul meu este Untersturmführer şi nu va fi executat.

Locotenentul Ohlsen ridică din umeri.

— Depinde în primul rând de vremurile care vor veni.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta? întrebă celălalt gardian, ciulind urechea.

— Nimic, murmură locotenentul Ohlsen. Mi-e milă de aceşti sărmani copii.

— Nu vă mai gândiţi la alţii, zise cel cu patru copii. Păstraţi-vă mai bine mila pentru dumneavoastră înşivă. (Lovi uşurel tocul pistolului, îşi potrivi casca pe cap şi îşi mângâie insigna strălucitoare.) Şi ia mai tăceţi din gură!

Locotenentul Ohlsen intră în sală cu o expresie de totală detaşare. Se prezentă la masa judecătorilor aşa cum fusese învăţat la Şcoala militară din Dresda.

Preşedintele dădu din cap cu bunăvoinţă şi murmură:

— Luaţi loc.

Frunzări zelos prin hârtii şi făcu un semn procurorului. Maşinăria justiţiei se putea pune în mişcare. Rotiţele prinseră să se învârtă conform regulamentului.

— Locotenente, începu doctorul Beckmann. Presupun că nu aveţi intenţia să vă declaraţi vinovat de acuzaţiile ce figurează împotriva dumneavoastră în documentele întocmite de R.S.H.A.?

Locotenentul Ohlsen privi podeaua lucioasă, curată. Apoi ridică încet privirea, aţintind-o către cei trei judecători care şedeau cu ochii împăienjeniţi de somn. Preşedintele trona în jilţul său roşu, cu spetează înaltă, urmărind cu interes evoluţia unei muşte pe lampa din tavan. De fapt, un tăun, şi nu o muscă obişnuită. O insectă dintre acelea care sug sângele animalelor domestice şi al oamenilor. Cenuşie şi tristă la vedere, dar din punctul de vedere al unui colecţionar de insecte o piesă frumoasă.

Locotenentul Ohlsen lăsă să-i alunece privirea spre procuror.

— Herr Oberkriegsgerichtsrat, când am fost anchetat de poliţia secretă, am semnat nişte mărturisiri, aşa încât consider întrebarea dumneavoastră de prisos.

Buzele subţiri şi decolorate ale doctorului Beckmann se crispară într-un zâmbet sarcastic. Mângâie documentele care se aflau în faţa sa.

— În ceea ce priveşte utilitatea unei întrebări, vă rog să aveţi încredere în mine. Pentru moment, vom lăsa însă la o parte cele ce vi se reproşează în actul de acuzare.

Scundul doctor în drept se răsuci către judecători şi continuă cu glas răsunător:

— În numele Führerului şi al poporului german, adaug la acuzaţiile formulate împotriva locotenentului Bernt Ohlsen pe acelea de dezertare şi laşitate în faţa inamicului.

Surprinşi, cei trei judecători îşi ridicară nasurile. Preşedintele încetă să se mai intereseze de muscă.

Locotenentul Ohlsen simţi că-i plesnesc tâmplele. Sări.

— Dezertare! Laşitate în faţă inamicului! Minciună!

Doctorul Beckmann zâmbi condescendent şi agită o foaie de hârtie. Era tipul perfect de mic burghez, cel care poartă întotdeauna culorile guvernului aflat la putere.

— Răspunsul dumneavoastră nu mă surprinde. Este tocmai ceea ce mă aşteptam.

Doctorul Beckmann îşi savura cuvintele. Exact genul de proces care-i plăcea. Cu atacuri surprinzătoare.

— Nu mi-a trecut niciodată prin minte să dezertez, Herr Oberkriegsgerichtsrat.

Doctorul Beckmann încuviinţă, dând din cap. Se simţea solid precum stânca Gibraltarului.

— Vom vedea. Suntem aici pentru a dovedi temeinicia acuzaţiilor sau, dimpotrivă, netemeinicia lor. Dacă veţi putea proba că acuzaţiile mele sunt nefondate, veţi putea părăsi această sală ca om liber.

— Liber? murmură locotenentul Ohlsen. Om liber?

Se uită la uşa din fundul sălii, cea din spatele băncilor rezervate publicului, şi se gândi: „Nimeni nu e liber în cel de-al treilea Reich. Toată lumea e prizonieră. De la pruncul din leagăn până la bătrânul de pe patul de moarte.“

Locotenentul Ohlsen ştia ce-l aşteaptă.

Preşedintele aprobă dând din cap.

Doctorul Beckmann se întoarse spre judecător:

— Cu permisiunea tribunalului, vom face abstracţie de actul de acuzare iniţial, formulând învinuiri împotriva inculpatului, fără o instrucţiune preliminară. Aceste documente nu mi-au parvenit decât azi-dimineaţă, de la serviciul special al Poliţiei Secrete. Cuprinsul lor e limpede şi un succint interogatoriu al acuzatului va convinge tribunalul de inutilitatea unei instrucţiuni preliminare.

Preşedintele încuviinţă din nou.

— Aprobat. Tribunalul face abstracţie de instrucţiunea prealabilă.

— Locotenente, la 2 februarie 1942, comandaţi compania a 5-a a Regimentului 27 Tancuri. Exact?

— Da.

Doctorul Beckmann zâmbi, sigur de rezultat.

— Vreţi să informaţi tribunalul unde anume luptaţi?

— Nu-mi mai amintesc cu exactitate.

Locotenentul Ohlsen reflectă, contemplând totodată un mare portret al lui Hitler agăţat în spatele judecătorului. Führer-ul era într-o uniformă verde, concepută de el însuşi şi având, pesemne, menirea să constituie o imagine a simplităţii.

— Presupun că era pe undeva pe lângă cotul Donului, dar n-aş putea să indic cu precizie locul. Am luptat în atâtea părţi…

Doctorul Beckmann lovi triumfător în masă.

— Cotul Donului. Exact. Divizia dumneavoastră fusese dislocată în zona Viazma-Rjev. Aţi primit ordin să ocupaţi împreună cu compania o poziţie lângă comuna Olenin, la vest

de Rjev. Vă amintiţi?

— Da. Divizia noastră era pe punctul de a fi încercuită. La sud fuseserăm depăşiţi de Diviziile a 19-a şi a 26-a de cavalerie sovietice. Dinspre nord sosea Divizia blindată 822.

— Mulţumesc, mulţumesc, i-o tăie doctorul Beckmann. Nu ne interesează câtuşi de puţin ce anume făceau ruşii. Divizia dumneavoastră blindată continuă să existe, deci, toate explicaţiile dumneavoastră sunt fanteziste. Îşi întoarse privirea spre băncile pe care se înghesuiau ofiţeri plini de morgă: O divizie blindată germană nu poate fi încercuită de sovietici, o rasă inferioară. Aşa ceva nu e posibil.

Un murmur tălăzui prin sală.

— Linişte! mugi preşedintele, izbind cu ciocănelul în masă.

— Vă amintiţi bine de sectorul Olenin, locotenente?

— Da, răspunse scurt locotenentul Ohlsen.

— Aţi primit din partea comandantului dumneavoastră, colonelul von Lindenau, ordinul verbal să ocupaţi o poziţie lângă Olenin, deoarece în zona respectivă se produsese o breşă. Mai precis, breşa era de-a lungul căii ferate, la doi kilometri est de Olenin.

— Ce cale ferată? întrebă unul dintre judecători, nu fiindcă l-ar fi interesat, nici fiindcă precizarea ar fi avut o cât de mică importanţă, dar fiindcă simţea că trebuie să pună şi el o întrebare.

— Ce cale ferată? repetă surprins doctorul Beckmann. Furios, căută prin hârtii şi bombăni din nou: Ce cale ferată?

Locotenentul Ohlsen îl urmărea placid.

— Calea ferată Rjev-Nelidovo.

— Răspundeţi când veţi fi întrebat! ţipă iritat doctorul Beckmann. Cunoaştem totul foarte bine. Domnul judecător m-a întrebat pe mine şi nu pe dumneavoastră. Se întoarse spre judecător şi se înclină servil: E vorba de calea ferată Rjev-Nelidovo. O linie secundară.

Locotenentul Ohlsen simţi că trebuie să-l corecteze pe doctorul Beckmann. Se sculă în picioare.

— Îmi permit să vă atrag atenţia că nu e vorba de o linie secundară, ci de magistrala dublă Moscova-Riga.

O roşeaţă uşoară coloră figura doctorului Beckmann. Strigă, scos din sărite:

— Veţi răspunde când veţi fi întrebat. V-am mai spus o dată!

— Judecătorul a pus o întrebare, se apără locotenentul Ohlsen.

— Domnul judecător mi-a pus-o mie şi nu dumneavoastră, ţipă doctorul Beckmann. Şi în opinia noastră e o linie secundară.

— În cazul acesta, e o mare linie secundară de circa o mie de kilometri, protestă uşor locotenentul Ohlsen.

— Nu asta ne interesează, replică doctorul Beckmann, lovind cu palma peste hârtiile de pe masă. Când eu spun că e o linie secundară, înseamnă că aşa e. Aici vă aflaţi în Germania şi nu în smârcurile sovietice. Aici avem alte concepte. Vom face abstracţie de blestemata asta de cale ferată. Aţi primit deci din partea comandantului dumneavoastră ordinul de a ocupa o poziţie la est de Olenin, şi ordinul spunea că nimic, dar absolut nimic, nici Dumnezeu, nici dracul, nici întreaga Armată Roşie, nu trebuie să vă facă să abandonaţi poziţiile. Aveaţi datoria să vă menţineţi în sectorul Olenin, asigurând rezistenţa pe direcţie frontală şi pe flancuri. E adevărat sau nu? strigă el, aţintind asupra locotenentului Ohlsen un deget acuzator, cu unghia frumos îngrijită.

Locotenentul Ohlsen mormăi ceva nedesluşit.

— Da sau nu? strigă Oberkriegsgerichtsrat-ul doctor Beckmann.

— Da.

Doctorul Beckmann triumfă.

— Suntem deci de acord în legătură cu ordinul pe care vi l-a dat colonelul dumneavoastră şi putem continua astfel încât tribunalul să-şi poată da seama de inadmisibila dumneavoastră laşitate. Compania pe care o comandaţi lupta ca subunitate de infanterie. Nu era însă o simplă companie. Era o companie puternic întărită. Puteţi să mă corectaţi dacă comit inexactităţi. Conform ordinului scris, printre altele vă fusese detaşat un pluton antitanc, echipat cu tunuri de 75 mm, şi un pluton de pionieri, cu aruncătoare de flăcări grele. Puteţi explica chiar dumneavoastră, tribunalului care era efectivul companiei când aţi ocupat poziţia de lângă Olenin?

— Da, răspunse locotenentul Ohlsen, ridicându-se. Compania era formată din două sute cincizeci de oameni, tanchişti, din douăzeci şi patru de artilerişti A.C. şi din douăzeci de pionieri cu aruncătoare de flăcări.

— Deci, o companie de circa trei sute de oameni, continuă

doctorul Beckmann. Socot că aşa ceva poate fi numit o companie puternică. Spuneţi-ne ceva în legătură cu armamentul.

Locotenentul Ohlsen respiră adânc: ştia acum ce urmărea acest vânător de oameni. Se uită la preşedinte, care se plictisea şi se juca cu creionul, desenând pe sugativă tot felul de monştri preistorici.

— Compania de sub comanda mea avea două tunuri antitanc de 75 mm, două aruncătoare de 81 mm, trei aruncătoare de 50 mm sovietice, două mitraliere grele, şase mitraliere uşoare, patru aruncătoare de flăcări grele, patru uşoare. Toţi comandanţii de pluton şi de grupă aveau pistoale-mitralieră. Ceilalţi, puşti. Nu-mi aduc aminte câte anume. În plus, armament de geniu, adică mine şi altele.

Doctorul Beckmann dădu din cap.

— Aveţi o memorie remarcabilă. Acesta era într-adevăr armamentul companiei dumneavoastră întărite. Trebuie doar să adaug că dotarea cu pistoale-mitralieră era cu totul ieşită din comun. Aveaţi o sută douăzeci şi opt de bucăţi şi, în ciuda acestui armament formidabil, aţi dat dovadă de laşitate.

— Nu e adevărat, articulă, abia auzit, locotenentul Ohlsen.

Doctorul Beckmann zâmbi.

— Singurul de aici care minte sunteţi dumneavoastră Cine a dat companiei ordinul de retragere? Unul dintre subofiţerii dumneavoastră? Unul dintre ostaşi? Nu, dumneavoastră, comandantul ei.

— Dar în momentul acela compania era decimată, strigă disperat locotenentul Ohlsen.

— Decimată? izbucni doctorul Beckmann. Aveţi o concepţie ciudată despre decimare. Chiar şi un copil ştie că aşa ceva înseamnă distrugere totală. Însăşi prezenţa dumneavoastră aici dovedeşte contrariul. Dar să ne ocupăm de ordinul pe care l-aţi primit: poziţia trebuia păstrată cu orice preţ.

— Pot cere domnului preşedinte permisiunea de a explica ce s-a petrecut pe această poziţie?

Oberkriegsgerichtsrat-ului Doktor Jeckstadt i se făcuse foame. Procedura îl plictisea. Prea multe cazuri. Şi atât de triviale. Ar fi trebuit rezolvate pe cale administrativă. Se uită la ceasul său de aur. Era ora 1. Nici astăzi nu va ajunge acasă înainte de 3. Pe deasupra, mai era şi seara lui de bridge. Să-l ia dracu’ pe

locotenentul ăsta. Şi Beckmann, ce idiot! Nu se putea exprima mai scurt? Ştia doar foarte bine cu ce se va termina toată povestea. Atunci, la ce bun acest circ?

— Explicaţi, bombăni el. Dar fiţi concis.

— După patru zile şi patru nopţi de lupte neîntrerupte cu infanteria şi cavaleria sovietică, începu locotenentul Ohlsen, compania mea întărită de aproximativ trei sute de oameni se găsea redusă la nouăsprezece. Tot armamentul meu greu fusese distrus. Muniţii, aproape deloc. Mai funcţionau doar două mitraliere uşoare. Tot ce ne rămăsese ca gloanţe fusese rezervat pentru aceste două mitraliere. Am fi fost striviţi. Luptam unul contra cinci sute. În faţă şi în spate, exploziile de grenadă se ţineau lanţ. Întregul teren era bătut cu foc de arme automate. Orice tentativă de a continua lupta ar fi fost opera unui nebun.

— Interesantă ipoteza dumneavoastră! îl întrerupse doctorul Beckmann. Să ne oprim puţin la ea. Ordinul de zi al Führer-ului Adolf Hitler, adresat trupelor din sectorul Viazma, era de a lupta până la ultimul om şi până la ultimul cartuş, împiedicând înaintarea sovieticilor. Iar, dumneavoastră, un simplu locotenent, numiţi asta opera unui nebun? Dumneavoastră care, folosindu-vă de falsuri, v-aţi strecurat în şcoala militară ca să-i acoperiţi de ruşine pe ofiţerii germani? (Vocea îi urcă până când ajunse un strigăt furios.) Îndrăzniţi să insinuaţi că Führer-ul nostru, care se află sub protecţia lui Dumnezeu, e nebun? Că e, cu alte cuvinte, un imbecil, un alienat?

Locotenentul Ohlsen privi calm la magistratul care, mânat de fanatism, răcnea şi se agita la limita isteriei. Aşa îl cunoscuseră şi tinerii studenţi, înainte de război, când preda la Universitatea din Bonn. Îşi scoase ochelarii cu rame subţiri de aur şi-i şterse.

— Herr Oberkriegsgerichtsrat, rosti foarte calm locotenentul Ohlsen. Când am vorbit de „opera unui nebun“, nu mă gândeam la Führer, ci la mine însumi. Aş fi fost nebun dacă aş fi continuat lupta. De la primirea ordinului de a menţine poziţia şi până în momentul retragerii, situaţia se schimbase radical. Coloanele blindate sovietice ne depăşiseră cu mult.

— Nu ne interesează asta! strigă doctorul Beckmann. Nu vrem să ştim nimic de coloanele blindate sovietice! Aţi primit ordin să luptaţi până la ultimul om. Nu aţi făcut-o! De ce nu aţi luat legătura cu regimentul?

— Am găsit regimentul abia după trei zile de la abandonarea poziţiei.

— Mulţumesc, întrerupse preşedintele. Consider că am ascultat destul. Acuzatul a mărturisit că a dat ordin de părăsire a poziţiei din sectorul Olenin. Führer-ul a spus-o limpede: „Soldatul german, acolo unde este, acolo rămâne“. Învinuirea de laşitate şi dezertare este întemeiată. (Îl privi pe locotenentul Ohlsen cu un aer inchiziţional şi ciocăni în masă cu creionul.) Mai aveţi ceva de adăugat?

— Herr Oberkriegsgerichtsrat, veţi vedea din actele mele că am fost decorat cu înalte distincţii pentru curaj în luptă. Ar trebui să constituie o probă că nu sunt laş. Lângă Olenin n-am fost preocupat să-mi salvez pielea. În jurul meu, în zăpadă, zăceau însă două sute şaptezeci de camarazi morţi. Mai rămăseseră în viaţă doar nouăsprezece şi fiecare dintre ei era rănit. Nu mai aveam hrană. Am mâncat zăpadă ca să ne-nşelăm foamea. Jumătate dintre supravieţuitori trebuiau să fie sprijiniţi ca să poată umbla. O treime aveau degerături grave din pricina frigului puternic. Eu însumi eram rănit în trei locuri diferite. Din considerente umane pentru supravieţuitori, am dat ordinul de retragere. Armamentul lăsat a fost în prealabil distrus. Nimic din ce-ar fi putut fi utilizat nu a căzut în mâna ruşilor. Calea ferată a fost aruncată în aer în câteva locuri. Am lăsat în urma noastră câmpuri de mine, ca să întârziem înaintarea inamicului.

— Ce poveste frumoasă! hohoti sarcastic doctorul Beckmann. Dar ea nu schimbă crima dumitale: sabotarea ordinului, dezertare şi laşitate.

Locotenentul Ohlsen privi disperat în jurul său, ca şi cum ar fi căutat un ajutor de la zidurile acestei încăperi reci şi neîndurătoare. Atunci abandonă partida. Se lăsă greoi să cadă pe bancă. Nu mai avea curajul să continue. Simţea limpede că totul se terminase. Pe ultima bancă din fundul sălii, observase un om mic şi uscăţiv, îmbrăcat în negru şi cu o garoafă roşie la butonieră. „Frumosul Paul“, Kriminalrat-ul Paul Bielert, venise să se asigure că tribunalul îşi face treaba cum trebuie.

Preşedintele, doctorul Jeckstadt, îl remarcase şi el printre cei prezenţi pe omul îmbrăcat ca de înmormântare. În dosul ochelarilor negri, privirea îngheţată a ochilor albaştri măturа sala aidoma fasciculului unui radar. Stătea pe bancă şi fuma, indiferent la toate afişele care interziceau fumatul. Doctorul

Jeckstadt era cât p-aci să izbucnească în urlete. Insolentul fumător îl făcea să turbeze de furie, însă unul dintre asesori îi şopti discret cine era omuleţul, şi preşedintele hotărî să tacă din gură.

Şi procurorul îl remarcase pe Paul Bielert. O nervozitate evidentă puse stăpânire pe el. Când şeful secţiei a IV-a apărea pe undeva, era semn sigur că aveau să se işte tot soiul de necazuri. Descoperise oare ceva? Acest Bielert era primejdios. Nu se ştia niciodată unde avea să lovească.

Sigur, fusese povestea aceea cu confiscatul, dar era veche de patru ani. Şi cu siguranţă că azi n-ar mai fi putut descoperi nimic. Ceilalţi trei muriseră de mult, iar doamna Rosen fusese spânzurată. Doctorul Beckmann se scutură, înfiorat. Fusese amestecat în toată povestea aceea şi acum îi părea rău. E drept că pe atunci Paul Bielert nu era decât un inspectoraş oarecare, fără importanţă, şi nimeni n-ar fi putut bănui că acest personaj sinistru avea să se ridice atât de sus. Mulţi avură un adevărat şoc când descoperiră că era prieten cu Heydrich.

Doctorul Beckmann îşi şterse fruntea cu o batistă albă ca zăpada. Ce bine ar fi fost să nu-l fi repezit atunci pentru că se amestecase în afacerea aceea! Bielert căpătase o săpunealã de la superiorul său, Kriminalrat-ul Huber. Dar Huber fusese spânzurat acum un an, iar Bielert reapăruse ca să-l înlocuiască.

Involuntar, doctorul Beckmann îşi duse mâna la gât. Privea ca hipnotizat garoafa roşie care lumina reverul lui Paul Bielert. De-acolo, privirea sa urcă până la ochii străpungători ai şefului Gestapo-ului. Dintr-o dată, i se făcu frig. Ce căuta aici personajul acesta diabolic? Venise, desigur, pentru afacerea aceea veche, clasată de atâta timp. Făcu un efort ca să-şi redea curajul. Se afla într-un tribunal al justiţiei prusace şi nu într-unul dintre beciurile Gestapo-ului, iar el, doctorul Beckmann, era doctor în drept, avocat general şi fost profesor universitar. Nu-i era frică de Gestapo. Şi apoi, fir-ar să fie, de ce i-ar fi fost frică? Se cutremură de un nou fior. GESTAPO! Ăla de-acolo nu era decât un bandit fără educaţie, un copil al străzii, un păduchios de Kriminalrat. Mult inferior, din punct de vedere ierarhic, Oberkriegsgerichtsrat-ului Hans Beckmann, doctor în drept.

Hotărî să apuce taurul de coarne. Cu un zâmbet arogant pe buze, îşi întoarse privirea spre Paul Bielert. Întâlni faţa palidă, ochii îngheţaţi, gura mică şi, treptat, surâsul i se şterse. Se-

ntoarse cu spatele la Paul Bielert, dar îi simţea căutătura implântată în ceafă. Îl cuprinse o dorinţă teribilă să se repeadă afară din sală, să sară într-o barcă şi să vâslească nebuneşte în direcţia Angliei, singurul loc unde cineva putea fi, cât de cât, la adăpost de Paul Bielert.

Brusc, îşi dădu seama că tribunalul îi aşteaptă concluziile înainte de a se retrage pentru deliberare. Tresări şi răcni ca un disperat, vrând să sublinieze astfel ireproşabilul său patriotism.

— Cer Curţii ca acuzatul să fie decapitat conform articolului 197 b şi articolului 91 b din Codul Penal Militar al R.S.G.B.

Doctorul Beckmann se lăsă să cadă greoi pe scaun. Parcurse cu aparentă atenţie câteva documente, fără să ştie ce anume caută.

Preşedintele dădu din cap. Curtea se retrase în odaia albastră unde, pe masă, se aflau întotdeauna câteva flori proaspete. Unul dintre funcţionarii tribunalului lăsase şi o carafă cu vin roşu.

Doctorul Jeckstadt dădu la o parte carafa şi ceru bere Dortmunder, fermentaţie specială şi cu spumă multă. Fiecare trimise să i se aducă câte un litru de la popota ofiţerilor. Bere proaspătă, cu guler. Ciocniră, sorbiră, cu înghiţituri mari, îşi şterseră spuma rămasă pe buze şi scoaseră câte un „ah!“ de satisfacţie. Câţiva cerură cârnaţi. Sosiră şi cârnaţii. Erau nişte cârnăciori cenuşii şi groşi, pe care-i tăvăliră tustrei în acelaşi borcan cu muştar.

— Sunt de părere să dăm curs cererii acuzării, spuse doctorul Jeckstadt cu gura plină de cârnăciori şi bere.

— Este tocmai ceea ce vroiam să zic şi eu, mormăi Kriegsgerichtsrat-ul Plenge, între două înghiţituri de bere. Excelentă bere, continuă el. Nicăieri pe lume, în afară de Germania, nu găseşti bere mai bună.

— Este unul dintre motivele pentru care purtăm războiul, explică doctorul Jeckstadt. Pe-ntregul pământ oamenii vor învăţa să bea minunata bere germană.

Cel mai tânăr dintre judecători, Kriegsgerichtsrat-ul Ring făcu o vagă tentativă să-şi mai îmblânzească colegii.

— Cred că ar trebui să-l condamnăm la moarte prin împuşcare, conform articolului 19 c. Decapitarea e inestetică. Dorm întotdeauna prost după o decapitare şi, în plus acuzatul a avut o comportare bună înainte. Să ţinem seama de decoraţiile

primite şi să-l iertăm de decapitare.

— Tinichelele acelea n-au nicio importanţă, se împotrivi preşedintele pe un ton ursuz. Acuzatul este un individ suspect. A urzit un complot, a diminuat reputaţia Führer-ului în ochii opiniei publice, răspândind glume insultătoare.

— Dar care erau, la urma urmelor, aceste glume? întrebă curios Kriegsgerichtsrat-ul Plenge, jucându-se cu toarta cănii sale.

Doctorul Jeckstadt aruncă o privire prudentă spre uşa care dădea în sala de audienţe. Precaut, de parcă ar fi fost vorba de un exploziv puternic, întinse dosarul asesorilor.

Ring izbucni primul în râs. După el Plenge. Râsul era molipsitor. Acum râdeau toţi trei. Se prăbuşiseră peste masă, cutremuraţi de hohote. Ring se plesnea peste coapse. Plenge răsturnă berea. Apoi, brusc, redeveniră serioşi. Râsul lor gros se curmă brutal. Scandalizat, doctorul Jeckstadt exclamă:

— Ah, domnilor, ce comic a fost că domnul Plenge şi-a răsturnat halba. De fapt, o porţie de râs sănătos face bine. (Lovi de câteva ori documentul exploziv.) Dar, sub niciun pretext, nu putem tolera aceste glume injurioase. Datoria noastră este să combatem propaganda inamică. Acceptăm concluziile acuzării şi aplicarea celei mai severe pedepse. E nevoie de un exemplu şi este datoria noastră să fim aspri. Blândeţea degradează un popor.

Cu litere mari şi înflorate, scrise: DECAPITARE. Dedesubt, îşi caligrafie numele. Întinse apoi hârtia peste masă.

— Dragi colegi, veţi semna în dreptul parafei mele.

Doctorul Plenge semnă fără să reflecteze nicio clipă. Doctorul Ring avu un moment de şovăire. Semnă foarte încet, de parcă ar fi regretat fiecare literă.

Doctorul Jeckstadt îşi promise ca la prima ocazie să-l mute pe Ring la un tribunal excepţional, undeva în Răsărit. Acolo, cel puţin, procopsitul ăsta o să-nveţe ce-nseamnă buna funcţionare a maşinii judiciare. De nu, va atârna în chip de ornament la capătul unei crengi de mesteacăn.

Mai luară câte o bere şi mai înfulecară doi-trei cârnăciori de Turingia. Kriegsgerichtsrat-ului Plenge îi scăpă o uşoară râgâitură, pe care se făcu că n-o observă.

Doctorul Jeckstadt îl chemă pe grefier şi-i dictă verdictul, cu toată solemnitatea cerută.

Cei trei judecători intrară în pas de gâscă în sala numărul 7, cu grefierul ţopăind în urma lor. Ostaşii aduşi ca s-o umple săriră în picioare. Numai Paul Bielert rămase aşezat, continuând să fumeze în linişte. Ochii săi mici îi contemplau cu dispreţ pe judecătorii ce-şi purtau ceremonioşi toga.

Oberkriegsgerichtsrat-ul Doktor Jeckstadt aruncă o privire piezişă lividului şef al Gestapo-ului. „Ce mutră obraznică, gândi el. Auzi, să stea jos, când noi, judecătorii, intrăm; or să se trezească însă curând domnii funcţionari ai Gestapo-ului. Sovieticii şi americanii se pare că sunt mai puternici decât crezusem. Una, două, şi vremurile or să se schimbe. Şi-atunci toţi indivizii ăştia de la Partid şi de la Gestapo se vor trezi aici, în boxa acuzaţilor“. Gândul acesta îl făcu să zâmbească. Ar fi cu adevărat minunat să-i poată condamna la moarte. Evident, judecătorilor nu li se va putea niciodată reproşa ceva. Ei nu judecaseră decât după articolele de lege votate de Parlament. Bine că era judecător! Va fi întotdeauna deasupra tuturor acestor frământări. Îl mai privi o dată pe Paul Bielert şi dădu gânditor din cap: „Eşti aici, te simţi atotputernic şi-ţi închipui că ştii totul…“ Deodată, remarcă faptul că buzele lui Paul Bielert se crispează într-un surâs sarcastic. Să ştie el, oare, ceva? În cazul acesta, omul cu satârul va avea de lucru. Îl cuprinse o nevoie frenetică de activitate. Din gura sa, sunând fals, cuvintele ţâşniră ca un torent.

— În numele Führer-ului Adolf Hitler şi al poporului german, rostesc verdictul în procesul locotenentului în rezervă Bernt Viktor Ohlsen din Regimentul 27 Tancuri.

Respiră adânc, cu o senzaţie ciudată de frică în stomac, de parcă ar fi pronunţat propria sentinţă.

— După deliberare, Curtea recunoaşte că: locotenentul de rezervă Bernt Viktor Ohlsen a propagat în timpul războiului total pe care poporul german îl poartă pentru salvgardarea existenţei zvonuri degradante în legătură cu Führer-ul, a mânjit naţional-socialismul şi a sabotat moralul subordonaţilor săi. Şi-a expus divizia la cele mai mari pericole, abandonând, în ciuda ordinelor primite, poziţia din sectorul Olenin. Este dezonorat pe viaţă şi urmează să primească pedeapsa capitală. Sentinţa va fi executată de călău, cu securea. Averea îi va fi confiscată. Toate cheltuielile de judecată cad în sarcina condamnatului. Numele său va fi şters din controale. Corpul său va fi îngropat anonim.

Heil Hitler!

Îl privi pe locotenentul Ohlsen care stătea în poziţia de drepţi.

— Aveţi ceva de adăugat?

Trebui să repete de trei ori întrebarea, neobţinând de fiecare dată niciun răspuns. Dădu din umeri cu un aer detaşat şi termină cu obişnuita formulă:

— Această hotărâre este fără apel. Graţierea se respinge. Sentinţa va fi executată înainte de a se împlini zece zile. Execuţia poate avea loc cel mai devreme peste trei ore, adică la ora 18, 04. Heil Hitler!

Făcu un semn, cu capul, Feldwebel-ului care stătea în spatele locotenentului Ohlsen:

— Luaţi-l pe condamnat!

Înhăţă un nou vraf de documente şi trâmbiţă:

— Cazul următor!

Cei doi gardieni îl duseră pe locotenentul Ohlsen îndărăt la închisoare. Trecând prin tunel, se încrucişară cu deţinutul următor, care era condus în sala numărul 7.

Procesul acestuia nu dură decât douăzeci şi trei de minute. Şi, astfel, doctorul Jeckstadt pronunţă cea de-a patra condamnare la moarte din ziua aceea. Îşi lepădă toga de judecător, îşi puse mantaua de uniformă, cenuşiu-deschis, şi o porni spre casă, spre supa sa de roşii şi morunul rasol. Era o joi obişnuită, cu o vreme tipică pentru Hamburg, adică o ploicică măruntă şi murdară.

Obergefreiter-ul Stever îl luă în primire pe locotenentul Ohlsen. Uşa tunelului se închise cu zgomot şi cele două zăvoare fură trase.

— S-a lăsat cu descăpăţânare! rânji Stever. Eşti al treilea pe ziua de azi şi cel de după tine nu scapă nici el. Patru e însă un fleac! Acum două luni am avut şaişpe candidaţi la aripioare de îngeraşi într-o singură zi. Nouă dintre ei erau băgaţi într-un singur proces. Jeckstadt a ştiut însă să scape de ei într-o oră jumate. În felul ăsta s-a învârtit de decoraţie. Ce porcărie! Când te gândeşti că noi, ăştia de aici, care facem toată treaba, nu căpătăm nimic! Să nu te necăjeşti, locotenente! Călătoria asta o s-o facem cu toţii, mai devreme sau mai târziu. Două lucruri sunt sigure: singur vii pe lume, singur o părăseşti. Diferit e doar modul. Unii îşi dau ultima suflare întinşi în pat. Alţii se aleg cu bilet de călătorie în reţelele de sârmă ghimpată ale tranşeelor.

Mai sunt idioţi care preferă să-şi facă singuri seama. Dar nu-ţi face sânge rău, locotenente, dacă ar fi să dăm crezare popii – şi, la urma urmei, de ce nu? – înseamnă că Iisus stă în uşă şi ia în primire toată şleahta, fie că au, fie că n-au căpăţâna pe umeri.

— Crezi în Dumnezeu? întrebă locotenentul Ohlsen, privind drept înaintea sa.

— De ce te gândeşti la asta?

— Pentru că dumneata ai zis că Dumnezeu ne aşteaptă pe toţi.

— Ah! Ei, da, poate că-i adevărat. N-aş putea zice nici da, nici ba. Eu unul n-am fost niciodată, dar pastorul le-o spune întotdeauna băieţilor, înainte de marea călătorie: „Să ne rugăm, şi Iisus te va primi la sânul său“. O fi ştiind popa ce zice. E o bătrână santinelă la poarta cerului şi are linie telefonică directă cu raiul. Dar e şi un mare porc, bătrânul. Îşi suflă întotdeauna nasul în sutană şi veşnic îi curge ceva din trompă. Îi mai zicem şi Hâm-Müller, pentru că zice mereu „Hâm“. Când cineva îngenunchează alături de el pe podea, i se luminează toată mutra. Ceva îmi spune că de fiecare dată când reuşeşte să-l facă pe unul să se roage, capătă, aşa, un soi de recompensă, adică vreau să zic că-şi câştigă un locşor mai bun în cer.

— O să mă rog împreună cu pastorul, spuse locotenentul Ohlsen.

— E formidabil şi haios să te uiţi prin vizetă, hohoti Stever. Trebuie s-o fac pentru că aşa cere regulamentul, lămuri el, boxând cu umbra sa. (Lovea un adversar imaginar şi cizmele lui ţintuite răsunau, ritmând jocul picioarelor.) Mă uit ca să pot interveni dacă pe condamnat îl apucă „răul de zdup“ şi-l ia cumva la cafteală pe vătaful lui Iisus. Tu ce eşti? Catolic sau altceva?

— Sunt protestant.

— Perfect. În cazul ăsta, vine bătrânul. Dacă ai fi fost catolic, era mai puţin bine.

— Care-i diferenţa? întrebă locotenentul Ohlsen.

— Îţi explic îndată. Pastorii ăştia protestanţi sunt nişte dobitoci. Fac doar pe nebunii. Odată, l-am momit pe un tânăr pastor la Emil Inimă-de-Piatră. L-am îmbătat criţă şi l-am dat pe mâna a două otrepe, după care i-am făcut vânt în stradă, fără nădragi. Bineînţeles că presarii l-au înhăţat imediat. Acum năduşeşte undeva pe frontul de Est, ca simplu pifan. Doamne,

bătrâne, ce-am mai râs! Până şi Emil Inimă-de-Piatră, care nu poate să râdă, a scos pe gură nişte sunete ciudate când pastorul a luat-o la goană numai în izmene. Cu popii catolici treaba stă cu totul altfel. În faţa ăstora, înţepeneşti în poziţie de drepţi şi nu mai ai curajul să-ţi dai poalele peste cap. Până şi Vierul, criminalul ăla, se teme de ei. Nu poartă niciun fel de decoraţie, ci doar un crucifix şi un plastron. Amuţeşti numai când te priveşte şi-ţi vine să crezi că însăşi Sfânta Fecioară stă lângă el. Îţi trec tot soiul de idei naşparlii prin cap şi începi să te întrebi serios dacă n-ar fi bine ca din când în când să-ţi mai bagi nasul printr-o biserică. Pe Vier, de pildă, îl apucă toate celea dacă sunt catolici în puşcărie. Nu se uită niciodată în celulă când popa catolic şade acolo de vorbă cu careva condamnat să se ducă. La plecare, părintele zice întotdeauna: „Dumnezeu să te binecuvânteze“, de parcă Dumnezeu n-ar visa la altceva decât să-l binecuvânteze pe el. Până şi Heinrich, mai marele peste S.S., va fi în ceruri înaintea Vierului. În plus, treaba merge şi mai iute la protestanţi. O rugăciune fulger, un pic de lectură din cărţulia cea neagră şi apoi un mic psalm la sfârşit. Dacă vrei însă să-ţi baţi joc de bătrânel, îi vei face o mare plăcere Vierului. Adoră să vadă aşa ceva.

— Dar pentru mine e un lucru serios, răspunse locotenentul Ohlsen.

Stever se opri la mijlocul unui croşeu destinat adversarului său imaginar. Erau în dreptul celulei numărul 19.

— Prostii! Am mai auzit eu asta. Eşti cumva vreun sfânt?

— Depinde, răspunse locotenentul Ohlsen, dând din umeri.

— Nici n-ar fi de mirare, zise Stever, reluându-şi pugilatul cu umbra.

Expedie o lovitură violentă sub centură, flexă genunchiul şi trimise o directă de stânga, care percută violent o falcă imaginară.

— Te-nţeleg, camarade. Nu vrei să rişti. Zău că nu eşti prost. (Se opri o clipă din boxul său dezlănţuit şi ridică un deget sentenţios.) Eu, unul, spun totdeauna că trebuie să ne păstrăm o portiţă de scăpare. Am văzut pe mulţi plecând de aici, dar pe niciunul înapoindu-se şi, în cazul ăsta, bineînţeles că nu poţi să ştii niciodată cu siguranţă dacă este sau nu este o comisie de revizie în anticamera Sfântului Petru şi dacă aşa ceva există, iar tu n-ai crezut în Dumnezeu, atunci eşti în pom. Nimeni nu-ţi cere

să fii fanatic. Nu de mult, am găsit într-o celulă din pivniţă o Biblie. Pe ici – pe colo lipseau destul de multe pagini, pe care fostul proprietar le-a rupt ca să-şi răsucească ţigări. Tot aşa, nimeni n-a zis că trebuie citită în întregime. Eu, unul, am grijă ca o dată, de două ori pe lună, să mă mai uit prin ea şi în felul ăsta nimeni n-o să-mi poată scoate pe nas că n-am avut niciodată o Biblie în mână şi, uite, mă jur faţă de Hristos şi faţă de tine că nu m-am răstit niciodată la un popă. Nici măcar la ăla de-a fost aici şi pe care l-au atârnat de-o cracă. Fusese preotul unei parohii de lângă Lübeck şi avusese gura prea mare. Dacă s-ar fi ţinut mai aproape de Hitler decât de Dumnezeu, şi-ar fi salvat pielea şi n-ar fi aterizat niciodată aici. De-aş putea fi sigur că Dumnezeu există! Nici nu-ţi închipui, locotenente, ce-aş face eu pentru tine dacă atunci când vei fi de partea ailaltă ai vrea să-mi faci un semn cât de mic. Cu siguranţă că, dacă soseşti cu capul la subsuoară, o să fii bine primit. Mai ales dacă îngenunchezi de-adevăratelea şi te rogi cu pastorul.

— De ce atunci n-o faci dumneata însuţi?

Stever îşi reluă boxul şi răspunse în mijlocul unui atac furios:

— Am încercat de câteva ori. M-am pus chiar în genunchi în faţa pastorului, care mi-a dat o picătură de vin şi o înghiţitură de pâine, dar tot eu mi-am zis: asta e înşelătorie curată, Obergefreiter Stever. Ce mutră trebuie să facă Dumnezeu, dacă există într-adevăr, citindu-mi acum gândurile! Va trebui să mă antrenez să gonesc din mine îndoiala asta, pentru că toată povestea cu iadul nu-i din cale afară de atrăgătoare şi e normal să dai din coate ca să fii repartizat unde-i mai bine. Nu m-aş mira să ai dreptate şi, dacă aşa stau lucrurile, poţi face ceva pe toţi cei care o să-ţi taie căpăţâna. Bunul Dumnezeu o să ţi-o sudeze la loc îndată ce ai să te prezinţi acolo sus. Eşti prevăzător, jos pălăria! În toate poveştile astea cu Dumnezeu, e mai bine să fii în regulă. N-am tras niciodată cu puşca într-o cruce. Sunt mulţi însă care au făcut-o. Şi nici n-am şterpelit vreodată ceva dintr-o biserică. Ba, într-o zi, am cărat o călugăriţă pe motocicletă. Îşi rupsese un picior. Era pe vremea campaniei în Franţa. Presupun că asemenea chestii sunt trecute în registrul de socoteli al bunului Dumnezeu la capitolul „fapte bune“. Adesea îmi spun: Atenţie, Stever! Suntem cu toţii pe prima treaptă a scării. Se-ntâmplă des ca protestanţii care-şi aşteaptă rândul să-l dea pe uşă afară pe pastor şi să-l înjure cât

îi ţin gura. Acum câtva timp aveam aici un genist. I-a scăpat pastorului o labă, încât bietul de el s-a trezit abia după două ceasuri. Nu era ăsta, bătrânul, ci unul tânăr. După aceea, Vierul şi cu mine ne-am dus la dobitoc: oricum, nu-i voie să cafteşti un pastor. De zbierat poţi să zbieri cât vrei, de acord. Dar labe, asta nu! L-am ciomăgit zdravăn pe spinare cu vergeaua de şters arma, după care l-am legat de calorifer pe idiotul ăsta de genist şi am dat drumul la căldură. O idee de-a mea. Mă simţeam de parcă Dumnezeu m-ar fi ales pe mine să aplic pedeapsa. Genistul s-a ţăcănit. Din ziua aceea, orice îl făcea să râdă. O dată, Vierul i-a tras un picior în burtă. Până şi asta l-a făcut să râdă, după cum se hlizea şi când i-au pus ştreangul de gât. S.S.-istul care i-a făcut vânt de pe platformă a devenit după aia cam scrântit şi şi-a cerut mutarea din serviciu. Acum e în Regimentul 38 şi-şi aşteaptă glonţul. Vezi şi tu, toate astea s-au întâmplat pentru că un imbecil de genist l-a luat la poceală pe popă.

Înainte de a închide uşa celulei, Stever adăugă pe un ton liniştitor:

— Să nu-ţi fie teamă, azi n-o să se-ntâmple nimic. Butucul n-a fost încă montat. Şi nici operatorul-şef n-a venit. Mai întâi o să te studieze, ca să-şi poată calcula lovitura. E o treabă care trebuie calculată cu mare grijă. De asemenea, trebuie să treacă pastorul şi să te viziteze comandantul. Toate astea iau timp. Acum vei căpăta păturі şi o saltea. Ai dreptul, în calitate de candidat la ceruri. Vei căpăta şi o hrană mai bună. Şi uite, înainte să plec, cred că n-o să te deranjeze, locotenente, dacă o să-i spun Vierului că vrei să stai în genunchi şi să te rogi împreună cu „omul lui Hristos“? Adoră aşa ceva, căci aici, la zdup, nu prea avem parte de distracţii. Înţelegi, nu? Şi-n plus, Vierului îi e o frică de moarte de „Frumosul Paul“. A crezut că permisul de vizită al prietenilor tăi era fals şi atunci a declanşat o adevărată avalanşă.

— Bine, răspunse obosit locotenentul Ohlsen.

— Bravo, se hlizi Stever. Aş fi făcut-o oricum, dar e bine că eşti de acord.

Locotenentul Ohlsen se porni să măsoare celula. Cinci paşi până la un perete, cinci paşi până la celălalt. Ceas după ceas. Auzi sunând orologiul cazărmii. Numără. Şase bătăi răsunătoare. Peste patru minute ar putea începe să aştepte călăul. Moralmente era deja suprimat. Puteau termina cu el când

doreau.

Toată noaptea ascultă bătăile ceasului. Ce lungă poate fi o noapte când aştepţi eternitatea, în timp ce afară un ceas sună: jumătate-ora-jumătate-ora! Auzea paşii santinelei răsunând în faţă închisorii. Fixă îndelung becul electric, care ardea neîntrerupt, zi şi noapte.

A doua zi se reluă plimbarea. Totul continua, totul reîncepea. Acelaşi ritm. Iarăşi şi iarăşi. O companie de recruţi trecu cântând. Glasuri tinere. Tânăr? Fusese el vreodată tânăr? În aceste ultime cinci zile uitase cu desăvârşire răspunsul. Auzi un tramvai zăngănind peste macaz.

Mergea în cerc, împreună cu alţi paisprezece deţinuţi. Toţi cu insigna roşie pe piept. O insignă care însemna „condamnat la moarte“. Cei care aveau o dungă verde pe fond roşu urmau să fie spânzuraţi. Cei cu o dungă albă – împuşcaţi. Şi mai erau cei cu un cerc negru la mijloc. Aceştia erau condamnaţi la decapitare. Erau doar doi: el şi un Oberleutnant.

Stever stătea în pragul închisorii şi fluiera cu indiferenţă, masacrând o melodie de dans pe care o auzise la „Zillertal“. Cu degetul bătea măsura pe mânerul pistolului său mitralieră: *Ai noroc la femei, frumosule...*

Apoi schimbă melodia şi începu să fredoneze: *Dragă camarade, azi suntem rumeni, mâine suntem morţi.*

Prizonierii alergau mărunt, în şir indian. Trei paşi distanţă unul de celălalt. Mâinile împreunate la ceafa. Orice discuţie între ei era strict interzisă.

Deodată, Stever deveni deosebit de activ. Îşi umflă pieptul, potrivi pe umăr cureaua pistolului-mitralieră şi răcni cu glas răguşit:

— Hai, mişcaţi-vă, bandă de mortăciuni! Valsaţi, valsaţi! (Lovi cu bâta pe prizonierul cel mai apropiat.) Înainte, înainte! Şleahtă de prăpădiţi!

Deţinuţii începură să alerge. Doi-trei se apropiară prea mult unul de celălalt.

— Distanţa, nemţotei de smârcuri! strigă Stever. Aici nu-i o reuniune intimă! (Izbi pe doi dintre prizonieri cu capătul plumbuit al bâtei.) Trei metri distanţă sau vă sfărâm oasele!

Deţinuţii alergau cât puteau mai repede, păstrând însă distanţă. Nimeni n-avea chef să primească peste ceafă măciulia grea de plumb.

— Cadenţă, cadenţa, domnilor! mai aveţi ceva drum de făcut. Simt că e de datoria mea să vă antrenez pentru calea de întoarcere. Cine ştie? Poate că o să fiţi graţiaţi şi transferaţi într-un regiment disciplinar.

Deţinuţii ridicară capetele ca să audă mai bine. În ochii lor aproape stinşi se aprinse luminiţa speranţei. Auzise Stever ceva? Graţiaţi? Regiment disciplinar? Pentru aceşti condamnaţi, infernul regimentului disciplinar era un adevărat paradis. Lipsa de soldaţi era atât de mare, încât poate că cei de sus nu-şi mai puteau permite să execute oameni. Din toţi ostaşii executaţi s-ar fi putut forma până acum două sau trei divizii.

Stever lovea în carâmbul cizmei cu bâta sa şi se juca cu închizătorul pistolului-mitralieră. Se apucă să râdă de parcă ar fi citit gândurile condamnaţilor.

— V-ar aranja, ai? Să aterizaţi într-un regiment disciplinar! Nu vă faceţi însă iluzii! N-o să fiţi prezenţi la sărbătoarea victoriei. Pot să vă destăinui că în clipa asta se şi cumpără untdelemn pentru maslu la băcanul de pe Davidstrasse. Că doar n-o să se risipească pentru voi untdelemn sfinţit! (Se-ntoarse spre santinele de pe zid.) Nu-i aşa, Braun?

— Asta aşa-i, mormăi Gefreiter-ul Braun.

— O să aveţi parte nu de untdelemn, ci de unsoare de armă, aia care se dă şi pe gloanţe, hohoti Stever.

Vierul îşi făcu apariţia şi se propti lângă Stever.

— Drepţi! urlă el. (Îşi învârti prin aer bâta şi-i dădu drumul, nimerind ceafa unuia dintre deţinuţi.) Hei, îngeraş în devenire, ai deschis botul, ia adă-mi băţul.

Deţinutul, un Obertleutnant, cu o dungă albă pe insigna sa roşie, ieşi din rând, luă de jos bastonul şi fugi cu el spre Vier.

Acesta îl lovi de câteva ori peste ceafă şi constată:

— Eşti o balegă!

Stever râse.

— Galop, galop, „nemţotei ai cerului“, strigă el, mai iute! Vă învârtiţi ca nişte boşorogi scoşi la pensie.

Vierul dădu din cap resemnat.

— Nu, nu, Obergefreiter, nu aşa! Uită-te la mine şi ai să înveţi.

Înaintă până în mijlocul curţii, învârti deasupra capului bâta sa lungă, deschise şi închise gura, de parcă ar fi vrut să-i verifice mecanismul. Apoi, din gâtlej porni un răget:

— Deţinuţi, prin flanc câte doi, la dreaaaaptaaa!

Deţinuţii executară.

Vierul îşi îndoi uşor genunchii, uitându-se dacă vreunul îndrăzneşte să mişte. Se simţea bine. Pentru un prusac, ceea ce se-ntâmpla era un lucru minunat, iar gradul de Stabsfeldwebel era cel mai bun din câte există. Nu l-ar fi schimbat nici pentru cel de general. Asistase la executarea tuturor gradelor câte pot exista în armată, exceptând pe acela de Stabsfeldwebel şi nu auzise ca aşa ceva să se fi întâmplat vreodată. Brusc, îi veni în minte povestea cu permisul de vizită şi un fior rece îi străbătu spinarea. Dar scăpase, asta era sigur. Fără îndoială că „Frumosul Paul“ avea lucruri mai importante în cap. Se scuturã ca să alunge gândurile neplăcute şi-şi folosi întreaga energie ca să-i arate lui Stever cum procedează un Stabsfeldwebel.

— Detaşament de prizonieri, în coloană de marş, înainte marş! Atenţie, capul la stânga!

Stever râse. Santinela de pe zid râse şi ea. Vierul se umflă, mândru de el. Nu era nimic să nu poată face. Comandă pas de defilare. Nici măcar un cutremur de pământ n-avea voie să strice alinierea marşului.

Unul dintre deţinuţi leşină. Vierul nici măcar nu catadicsi să-l vadă. Îi lăsă pe ceilalţi paisprezece să-l calce în picioare pe cel căzut. După aceea, trecu comanda Obergefreiter-ului Stever.

Ajuns în pragul uşii, se-ntoarse pe jumătate.

— Obergefreiter, dacă individul nu s-a sculat până la sfârşitul plimbării, arde-i câteva peste bot.

Stever pocni de trei ori din călcâie.

— Bine, Stabsfeldwebel!

Spre cumplita decepţie a lui Stever, deţinutul se ridică înainte de terminarea plimbării. Vărsa sânge.

— Găină plouată! îl luă peste picior Stever. Dar în sinea sa îşi spuse: „Fir-ar să fie! Ce tâmpenie! De aici poate să iasă o întreagă dandana. Vierul a mers prea departe.“

Cel căzut era un prizonier al Gestapo-ului. Dacă deţinutul murea înainte de execuţie, treaba se putea lăsa cu nişte investigaţii foarte neplăcute. În chestii dintr-astea „Frumosul Paul“ era al dracului de meticulos. Auzise că pentru un fleac asemănător Paul expediase pe front întregul personal al închisorii militare din Lübeck, iar Vierul apucase deja să facă o prostie cu blestematul acela de permis. Se scărpină gânditor în cap. Poate că ar fi o idee bună să-i facă o vizită „Frumosului

Paul“ şi să-i explice câte ceva din matrapazlâcurile Vierului. Nu se ştie niciodată unde te poate duce o asemenea mişcare. Doar se mai întâmplase ca un caporal să ajungă hăt, sus de tot. La prusaci nimic nu e imposibil.

La gândul acesta, Stever se simţi atât de reconfortat, încât îl bătu pe umăr pe unul dintre deţinuţi, ca să-i mai ridice moralul, şi-i pasă pe şest o ţigară. Ar fi făcut orice numai să nu ajungă să cunoască prea îndeaproape frontul de Est. Călătoriile lungi nu-i spuneau mare lucru. Era dintr-aceia cărora le plăcea viaţa sedentară.

Duminica următoare, locotenentul Ohlsen auzi venind din curte lovituri de ciocan.

După două sau trei ore, Obergefreiter-ul Stever pătrunse la el în celulă şi în primul rând ciocăni conştiincios cu bâta gratiile de la fereastră!

— Vreau să văd dacă nu te-ai apucat cumva să le pileşti. Ne-ai face o figură dintre cele mai împuţite dacă ai roi-o în ultima clipă.

— S-a întâmplat să reuşească vreunul? întrebă locotenentul Ohlsen.

— Nu, nu încă, dar există un început pentru toate. În ceea ce mă priveşte, dacă nu-i în sectorul meu, puţin îmi pasă. Nici măcar nu te-aş împiedica să sari pe fereastră, dacă n-ai fi pe coridorul meu. O singură dată am avut de-a face cu unul care încercase. Înainte de a ajunge aici, jucase în echipa de fotbal a armatei. O luase la goană, fugind în zig-zag peste câmp, dar nu i-a fost de mare folos. I-am plasat două gloanţe de pistol drept în şira spinării. A rămas paralizat. Şi când te gândeşti că idiotul n-avea de făcut decât şase săptămâni! Căpătase permisiunea să meargă împreună cu alţi doi la tăiat lemne. Nimeni nu-şi putuse închipui că ar fi vrut s-o şteargă. Şi zău dacă nu-i mai bine să tai lemne la noi decât să-ţi târâi zilele într-o companie de marş! Pe el însă l-a pălit dorul de iarbă verde, aşa, dintr-o dată, şi asta tocmai la mijlocul unei poveşti cu femei, pe care le-o istoriseam.

— De ce? întrebă locotenentul Ohlsen.

— Rău de pârnaie, îi explică Stever cu savantă convingere. Te loveşte ca un trăsnet din cer senin. De-atunci, îmi zic că absolut toţi vor s-o întindă. Nici măcar de mine însumi nu mai sunt sigur. Adesea îmi zic mie însumi: Stever, fără tâmpenii!

— Dar dumneata n-ai niciun motiv să vrei să speli putina, zise

locotenentul Ohlsen.

— Nu se ştie niciodată. Ideea asta poate să-i dea prin cap oricărui om care poartă o uniformă. Adevărul e că prea sunt multe ceasurile de plictiseală în armată. Când te plictiseşti, îţi trec prin cap tot soiul de aiureli. Nimeni nu vrea s-o şteargă când dârdora-i mare. Întotdeauna îţi vine s-o iei din loc când lâncezeşti mai tare, iar aici, la zdup, oamenii se plictisesc întotdeauna.

— Atunci ar trebui să cauţi altceva, îi sugeră locotenentul Ohlsen.

— Crezi că-mi umblă gândaci prin creier? Ştiu exact ce mă aşteaptă dacă încerc să ies de aici. Sunt expediat la regiment, după două zile mă trezesc într-o companie de marş, şi cât ai zice peşte mă şi trezesc într-o tranşee pe frontul de Est. N-am niciun chef să-mi risc pielea pentru Adolf. Puţin îmi pasă dacă după război n-o să fiu socotit drept un erou; ceea ce vreau e să mă întorc acasă fără să fi văzut vreodată un „Ivan“ înarmat. Poate c-o să mă numească şef aici. După Vier, sunt cel mai vechi în grad. Şi mă pricep niţeluş la închisori. Ştiu totul. Arată-mi unul care ştie să descuie o poartă de închisoare mai repede ca mine! Cu cizmele mele ţintuite de pifan, izbutesc să fac tot atâta zgomot cât o pisică care şi-a prins de labe pernuţe de catifea. Pot fractura ţurloiul oricărui prizonier dintr-o singură lovitură de bâtă. Mânuiesc pistolul mai abitir ca un cow-boy din Texas. Cât ai clipi din ochi, pot prinde în cătuşe lăboaiele cele mai groase. Dimineaţă, înainte de a coborî din pat, ştiu deja dacă în vreuna dintre celule e sau nu dosit ceva. Uite, ăsta-i instinctul! (Aprinse o ţigară şi i-o întinse locotenentului Ohlsen.) Ţine-o ascunsă în mână, să nu fii văzut! Obergefreiter-ul Stever e un om cumsecade, căruia nu-i e frică să-şi asume un risc pentru cineva care se pregăteşte pentru călătoria cea mare.

Cu degetul gros, arătă peste umăr spre curte.

— Auzi cum ciocăne? Pariez pe orice că ai ghicit, cu ce se îndeletnicesc. (Aruncă o privire piezişă locotenentului Ohlsen, care, obosit, se rezemase de zid.) Ştii ce fac? (Stever rânji şi, fără să aştepte răspunsul ofiţerului, schiţă un gest semnificativ în jurul gâtului.) Montează un mic abator pentru tine şi alţi zece. Îl fac tipii din compania de nătăfleţi a regimentului de geniu. S-au primit şi lăzile de expediţie. Nu sunt urâte, dar n-au fost vopsite. Au sosit şi coşurile pentru ţestele voastre. O să plecaţi

cu toţii deodată, ca să se economisească timp. Aşa se procedează întotdeauna. Operatorul-şef vine tocmai de la Berlin şi n-are rost să facă mai multe drumuri. Timpul lucrează pentru victorie.

Tot sângele dispăru din obrazul locotenentului Ohlsen.

— Montează eşafodul? Deci în curând totul se va sfârşi?

— Da' de unde! Pe asta nu te poţi baza niciodată. Odată, abatorul a aşteptat două luni întregi. S.D.-ul şi Consiliul de Război nu cădeau de acord. Consiliul de Război voia să-l graţieze pe om, iar S.D.-ul nu. Tărăşenia a ajuns până la Feldmareşalul Keitel. Atunci l-a apucat turbarea pe „Frumosul Paul", care l-a băgat în priză pe Heydrich. Lui Keitel i s-a făcut frică şi generalul de la noi din celulă şi-a lăsat capul pe butuc. Apropo! Era chiar în celula ta. O rezervăm întotdeauna celor ce nu au loc reţinut în expresul pentru Doamne-Doamne.

— Deci voi ştiţi încă înainte de sentinţă ce-o să se întâmple?

— Ceea ce o să-ţi spun acum e GEKADOS. Ceva ce tu nu trebuie în orice caz să ştii. De altfel, sunt gata să pariez oricât că duminica viitoare n-ai să asişti la slujbă. Când cineva ne vine cu un V.G. şi S.G. pe actele sale, ştim în maximum o oră ce-l aşteaptă. E o mică însemnare care se face pe foaia de internare în stânga jos. De pildă un k mic înseamnă K.Z. Judecătorul are în dosar o copie şi nu i-ar merge prea bine dacă n-ar judeca după cum vrea Gestapo-ul. Tribunalele noastre nu cunosc deloc cuvântul „achitat". Gestapo-ul nu se-nşeală niciodată. Dacă trimit un individ în detenţie preventivă, înseamnă că individul e vinovat.

Stever râmji.

— În cazul că inamicul ne-ar ocupa, nimeni n-ar putea găsi ordinele pe care le primim. Tot ce e scris se distruge. Până şi indigoul care se aruncă la coş e ars. Tot ce e GEKADOS se transformă în fum. Duşmanii noştri n-or să afle mare lucru. Dacă pun mâna pe mine, şi ar putea-o face, ştiu pe de rost ce le voi spune. Am făcut mai multe repetiţii generale cu Hultanul. Nu sunt decât un Obergefreiter. Habar n-am de nimic. Tot ce am făcut, am făcut din ordin. Şi să vezi, locotenente, că ăia, inamicii, or să mă ia în armata lor, tot ca Obergefreiter. Eu sunt un om cu scaun la cap şi puţin îmi pasă în fundul cui o să trag şuturi. De vreme ce sunt plătit la fiecare zece zile, aşa încât să-mi pot oferi o damă pe cinste, devin daltonist şi nu-mi mai dau

seama dacă cutare sau cutare culoare politică îmi vine sau nu. Diseară o să-mi ofer una. Bărbată-său e în Rusia. Are nişte bulane trăsnet şi păsărică rasă, după modelul franţuzoaicelor. Mor după aşa ceva. La început, trece ea deasupra şi se zbânţuie mai ceva ca o râşniţă electrică. După aia, o apuc de buci, o încalec şi mă pornesc mai abitir decât un taur spaniol, care n-a mai văzut vacă de patru ani. Atunci să te ţii la urlete şi răcnete! Ultima dată şi-a înfipt colţii în mine.

Sunt vicios, locotenente, şi mă dau în vânt după chestii mai speciale; aşa, ca la Biblie, sub pătură, cu lumina stinsă şi jaluzelele trase, nici că mă interesează! Adulterul trebuie să fie o plăcere. La franţuji, toate treburile astea sunt privite mai slobod, nu ca la noi. Ieşi, locotenente, şi fă un tur pe un bulevard mai elegant. Ce-ai să vezi? Prăvălii care vând zahăr, varză, cartofi? Aiurea! Numai chiloţi din dantelă, ciorapi eleganţi, combinezoane străvezii, portjartiere cu brizbrizuri... Echipament pentru viciul profesionist. În lumea asta, totul e numai pentru ce avem între picioare. Îi ataci, de pildă, cu tancul tău şi-i masacrezi pe toţi cei ce-ţi stau în cale. Pentru asta ţi se agaţă o Cruce de Fier pe piept. Soseşti în permisie la Berlin. Muierile îţi sorb decoraţia din ochi şi abia aşteaptă să ajungă în pat cu tine. Cu grămada. Crucii ăsteia ar trebui să i se spună magnet pentru p... Două lucruri contează: paralele, multe parale, şi decoraţiile greu de căpătat. Decoraţii atât de mari, încât să-i pună cu botul pe labe chiar şi pe cei din Poliţia Secretă. Aş da nu ştiu cât să am o Cruce de Cavaler. Arată-mi, locotenente, un singur rege sau un singur mahăr care să fie frumos. N-ai să găseşti. Şi, totuşi, gagiii ăştia posedă tot ce le pofteşte inima. De ce? Pentru că au pieptul plin de zdrăngănele. E mai ceva decât un permis de liberă intrare la cel mai grozav bordel! Bine. Acu' o roiesc.

Trânti uşa şi dispăru pe coridor.

Luni dimineaţa, maiorul von Rotenhausen, comandantul închisorii, sosi pentru citirea sentinţei. Tot timpul cât dură lectura, se bâţâi de parcă ar fi vrut să meargă la closet şi i-ar fi fost greu să se abţină. În dreapta şi în stânga sa, se aflau Stever şi Hultanul cu pistoalele-mitralieră atârnând pe umăr. Maiorul Rotenhausen nu voia să rişte nimic.

Puţin înainte de amiază, un ochi se lipi de vizetă şi-l cercetă îndelung şi insistent pe locotenentul Ohlsen. Un ochi căprui,

înconjurat de gene castanii. Ochiul rămase lipit de vizetă timp de aproape zece minute. Privirea era lacomă, ca de căpcăun.

După o oră, apăru Stever, care-şi făcea rondul.

— Operatorul-şef te-a studiat. Tocmai au sosit şi cele trei satâre ale lui. Vrei să le vezi? Sunt impresionante, lucioase, tăioase. Lângă ele, până şi un brici pare tocit. Sunt în celula de tranzit, în nişte huse de piele galbenă, splendide, purtând pe mâner câte un vultur auriu. Hultanul s-a şi exersat cu ele. Grozav i-ar mai place să reteze capul cuiva. Eu, unul, nu vreau să am de-a face cu aşa ceva. Chestiile astea îţi poartă ghină. Stai, cum îi zice la Sfânta Scriptură? Cel care-l atinge pe unul peste scăfârlie capătă la rându-i aceleaşi scatoalce. Nu văd de ce aş fi împotriva celor sfinte!

— Încă n-a venit pastorul, murmură locotenentul Ohlsen. Înainte de sosirea lui nu se poate întâmpla nimic…

— N-ai teamă. O să vină. La prusaci totul e în bună ordine. Nu suntem noi atât de neomenoşi încât să expediem pe cineva la ceruri fără să-i fi netezit mai întâi calea. Nu s-a prezentat încă. Întotdeauna dă mai întâi un telefon, după care trebuie să-l aştepţi cam două ceasuri înainte de a-şi face apariţia. În momentul de faţă, oficiază o slujbă pentru o companie de marş a trenului regimentar. În vreme de război, popii şi chirurgii au întotdeauna o groază de treburi. Când vine pacea, nu mai sunt atât de importanţi.

Pe seară, un ţipăt lung şi dureros trezi întreaga închisoare. Santinelele ripostară înjurând şi răcnind.

Puţin după aceea, sosi Vierul. Se auziră lovituri. Strigătul se stinse şi o linişte îngrozitoare se lăsă peste închisoare.

Pastorul veni marţi dimineaţa, la 10 şi jumătate. Era mic de statură, gârbovit, cu ochi albaştri şi naivi şi cu glas tremurător. Nasu-i curgea tot timpul; şi-l ştergea cu mâneca sutanei. Aduse cu sine un altar pliant, pe care-l desfăcu ajutat de locotenentul Ohlsen. Dintr-un geamantănaş ponosit, scoase o statuetă din carton aurit, înfăţişându-l pe Hristos. Cununa de spini se rupsese, dar o repară cu un pic de scuipat. Mai avea şi două bucheţele de flori artificiale, înfăşurate în hârtie de mătase. Îşi uitase Biblia şi trebui s-o împrumute pe cea a locotenentului Ohlsen, care, de fapt, era a închisorii.

Când totul a fost gata, arăta destul de bine. Ochiul Vierului se lipi de vizetă. Alături de el, Stever asculta, bâţâindu-se,

relatarea a ceea ce se petrecea înăuntru. Vierul şoptea:

— Acum îi dă nişte bulcă şi pilealã. Nu pricep cum de-i permis, în regulamentul penitenciar stă doar scris negru pe alb la pagina 216, aliniatul 3, că se interzice consumul de băuturi alcoolice. Şi uite la ăla cum îi trage la măsea! Te-apucă nebunia, nu alta. Bătrânul îl binecuvântează. Şi-a ridicat labele atât de sus, încât aproape atinge tavanul.

Şoapta pastorului răzbătu înăbuşit până la el. Vierul rânji.

— Să mor dacă m-ar mira să văd şi un înger trecând prin pereţi. (Lovi cu palma peste coburul masivului său pistol.) Dar, pe Dumnezeul meu, dacă aşa ceva s-ar întâmpla, aş şti cum să-l întâmpin. Eu, Haupt-und-Stabsfeldwebel Stahlschmidt, nu voi suporta niciun fel de încălcare a regulamentului în închisoarea mea. O să-nveţe el, arhanghelul lui Dumnezeu, să mă cunoască!

— Se-nţelege, Herr Stabsfeldwebel, găsi Stever de cuviinţă să zică.

Vierul se automontase până la furie.

— Dumnezeu, îngeri sau oricine altul, dacă o ia pe altundeva decât indică regulamentul şi fără permis de trecere semnat de judecător, o să aibă de-a face cu mine! În sectorul meu domnesc disciplina şi ordinea! N-am treabă cu haosul din Paradis! Uite, Obergefreiter, acum s-au aşezat în genunchi. Măiculiţă, Doamne, ce circ!

Timp de trei secunde îi cedă vizeta lui Stever. Acesta chiţcăia de plăcere. Tocmai erau la împărtăşanie. O minunăţie de împărtăşanie, cum nu vezi în fiecare zi.

Vierul îl împinse brutal şi-şi reluă locul său din „fotoliul întâi“.

— S-a făcut şi asta. Acum stau pe pat şi se ţin de mână. Bătrânul se smiorcăie. Halal eroi!

— De ce o fi plângând „războinicul cerului“? întrebă Stever. Doar nu pe el o să-l radă.

Vierul dădu din umeri. Nu prea ştia ce să răspundă, dar, după ce reflectă câteva momente, ajunse la concluzia evidentă că, atunci când eşti pastor şi-l asişti pe unul care urmează a fi executat, trebuie să te arăţi îndurerat.

Stever îi dădu dreptate. E o situaţie în care trebuie să plângi.

Vierul făcu câţiva paşi greoi pe culoar. Apoi arătă cu degetul gros de la mână uşa închisă a celulei.

— Nouă, aşa ceva n-o să ni se-ntâmple, constată el.

Stever nu răspunse. Ideea de a intra în legătură cu Gestapo-ul

i se vântura în continuare prin minte. Privi gânditor la grumazul Vierului şi-şi spuse în sinea sa că ar trebui într-adevăr o lovitură foarte zdravănă ca să desprinzi căpăţâna de gâtul ăsta de taur. Era cel mai gros grumaz din câte văzuse. E de necrezut ce gras şi ce scârbos poate deveni cineva vieţuind în închisoare!

— La ce te uiţi aşa? întrebă Vierul.

— La gâtul domnului Stabsfeldwebel, zise fără să vrea Stever.

Vierul îşi pipăi ceafa.

— Gâtul meu? murmură el îngândurat. Ce-are gâtul meu?

— E puternic, Herr Stabsfeld'.

— Exact, Stever, e un gât de subofiţer. Asemenea gâturi nu se taie cu una cu două.

— Satârul e bine ascuţit, Herr Stabsfeld'.

— Pe dracu', ce te-a apucat, Stever? Ţi-e târşă? Uite ce-ţi trece prin minte! Nu cumva ai nevoie să te vadă un psihiatru? (Era cât p-aci să-şi înnoade limba pronunţând litera „p“[85].) Gândeam că într-o zi ai să ajungi Unteroffizier, dar cu asemenea idei bolnăvicioase nu va fi cu putinţă. Sau poate eşti beat, Stever? În cazul ăsta, te iert. Ar trebui să ştii că un Stabsfeldwebel nu ajunge niciodată să fie executat. Ce dracu', doar e coloana vertebrală a societăţii. Dacă noi, Stabsfeldwebelii, ne-am pune în grevă, totul s-ar duce de râpă. Totul s-ar nărui ca un castel de cărţi de joc: n-ar mai avea ce să facă Adolf, Hermann, Heinrich, ăla de la Kremlin, n-ar mai avea ce să facă decât să se culce pe jos şi să se dea cu capul de podea. Asta să n-o uiţi niciodată. (Vierul izbi cimentul cu cizma dreaptă şi-l fixă pe Stever.) Ai înţeles, Obergefreiter?

— Am înţeles, Herr Stabsfeldwebel! mugi Stever, gândind totodată: „Încă nu ştii totul, porc gras. Voi fi mai mult decât Unteroffizier. Nu-i departe ziua în care te voi băga la zdup şi te voi pune să sari ca să mai lepezi din osânză.“

Mulţumit de sine însuşi, Vierul se retrase zgomotos în vizuina sa.

În timpul plimbării de după-amiază, Stever şi Braun percheziţionară celulele. Braun luă în primire pe cele din dreapta coridorului, Stever pe cele din stânga. Scotocind, descoperiră câte ceva. În celula numărul 21, ocupată de un colonel condamnat la moarte, Braun găsi o bucată de pâine neagră, ascunsă sub saltea. În celula numărul 34, Stever

[85] Dialectul din Prusia înlocuieşte mai întotdeauna sunetul „p“ cu „b“. (N.T.)

confiscă un chiştoc lung de doi centimetri. În cea de alături, un capăt de creion. Tot ce găseau puneau într-o pătură albastră. Stever jubila. Asta era îndeletnicirea lui preferată. Un fel de joacă, numai că după aceea deţinuţii urmau să fie pedepsiţi conform unui ritual special instituit de Stabsfeldwebel.

Stever tocmai isprăvea de căutat în ultima celulă, când se fluieră terminarea plimbării.

Locotenentul Ohlsen se opri o clipă, uluit, în pragul celulei şi contemplă îngrozitoarea dezordine lăsată de Stever. Apoi se năpusti spre saltea şi o scotoci febril. Un hohot de plâns îl zgâlţâi.

Uşa celulei se deschise fără zgomot şi Stever intră. Între două degete ţinea o mică pilulă galbenă.

— Nu cumva pe asta o cauţi? zise el, zâmbind sarcastic.

Locotenentul Ohlsen se repezi spre el, dar bâta lui Stever spintecă aerul şi îl atinse deasupra genunchiului cu o violenţă care îl făcu să scoată un strigăt de durere.

— Când un gardian intră în celulă, deţinutul e obligat să ia poziţia de drepţi, îi aminti Stever, zâmbind în continuare. Dacă nu se execută, avem dreptul să folosim bâta. Pentru asta o şi avem. Trebuie să mărturisesc că ai combinat bine totul: să înghiţi porcăria asta exact înainte de operaţie. Cum de te-a lăsat cugetul să faci aşa ceva? Noi ne dăm atâta osteneală pentru tine, iar tu vrei să ne înşeli? În ceea ce mă priveşte, însă, n-ai nimerit-o, locotenente. Bănuiam eu mai de mult că ai ceva în rezervă. Prea erai calm. În chestii dintr-astea sunt un om cu experienţă. Îţi dai seama în ce nasulie m-ai fi vârât dacă înghiţeai pilula? Sunt unii care cred că Stever nu vede nimic, dar am un radar până şi-n ceafă. Ştiu cum să mă feresc de belele. Cunosc regulamentul pe de rost. Cunosc pe dinafară toate H.D.V-urile. D-aia am învăţat să citesc la şcoală. M-ar putea folosi în biblioteci ca un H.D.V. viu, într-un singur volum. Cum e ceva care mi se pare că nu prea miroase a bine, cum cer un ordin scris. Şi, dacă într-o bună zi, or să vină şi or să-mi spună: „Stever, ai săvârşit un asasinat“, o să le râd în nas şi o să le arăt ordinul scris, zicându-le: „N-aţi nimerit-o! Pe ăl de a semnat ordinul ăsta să-l spânzuraţi. Eu nu-s decât un sclav, care se ţine de regulament, iar regulamentul nu eu l-am făcut.“ Acum, locotenente, am pilula ta şi sunt obligat s-o păstrez, altminteri, mă paşte Curtea Marţială. Le place să vadă curgând sânge,

indiferent al cui e, dar sângele meu n-o să curgă. Deci, vom face în aşa fel ca şi când n-ai fi avut niciodată pilula; altminteri, am avea prea multă bătaie de cap. O s-o dau pisoiului cenuşiu, care m-a zgâriat ieri când am vrut să-l mângâi. Sunt curios să văd cum funcţionează drăcia asta.

Locotenentul Ohlsen plângea. Lacrimile i se scurgeau de-a lungul obrajilor. Pilula fusese atuul său. Îl susţinuse gândul că va putea decide el însuşi asupra momentului. Acum regreta amarnic că n-o luase mai de mult. Fusese o greşeală să creadă că ar fi putut fi graţiat în ultima clipă.

— Dă-mi-o, bâigui el, dă-mi-o, Stever.

— Nu ţine, refuză Stever, clătinând din cap. Trebuie să te conformezi regulamentului, dar pot să te consolez spunându-ţi că totul se petrece foarte iute. O dată ce ajungi cu capul pe butuc, lucrurile merg atât de rapid, încât nici nu-ţi dai seama. (Se scotoci în buzunar şi scoase de acolo o scrisoare.) Uite ceva pentru tine şi-ţi atrag atenţia că ai putea să-mi mulţumeşti.

— Dar o scrisoare nu poate fi periculoasă, spuse, descurajat, locotenentul Ohlsen.

— Nu? Comandantul şi Vierul sunt de altă părere. Cerneala poate fi otrăvită. La München au păţit aşa ceva. O istorie cu nişte studenţi. Unul a fost cât p-aci să dea ortul popii. „Otravă“, a zis doctorul. Şi-au spart capul să găsească cum şi-a făcut rost de otravă. Şi-apoi, un deştept de la Kripo s-a gândit la scrisorile pe care le primise deţinutul. Au trimis toată scriitura aia la analiză şi au găsit otravă în cerneală. Ş-atunci moara s-a pus pe măcinat. L-au arestat pe cel care scrisese scrisorile. Şi l-au trimis la eşafod împreună cu ceilalţi. De-atunci, scrisorile sunt tabu când există un cerc roşu pe uşa celulei; dar Obergefreiter-ul Stever are inimă bună. Oameni suntem cu toţii. Citeşte scrisoarea aici, cu mine, dar te previn că, dacă o duci la gură, capeţi imediat una peste scăfârlie.

Locotenentul Ohlsen parcurse la iuţeală cele câteva rânduri ale scrisorii. Erau de la Bătrânul.

Stever îi luă scrisoarea din mână şi se-apucă tacticos s-o citească.

— Alfred despre care vorbeşte prietenul tău e ăla cu cicatricea?

Locotenentul Ohlsen încuviinţă.

— Nu pot să-l sufăr. N-aş vrea nici măcar să-l am aici. Ceva

îmi spune că are un dinte împotriva mea, deşi eu, unul, execut doar ceea ce mi se ordonă. Ai putea să-mi faci un serviciu, locotenente: scrie câteva cuvinte de recomandare pe dosul acestei scrisori. De pildă: Obergefreiter-ul Stever e un băiat de treabă, care s-a ocupat de mine. Nu face decât ceea ce i se ordonă. Ai putea să închei, de exemplu, cu un P.S.: „E prietenul deţinuţilor.“ Apoi semnătura şi gradul. Asta i-ar da un aer mai oficial.

Stever întinse scrisoarea locotenentului Ohlsen şi îi dădu un creion chimic.

— Dovedeşte mai întâi, Stever, că eşti prietenul deţinuţilor, şi după aceea scriu.

— De acord, rânji Stever. Ce vrei?

— Pilula.

— Eşti ţicnit, locotenente. Dacă crăpi, mă pun imediat la zid.

— Dumneata eşti cel care hotărăşte, Stever. Dar n-ai să poţi scăpa de ei. Dacă aş fi în locul tău, mi-aş confecţiona un guler blindat.

Stever se cutremură.

— Nu îndrăznesc să-ţi dau pilula, locotenente, dar cred că ar fi o idee bună s-o întind de aici.

Locotenentul Ohlsen a fost luat exact după cină. Îl scoaseră în curte prin tunel. Înaintea lor păşea pastorul, murmurând o rugăciune. Trecură apoi într-o altă curte, înconjurată de zidurile penitenciarului. Aici se aflau la adăpost de priviri străine. Eşafodul era din lemn negeluit.

Pe platformă stăteau călăul şi ajutoarele sale, toţi îmbrăcaţi în redingotă, cu joben de mătase şi mănuşi albe.

Celălalt condamnat care urma să fie decapitat sosise cu puţin înaintea locotenentului Ohlsen. La piciorul eşafodului se aliniaseră membrii Consiliului de Război şi câţiva ofiţeri. Unul dintre judecători citi sentinţa. Nimeni n-ar fi putut înţelege ce mormăia el acolo. Era un om care ştia să se domine. Arta aceasta o deprinsese timp de cinci ani. Cândva fusese un om cultivat.

Comandantul închisorii verifică identitatea condamnaţilor.

Primul asistent al călăului înaintă şi-i degradă pe cei doi, smulgându-le epoleţii.

Locotenentul Ohlsen era al doilea. Tovarăşul său urcă scara. Pastorul se ruga pentru izbăvirea sufletului său. Cei doi asistenţi

îl legară şi placa basculă la orizontală.

Călăul ridică securea. Lama în formă de semilună scăpără în lumina apusului. Strigă cu glas tare.

— Pentru Führer, pentru Reich, pentru existenţa poporului german!

Securea se abătu şi despică grumazul omului întins pe placă cu un zgomot ca o gâlgâitură. Un horcăit scurt, pornit parcă din corpul decapitat, răsună între zidurile închisorii. Capul se rostogoli în coş. Corpul avu câteva convulsii. Din grumazul secţionat, sângele ţâşnea în două şuvoaie.

Cei doi asistenţi ai călăului prăvăliră îndemânatic corpul într-unul dintre sicriele de brad. Capul îl aşezară între picioare.

Oberkriegsgerichtsrat Doktor Jeckstadt aprinse tacticos o ţigară şi se-ntoarse către confratele său, doctorul Beckmann:

— Orice s-ar vorbi despre aceste decapitări, ele rămân eficace, rapide şi uşoare.

— Eu, unul, nu prea am încredere în ele, zise un Rittmeister[86], care auzise fără voie ce se vorbea.

— Trebuie să fie o senzaţie bizară, să te ştii legat de placă, spuse doctorul Beckmann.

— De ce să ne batem noi capul cu asta? zâmbi doctorul Jeckstadt. Nouă n-o să ni se-ntâmple niciodată. Nu suntem decât jurişti şi nu ne facem decât datoria. E drept ca indivizii care nu vor să se supună să fie pedepsiţi. Juriştii sunt baza tuturor lucrurilor şi fără noi lumea ar sfârşi în haos.

— Aveţi dreptate, scumpe confrate, îl aprobă doctorul Beckmann. Execuţiile sunt necesare, iar execuţiile noastre germane sunt cele mai umane.

Înainte ca locotenentul Ohlsen să poată înţelege cu precizie ce i se-ntâmplă, se trezi pe placă. Simţi cum basculează înainte şi apoi totul dispăru.

Călăul se-ntoarse către grupul care discuta cu voce scăzută la piciorul eşafodului şi strigă cu glas tare:

— Execuţiile au fost săvârşite conform sentinţei judecătoreşti. Heil Hitler!

Două ceasuri mai târziu, Kriminalrat-ul Paul Bielert avea în mână următorul act.

Tribunalul Divizionar 56/X Locul execuţiei:

[86] Căpitan de cavalerie (N.T.)

Garnizoana Hamburg Închisoarea militară
Închisoarea militară Altona
Executarea sentinţei de moarte
pronunţată împotriva:
locotenentului de rezervă Bernt Viktor Ohlsen
Au fost prezenţi:

Ca preşedinte al comisiei: Oberkriegsgerichtsrat Doktor Jeckstadt; ca şef al biroului de execuţii: Sturmbannführer S.S. Von Verkler.

La ora 19,05, condamnatul a fost scos din celulă şi i s-au legat mâinile la spate. Doi soldaţi l-au escortat la eşafod.

Călăul Rottger aştepta, împreună cu două ajutoare ale sale.

Mai erau prezenţi:

Comandantul închisorii militare, maiorul von Rotenhausen. După ce identitatea condamnatului a fost verificată, preşedintele a ordonat călăului să treacă la execuţie. Condamnatul, care era calm, s-a lăsat legat de placă fără împotrivire, după care călăul a procedat la decapitare, cu ajutorul unui satâr de mână, şi a raportat că sentinţa a fost îndeplinită.

„Frumosul Paul“ zâmbi şi aplică ştampila sa personală pe macabrul document. Pentru el, cazul era clasat. Câştigase încă o dată. O nouă sentinţă la moarte ce va împodobi raportul său lunar către R.S.H.A.-Berlin.

În stomacul lui Porta, paisprezece halbe de bere, nouă pahare de vodcă şi şapte de absint îşi disputau dreptul de a rămâne. Porni clătinându-se spre orchestră, dar căzu de câteva ori. Cu multă caznă, se îndreptă spre pian, aterizâ de trei ori pe jos, se ridică ajutat de unul dintre muzicanţi. Cu un zgomot de explozie, conţinutul stomacului său ţâşni în pian.

— Scârbosule! strigă pianistul. Borăşti în instrumentul meu!

— Gura, icni Porta, răsturnând o halbă cu bere în pian. Basamacul de ocazie nu-i bun, explică el, dar acum jucăria ta are şi niţică bere proaspătă. (Se aşează pe scăunel şi îşi plimbă degetele pe clape. Era o preafrumoasă imagine a războinicului beat.) Cântaţi, bandă de lepădături! zbieră el.

Bernard-Sugativă sări pe o masă şi izbi tavanul cu două sticle de şampanie:

În faţa cazărmii,
În faţa marii porţi,
Era o lanternă
Şi mai e şi-acum.
Acolo vrem să ne revedem,
În faţa lanternei vrem să stăm,
Din nou ea altădată, Lili Marlene.

Pianistul continua să-njure. Porta îl îmbrăţişă, surâzându-i drăgăstos.

— Te-ai supărat, bătrân boxeur de note?

În aceeaşi clipă, pianistul, uluit, aterizâ pe podea şi se rostogoli ca un poloboc până către bucătărie. Heide şi Barcelona îl ridicară, îl duseră, ţinându-l deasupra capetelor, până în stradă, acolo îl legănară ca pe un sac şi-l azvârliră peste o grămadă de alţi beţivani, care dormeau somnul berii.

În acelaşi moment, o mică procesiune compusă din şase ostaşi S.D., un pastor, un medic, câţiva funcţionari de la tribunal şi de la serviciul de securitate, escortând toţi o bătrânică, pătrundeau pe sub una dintre bolţile închisorii Fuhlsbüttel, în spatele aeroportului. Păşeau încet, oarecum nehotărâţi, ca şi când ar fi vrut să tragă de timp înainte de a ajunge în faţa uşii verzi din capătul coridorului.

Un sfert de oră mai târziu, mica procesiune se înapoia. Fără

bătrânică.

ANIVERSAREA LUI BERNARD-SUGATIVĂ

Un zgomot infernal răzbătea din cârciuma „La Trei Iepuraşi“ de pe Davidstrasse. Puteai să-l auzi până la infirmeria de pe Bernhard Nochtstrasse. Un bâlci în toată regula. La uşa dinspre stradă atârnau ghirlande. Înăuntru scânteiau lampioanele.

Bernard-Sugativă, patronul, îşi sărbătorea într-o odaie dosnică aniversarea. Fuseseră invitaţi doar câţiva prieteni de-ai casei, aleşi pe sprânceană.

Micuţul sosi printre primii, când încă nu se-nserase. Îl găsi pe Sugativă în bucătărie, tronând în vârful unei scări duble, de unde dirija preparativele în vederea serii.

— Am auzit că e ziua ta, începu Micuţul.

— Într-adevăr, mormăi Sugativă.

— Bine, atunci fericire şi baftă! ură Micuţul, împingând pe ceafă ceea ce-i slujea de bonetă.

— Mulţumesc, răspunse Bernard şi continuă să dea directive uneia dintre fete în legătură cu lăzile cu bere.

— Probabil că organizezi ceva cu ocazia asta? întrebă Micuţul, scobindu-se în ureche.

— Ca-n fiecare an, răspunse Bernard-Sugativă.

Micuţul trase cu ochiul la sticlele aliniate falnic de-a lungul zidului.

— Ce de sticle ai! Cine o să le bea pe toate?

— Prietenii mei cei buni, replică Bernard, scuipând prin fereastră.

Micuţul nu prea ştia bine ce ar trebui să răspundă. Îl încercă dorinţa să tragă o înjurătură, dar îşi zise că, din punct de vedere tactic, ar fi fost o greşeală să se certe cu Bernard tocmai într-o asemenea zi.

— Plecăm în curând pe front, zise el după câteva clipe, ştergându-şi gura. Batalionul nostru de marş e aproape complet. Vom avea şi tancuri noi. Asta nu trebuie s-o spun nimănui, dar ţie pot. Ştiu că n-ai să spui decât cui trebuie.

— Asta aşa-i! răsună răspunsul scurt al lui Bernard, care se căznea să prindă o ghirlandă.

Scara se clătină într-un mod periculos. Băuse prea multă bere

de dimineaţă.

— La drept vorbind, eu am ţinut la tine întotdeauna, continuă Micuţul. De câţi ani faci umbră pământului?

— De patruzeci şi doi. Ia şi tu o sticlă de bere şi bea-o în sănătatea mea!

Micuţul întinse mâna şi luă o sticlă. Tocmai se pregătea s-o decapsuleze cu dinţii, când Bernard îl opri, şi îndreptă spre el o labă exigentă.

— Şi cadoul?

— Ah, fir-ar să fie, înjură Micuţul, uitasem!

Şi scoase din buzunar un mic pacheţel învelit în hârtie de mătase roz.

Interesat, Bernard desfăcu pacheţelul. Un obiect util, gen tirbuşon, îşi făcu apariţia.

— N-aveţi pic de originalitate, adunătură de cârpe-n cur! urlă înfuriat Sugativă. E-al zecelea pe care-l primesc pe ziua de azi.

Micuţul smulse cu dinţii capsula şi bău cu înghiţituri mari.

— Se întâmplă rar să primeşti chiar darul pe care l-ai vrea, filozofă el.

Veniră şi alţii să-l felicite pe patron. Cu toţii se-ndreptară spre încăperea destinată festivităţii.

Încetul cu încetul, Micuţul, care avea grijă să participe la toate toasturile, se pili.

Când veselia era în toi, apăru şi jobenul galben al lui Porta.

— Salut Sugativă! Ai primit cadoul meu?

Bernard nu-şi aducea aminte să fi primit vreun cadou de la Porta.

— N-ai primit de la Micuţul un tirbuşon de fier în formă de femeie?

— Ba am primit porcăria aia, mârâi Bernard.

— Bine! Atunci totul e în ordine. De fapt, era un cadou comun, al meu şi al Micuţului. Hai, dă-ncoa’ trăscăul, că sunt uscat pe dinăuntru ca Sahara.

Bernard bătu din palme.

— Haideţi la masă, băieţi. Ne-am adunat cu toţii.

Invitaţii se-mbrânciră, se stropşiră unii la alţii, dar până la urmă toată lumea găsi unde să se aşeze.

Zece fete, îmbrăcate doar în nişte combinezoane negre şi cu şorţuleţe minuscule, aduseră bucatele. Pe Porta îl apucară imediat năbădăile.

— Helga, zbieră el, Micuţul pretinde c-ar fi rasă ca o curvă franţuzoaică. Arată-mi şi mie dacă e aşa!

Helga îi trânti în faţă o ditamai farfurie plină cu varză şi cârnaţi, dar refuză orice fel de demonstraţie.

Porta necheza ca un cal de berar, care simte berea.

În timpul mesei atmosfera se-ncălzi nemaipomenit. Musafirii hotărâseră să intoneze în cinstea lui Bernard un cântecel, un cântecel lung şi obscen.

Răcnetele erau atât de puternice, încât paharele de pe bufet prinseră să se ciocnească periculos între ele. Bernard fu săltat pe braţe.

Porta se căţără pe masă şi-şi zvârli cât colo jobenul cel galben. Heide ciocnea din răsputeri două sticle.

— Gura, Joseph Porta vrea să vă vorbească!

Încetul cu încetul, se făcu linişte.

— Bernard Sugativă, începu Porta, ai acum patruzeci şi doi de ani, şi te ştie tot Hamburgul. Ziarele au vorbit de tine şi ai avut parte de titluri frumoase atunci când ai umflat şaizeci de zile de pârnaie. Vreau să-ţi urez ca totul să-ţi meargă din plin, ca trenul tău de aterizaj să nu se strice o dată cu trecerea anilor şi damele să-ţi umple totdeauna tractirul. Din multe puncte de vedere, eşti un căcănar. Dar, totuşi, te iubim, ştii şi tu că treaba amicilor este să spună adevărul. Îţi mulţumesc din partea mea şi din partea prietenilor, iar acum să-i zicem un cântec.

Bătu măsura cu piciorul: „Unu, doi, trei“ şi dădu drumul celui mai porcos cântec din câte existaseră vreodată.

Acum vorbea Julius Heide. Vorbea de eroi şi de mândre acvile. Dar, cum ce spunea nu interesa pe nimeni, a fost trimis rapid la plimbare. Barcelona profită atunci de ocazie ca să-i prezinte lui Bernard-Sugativă omagiile sale. Ca de obicei, începu cu Spania, sărind de la coride la luptele de tancuri de lângă Alicante.

— Acolo am repurtat prima mea victorie! răcni el şi duse la gură o cană de un litru.

Jumătate îi curse pe piept. Icni.

— Cum o chema pe spanioloaica aia a ta? întrebă Porta.

Barcelona sughiţă din nou şi-l arătă pe Porta cu degetul. Bătrânul trebui să-l sprijine ca să nu cadă de pe masă.

— Obergefreiter Joseph Porta, îţi amintesc pentru a suta douăzecea oară că trebuie să mi te adresezi cuviincios pentru că sunt Feldwebel, coloana vertebrală a armatei.

— Eşti un cur beat! replică Porta şi se apucă să bea şampanie direct din sticlă.

— Sunt amator de arte frumoase, proclamă Barcelona, în mijlocul tumultului, la fel şi amicul meu Bernard.

Ca să sublinieze această amiciţie, îl pupă pe frunte pe grăsanul de Bernard, fiind cât p-aci să cadă de pe masă. Îşi recăpăta echilibrul şi continuă:

— Ah, artele frumoase! Care din banda asta de păduchi laţi a fost vreodată într-un muzeu şi a fremătat în faţa frumosului?

— Eu, zbieră acoperind vacarmul Micuţul, ridicând un deget în sus.

Barcelona amuţi, siderat.

— Nu se poate, zise el fără voie.

— Pe cuvânt de onoare, răspunse Micuţul, ridicând trei degete. Am fost de patru ori cu compania la Muzeul Militar, da' de mult, când eram încă recrut la Regimentul 5 Tancuri din Berlin.

— Idiotule! i-o reteză Barcelona. Asta n-are nicio legătură cu interesul pe care eu şi Bernard îl purtăm artelor frumoase. Care dintre voi a contemplat vreodată o statuie frumoasă din marmură, înfăţişând o femeie? Care dintre voi îl cunoaşte pe Thorvaldsen? Credeţi cumva c-o fi un peşte de pe Reeperbahn? El e Dumnezeul meu! urlă Barcelona. Un om mare, acum mort.

După aceea folosi de câteva ori cuvântul „erou", „rahat", „idioţi", trecând prin „libertate" şi „înmiresmat crâng de primăvară".

Apoi, în capul său totul prinse să se-nvârtească. Strigă ceva despre cântecul iepurelui şi găinaţul de turturică, lovi cu un gest teatral baretele multicolore ale decoraţiilor, insistând asupra faptului că nu le dă niciun fel de importanţă, după care, arătând succesiv cu degetul fruntea şi inima, răcni:

— Aici vă am, camarazi, sfinţi şi încercaţi, fraţi de arme, adunaţi azi în taverna lui Sugativă asta contează…

Mai departe nu apucă să continue, căci fu măturat de pe masă. De jos, de pe podea, mai răcni: *Viva España!* Îi veni rândul lui Bernard să urce pe masă, ajutat de Porta şi de Legionar. În mod inexplicabil, îşi găsi echilibrul.

— Trag nădejde, prieteni, că nici unuia dintre voi nu-i e sete, pentru că altminteri vă torn pe gât la trăscău până o să ţâşnească afară! (Trase câteva înghiţituri din cana pe care

Legionarul i-o întindea cu prietenească înţelegere.) Sper că tractirul meu a fost pentru voi o adevărată casă, un adevărat sălaş. Am să vă destăinui ceva. A fi cârciumar nu-i numai o treabă de câştigat parale. E-o misiune. Deasupra uşii mele e figura lui Dionysos, unul dintre îngerii lui Dumnezeu, ceea ce dovedeşte că noi, cârciumarii, facem parte dintre aleşii Domnului. Prieteni, unde vă duceţi când sunteţi trişti? La cazarmă? Aiurea! Veniţi la Bernard-Sugativă. Şi cum plecaţi de aici? Deprimaţi? Nu! Dimpotrivă, uşuraţi de toate grijile.

— Da' de parale? făcu o voce din fund.

Bernard se prefăcu că n-a auzit nimic.

— La mine, ostaşii, subofiţerii şi ceilalţi sunt întotdeauna bineveniţi! (Glasul său urcă şi deveni ameninţător. Îşi agită pumnul prin aer.) Dar ofiţerii şi celelalte canalii sunt nedoriţi. În ochii mei sunt nişte lepădături! Are tot omul dreptul să zică ce-i place şi ce nu!

Vocea i se pierdu în urale. Îşi ridică mâinile deasupra capului, ca un boxeur victorios. Trase o nouă duşcă.

— Suntem hamburghezi, continuă el înduioşat.

— *Hummel, hummel, hummel!* urlă întregul cor.

— Muşcă, muşcă, muşcă! întregi Bernard, lansând clasicul salut hamburghez. Să nu uităm niciodată. Există unii nenorociţi care-şi închipuie că mai e o altă lume în afară de Hamburg. Fals! Arătaţi-mi un „Zillertal" în altă parte decât aici! Unde poţi să găseşti cele mai straşnice dame? Unde dacă nu pe Monckebergstrasse găseşti cei mai parşivi ochi? Există un singur „Uragan" şi ăla-i pe Hansaplatz, la Hamburg. Cel care a respirat o dată aerul Hamburgului revine întotdeauna. Hamburgul este ultimul bastion al Europei. (Se opri brusc şi fixă o chelneriţă.) Silvia, la ce te holbezi aşa? Închide-ţi pliscul şi toarnă bere! Uite că mi-am pierdut firul. Ei drăcie, unde m-am oprit? Ah, da! Ehei, pe vremea mea, când eram în Reichswehr, la Regimentul 3 Dragoni!... Ăia dragoni! Anafura mă-sii, ăia ştiau să bea bere! Când eram pe undeva prin cantonament, nu rămânea o gagică care să nu fete după nouă luni! Iar dacă-şi serba careva ziua de naştere, nu primea niciodată zece tirbuşoane în dar. (Şi aici privirea lui se aţinti asupra lui Porta.) Nici nu găseai prăpădiţi care să cotizeze doi pentru unul singur.

Ridică braţul, făcu un semn pianistului şi răcni:

— Băieţi, fiţi gata pentru imnul Hamburgului.

Inima lui Sankt Pauli,[87]
Asta-i patria mea,
La Hamburg, acolo-s acasă.

Cântecul fu întrerupt de Steiner, care semnala primul conviv beat mort, fireşte un Feldwebel de administraţie. Un urlet de bucurie urcă spre cer. Şase oameni îl înhăţară pe tip, care se afla la toaletă, îl duseră până în stradă şi-l aruncară într-o fundătură, acompaniind totul cu psalmi cântaţi în surdină.

De atâta râs, Porta îşi scrânti falca, dar Micuţul i-o puse la loc cu un pumn bine ţintit.

În cursul ceasului următor, şapte alţi beţivani luară drumul fundăturii.

Aniversarea lui Sugativă era numai fum de ţigară, vacarm şi damf de bere. Pretutindeni, pe mese şi pe jos, oamenii zăceau vlăguiţi, doborâţi de alcool. Timpanistul căzuse în toba cea mare.

Braţ la braţ, cei şase din 27 Tancuri se împleticeau pe stradă.

— Mi-e sete, răcni Porta.

Zidurile de pe Herbertstrasse îi răsfrânseră strigătul. Lângă staţia metroului ajutară pe un bătrânel să lipească un afiş. Un afiş roşu ca sângele.

Steiner citi cu glas cleios, de beţiv:

— Aviz…

Porta căzu şi se scula cu greu.

— Steiner, băiatule. Cine dracu’ publică anunţuri atât de devreme?

Bătrânelul se împiedică şi se dădu de-a berbeleacul pe scara metroului, rămânând apoi înţepenit între braţele trunchiului. Ca să-l salvăm, am fost nevoiţi să recurgem la un drug de fier.

Sprijinindu-se unul de celălalt, Steiner şi Barcelona citeau împreună cu voce tare. Steiner se cam bâlbâia pe la cuvintele mai dificile, dar Barcelona îl îndrepta politicos.

— Camarazi, fiţi calmi. E un aviz secret al Gestapoului, proclamă Barcelona în mijlocul străzii pustii.

— Pentru că a difuzat zvonuri false… sughiţă Steiner.

— … în detrimentul Patriei, continuă Barcelona.

Steiner se prăvăli peste afiş, dar izbuti să-şi păstreze

[87] Cartier rău famat din Hamburg. (N.T.)

echilibrul, sprijinindu-se în mâini.

— Dumnezeu mi-e martor! Mi-e sete! gemu el.

— Ei fir-ar să fie! Uite că au spânzurat pe unul! strigă Barcelona. E scris cu negru pe roşu.

— Asta-i ceea ce se numeşte hârtie de lux, zise Porta şi vomită pe rampa metroului.

— Cine a fost spânzurat? întrebă Bătrânul, aşezându-se pe scări. Barcelona cercetă afişul.

„Conform sentinţei Tribunalului Popular, astăzi, la ora 17 şi 15 minute va fi executată, ca trădătoare a Führer-ului, Poporului şi Patriei, văduva Emilie Dreyer.“

Braţ la braţ, ne continuarăm drumul către Palatul de Justiţie. Printre sughiţuri, Barcelona şi Legionarul intonau:

Dragonii sunt jumate oameni, jumate vite,
pifani în cârca gloabelor.

— Nu-i aşa c-am întâlnit-o pe văduva de-au spânzurat-o? murmură Heide când ajunseră la cazarmă.

— Posibil, oftă Legionarul. Acum însă n-o s-o mai întâlnim. Acolo unde-i ea, n-ajungem noi.

— Se moare cam mult în vremurile astea, filozofă Bătrânul. Curând luăm drumul frontului. Batalionul de marş e gata.

— Sunt un erou, proclamă zbierând Micuţul.

Porta căzu pe peluza din faţa clădirii Statului-Major. Izbuti cu greu să se aşeze.

— Să cântăm pentru lepădăturile cărora li-e somn, propuse el. Ştiu că colonelul Hinka are o damă în pat. O cunosc şi eu, dar ea ocheşte sus de tot: nu vrea să se-ncurce cu un Obergefreiter.

Cântecul său favorit izbucni ca dintr-o orgă:

În hruba cea neagră de pe Askalon,
Un om pileşte de trei zile,
Până ce cade pe masa de marmură
Ca o coadă de mătură.

— Pe barba tuturor profeţilor, blestemă Legionarul, azvârlindu-şi echipamentul într-un colţ, s-o fac pe soldăţoiul la vârsta mea!

El era instructorul pentru lupta corp la corp, afectat bobocilor care ne soseau cu regularitate de la închisori, cazărmi şi din lagăre. Îi lua în primire de îndată ce căpătau banderolă cu literele ZbV.

— De ce te-ai făcut majur dacă nu-ţi place, întrebă Micuţul şi muşcă din bucata de slănină pe care-o furase de la furierul companiei a 8-a.

Micul legionar dădu din umeri, aprinse una dintre veşnicele sale ţigări, suflă fumul pe nas şi apăsă gânditor capătul aprins pe o albină pe jumătate moartă, care se târa pe masă.

— Da' tu de ce te-ai făcut soldat?

— La asta nu-i greu de răspuns, replică Micuţul cu gura plină de slănină. Aveam de ales între a fi robul unui ţăran făţarnic sau a intra în forţele armate. La şaisprezece ani m-am angajat la cavalerie. Nu m-au vrut. Ziceau că-s matahală. M-au expediat la infanterie, cu câţiva pumni peste bot, în chip de supliment. Acolo, am dat gata la marş pe toţi ofiţerii, nefăcând altceva decât să pun tot timpul un picior înaintea celuilalt. După câteva ceasuri, nu era unul să nu se sature. Auzi, îşi închipuiau că pot face marţ pe unul care crescuse în orfelinatele publice!

Legionarul aprobă.

— Fireşte, mon camarade. *Nu cunosc nici orfelinatele publice, nici casa de corecţie, cunosc doar ce-s acelea foamea şi şomajul. Bun, într-o seară ploioasă a lui '32, am scăpat din mocirla nemţească. Am plecat la Paris, mă aşteptam să dau acolo de soare. Aiurea, era la fel de trist ca la Berlin. M-am lăsat înfiat de o târfă pe care am întâlnit-o pe bulevardul Saint Michel, în timp ce aşteptam autobuzul în staţia Luxemburg. Ea m-a învăţat limba franceză, mai ales în pat. Brusc, i-am avut pe presari în cârcă. Şi din toate scârbele alea de uşi franţuzeşti, am ales-o pe cea mai scârboasă, şi anume pe cea care se deschide spre biroul de recrutare al Legiunii Străine. Acolo m-a primit un sergent care, râzând cu gura până la urechi, mi-a arătat un formular. Afară, în stradă, mă pândeau sticleţii.*

„Ce preferi? M-a întrebat sergentul. Să fii liber la noi sau o şedere prelungită la fortul Saint-Martin-de-Ré?“

În aceeaşi clipă, continuă Legionarul, unul dintre presari băgă capul pe uşă, ceea ce hotărî tot cursul vieţii mele viitoare. Allah alesese. După patru săptămâni, haleam nisip lângă Casablanca. O uitasem pe Jeanette, găsisem una pe care o chema Aischa. Acelaşi temperament, numai că locuia în cartierul indigen.

S-a trântit pe un pat de lângă fereastră şi a răcnit la un recrut: „Mă jigodie, curăţă-mi echipamentul, dar dă-i bătaie, şi să te păzească sfântul dacă n-o să lucească totul ca un sfanţ nou, atunci când isprăveşti.“

Şi i-a aruncat o cizmă recrutului înspăimântat, un bătrânel de şaizeci şi trei de ani, care avea să moară ca un erou pe ţărmul Niprului, la nord de Kiev.

PLECAREA PE FRONT

A doua zi, un eveniment regretabil se produse în timpul şedinţei de tragere cu muniţie de război a companiei. Feldwebel-ul Brandt a fost omorât în adăpostul standului de ţinte. Patru gloanţe îl loviră exact în mijlocul frunţii. Ofiţerul de serviciu pe poligon a fost arestat timp câteva ore, după care a fost eliberat.

Când mortul a fost aşezat în camion, printre lăzile goale de muniţie şi material de curăţit armele, Micuţul îi spuse cu satisfacţie lui Porta:

— E de necrezut ce greu poate fi un cadavru. Acum, că şi-a dat duhul, ar trebui să fie mai uşor.

Amândoi urcară în camion. Porta scoase o pereche de cărţi. Se instalară de-o parte şi de alta a mortului, pe care-l folosiră drept masă. Porta extrase din buzunar o sticlă cu rachiu şi i-o oferi Micuţului.

— Julius şi cu mine am tras exact în acelaşi moment, zise fără să roşească Micuţul. Am fost la înălţime, ce mai! (Bău şi se şterse la gură.) Slavă Domnului c-am scăpat de dobitocul ăsta!

Porta râse încetişor.

— I-ai văzut pe ceilalţi şobolani din garnizoană cum s-au albit la faţă? Ştiu că am făcut-o dinadins, dar nu pot s-o dovedească. Pe ce pariezi că diseară o să putem bea câtă bere vrem fără să scoatem un ban din buzunar?

Scuipară la unison pe cadavru.

— Crezi că acum e în iad? întrebă Micuţul.

— Fără îndoială, replică Porta. Bunul Dumnezeu nu l-ar primi.

— Da’ pe noi crezi că ne-ar primi bunul Dumnezeu?

— Mai taci din gură şi joacă! Nu vorbi de aşa ceva.

— Ţăruşul ţintei era plin de creierii lui.

— Prea mulţi tot n-a avut, zise Porta.

— Era căsătorit, continuă Micuţul. O să-i fac o vizită nevestei sale şi o să mă culc cu ea. În felul ăsta, nu va pierde nimic.

— Ai inimă bună, Micuţule, glăsui Porta.

Goliră împreună sticla şi o azvârliră afară din camion. Porta trânti o carte pe burta cadavrului şi anunţă triumfător:

— Atu!

Când sosiră la cazarmă, se făcuse târziu de tot şi de comun acord hotărâră să lase cadavrul peste noapte în camion.

După două zile, tocmai când regimentul primise ordinul să se pregătească de plecare, un mic detaşament de trupe proaspete defilă prin curtea cazărmii. Noi eram cu toţii la ferestrele dormitorului companiei a 5-a.

Brusc, Bătrânul tresări:

— Ia te uită! Alfred, ai văzut cine e al doilea în rândul trei?

Micul legionar râse în hohote.

— Allah e înţelept, Allah e drept! E Stabsfeldwebel-ul Stahlschmidt. Fie binevenit!

Vierul ridică privirea, îi recunoscu pe Legionar şi pe Bătrânul, păli şi dădu una cu cotul Hultanului, care era alături de el.

— Zău dacă n-am nimerit chiar la poarta iadului. Să-l ferească sfântul pe Stever dacă o să-l întâlnesc vreodată după ce vom fi pierdut războiul.

— Stahlschmidt, ştiu despre ce anume vorbeşti şi ştiu la ce gândeşti. Dar, în acelaşi timp, bagă-ţi bine în cap: eu unul nu te mai cunosc.

Porta scoase deodată un urlet:

— Heil S.S.! Iată-te la noi. Şi încă cu cinci minute înainte de plecarea trenului.

În mijlocul coloanei, un ostaş cu faţa lividă îşi ridică ochii. Pe gulerul verde al tunicii sale de bumbac se mai vedeau urmele petliţelor negre ale S.S.-ului. Vântul făcea să fluture cele câteva fire de aţă cu care fuseseră cusute. O trompetă de argint, cu dragonul galben al cavaleriei, îi atârna pe umăr.

Era fostul şofer al Standartenführer-ului S.D., Paul Bielert.

Hauptfeldwebel-ul Edels îi primi pe noii veniţi după tipicul obişnuit.

— Şleahtă de chiulangii decoloraţi! Fiţi bineveniţi la noi! O să faceţi ceva bale înainte de a ajunge pe frontul de Est. Sunt bun şi înţelegător cu cei pe care-i iubesc, dar uite că pe voi nu vă iubesc. Mâine şi poimâine sunteţi cu toţii de corvoadă la privată. Precizez de pe acum că scaunele de la closete le vreau strălucitoare ca soarele!

Colonelul Hinka se apropie agale. Mantaua sa de piele cenuşie lucea de umezeală. Sub viziera chipiului, un zâmbet de băiat bun îi lumina faţa. Dădu din cap.

Edels se răsuci, pocnind din călcâie, salută şi răcni ca un subofiţer cu multă experienţă ce era.

— Domnule comandant, Hauptfeldwebel-ul Edels, din compania a 5-a, împreună cu douăzeci de oameni, completare proaspătă, se află la ordinele dumneavoastră.

Hinka râse încetişor şi aruncă o privire piezişă spre ferestrele la care stătea.

— Mulţumesc, Hauptfeldwebel. Încălzeşte-i puţin pe băieţi, ca să se simtă ca la ei acasă. Cred că o să-i dăm comanda sergentului-major Alfred Kalb.

— Bine, domnule comandant, strigă Edels, gata întotdeauna să îndeplinească un ordin.

Micul legionar se şi afla în uşă, echipat pentru instrucţie. Îl salută impecabil pe colonelul Hinka, care răspunse la rândul său.

— Subofiţer, băieţii ăştia trebuie încălziţi puţintel, ca să se simtă bine, aici, la noi. Dar, mai întâi, să le dăm bună ziua.

Cu paşi rari, trecu trupa în revistă, urmat de Legionar şi de Hauptfeldwebel. În dreptul Vierului, se opri.

— Numele?

— Să trăiţi, domnule colonel, Stabsfeldwebel-ul…

Hinka îl întrerupse după ce aruncase o privire în dosar:

— Vii de la închisoarea militară! Ai mulţi ani de serviciu, pe front n-ai fost încă, dar ai să mergi! Suntem un regiment de linia întâi şi suntem prezenţi întotdeauna acolo unde-i mai greu. (Dădu din cap.) Ai fost destituit pentru că îi tratai prost pe deţinuţi?

— E o greşeală, domnule colonel, protestă Vierul cu voce stinsă.

— Bineînţeles, Stabsfeldwebel, râse Hinka. La noi se vine întotdeauna numai din greşeală.

Legionarul îl fixă cu privirea, închise un nasture de la buzunarul drept al vestonului şi zâmbi tăios.

Îşi urmară drumul. Hinka se opri în faţa Hultanului.

— Încă unul de la închisoarea militară. Au făcut curăţenie, nu glumă!

Continuară să înainteze agale prin faţa şirului de ostaşi aliniaţi. Când Legionarul trecu prin faţa Hultanului, îi şuieră printre dinţi:

— Tu, afară din rând! Te prezinţi la Obergefreiter-ul Porta. Corvoadă la closet.

Hinka se opri în faţa fostului S.S.-ist şi arătă spre trompetă.

— Ştii să cânţi?

— Da, domnule colonel. Sunt Unterscharführer-ul Rudolph Kleber, fost trompetist în Regimentul de cavalerie S.S., „Florian Geyer.“

— Trompet? repetă Hinka. Pentru ce ai nimerit la noi?

— Bursă neagră şi furt, domnule colonel.

— Cartofi şi zahăr.

— Observ, ostaş, că ai uitat să adaugi „domnule colonel“. Aşa se obişnuieşte în armată. Subofiţer Kalb, învaţă-l pe tipul ăsta să fie politicos.

— Da, domnule colonel. Soldat, douăzeci de culcări! şuieră el printre dinţi şi, fără să mai stea să verifice executarea ordinului, făcu exact şaisprezece paşi în urma comandantului regimentului.

Toţi oamenii au fost interogaţi unul după altul. Colonelul Hinka se informă pe scurt de motivul venirii lor la Regimentul 27. Peste unii trecu mai repede, la alţii se opri mai îndelung. După aceea le adresă un salut neglijent şi dispăru urmat de Hauptfeldwebel Edels.

Micul legionar îşi înclină chipiul pe sprânceana stângă, visând că este chipiul alb al Legiunii. Contrar regulamentului, îşi înfipse o ţigară în colţul gurii, după moda franceză.

— Ascultaţi aici, bobocilor! lătră el, fără să-şi mişte ţigara din gură (de aşa ceva e în stare numai un francez!). Vă sfătuiesc, şleahtă de lepădături, să mă ascultaţi cu atenţie. Am fost ostaş în Legiunea Străină. După aceea trei ani în batalionul special al închisorii militare din Torgau. Ostaş, ascultă comanda la mine!

Pocni din călcâie, îşi înclină şi mai tare chipiul şi-şi aprinse o nouă ţigară.

— Drepţi! La dreapta! În coloană de marş, cu ocolire la stânga, marş!

Porniră în pas de defilare către terenul de instrucţie din spatele remizelor, acolo unde nu puteau fi văzuţi de nimeni.

Văzându-i dispărând, Bătrânul râse încetişor.

— Mergi-ori-Crapă se simte în largul său. Are ceva personal de răzbunat.

Micul legionar începu prin a-i alerga de-a lungul şi de-a latul pistei presărate cu pietriş. Obosit, colonelul Hinka se rezemase de blindajul acoperit de un strat de ciment[88] al unui tanc Tiger şi privea la exerciţiul care se desfăşura comandat într-un amestec bizar de franceză şi germană. Ceea ce se petrecea nu-i convenea prea mult şi nu era întru totul conform regulamentului. Acolo, printre bolovanii cazărmii, se materializau ani lungi de educaţie rigidă, opt la francezi şi şase la prusaci.

— Detaşament, înainte! Pas alergător! şuieră micul legionar.

Îi puse să se târască prin noroi, gata-gata să se înece în el. Le ordonă să sară şanţul cu apă. Rânjea numărând capetele care răsăreau la suprafaţă. Urlă:

— Pe toţi dracii, e o datorie! Nu mi-o luaţi în nume de rău, camarazi! O să vă fac mai tari ca stânca Gibraltarului! Culcat! Botul în noroi, o să respiraţi după aia!

Hinka râse. Edels râse.

Asta era Legiunea. Asta era reţeta după care se fabricau cei mai buni soldaţi din lume.

— Hai, camarazi! mai iute, pas alergător! răcnea Legionarul cătărat pe o ladă goală.

Îi goni prin toate părţile peste bolovani. Se-nfundau în noroi ca nişte obuze.

— *Saperlipopette!*[89] Mişcaţi-vă mai repede, bandă de puturoşi!

Brusc, i se făcu frică să nu-şi piardă glasul şi atunci înhăţă un fluier. Mai întâi le explică însă semnificaţia fiecărui semnal. Primul fluierat: pas alergător; al doilea: culcat; al treilea: săritură pe loc.

Fluieră aşa două ceasuri încheiate. Oamenii începură să se

---

[88] Măsură de protecţie împotriva minelor magnetice. (N.T.)

[89] Interjecţie franceză echivalând, aproximativ, cu „Fir-ar să fie!“ (N.T.)

clatine. Legionarul înjura pe franţuzeşte.

Colonelul Hinka râdea. Edels râdea şi el, zicându-şi că-i de datoria lui să ţină isonul colonelului. Făcu semn Legionarului să se oprească. N-aveau chef de decese la regiment în timpul exerciţiilor speciale.

Legionarul încheie cu o oră de marş în pas de defilare prin nisip, în jurul cazărmii.

Cei douăzeci de oameni au fost repartizaţi prin dormitoarele cazărmii. Vierul eşuă la noi. I se dădu un dulap unde să-şi aşeze lucrurile. Năduşeala îi şiroia pe faţă. Era tăcut şi morocănos.

— Ţi-ai pierdut cheile! râse careva.

Vierul preferă să nu răspundă.

Legionarul intră şi se apropie de el.

— Să nu te amăgeşti în legătură cu cele petrecute azi. Ţie îţi era rezervat totul şi nu ălorlalţi. L-ai văzut pe şeful nostru murind, dar înainte de asta l-ai maltratat.

— N-am fost eu, se apără Vierul.

Legionarul avu un zâmbet sinistru.

— Ascultă-mă bine, Stahlschmidt, puţin îmi pasă de ce ai făcut. N-am izbutit să pun mâna pe ortacul tău, mai exact, n-am izbutit încă. El v-a pus pe făraş pe tine şi pe Hultan. Era mai şmecher ca voi. O să facem din tine un erou, un erou de mâna întâi. Când mi te adresezi, trebuie să-mi spui „domnule sergent-major“, înţeles?

— Bine, domnule sergent-major! abia suflă Vierul, pocnind din călcâie cât se pricepea mai bine.

Legionarul se răsuci şi ieşi.

Vierul continuă să-şi aranjeze efectele. Din nebăgare de seamă, lovi cizmele Micuţului.

— Te-ai atins de cizmele mele, bombăni acesta aşezat pe patul de sus şi ocupat să mănânce un cârnat.

— Fac ceva pe cizma ta, replică provocator Vierul.

Micuţul dădu din umeri şi continuă să înfulece din cârnat. După ce termină, îşi şterse gura cu dosul palmei, îşi mută alene picioarele şi sări cu îndemânare jos. Cu o mârâitură surdă, se-ndreptă spre el şi-l bătu pe umăr. În secunda în care Vierul îşi întoarse capul, pumnul Micuţului despică aerul şi ateriză sonor în bărbia acestuia. Urmă apoi o ploaie de lovituri care nu se opri decât atunci când Vierul ajunse să se zbată pe jos ca un ţipar. Micuţul îl răsturnă pe burtă şi sări cu picioarele pe fundul său.

Apoi, urcă îndărăt pe patul său, scoase două sticle de bere de sub saltea, le decapsulă cu dinţii şi bău simultan din ambele, tur de forţă de care numai el era capabil. Sticlele goale le aruncă în capul Vierului, care îşi revenea cu încetul în simţiri, şi bombăni:

— Şobolan de închisoare, ai vrut să ai de-a face cu cizmele mele, poftim, ţi-am îndeplinit dorinţa.

Vierul nu suflă o vorbă şi se băgă în pat stâlcit de lovituri, abia suflând. Pentru el începea o nouă eră: venise rândul său să încaseze.

Porta şi S.S.-istul părăsiră cazarma împreună. Au fost văzuţi în nenumărate cârciumi unde discutară pe şoptite cu diverse târfe şi peştii lor. Făcură şi curse cu taxiuri. Erau grăbiţi.

Noaptea târziu urcară agale poteca ce şerpuia pe Landungsbrücke până la Şcoala de marină din Spatele spitalului militar. În vârful colinei era o bancă pe care cei doi se aşezară. Gânditori, contemplau portul, ascultând păcăniturile nituitorilor de la arsenal şi privind ploaia de scântei, ca nişte focuri de artificii, ţâşnită din aparatele de sudură.

— Dacă ştii să cânţi atât de bine precum te lauzi, zi-mi ceva, ceru Porta. Dacă vrei să te faci iubit de colonelul nostru Hinka, trebuie să cânţi în aşa fel încât până şi îngerii să stea să te asculte.

Fostul S.S.-ist Rudolf Kleber dădu din cap în semn că e de acord şi scoase trompeta sa de argint din tocul aşezat alături, pe bancă. Trase apoi din buzunar muştiucul, învelit în câteva foiţe de hârtie de mătase, suflă în el ca să-l încerce, apoi îl fixă, cu o reculegere aproape religioasă, de trompetă. Era un muştiuc scump de tot. Duse instrumentul la gură, aruncând totodată o privire piezişă lui Porta, care, cu totală indiferenţă, urmărea scânteile aparatelor de sudură.

— Am fost trompet la Regimentul F 6, explică Kleber. Ştii, ăia care au numai cai rotaţi. Am cântat şi la parada cea mare de la Nürnberg.

— Trăncăneşte mai puţin şi cântă, răcane! Nu cred să fii atât de bun cum zici.

Kleber trase adânc aer în piept. Primele măsuri răsunară deasupra colinei Landungsbrücke. Era un semnal de cavalerie.

Porta nu se lăsă impresionat.

Urmă unul de infanterie.

Nici acesta nu-l impresionă defel pe Porta.

S.S.–istul îl privi:

— Ce-ai vrea să asculţi, Joseph Porta? Spune, ce vrei?

— Da' tu ce ştii? întrebă Porta, expediind un şut indiferent unui dop de sticlă aflat la picioarele sale.

S.S.–istul se uită la fluviul învăluit în întuneric.

— Ce-ai zice de un blues? Un blues interzis, aşa acum le place ălora de dincolo de mare.

Porta aprobă.

— În regulă, dar încearcă să nu-l strici. Sunt o groază de indivizi care pretind că ştiu să cânte blues-ul.

Kleber duse trompeta la gură. Îşi puse tot sufletul. Ştia ce riscă. Notele urcară spre bolţile sumbre ale copacilor. Era ca şi cum întregul Hamburg se trezea din somn ca să asculte.

Trompetul se ridică de pe bancă, bătând măsura cu piciorul drept; schiţă un pas de dans, înălţând trompeta către cer. Scăpând de după norii mişcători, luna apăru, reflectându-se în luciul trompetei.

— Aşa mai merge, zise Porta. Continuă.

Un poliţist apăru din senin. Casca îi lucea. Reprobator, Kleber înaintă câţiva paşi spre el, cu mâna întinsă, şi continuă să cânte fără să se lase deranjat.

— *„Memphis Blues“,* o arie veche, murmură poliţistul bătrân, bătând şi el măsura.

Îşi scoase casca, îşi trecu mâna prin păr şi se aşeză lângă Porta.

Două „păsări de noapte“ îşi făcură şi ele apariţia.

Kleber cânta de parcă ar fi fost în joc propria-i viaţă. Aruncă o privire spre Porta.

— Nu-i rău, zise acesta. (Fredonă câteva note.) Pe ăsta îl cunoşti?

S.S.-istul duse trompeta la gură şi începu să cânte „Râul adânc“.

Trompeta suna de parcă toate insectele s-ar fi pornit să cânte într-o noapte de vară. În tufişuri, păsările îşi mişcau aripile şi-şi înălţau ciocurile către luna ce strălucea pe catifeaua cerului.

Poliţistul şi cele două târfe dansau înlănţuiţi. Simţeai în văzduh ritmul prizonierilor puşi în fiare din lagărele de muncă. Paşii infanteriştilor. Tropotul cailor cavaleriei. Scânteierea săbiilor în razele amurgului. Mugetul tancurilor care-şi încălzeau

motoarele. Uruitul camioanelor. Baletul graţios al zveltelor dansatoare.

În sfârşit, se opri.

— Eşti mulţumit, Obergefreiter Porta?

Porta zâmbi.

— Nu-i rău, dar ar putea fi şi mai bine.

— Fir-ar să fie! Ce Dumnezeu se întâmplă? întrebă poliţistul, punându-şi la loc casca pe cap.

— Crezi că e destul de bine ca să devin trompetul companiei voastre? întrebă Kleber, fără să binevoiască să-i arunce măcar o privire poliţistului.

Cele două fete şi agentul se priviră. Amuţiră. Intuiseră. Aici se petrecea ceva ce nu puteau să priceapă. Era vorba să fie ales cineva care să facă moartea mai lesnicioasă celor umili. Avură dintr-o dată revelaţia unei lumi care nu era a lor, o lume în care bărbaţi tari ca stânca deveneau copii, exact cu o secundă înainte de a primi sărutul îngheţat al morţii.

— Ştiu să cânt şi „Moartea muzicantului“. *„Viva la muerte“*, propuse entuziasmat S.S.-istul.

Porta îi făcu un semn:

— Dă-i drumul!

Acum trompeta plângea, gemea, îşi spunea nesfârşita sa nefericire, vorbea de moarte, de moartea muzicantului. A muzicantului care cântase până când plesniseră strunele viorii.

S.S.-istul se aplecă înainte şi suflă spre pământ, de parcă ar fi vrut să încălzească mormântul rece al muzicantului mort. Apoi se lăsă uşor pe spate, dându-şi capul pe ceafă, şi-şi trimise notele spre norii călători.

— *Viva la muerte! Viva la muerte!* Muzicantul e mort.

— S-a făcut, hotărî Porta, bătându-l pe umăr. Vei fi trompetistul nostru.

— Mulţumesc, murmură S.S.-istul. Trompeta e viaţa mea.

Se sculară şi plecară fără să dea vreo atenţie poliţistului şi celor două fete. Ocoliră Institutul Bernhard Nocht. Străbătură fără grabă tot drumul până la cazarmă, oprindu-se din când în când şi fredonând câte o arie.

— Da’ pe asta o cunoşti?

Astfel se perindară toate marile titluri ale jazz-ului.

— Uite, asta îmi place.

Porta se opri sus pe colină, în faţa bisericii bombardate de pe

Königinsallee, scoase din carâmbul cizmei fluierul său şi începu să cânte „Rapsodia albastră“.

Kleber îl seconda cu trompeta. Un poliţist care-i deranjă printr-un urlet în maniera prusacă a fost expediat la pământ de Porta, fără ca cei doi să se oprească o clipă din cântat.

Opt zile mai târziu, Regimentul 27 Tancuri primi ordinul de plecare.

În întreaga cazarmă domnea o activitate febrilă. Nu ne fusese încă desemnat noul şef. Se spunea că va fi unul care ne va sosi mai târziu, pe parcurs.

Colonelul Hinka veni personal să-şi ia rămas bun de la noi. Cândva, fusese şi el comandantul companiei a 5-a. Îi ştia bine pe cei vechi. Frecându-şi gânditor bărbia, primi raportul Hauptfeldwebel-ului Edels, în timp ce dintr-o aruncătură de ochi îi examină pe cei o sută şaptezeci şi cinci de oameni. Apoi, lipindu-şi călcâiele, făcu să răsune glasul său de comandant:

— Compania a 5-a, la dreaptaaaaa, v-aliniaţi!

Bătrânul şi Barcelona verificară alinierea.

Hinka se legănă uşor din genunchi.

— Dreeepţi! În coloană de marş, cu ocolire la dreapta, marş! Companie stai! Trompetul companiei, la flancul drept!

Din ultimul rând, unde se afla, Kleber se repezi în capul coloanei. Se opri la trei paşi înainte de primul şir. De trei ori la rând ridică şi iar lăsă trompeta, apoi sună semnalul de rămas bun, în timp ce întreaga companie încremenise mută.

Adio, bătrână cazarmă,
Adio, scârboase dormitoare.

Trompeta reveni lângă şoldul stâng.

Zâmbind, colonelul Hinka comandă:

— Pe umăr, arm’! Înainte marş!

Kleber sună din nou. Notele se repercutară de zidurile cenuşii.

Porta aprobă din cap şi-i dădu un cot Legionarului.

— Avem din nou un adevărat muzicant, ce zici?

Lunga garnitură de vagoane de marfă părăsi încet gara Hamburg. Era cât p-aci să plecăm fără Porta. Se dusese să-şi ia rămas bun de la trei fete după un balot de paie. Când reveni, avea, în chip de fular, chiloţii albaştri ai uneia dintre ele.

În aceeaşi clipă, în vagonul de stat-major, colonelul Hinka

rupse sigiliile plicului în care se afla ordinul de misiune. Fără o vorbă, întinse foaia aghiotantului său, locotenentul Wegener.

Wegener citi în tăcere:

GEKADOS

Misiune specială pentru Regimentul 27 Tancuri. Regimentul intră în subordonarea directă a O.K.W.-ului[90] ca rezervă a grupului blindat de asalt în sectorul MONTE CASSINO.

[90] Oberkommando der Wehrmacht: Comandamentul Suprem al Armatei. (N.T.)

CUPRINS

TURNĂTOAREA.....9
COMPANIE CU MISIUNE SPECIALĂ.....44
REACŢIE ÎN LANŢ.....84
DE GARDĂ LA GESTAPO.....118
PORTA ŞI S.S.-ISTUL.....170
DETENŢIE PREVENTIVĂ.....193
DISCIPLINĂ PENITENCIARĂ.....252
EXECUŢIA.....279
ANIVERSAREA LUI BERNARD-SUGATIVĂ.....325
PLECAREA PE FRONT.....334

SVEN HASSEL

Sven Hassel, pe numele său adevărat Sven Pederse, s-a născut pe 19 aprilie 1917, la Fredensborg, în Danemarca, într-o familie de oameni simpli, muncitori. În 1937, Hassel s-a înrolat ca voluntar în armata germană. După un an, el a încercat să scape. „Am fost pur și simplu epuizat. Nu m-am întors la unitatea mea, după o scurtă plecare. Au numit-o dezertare. Am fost transferat la Sonderabteilung, o unitate penală condusă de criminali și disidenți".

În 1949, Sven Hassel a fost eliberat și doi ani mai târziu s-a căsătorit cu Dorthe Jensen. La început a lucrat într-o fabrică de mașini, dar soția sa l-a încurajat să scrie despre experiențele sale din război. Prima lui carte „Legiunea blestemaților" a fost publicată în 1953. În total, a publicat 14 romane, care au fost traduse în optsprezece limbi.

Sven Hassel a lăsat în urma sa o carieră de excepţie şi o adevărată experienţă de viaţă. Autorul şi-a dorit ca scrierile sale să arate ororile războiului, în speranţa că generaţiile tinere îşi vor dedica existenţa salvării oamenilor, şi nu distrugerii lor.